

د کورنيو چارو

وزارت

لاسته راوري او خنهونه

زما د يادا بنتونو ټولکه

۲۰۰۳ - ۲۰۰۵ کال

شاه محمود میاخیل

Ketabton.com

دالي

دا کتاب خپل پلار سید محمود حسرت ته چې شل کاله يې
د کورنيو چارو وزارت په مرکز او بیلا بیلو ولايتونو کې دنده
اجرا کړي او همدا شان د کورنيو چارو وزارت ټولو منسوبينو
ته چې ده پواو ده امنیت او اداره کې ستونزې ګاللي ، قرباني
يې ورکړي او شپه او ورځ يې د ډېرو سختو شرایطو لاندې نه
ستړي کيدونکي هلي څلې کړي او کوي يې دالي کوم

کتاب پېژندنه

د کتاب نوم: د کورنيو چارو وزارت لاسته

راوړنۍ او خندونه

لیکوال: شاه محمود میاخېل

چاپشمېر: ۱۰۰۰ توکه

چاپکال: ۱۳۹۰ لکال

کمپوز:

لې لېك

مخ	سرليک	گپنه
۱	د سرڅولنډي خبرې	۱
ج	سریزه	۲
۱	د کورنيو چارو په وزارت کې د کار لامل	۳
۸	په کورنيو چارو وزارت کې د ستر ...	۴
۱۹	بلخ ولايت ته سفر	۵
۲۷	سمنګانو ولايت ته سفر	۶
۳۴	جوزجان ولايت ته سفر	۷
۴۳	د مزار نه هرات ته سفر	۸
۴۶	اسلام قلعه، انجلیل، زنده جان، غوریان...	۹
۵۲	د شین ډنډ او ادرسکن ولسوالیو نه کتنه	۱۰
۲۲	د هرات ولايت د مختلفو قومونو او...	۱۱
۲۲	د کورنيو چارو وزارت کې د ستر...	۱۲
۷۸	د ملګرو ملتونو د یونما دفتر له مشر...	۱۳
۸۲	د ايساف مشر جنرال نوربیت وین هيست	۱۴
۱۰۷	په مزار شریف کې د جنرال عطامحمد ...	۱۵
۱۲۲	فيصله کمیسيون مؤظف در ولايت بلخ...	۱۶
۱۲۸	پاکستان ته د کورنيو چارو د وزیر رسمي سفر	۱۷
۱۴۵	د کورنيو چارو په وزارت کې د ولسوالیو...	۱۸
۱۴۵	rossiي ته د کورنيو چارو د وزپر بناغلي...	۱۹
۱۶۹	د ملګرو ملتونو د سر منشي خانګوري...	۲۰
۱۷۲	د پروان د PRT افتتاح او دقبايلو ...	۲۱

۱۷۲	د ترکي انجينر خوشې کيدل	۲۲
۱۷۹	د هرات د PRT افتتاح	۲۳
۱۸۰	په جلال اباد کې د اساسی قانون د لوبي جرګې ...	۲۴
۱۸۷	د جرمني په سفارت کې د مرستندویه هیوادونو ...	۲۵
۱۸۸	په ترافيكې پيښه کې زما ورور سید معصوم ...	۲۶
۱۹۰	د استاد کريم خليلي تر مشرۍ لاندي د بې ...	۲۷
۲۰۵	پکتیا ولايت مشرانو سره د کورنيو چارو د وزبر ...	۲۸
۲۰۹	د کابل د پولیسوند تعلمي مرکز خخه د پولیسو ...	۲۹
۲۱۱	جنوبی ولاياتونو پکتیا ، پکتیکا خوست او لوگن ...	۳۰
۲۲۱	په قطر کې د افغانستان د پولیسوند ...	۳۱
۲۳۰	کابل ته د جرمني د کورنيو چارو وزبر ...	۳۲
۲۳۲	د ناتپور د مشرانو سره د کتنې لپاره د افغانستان ...	۳۳
۲۳۴	د سرپل په ولايت کې د جنرال دوستم ...	۳۴
۲۳۶	د کورنيو چارو وزبر علی احمد جلالی ...	۳۵
۲۴۰	په اتېر کاتېښتیال هوتيل کې د مخدره ...	۳۶
۲۵۴	د دولت رئیس حامد کرزی د ۲۰۰۴ ازکال ...	۳۷
۲۶۰	د کورنيو چارو وزارت د اداري معین په ...	۳۸
۲۶۴	د دفتر سره چادونه DynCorp	۳۹
۲۶۶	د هرات والي اسمعيل خان تبديل	۴۰
۲۷۳	د سمنگانو د ولايت د مرسيتال حاجي ...	۴۱
۲۷۲	د فراه PRT افتتاح	۴۲
۲۷۸	د حضرت اکبر وفادار شعر	۴۳

۲۸۰	په افغانستان کې د جمهوري ریاست لپاره....	۴۴
۳۰۲	په کابل کې د ملګرو ملتونو د درې	۴۵
۳۲۲	د کورنيو چارو په وزارت کې د واقعاتو یا پښو....	۴۶
۳۳۰	د واليانو، ولسوالتو او امنیه قوماندانو تقرر....	۴۷
۳۴۰	د امریکا د متحده ایالاتو سره د ...	۴۸
۳۵۶	د بغلان، سمنگان او بلخ ولایتونو ته د....	۴۹
۳۶۵	د پنجشیر د والي ضابط بهلول تقرر	۵۰
۳۶۸	د قاضي القضاط له خوا تیلفون	۵۱
۳۷۰	د کورنيو چارو د وزارت نه زما استعفا	۵۲
۳۹۷	د بناغلي شاه محمود مياخيل لنډه پيژندنه	۵۳

د سرڅو لنډي خبری

ډېر خوشاله یم چې زما ګران او پیاوړی همکار بناګلې شاه محمود میاخېل دا زحمت په ئان ومانه چې خپلی هغه خاطری چې د کورنیو چارو په وزارت کې ئې د خومهمو ګلونو په دوران کې را غونه‌ی کړی او ليکلې وي په دې کتاب کې هیوادو الوته وړاندې کړي.

د ۱۳۸۲-۱۳۸۴ ګلونو په دوران کې چې بناګلې میاخېل د کورنیو چارو په وزارت کې زما نژدي همکارو د افغانستان دولت په ملک کې د سولی د تینګولو او دولتی موسساتو د بیا جوړولو او سمبالولو په چاروکې له سترو چلنځونو سره مخامنځ. په دې لړ کې د کورنیو چارو دوزارت تر ټولو لوئی ننګوونی دملې پولیسو جوړول، ده ګوی روژل او په یوه مسلکی اړانه کې د دغو ټواکونو موسساتی سمبالولو. په دې برسبړه هغه مهال د کورنیو چارو وزارت د محلی ادارو مسئولیت هم په غاره درلوداو میاخېل صېب داداري معین په حیث دې برخی مسئول و.

سخت ګلونه و ستوتزی پرېمانه او زورو اکان بیباکه او خپل سری و. محلی توپکسالارانو د مرکزی دولت د اوامر و منلو ته زړه نازره او مليشیانو ته د قانون ماتول نصوار هم نه و. امکانات محدود او سیاسی ملاتې نیمکړی و. په دغو سختو شرایطو کې د کورنیو چارو وزارت په عین وخت کې په تشن لاس په څو جبهو کې مبارزه کوله تر څو په هېباد کې د امنیتی ټواکونو اساس کېږدی، سالمی محلی اداری رامنځته کړی او زورور د قانون تابع و ګرزوی. په هغه وخت کې د کورنیو چارو دوزارت

اجرآات او لاس ته راپنې بنائي دهمدي شرایطو په نظرکي نیولو سره وارزول شی. ددغه اجرآاتو یو شمېر نمونې چې په گزارشی ډول لیکل شوي د مياخېل صېب په دی کتاب کي وړاندی شويدي او د هغه په باب قضاوت به لوستونکي پخپله وکړي.

زه له بناغلي مياخېل صېب سره له ډېره راهيسي پېژنم او هېڅکله مې ده ګه په صداقت، وطن پالني، اداري او سياسي تقوا کي شک ندي کړئ او س چې زه دده دا کتاب لو لم نو وينم چې دخپل ماموريت د وخت ټولی پېښۍ ئې په امانت داري سره د لوستونکو په مخ کي اينسي دی. زه دده ددغه زيار او حوصله مندي مننه کوم او دا کتاب ده پواد د تاريخ دخو حساسو کلونو د پېښو د روښانولو دپاره ډېر مهم او غنيمت بولم. لوی خداي (ج) دی نور هم توفيق ورکړي.

کابل، د ۱۳۹۰ کال د ثور میاشت
پروفېسر علی احمد جلالی

بسم الله الرحمن الرحيم

سریزه:

د ڏېرو ڪلونو راپدېخوا د ورئنۍ پیښو او د خپلو تاثراتو یاداشتونه ليکم چې دا کار زياتې بنيگنې لري. له یوې خوا د دې یاداشتونو نه د کاري ژمنو او د نظریاتو په عملی کولو او تعقیب کې گته اخستل کيږي نو له بل پلوه که خوک غوارې چې د خپلو یاداشتونو مجموعه ټولنې ته د یو مستند سند په توګه وړاندې او خپل تاریخي مسولیت ادا کړي نو دا یاداشتونه د لیکلو پروخت ورسه زیاته مرسته کوي.

د پیښو ثبتول په تاریخي لحاظ خورا اهمیت لري ځکه نن که موږ په تېرو لسيزو او یا صديو خبرې او د پیښو قضاوت کوو نو زموږ استناد یوازې په هغه اسنادو ولاړ دی چې ثبت شوي او دخلکو په لاس کې دی شاید چې په تېرو وختونو کې ڏېري داسي مسلې پیښې شوي وي چې هغه ثبت شوي نه دی او نن تري موږ اڳاهي یا خبرتیا نه لرو.

د پیښو ثبتوں زما په اند د هر افغان دنده ده او هغه باید چاپ او راتلونکي نسل ته په مېرات پريبدې تر خو زموږ راتلونکي نسل د دې اسنادو په رنا کې د تېرو پیښو او یا شخصيتونو په هکله منصفانه او پرئاي قضاوت وکړي او د راتلونکو پیښو په هکله ترې ګټوره پایله واخلي.

کله مې چې په کورنيو چارو وزارت کې په دنده پیل وکړ نو کاري بوختياؤ سره سره مې د ورځنۍ پیښو ياداشتونه ليکل چې د دې كتاب مجموعه د دې ياداشتونو یوه بیلګه ده.

البته كتاب ليکل او یا تاريخ ليکل درنده او با مسولیته دنده ده چې تاريخ ليکونکي باید د پیښو او تصاميمو قول اړخونه د هغه وخت د شرایطو په رنا کې وڅيرې او بیا پري قضاوت وکړي. څرنګه چې زه مؤرخ نه یم او هم د ليکوالې په فن پوره بلدتیا نه لرم نو ما یوازې د پیښو ګزارش په پوره امانت داري ليکلی دی.

د دې خبرې يادونه ضروري بولم چې په دغه لنډه موده کې چې ما د کورنيو چارو په وزارت کې کار کړي ډېري داسي پیښې نوري هم شوي چې یا خو یې ما سره ياداشتونه نه وو او یا د وخت د ضرورت په بنیاد مې ټولې پیښې په دې كتاب کې نه دي ئای کړي.

د دې کتاب د لیکلو په وخت کې د کورنيو چارو وزپراو د انشمند مشرعي احمد جلالی ډپري بنې مشوري راکړي خود جلالی صيب د ټولو مشورو عملی کول زماله وس نه بهرو څکه چې زيات وخت او کارتہ یې ضرورت درلوده نوما یوازې په ګزارشي بنه قناعت وکړ او د تحليل او تجزيې برخه مې تاریخ لیکونکو ته پرینسوده چې د دې کتاب نه د ریفرینس په توګه ګته و اخلي البته ما خپل دوه کتابونه مخکې هم په ګزارشي ډول لیکلی چې یو یې ((د واقعیتونو په بهبر کې)) او بل یې ((بېړنې لویه جرګه او په مشرقي ولاياتو کې د انتخاباتو بهبر)) نوميردي.

زما لیکنې هميشه په همدي شکل په روانه او عام فهمه ژبه دې ترڅو ترپې په پېتېه کچه لوستونکي هم ګته و اخلي. زه د کورنيو چارو وزپرجناب علي احمد جلالی نه په خاصه توګه مننه کوم چې ماته یې د کورنيو چارو په وزارت کې د کار کولو موقع مساعده کړه ترڅو خپل وطن او هپواد والو ته ترڅلې وسې د خدمت جوګه شوم، د جلالی صيب له علميت، تجربو او لارښونو نه ما خورا زياته ګته اخستې او د کورنيو چارو په وزارت کې زموږ د موفقیت عمده عامل یوازې د ده دنبې رهبری پایله وه.

همدا شان زه د کورنیو چارو وزارت د امنیتی معین ډگر
 جنرال هلال الدین هلال نه مننه کوم چې د جلالی صیب تر
 رهبری لاندې موبډ د یو بنه ټیم په توګه سره کار کاوه چې د
 دواړو معنیتونو ترمنځ ډېرې بنې اړپکي وي او تراوشه پوري
 موبډ بنه ملګرو په توګه سره اړیکي لرو، ددې نه برسپړه زه د
 کورنیو چارو وزارت د ټول پرسونل (پولیس او مُلکي
 مامورینو) نه مننه کوم چې همیشه یې د پرګرامونو په عملی
 کولو کې ماسره مرسته کړي ده او همدا شان د کورنیو چارو
 وزارت رهبری هیئت ماته همیشه بنې مشورې راکړي چې د
 دوى مشورې هم دستایني په ډېرې د کارونو په سمون
 او پرمختګ کې همیشه ګته اخستې ده، زه د خپل دفتر له
 ریس عبدالواحد پتیان او سکرتر محمد نسيم نه په خپل وار
 مننه کوم چې همیشه به ترڅه په ناوخته پوري ما سره په دفتر کې
 وو او زما ورئني کارونه به یې تنظیمول، د دې کتاب د ټایپ
 او چاپ په برخه کې راسره خپلو نېډې همکارانو اسدالله ساحل
 او ثنا اللہ تسلیل ډېرې زیاته مرسته کړي چې زه ورڅه مننه کوم،
 که د دوى هڅونه نه واي نو د تېرو اوه کلونو په شان به څو نور
 کلونه هم تېر شوي واي چې ما دا کتاب چاپ ته تیار کړي واي.
 همدا شان عبدالواسع ساهو هم د ټایپ په برخه کې زیاته
 همکاري کړي چې دستایني په ډېرې.

له حاجي صيب محمد حسن حسام نه هم په خپل وار مننه کوم
 چې د دې کتاب په وروستي ايدهيت کې يې د پوره دقت خخه کار
 اخستى زه ورته د او بد ژوند هيله کوم.
 البته زما د ژوند په ټولو مرحلو کې زما کورنۍ او اولادونو
 هميشه زما د کارونو ملاتړ کړي او زه يې دې ته هڅولي يم چې
 خپلو خلکو ته تر خپلې وسې دخدمت جو ګه شم که د دوى
 هڅونه او ملاتړ نه واي نو دا ممکنه نه وه چې خپل کارونه مې
 په بنه تو ګه سرته رسولی واي ټول دې بساد او بریالي وي.
 په ګران افغانستان کې د امن، سوکالۍ او پرمختګ په هيله

**شاه محمود میاخیل
 د قمبر خلور لارې
 د فروری ۲۲ نیټه ۲۰۱۱ کال دشنې په ورځ سهار لس پچې**

د کورنیو چارو په وزارت کې د کار لامل

د ۲۰۰۲ م کال د جون په میاشت کې د بیرونی لوبي جرگې پر مهال د ولسمشر د دفتر رئيس ڈاکټر احمد یوسف نورستانی راته وویلې چې ولسمشر مې افغانستان ته ستاسې له راتګ خخه خبر کړي که دې خوبنې وي ورسه به مشوره وکړم چې تاسې د کنپد والي په توګه وګماري نورستانی صېب ته مې د هو اونه څواب ورنه کړخو زه په دوه دلایلو دې ته چمتو نه و م چې یاده دنده و منم لوړۍ دا چې: زه په دې باوري یم چې په خپله سیمه او ولس کې به ستونزمنه وي چې یو والي دې په خپلو چارو کې بریالی وي دویمه خبره دا چې: نه مې غونښتل د خپلو اولادونو زده کړو کې خنله او خنله راولم، حکم هغه معاش چې د یو والي لپاره ئانګړۍ شوی دو مرنه و چې د خپلې کورنې او اولادنو زده کړو مصارف پرې پوره کړم د جهاد په کالونو کې مې هيڅکله په دې فکر نه و کړي چې په حکومت کې به دنده تر سره کوم خو یوه هیله مې درلو ده که خدای افغانستان آزاد کړي نو ولسي جرگې ته به دخلکو د استازې په توګه خان کاندیدوم، حکم ما له همغه مهاله فکر کاوه چې په دولت کې د دندې تر سره کول سپیختیا، صداقت او زمنتیا ته اړتیا لري او له رشوت اختنسني باید ڇډ وشي. ما دا فکر هم کاوه چې د پیسو پیدا کولو لپاره له دولت پرته نورې مشروع لارې همشته که یو خوک و غواړي او هڅه وکړي پیدا کولای یې شي. زه په دې برخه کې له خدایه ډپر راضي یم، په تېرو د پرشو کالونو کې مې چې هر دنده تر سره کړي. ورڅخه مې کافي معاش ترلاسه کړي چې زما د ژوند لوړنې ضرورتونه ورباندي پوره شوي دي او دې ته نه یم اړ

شوي چې د خيانت او رشوت په اړه فکر و کرم، زه په دې عقیده لرم چې
قناعت تر ټولو ستره شتمني ده او هر هغه خوک چې قناعت، ژمنتیا او
سپیختیا ولري نو په سلو کې پنځوس کارونه په خپله سمپري او که لږ
نوره هڅه او زحمت و کاري نو په سلو کې اویا یا اتيا به په خپلواړو کې
خامخابريالي کېږي.

په هر حال د ۲۰۰۲ م کال د نومبر په مياشت کې داسي اوazi او
گونګوسې وي چې د موقعي ادارې مشربناغلي کرزى صيب، بناغلۍ
علي احمد جلالۍ ته د کورنيو چارو د وزير په توګه دنده پيشنهاد کړي او
کيدای شي چې نوموري دا دنده قبوله کړي. علي احمد جلالۍ چې د هېبواډ
نامتو ليکوال، سياست پوه او پوئي صيب منصب دی دغه مهال
دامريکاغړۍ راهيو د فارسي برخې رئيس و د ۱۹۸۵ - ۱۹۹۰ م کلونو په
موده کې بناغلۍ جلالۍ د امريکاغړې دېښتو خانګې مشرۍ پر غاره درلوډه
نوهغه مهال زه په پېښور کې د دغه راهيو محلې خبريالؤم او نوموري زما
آمر و دقيقه ورخ مې ياده نه ده خو په همدي مياشت کې يوه ورخ مې له
جلالي صيب سره وعده درلوډه او زه یې د غرمې ډوډي ته ميلمه کرم
د ۱۹۹۰ م کال د مې په مياشت کې چې کله زه امريکا ته لارم نو کله کله به
مې له جلالۍ صيب سره د غرمې ډوډي یو ئاخوړه او په اصطلاح لنچ
(Lunch) به مو سره کاوه. دا چې په دې ورخ مې يوه بله وعده هم درلوډه
نو جلالۍ صيب ته مې وویلې چې نښه بهدا وي چې کوم نړدي رستورانت ته
لارشو او تيار خواره به و خورو، جلالۍ صيب وویلې سمه ده، رائه د
امریکاغړۍ راهيو ته مخامن (McDonald) رستورانت ته به لارشو، هلته
چې سره کیناستو، په دې وخت کې اکبر ایازی چې هغه هم دامریکا غړ

راديو په پښتو خانګه کې کار کاوه له کومې خوا را پیدا شو. له سلام کلام
وروسته نوموری لار او مورخپلو خبرو ته دوام ورکړ.
ما له جلالۍ صېب خخه پونښته وکړه چې ويں کېږي په افغانستان کې
مو د کورنیو چارو دوزارت دنده قبوله کړي ده، دا ریښتیا ده که خنګه؟
جلالۍ صېب وویلې نه تراوسه مې نه ده قبوله کړي خو یو خه شرایط مې
کرزی صېب ته وړاندې کړي دي که کرزی صېب بې رأسره ومنی نو کیدای
شي قبوله بې کړم. جلالۍ صېب سمدستي بې له مانه پونښته وکړه چې
ستا خه پروګرام دی که زه لار شم تاسې راسره کار کوئ که نه؟ ما ورته
وویلې که ته لارې او فکر دې کاوه چې ګوندی زه خه کولای شم نو بیا
راباندې غړو کړه.

د دې خبرو وروسته مې جلالۍ صېب بیا ونه لیده خو ډېرې د کورنیو
چارو د وزېر په توګه وتاکل شو او د ۲۰۰۳ کال د جنوری په میاشت کې
بې خپله دنده اشغال کړه.

د کورنیو چارو دوزارت له کارونو سره مې له ابتدایه او لیسی له دورو
نه یو خه اشنایې درلوده حکمه زما پلار مرحوم سید محمود حسرت
د کورنیو چارو دوزارت سابقه دار مامور و چې په بیلا بیلو ولایتونو کې
بې په مختلفو پوستونو دندې اجرا کړي وې او زیاتره وخت به زه ورسه
دفتر ته تلم او په فخری (بیکارچي) توګه مې ورسه کار کاوه. حتی په
پنځم او شپږم ټولګي کې زه په زیاتره اداري کارونو لکه مکتوب ليکل،
جلب نامه جوړول، صادره او واردہ باندې پوهیدم. خرنګه چې زما لیک
بنه او په هغه وخت کې په دفترونو کې فوتو کاپي ماشینونه نه وو
اکثریت اسناد به مامورینو دوه یا درې نقله کول نوما به زیاتره دا کار کاوه
او یا په اصطلاح مېرزا قلمي مې یو خه یاده وه.

هmagه وو چې د ۲۰۰۳ م کال د مې په میاشت کې جلالی صib په يو رسمي سفر امریکا ته راغي، د تلفوني تماس نه وروسته يې وویل چې دمې د میاشتې په دولسمه نیته ماسپینبین دوه نیمي بجي په واشنگتن کې د افغانستان سفارت ته راشه او هلته به سره دنژدی نه خبرې وکړو. په دې وخت کې په پراګ کې د جان اغا الکوزي په مشوره د ازادی راديو پښتو خانګې رئیس سره مې په واشنگتن کې انټرويو هم کړې وه چې دوی زه انتخاب کړي وم چې د تریننګ لپاره پراګ ته لارشم کله چې د افغانستان سفارت ته لارم نو د افغانستان سفیر اسحق شهریار خپله د کار خونه موبه ته خوشې کره چې موبه په کې کينو. جلالی صib شهریار ته وویلې چې دی مې راغونبنتی چې بد راه يې کوم او افغانستان ته يې بوزم. جلالی صib په خپل صحبت کې له ملګرو سره همیشه خوش تبی کوي او ډېرې زیاتې کيسې، طنزونه او مثالونه يې ياد دی، که په ساعتونو ورسره کيسې وکړي سرې نه ستړی کېږي او ډېر خه ترې يادوی. د محلې ادارو د جو پیدو په ارتباټ ما يو خه پیشنهادونه لیکلې و هغه مې جلالی صib ته ورکړل چې خنګه يې ولوستل بیا يې خوش تبی وکړه چې دا دې زما د لیکنو خخه اقتباس کړي دی او همدارنګه پلانونه زه هم لرم خو په دې لیکنو کار نه کېږي له ما سره لارشه او دا په خپله عملی کړه.

ما له جلالی صib سره وعده وکړه چې دوه درې اونې وروسته کابل ته درڅم بیا به مصلحت وکړو چې خه وکړو. هماګه و چې د جون د میاشتې په نیماې کې کابل ته لارم او د جون د میاشتې په ۱۹ مه نیته د کورنیو چارو وزارت ته لارم چې جلالی صib و ګورم

د کورنيو چارو وزارت چې یو پر خلورمه د حکومت تشکيل جوروی د تولو وزارتونو نه خورا لوی وزارت وو چې د افغانستان قول واليان، ولسوالان، بناروالان، ملي پوليس، سرحدی پوليس، هوایې ډګرونه، ترافیک، د تذکرو او پاسپورت توزيع او لوی لاري او... دې تولو د کورنيو چارو وزارت اړوند دفترونو پوري اړه درلوه.

کله چې د وزارت دروازې ته ورغلم ډېر زيات بېرو بار وو، په مشکله مې د کورنيو چارو وزېر د دفتر ودانۍ ته ئاخن ورساوه نو د کورنيو چار ود وزېر د ناستې ودانۍ دوه ورودي دروازې درلودي چې په یوه دروازه به وزېر، د وزارت معینان، رئيسان او جنرالان وزارت ته ننوتل او دبلې لاري به عادي مراجعين او تیټ پوري مامورین او پوليس چې دوزارت مقام سره به یې کار درلوه ودانۍ ته ننوتل. زه هم دي دروازې ته ورغلم نو مؤظف پوليس رانه پونښته وکړه چې د چاسره دي کار دي؟ ما ورته وویل غواړم د کورنيو چارو وزېر سره وګورم، ده راته وویلې چې له پذېرش خخه دي چې راوري ده که نه؟ ما ورته وویلې چې پذېرش خه شی دي، هغه وویلې چې پذېرش د وزارت د ودانۍ نه بهريو دفتر دي او خوک چې غواړي له وزېر صېب سره وګوري باید هلتہ مراجعه وکړي او بیا د پذېرش دفتر د وزېر صېب له دفتر سره تماس نیسي که یې لازمه وګنله وخت ورکوي او که نه خدای دي مل شه، ما ورته وویلې چې زه نه غواړم چې وزېر صېب ته رأساً ورشم که ما د هغه د دفتر سکرتر ته پږيدې نوښه به وي زه یو پرזה ليک وزېر صېب ته استوم که یې وغونښتم وربه شم او کنه بېرته به لارشم، خرنګه چې زه د مؤظف پوليس سره په نرمه لهجه غږیدم، نو خبرې ته یې غوب کینبود او زه یې د ودانۍ په لوړې پور کې یو تن صېب منصب سمونیار (جګړن) ته ورپه لاس کړم ما نوموري ته وویلې زما

نوم فلانی دی د وزېر صېب ملګری يم او له امریکا خخه راغلی يم نو که زما دا پرزه لیک دې وزېر صېب ته ورساوه نوډ پره زیاته مهربانی به مو وي که بې وغونېتم وربه شم که نه بېرته به لار شم دغه صېب منصب وویلې چې نن خود پنجشنبې ورڅ د وزېر صېب اړګ ته تللی دی او په دفتر کې نه شته دی او دا هم معلومه نه ده چې بېرته رائحي او که نه؟ خو زه به ستالیک خامخا ترهغه ورسوم خو د تلیفون شمېرہ دې په کې ولیکه ، ما ورته وویلې چې زه خو تازه همدا نن راغلی يم او د کابل د تلیفون شمېرہ هم نه لرم خو که ته ماته کومه شمېرہ راکړې، نو زه به بیا درته زنګ ووهم، دغه صېب منصب خپله او د وزېر صېب د یاور شمېرې راکړې د تګ په وخت کې مې له دی صېب منصب خخه دنوم پونښنه وکړه ده راته وویلې چې نوم مې عنایت الله دی او د کنټر ولايت او سیدونکی يم، ما وویل دا خوښه شوه زه هم کنټری يم مازديګر ما د وزېر صېب یاور سمونوال (ډګروال) ګل اغا روحاڼي ته تیلفون وکړ، لوړۍ مې ورته ځان معرفې کړ، ورته مې وویلې که له وزېر صېب سره خبرې وکړم بنه به وي، ګل اغا سمدستي زه له جلالې صېب سره رخ کرم، له سلام وروسته بې راته وویلې: چېرته او سیېرې؟ ما ورته وویلې په کارتې پروان کې، د (ودان افغانستان) په دفتر کې، له محمد نصیب سره او سیېرم چې زما نېدې ملګری دی او خه تکلیف نه شته، نو جلالې صېب وویلې که تکلیف نه وي، نو هملته بنه بې او که نه ماسره هم او سیدلې شي او سبا چې د جمعې ورڅ ده یولسو بجو کې وزارت ته راشه خبرې به سره وکړو او فرصلت به هم وي، ماورته وویلې چې د جمعې ورڅ هم کار کوي؟ ده وویلې چې زه خپل ټول مهم کارونه د جمعې په ورڅ کوم ځکه چې د مراجعنيو تګ راتګ نه وي. بیا مې جلالې صېب ته وویلې

که د وزارت موظفينو ته احوال ورکړئ چې سبا ته مې در پرپړدي او په اسانۍ سره درشم نوبه به وي.

د جون د میاشتې په شلمه نیته په یولس بجود کورنیو چارو وزارت ته لارم د خان پیژندنې وروسته موظفو کسانو په ډېره اسانه پرینسوند چې د جلالی صib دفتر ته لارشم، د جلالی صib له یاورانو سمونوال ګل اغا، سمونوال محمد داود او جنرال امين الله سره له ستري مشي وروسته سمدستي د جلالی صib دفتر ته لارم، جلالی صib سره د روغبر وروسته هغه دستي توکې پیل کړي او وویلې دائمي راغلې يې که چکري؟ ما ورته وویلې دا خونو په تا پوري اړه لري خو زما نيت د دائم دی.

جلالي صib ډېر خوشاله شواو راته يې وویلې: کومه دنده غواړې چې د کورنیو چارو په وزارت کې يې ترسه کړي ما ورته وویلې چې زه نه پوهیږم، کومه دنده چې ته راکوي او خنګه زه مؤثر کار کولای شم همغه بنې ده حکه زه د کومې مشخصې چوکې، يا دندې په اميد نه يم راغلې ده راته وویلې چې ته لوړۍ کس يې چې مشخصه دنده نه غواړې، که نه دلته چې هر خوک راخې له اوله يې خان لپاره چوکې، يا دنده په نښه کړي وي، جلالی صib وویلې چې بنې به دا وي چې زما په دفتر کې کار وکړي او ماسره باید نبدي وي، رسمي دنده به دې دوزېر ستر سلاکار وي. دسا نه چې دشنبې ورڅه راچه خپل کار پیل کړه. د خپل دفتر رئیس جنرال ګل نېي احمدزی ته يې امر وکړ چې په دریم منزل کې چې د وزېر صib دفتر هم هلتله وو زما لپاره دفتر جوړ کړي.

**په کورنیو چارو وزارت کې ۵ ستر سلاکار په توګه
د کار د پېیل نیټه ۲۰۰۳ م کال د جون د میاشتې ۲۱ مه
ستونزې او جنجالونه**

د شنبې په ورخ چې د کورنیو چارو وزارت ته ورغلم جلالی صېب له امنیتی معین جنرال هلال الدین هلال او یو شمېر نورو رئیسانو سره معرفی کړم، جلالی صېب راته وویلې چې زه باید ده ګه په ټولو کتنو کې موجود ووسم چې د کورنیو چارو د وزارت له کارونو سره بلد شم او هغه ژمنې چې د اداري چارواکو سره تر سره کېږي تعقیب یې کړم تر خو په سمه توګه عملی شي جلالی صېب دا راته هم وویل چې د سه شنبې په ورخ د مې د میاشتې په ۲۴ مه نېټه د کورنیو چارو وزارت د یو لوړ پورې پلاوې په مشري بلخ، سمنگان، جوزجان او هرات ولايتو奴 ته سفر کوي نو بنې به دا وي چې زه هم ورسه ملګرۍ شم د کورنیو چارو وزارت چې د حکومت د ټولو نه لوی وزارت وو، یوازې په داخل د وزارت کې یې له اتیاو ډېر ریاستونه درلودل، ما باید د ټولو رئیسانو د نومونو پیشندل دهغوي کاري تجربې، تنظمي اړیکې او راتلونکي کاري پلانونو خخه ئان خبر کړي واي چې دا یو لوی او مهم کارو.

په تېرو د پرسو کالونو کې د کورنیو چارو وزارت په یو نظامي وزارت بدلو شوی و حال دا چې دغه وزارت د ثور له کودتا د مخه یو ملکي وزارت او د افغانستان د حکومتداري د شقل مرکزو. هغه مهال د کورنیو چارو وزارت دلومړي او دوېم معینانو په نامه دوہ معینیتونه درلودل او یوازې د ژاندارم او پولیسو عمومي قوماندان و چې د پولیسو ټول کارونه یې سمبالول، مګر په وروستیو وختونو کې حتی مالي او اداري ریاست او د ثبت احوال نفوس مامورین هم ټول د پولیسو صېب منصبان وو او په

ملکي چوکات کې د پنځمي رتبې نه بېكته دمامور، کاتب او یا هم د سر کاتب په نامه خو له سره په تشکيل کې کوم بست هم نه و، یو تشکيلاتي تورم (زياتوالى) په ملکي رتبو او د پوليسو په چوکات کې راغلى وو. د ۱۳۵۷هـ کال دشور له کودتا نه مخکې په کورنيو چارو وزارت کې حتی یو کس جنرال هم نه او حتی د پوليسو عمومي قوماندان چې د جنرالي بست وتل به د ملي دفاع له وزارت خخه یو خوک په دې دنده ګمارل کېده او د پوليسو ډېر کم صېب منصبان به د ډګروالى او یا ډګرمنۍ تر رتبې رسیدل خو په دې وخت کې چې زه د وزارت ستر سلاکار په توګه مقرر شوم د جنرالانو شمبر په کورنيو چارو وزارت کې ۳۲۰ کسو ته رسیده چې اکثره یې په مختلفو رژیمونو کې د فرمانونو له لاري دې رتبو ته رسیدلي وو، په وزارت کې دنه موږ نه پوهیدو چې خوک پوليس دی او خوک نه دی، ځکه چې چابه پلنګي دریشی اغوشې وي او د چابه د دریشی سره پکولونه پر سراو دسمالونه به یې پر غاره کې وو.

د ۲۰۱۱م کال نه وروسته جهادي قوماندانو هم په مرکز او هم په لري پرتو سيمو کې لوړې چوکې په شين زور نيو لې وي او تقریبا ملک الطوايفي ووه، ځکه چې په هره سيمه او هر ولايت کې یو زورو اکي قدرت درلوده او د مرکزي حکومت اطاعت یې نه کاوه، د مرکز او ولايتونو او همدارنګه د ولايتونو او ولسواليو ترمنځ اړیکې ډېرې ضعيفه وي او یاهم په نشت حساب وي، زورو اکو به د ګمراکونو عایدات هم مرکز ته نه استول.

د کورنيو چارو وزارت هم کافي بودجه نه درلوده چې یو خو موټري واخلي، د ملي پوليسو په نامه خو په کورنيو چارو وزارت کې هیڅ

موجود نه وو، د پوليسو اکادمي د کالونو راهيسي فلج (غېرفعاله)

(۱)

ما د بیلگې په توګه خو نیمکترتیاوو ته اشاره وکړه، په داسې حالاتو کې جلالې صېب وزارت ته راغې چې نومورې له یوې خواړو چې په قول هېواد کې ورځنې امنیت تامین کړي او له بله پلوه په وزارت کې د زور واکانو قدرت راکم کړي، د بنې حکومت دارۍ سیستم تقویه کړي او تر خنګ يې د ملي پوليسو روزنې ته هم جدي پام وکړي نومورې غونښتل چې د وزارت ظرفیت لوړ کړي او د زور واکانو قدرت هم په تدریجی توګه راکم کړي تر خوامنیتی خلا رامنځ ته نه شي، قوانین بايد په وزارت کې پلي او د خپل سرييو مخه ونيسي او د هر چا حقوق د قانون په چوکات کې خوندي شي.

د طالبانو د سقوط نه دوه کاله وتلي و خو پوليسو او بنې حکومتداری ته چې دبوې ټولنې اصلې او سرنوشت سازه رکن تعینوي هیڅ توجه نه وه شوې که خه هم د جرماني هېواد د پوليسو روزنې او مجھز کولو ذمه واري پرغاره اخستې وه، په اصطلاح **Lead Nation** (مخکنښه هېواد) و (۲) خو تر دې دمه د پوليسو په برخه کې مرستې محدودې وي یوازې د

(۱) د امریکا حکومت ګانګرس د فیصلې له امله د امریکا د دفاع وزارت یوازې د ملي اردو سره کومک کولی شو او تقریبا دیوه کال نه زیارات وخت بې ونیوه چې جلالې صېب د امریکا حکومت په دې قانع کې د ملي پوليسو په جوړولو کې بايد د کورنيو چارو وزارت سره مرسته وکړي چې بالآخره اصلې کومکونه د کورنيو چارو وزارت ته په ۲۰۰۷م کال کې هغه وخت راوسیدل چې جلالې صېب او ده ګډه تیم له وزارت خخه تللى او استغفا بې ورکړي وه خو متاسفانه له دغه کمکونونه په سمه توګه ګټه و اخستل شو، د دې په عوض چې له کمکونونه سمه استفاده وشي او امنیتی چارې پرې بنې سمبالي شي خو له بدہ مرغه کله چې دغه کومکونه راوسیدل نه یوازې د پوليسو لپاره سمه تهداب کینښو دل شو بلکې نور هم خراب شو

(۲) د ۲۰۰۱م کال د سپتمبر په میاشت کې چې د افغانستان د بیا رغونې لپاره کوم کانفرانس د جاپان په توکیو بشار کې جوړ شو نېړیوالو د کانفرانس په پایله کې د افغانستان د بیا رغونې بیلا بیلو سکتورنو ته مخکنښه هېوادونه (Lead Nations) و تاکل چې د بیلگې په توګه ایتالیا د عدلی او قضایې ریفورم لپاره، متحده

پولیسو لپاره یو خو موټرې د کورنیو چارو وزارت په واک کې ورکول شوې وې او د پولیسو د اکاډمۍ په بیا رغونه ابتدایې کار پیل شوی و. د امریکا متحده ایالاتو هم پولیسو ته ډپره توجه نه در لوده ده ګنوی لو مریتوب د ملي اردو جوړولو، ئکه دوی غونبستل چې ملي اردو د دې جو ګه شي چې دوی سره د القاعدي او طالبانو په تکولو کې مرسته وکړي امریکا ته مهمه نه وه چې په عام ولس خه تپریږي، زورو اکان او تو پکسالارانو خنګه په ولس ظلم کوي او حتی که به دوہ جنګسالارانو خپل ترمنځ جګړه کوله دوی په دې برخه کې هم هیڅ توجه نه کوله او د دې جنګ ته به یې Green on Green جنګ وايې یعنې د حکومت د طرفدارو ترمنځ جګړه کې د دوی کارنه و همداشان د مخدره توکو په محوه کولو او قاچاق په مخنيوی کې هم ISAF برخه نه اخستله او دايې د افغان حکومت کار باله.

د جارج بوش (George Bush) په دوره کې امریکا او خاصتاً د دغه هېواد دفاع وزبر Donald Rumsfeld په خپل نیلی سپور و او د عراق جګړه یې تازه پیل کړي وه. د امریکا یानو توجه د افغانستان له جګړي نه د عراق لوري ته اوښتې وه او ټول پوئي، اقتصادي او مليکي کومکونه هغې خواته متوجه وه.

وروسته چې د عراق جګړه نوره هم توده شوه نو د عراق جبهې د تروریزم پر ضد جګړه کې امریکا لپاره د جګړې محوري بنه غوره کړه او په دې سره د افغانستان ستونزو ته توجه کمه شوه دا چې په عراق کې جګړه له کنتروله وتلي وه نو امریکا یې او ایتلافي قواوې له سخت ازمون سره

ایالات ملي اردو ، چاپان د DDR یا دې وسلې کولو او مليکي سازی . د انگلستان حکومت د مخدره موادو سره د مبارزې په برخه کې او د جرماني هېواد د ملي پولیسو دروزني او تقویت لپاره مخکښه هېوادونه وټاکل شو.

مخامخ شوې وې نو ئىكە خو په افغانستان کې د متحده ایالتو سپېر زلمي خليلزاد حلالتو ته په کتو غونبستل چې په دغه هېواد کې د زور واکانو او جگړه مارو ډلو سره معامله وکړي او په دې توګه نړۍ او په ځانګړې توګه د امریکا ولس ته په مصنوعي توګه وښایې چې دوى په افغانستان کې بريالي دي او دا جګړه يې ګتلي ده. دوى غونبستل په دې پروپگنډې سره د جورج بوش دويم خل انتخابيدو ته لاره هواره کړي.

په لوړې سر کې به چې موب کله غونبستل یو عادي مامور د کارد بنه والي په موڅه له دندې ګونبه کړو، نو جنجال به يې د جمهوري ریاست تر مانې رسیده ئىكە د هر پولیس یا ملکي مامور خپل سری کړي به تر یو زوراکي ضرور رسیدلې وه چې د دغه زورو اکې ډلې مشر به یا په کابینه کې ناست و او یا به يې د جمهوري ریاست معاونیو کې له یو سره تراو درلوده، حتی دغو ډلو مشرانو د مردې اغیز په ولسمشر بشاغلي کرزي درلوده چې ډېر کرته به د دوى له خبرې نه شو تېریدلې. نو ئىكە به جلالې صېب له نیم خخه زیات وخت په اړګ کې د زورو اکانو سره په ناندرو او جګړو تپراوه، دوى به جلالې صېب ته ستونزې جوړولې تر خوچل کارونه او پرګرامونه په سمه توګه عملی نه کړي.

همدا شان د ملي پولیسو نشتولى او د محلې چارواکو د زور او ظلم نه ولسي خلک ورخ په ورخ مانې جن کیدل او دبلې خوا د پاکستان حکومت نظامي چارواکو او خاصتاً د پاکستان استخباراتي شبکې (ISI) به په سيمه کې د خپلو ستراتېژکو اهدافو لپاره د طالبانو ګروپونه او ډلې منظم کولې، روزلې او افغانستان ته به يې د امنیت د خرابولو لپاره رالیېلې.

خونګه چې ما مخکې يادونه و کړه چې نړيوالي تولني د خپلو اهدافو د سرته رسولو په منظور د افغانستان دنبه حکومتداری سره چندان دلچسپی نه درلوډه نو همدا رنګه د حکومت دنه د ولسمش کرزی کمزوري مدېريت د دې لا مل شوی و چې د ده حکومت لور پورې غږي (کابینه) هم په مشخصه اجنډا کارونه کړي او هر چا ځانته جلا جلا اجنډا درلوډه.

ولسمش کرزی به هم د خپلي کابینې فعاله غرو رغنده مشورو ته غوره نه نیوه او یوازې وروستۍ خبره به یې د امریکا دمتحده ایالاتو دسفېر زلمی خلیل زاد منله. (۳)

۳. دا مطلب په هغه مقاله کې چې د واشنگتن پوسټ دليکوالې Kathleen Parker له خوا چې د ۲۰۱۰ م کال د اپريل په ديارلسمه نیته ليکل شوي بنه بنکاري چې زلمی خلیل زاد ورسه په مرکه کې ويلى وو چې ده دخپل ماموریت په موده کې په اونې کې شپږ مابنامې له کرزی سره یوئځای کاوه او هم به یې د کرزی Bad temper او بد کسان (زورواکي) به یې کنترولول همدارنګه د دې خبرې بنه ثبوت دنيویارکر په مجله کې Jon lee Anderson د ۲۰۰۷م کال د جون په شپږمه نیته په هغه مقاله کې چې سپړی په اړګ کې! حامد کرزی د افغانستان د رئیس جمهور په توګه یوه معما.

Hamid Karzai and the dilemma of being Afghanistan's President: The man in the Palace
خړګندېږي نومورې لیکوالې خپل راپور د هغه مرکو پر بنسټ ليکلې چې لهښاغلي کرزی او د ده دشا او خوا همکارانو سره یې کړي دي. نومورې په یو ځای کې د کرزی له خولې ليکي: (موبډ امریکايان دلته راوستي او دا مؤقتیت وو او همدا علت و چې ما په تاکنو کې ډيرې راي اخستي ...) په بل ځای کې د حبیبه ثرابي له قوله ليکي چې (خلیل زاد دويم جمهور رئیس دي ... نومورې وايې چې مشکل دادی چې خلیل زاد په خپله د پالسي اعلان کوي او حتى د جمهور رئیس نه هم په جدي توګه خبرې کوي ، نو خکه خلک شک کوي چې نومورې د کرزی خخه قوي او خواکمن دی نومورې په یو بل ځای کې په کابل کې دamerika دسفارت د یو مامور له قوله ليکي ، چې کرزی کله تشناب ته هم ئې نو خلیل زاد یې له لاسه نيسې او لارښونه ورته کوي. لیکوال په یو بل ځای کې ليکي: چې خلیل زاد حتى کرزی خپل وزیرانو ته هم نه پرېږدي چې ورنډې شي. د زیاتو معلوماتو لپاره دا مقاله د نويهارکر مجله یه لاندې انترنېټي صفحه کې لوستلي شي.

http://www.newyorker.com/archive/2005/06/06/050606fa_fact_anderson

(Last acussed: 6 september 2010)

ټپرو محدودو وزیرانو به د نظام د جوړېدو او د بنې حکومت داري، پر لور ځینې فعالیتونه کول خود دوی کارونه به هم د ځینې تنظیمي مشرانو له خوا سبوتاز کيدل چې ګواکې دايي د مجاهدينو پر وړاندې کومه توطئه ګنه او یا په بله اصطلاح دوی به بنې حکومتداري د خپل قدرت لپاره ګوابن ګانه نو په دې توګه ددغوه فعالو وزېرانو کارونه هم د دغه کشمکش تر سیوري لاندې وو. د افغانستان دقوانيو له مخي ولسوال، قاضي، خارنوال او ټول د لوړۍ او دویم بست مامورین د جمهور رئيس په فرمان ټاکل کېږي، په دې توګه دوزېر صلاحیت هم د اشخاصو په ګمارلو کې خورا محدود او ټول واک د جمهور رئيس سره دی. په دې وروستیو ګلونو کې دا جوته شوه چې جمهور رئيس بناغلي کرزي چې خوک مقررۍ او د یو منتخب جمهور رئيس په عوض دیکتاتوری، ته مخه کړي ۵۵

مخکې له دې چې د هرات او ځینو شمالې ولايتونو په سفر لار شودوه درې ورځې مې جلالې صېب سره په کتنو کې برخه واحسته او د سهار نه تر مابنام ناوخته به دومره مصروف وو چې د ډوډي خورو لو ته به هم نه وزګاريدو. د سهار له خوا به په لسګونو عام افغانانو او چارواکو د کتنې غوبښنه کوله او تقریبا هر چا به د ځانونو سره عريضې د مخه ليکلې وي او د خپلې خوبنې چوکې او بستونه به یې غوبښل او دمازیگر نه تر مابنامه به په لسګونو بهرنیانو چې عادي کارونه به یې درلودل لکه ولاياتونو ته د سفر اجازه اخستل او یا هم د ویزو تمدید او یا به کومه بله مسئله وه، دوی به د وزېر صېب لیدو ته انتظار کاوه، ئکه چې د کورنيو چارو په وزارت کې داسې خوک نه ووچې د دوی سره خبرې وکړي خو وزېر صېب په دومره وړو کارونو مصروف نه شي خو له بدہ مرغه چې دا

کارونه هم اوس وزبر صيب ته ورپاتې و، جلالی صيب هم د افغانانو سره د خبرو او کتنو بنه تجربه پيداکړي وه خکه چې په لوړۍ وخت کې به جلالی صيب د هرچا خبرو ته تر وروستي بریده غور نیوه خوروسته د خبرو په جريان کې به پوه شو چې دغه شخص کومه غوبنتنه لري نو ورڅه به یې د عريضې غوبنتنه لوړۍ کوله تر خو مربوطه شعې ته یې راجع کړي او زيات وخت یې ونه نيسې. له دې کتنو وروسته به جلالی صيب حتما نړدي هر مابسام ارګ ته تللو خو په ورځنۍ مسائلوله ولسمشر کرزي سره خبri وکړي، نو په دې اساس دسهار له اوه بجو نه د شپې تر یو لسو بجو به توله ورڅ په کار مشغول وو.

ما جلالی صيب ته وویل که دې خوبنې وي ټول هغه خارجيان چې غواړي تاسره وګوري لوړۍ به زه ورسره ګورم که ما یې کار خلاصولي شو، نو ضرور نه ده چې تاسې وګوري، په دې توګه به تاسې ته د ماسپښين له خوا یو خو وخت سپما شي او تاسې به د وزارت لپاره د ستراتيژي د جوړولو او راتلونکي کاري پلاننو لپاره او هم به د هغو لورپوري بهرنیانو، لکه سفېر ان او یانور بهرنې امنیتی چاروکي چې غواړي له تاسې سره وګوري د هغوی لپاره به کافي وخت ولرئ. جلالی صيب رأسه دا خبره ومنله نو په دې ترتیب جلالی صيب نیمایې ورڅ به چې د خارجيانو په لپد و تپریده د هغوی دکتنو خخه خلاص شو.

ديادولو وړ ده چې دغه مهال دکورنيو چارو وزارت نړدي یو لک پوليس او ماموريین درلودل، په دغه یولک کسانو کې یوازې ما او جلالی صيب برينينا ليک (Email Address) درلوده چې د رسمي کارونو لپاره مو تري کار اخسته نور ما خوک ونه لیده چې د دفتری کارونو لپاره دې ايمېل وکاروي، حتی ډېری رئisanو مبایل تلفن هم نه درلوده او له

کمپیوټر او انټرنیت سره هم بلد نه واو نه په وزارت کي د انټرنیت شبکه ووه، او اکثره په دی نه پوهیدل چې انټرنیت خه شی دی او خه گته لري؟ یوازې د کمپیوټر دبرخې رئیس په کمپیوټر ی کارونو یو خه پوهیده خو کافي مسلکي پرسونل یې نه درلوده.

که موږ یویشتمې پېړۍ ته وګورو چې خوک انټرنیت ونه پېژني او یا برینبنا لیک ونه لري نود دې معنا دا ده چې دوی دنپې نه ې خبره دی او د او سنې، نپې، د اسانتياو سره اشنایې نه لري او نه شي کولای چې خپل کارونه په سمه توګه سرته ورسوي. همدا علت دی چې د افغانستان په حکومتی ادارو کې هغه ځوانان چې په انګلیسي او کمپیوټر پوهیدل په لوړو کرسیو او لوړو معاشونو مقرر شول چې دې کار دنوی نسل او پخواني مامورینو تر منځ همکاري پیکه کړې وه او یو بل ته ېې په بنه ستړګه نه کتل. په دې کې هیڅ شک نه شته چې کمپیوټر او انګلیسي په او سنې عصر کې د یوې ادارې د پرمختګ او مدبریت (Modern Management) لپاره اهمیت لري خو له دغه ځوانانو باید په تدریجې توګه گته اخستل شوی واي، له دوی نه باید په هغه ساحو کې کار اخستل شوی واي چې دوی پرې پوهیدل. ورته ستونزه په اتیايمه لسیزه کې په امریکا کې هم رامنځ ته شوې وه هغه ځوانان چې په کمپیوټر پوهیدل دېر ژر پیسه دار شول، دوی داسې فکر کاوه چې دوی ده ګه چا په پر تله چې په کمپیوټر نه پوهیږي په تولو اداري او اقتصادي چارو کې ډېر بریالي دي، دغه نسل چې وروسته په (Dotcom Generation) مشهور شول وروسته ډېر ژر له سقوط سره مخامنځ شول

دا مهال پنځه طبقي مامورین د افغانستان په دولت کې په کار بوخت دی چې یو له بل سره افهام او تفهیم یې د اندیښنې وړدي

۱- هغه کسان چې د ظاهر شاه او دواد خان د دورو متخصیین وو. خو له بده مرغه چې دوى له نوي انکشافاتو سره ئانونه نه دي عیار کړي خو دوى ته ئانونه او سه هم متخصیصین بنسکاري خو په اصل کې د او سنی عصر تخصص خخه بې برخې دي

۲- د ثور له کودتا وروسته په مختلفو رژیمونو کې پخوانی شوروی اتحاد ته په سلګونه او حتی په زرگونو کسان دزده کړو لپاره لیږل شوی وو خوبیا له بدہ مرغه د دغه کسانو ډېری یې د زدکړو پر ئای هلته هسې ورځې اړولې وي. دیپلومونه یې راوري خو په خه نه پوهیدل دوى ډېر و یې د جګرو په ډګر کې د لاسته راونو او مؤفقيتونو پر اساس رتبې ترلاسه کړې وي، درې لسيزو جګرو دوى هم د نړۍ د چېټک پرمختګ له کاروانه وروسته پاتې کړل او سمدلاسه دوى ته هم ستونزمنه وه چې په اسانی سره ئان له او سنی بهېر سره برابر کړي) (۴)

۴. کله چې ماته د وزارت په دريم پور کې دفتر جور کړای شو ، د افغانستان یوې لوې نقشې ته پرده پرته وه چې زیاته خیرنه (چتله) وه نو ما د دفتر کارکوونکو ته وویلې چې دا پرده لري کړئ خکه نقشه پخپله ډيره بنايسته بنسکاري. کله چې مې پرده لري کړه ، د کورنيو چارو د وزارت د مطبوعاتو د چارو امر خدای بېتلې سمونوال امان الله ((صلح دوست)) راته وویلې چې صېب دا نقشه محروم ده ، نو ما ورته وویلې چې په دې کې د محرومیت خه دی؟ خکه دی بېچاره له دې نه و خبر چې او سه د ګوګل له لارې Google (Earth) په انترنېت سایت کې د هر چا کور هم په واضحه توګه معلومیداې شي

۳- د طالبانو او مجاهدینو په رژیمونو کې هم د اسې خېږي کمې نه وي چې د تخصص او حتی ځینې د سواد له زده کرو هم محروم پاتې شوي و، د دوى مؤفقيت او رتبې هم د جګړې د ډګر په لاسته راولنو پورې ترلې وي، دوى لپاره هم د او سنې بهېر سره یو ئای کيدل ستونزمن وو.

۴- هغه افغانان چې په غربی نړۍ کې یې خو لسيزې تېږي کړې وي او یا یې زده کړې هلته ترسره کړې وي ، دوى چې افغانستان ته راغلل نو غونبستل یې هغه خه چې یې په بهر کې لیدلي و په افغانستان کې یې تطبيق کړې ، بې له دې چې د خپل ټولنې عينې واقعيتونه او شرایط په نظر کې ونيسي.

۵- هغه طبقه افغانان و چې هغوي د خپلې ټولنې په عيني او ذهنې واقعيتونو او شرایطو باندي پوهيدل او هم یې د افغانستان په چارو کې تجربه درلوده دغه ډلي په تېرو درې لسيزو کې دنريوال انکشاف او پرمختګ سره ځانونه عيار کړې و ، دوى چې کله هيواد ته رأسانه شول ، واقعا چې د دې قشر موثریت زیات و خو له بده مرغه چې د ورته کسانو شمېر په او سنې حکومت کې ډېر کم تر سترګو کیده ، جلالی صېب يو له دغو کسانو څخه وو چې هم یې تجربه درلوده او هم له نړيوالو پرمختګونو څخه يو باخبره شخص وو. همدا علت وو چې نومورې په خپلو کارونو کې د ټولو ستونزو او چلينجنونو سره بريالي هم وو.

**د بلخ، سمنگان، جوزجان او هرات ولايتونو ته سفر
ز کال د جون د میاشتې له ۲۴-۲۹ مې نیټې پوري**

د بلخ ولايت سفر :

د جون د میاشتې په ۲۴ مه نیټې د سه شنبې په ورخ مود کابل هوایې ډګر خخه په انګلیسي (130-c) ډوله الوتکه کې د کورنيو چارو وزارت د لوړپورې هیئت په ملګرتیا پرواز وکړ او مزار شریف ته لارو، جلالۍ صیب په الوتکه کې خپل د زرې ضد موټر چې کرزې صیب ورکړي و هم له ځانه سره مزار شریف ته انتقال کړ تر خو د سمنگان، جوزجان او بلخ ولايتونو او ولسواليو ته هم سفر وکړي. د بلخ ولايت په هوایې ډګر کې د بلخ والي اسحاق رهگذر، د سمنگان والي محمد اقبال منیب، د او مې فرقې قوماندان استاد عطا محمد نور، د اتمي فرقې قوماندان جمعه خان همدرد، سلګونه قومي مشران، سپین بېري، ملکي او پوئي افسران او دښوونځيو نجوني او هلکان هر کلې لپاره راغلي وو، له هوایې ډګر خخه دلسکونو موټرو په بدرګه کې د شاه ولايت مآب حضرت علي کرم الله وجهه رووضې زيارت ته لارو، د دعا نه وروسته د بلخ ولايت مقام ته لارو، چېرته چې ګنډ شمېر مشرانو زموږ د راتګ لپاره انتظار کاوه.

د بلخ والي اسحاق رهگذر وویلې چې د بلخ ولايت امنیتی وضعه نسبتا دنورو سیمو په پرتلې بنه ده که د بې وسلې کولو پروسه عملی او د ملي اردو د تشيکلاتو کارونه چېک شي نو امنیت به نور هم بنه شي. نوموري

زياته کره چې په دې کار سره به دهه چا موقف او ئای هم معلوم شي.
دامهال د مزار شريف په بنار کې دوه قول اردو د اومنې او اتمي په نامه
موجودې وي چې د يوې مشري استاد عطا محمد نور او د بلي مشري د
جمعه خان همدرد پر غاره وه چې جمعه خان همدرد دغه مهال دجنرال
دوسنم سره تړ او درلوده حکمه نوموري غوبنتل په دې توګه به په شمال کې
د جمعيت اسلامي گوند نفوذ راکم کړي. د بلخ والي په خپلو خبرو کې
زياته کره چې دوى د ملي شورا د امنيت د ديارلس فقره یېزې فيصلې نه
ملاتړ کوي، ده وویلې چې پرون د افغانستان دېښنانو زموږ هپواد په
شمال او جنوب تقسيم کړي وو اوس موبد مرکزی حکومت پشپر ملاتړ او
د دوى د اوامر او طاعت کوو، د تعليم په برخه کې بلخ والي زياته کره چې
اوسمهال په بلخ کې ۳۳۲ بنوونځي فعال دي چې یوازې ۸۰ بنوونځي يې
وداني لري او پاتې نور په خيمو کې زده کړي کوي، د بلخ والي د خبرو نه
وروسته جلالۍ صېب د خپل سفر اهداف په دې ډول تشریح کړل:

هر خه د مخه تاسې ته د ولسمشر سلامونه وړاندې کوم تاسې چې د
خپل یو خادم خخه هرکلې وکړ درڅخه ډېره مننه کوم، د افغانستان
ستونزې ډېږي زياتې دي چې تاسې يې په خپله حس کولاي شئ ،
دافغانستان په خلکو ظلم شوی له دوى سره جفا شوې، دلته د د غه
ستونزو یادول بنائي فايده ونه لري، خو هغه ستونزې چې اوس ورسه
مخامخ یو په هیڅ صورت د قانون له پلي کیدو پرته نه حل کېږي،
انديښنه دلته پیدا کېږي چې موږ پريو بل اعتماد نه کوو یو بل مو نه دی
درک کړي، هیڅوک نه غواړي چې په افغانستان کې دې امنيت نه وي او
دې دې یو باعزته ژوند ونه لري، نو بیا ولې له موږنه لاره ورکه ده؟ هو ! یو

دله خلک شته چې خپلې شخصي گتې تر هر خه مقدمې گنې او خپلې گتې په ګله وډۍ کې وینې.

جلالي صيب زياته کره چې بیا رغونه، امنيت او یوه نبه اداره یو بل سره ارتباط لري، خواوس هر خه شخصي شوي دي د بيلگې په توګه له یو قوماندان نه تول وپه لري، نهادونه نه دي جوړشوي او هر خوک خپلې تنظيمي اړیکې پالي، د یو پرمختللې او مدنې تولنې په اړه خوک فکرنې کوي، د دولت او خلکو ترمنځ واتن زيات شوي حکومت بعضوته یوازی هدف دی نه دامن، نظم او خدمت وسیله.

جلالي صيب وویلى چې حکومت خادم دی او ملت مخدوم، داسې نه ده چې حکومت دې د خلکو مال ته سترګې پتې کړي وي. ترهغې چې ملي گتې په شخصي او ګوندي اړیکو لوړې ونه ګنئ، هیڅ پريکړه ارزښت نه لري، زه او تاسې به هم دا هيله نه لرو چې معجزه دې واقع شي او دا هر خه دې په خپله سم شي، ولس په شمال کې له امنيتی وضعیته خوبن نه دی، ماله جنرال دوستم او استاد عطا سره خبرې کړي، ترهغې چې د مزار بنار غېر نظامي نه شي امنيت نه شي ټینګیدلی، تر خو چې اداره د تنظيمي اصالت خخه راونه وحئي هیڅ ستونزه نه شي حل کيدا، ستاسي همکاري (خلکو) ډپه مهمه ده، والي، ولسوال، قوماندان، د ګمرک ريس هر یو یې په خپله ساحه کې حاکم او مسؤول دي.

ده زياته کره چې په نامه به پوليسي وي خواړيکي به یې تنظيمي وي هر هغه خوک چې خلکو ته خدمت ونه کړي همغه نهاد چې په کې کار کوي خلک ورته اړتیا نه لري، که در سره په رینښتنې توګه ونه غږبېرم ستاسي دوست به نه یم او که تاسې زموږ نيمګرتیاواي را په ګوته نه کړئ شته

وضعیت به دوام و مومنی، زه د سیاسی، مادی او یا هم د اداری شان او شوکت غونبستونکی نه یم، یواخی ستاسې د همکارئ هیله لرم مننه د جلالی صیب له خبرو وروسته مولوی محمد اسلم د علماء د شورا رئيس او سید محی الدین گوهری دمخورو دشورا غرې خبرې وکړې بناغلې گوهری وویلې. «به نماینده ګی مردم که همیشه چشم به امنیت دوخته صحبت مې کنم تازمانی کې سلاح جمع نه شود و به جای ظلم منطق و دانش جای نه ګېرد که این خواسته تمام ملت افغانستان وبالخاصه شمال است ما نفس کشیده نه مې توانيم جناب وزیر: وظیفه شما از همه مهمتر است، امروز پولیس پولیس نیست، پولیس او است که به پای خود ایستاده باشد، امروز پولیس تحت نفوذ تنظیم ها است، ما پوست کنده ګپ میزنم، امروز ما نان نه داریم مګر ازما د یک و ده پانزده (۲) گرفته مې شود، سلاح باید ګم شود مګر حالا سلاح خریده مې شود شما باید از دسیسه های اهل غرض باید اگاه باشید، نفرهای که به شما مې آید همه شان از مردم نه خاسته وکسى که هویت اصلی اش معلوم نیست به نماینده ګی مردم مې آید، والی امر مې دهد مګر ولسوال عملی نمې کند، نه که عملی نمې کند مشکلات دیگر را ایجاد مې کند، ما دولت مرکزی را به قطره قطره خون حمایت مې کنیم اما از شما صورت اجر اش مې خواهیم تمام ولایت های شمال با شما است و حقوق همه مليت ها باید به جایش حفظ باشد».

۶- زورواکو له خلکو نه لسمه یا پنځلسمه حصه د حاصلاتو په زور
اخستله

وروسته وکیل عبد الوهاب دمخورو دشورا رئيس خبرې وکړي او خبرې یې یو خه تخریشی وي ده وویلې: « شمال باعث سقوط حکومت نجیب شد مګر متاسفانه از جنوب افغانستان حکومت بر ضد ما جهاد شروع کرد و این مشکل از جای شروع شده که مې گفت ((دا پښتونستان زما)) بعد از این ایجاد نمی کند که قطعات نظامی در شهر باشد».

دلته یوه یادونه په کارده چې دغه مشران استاد عطا محمد نور پوه کړي وو چې باید په خپلو خبرو کې یادونه وکړي چې دمىزار شریف له بنار نه باید وسله وال څواکوونه ووځی څکه په دې وخت کې د جنرال عبدالرشید دوستم قطعات زیات په بنار کې ئای پر ئای وو او ده دجنرال دوستم قواؤې دخان لپاره تهدید ګنلې چې وروسته به یې یادونه هم وشي چې دواړو خوا و د قواؤ ترمنځ نظامی برخوردونه هم رامنځ ته شول چې د کورنیو چارو وزارت او نړیوالو قوتونو په منځګړ توب په کې اوږبدند وشو. د بلخ ولايت د غونډې نه وروسته جلالی صیب خپلو رئیسانو ته امر وکړ چې دولایت د ملکي او پولیسو د ادارو بررسی وکړي او خپل راپور د وزارت مقام ته وړاندې کړي، په خپله جلالی صیب چې زه هم ورسه و م دشمالي ولايتونو سپین دېړو او قومي مشرانو سره لیدنو ته دوام ورکړ. د فارياب د ولايت معاون سيد احمد سعید او امنييې قوماندان سيد یوسف فرياد سره مو وکتل او د فارياب ولايت په مشکلاتو مو ئان خبر کړ.

د فارياب امنييې قوماندان په خپلو خبرو کې وویلې چې زما دراتګ نه دمخه د فارياب په ولايت کې خلور قوماندانو وو او پولیس چا نه پېژندل د کوهستانونو د دوه ولسواليو پرته دولايت ټولو ولسواليو ته مې سفرونه وکړل، دغه قوماندان چې تازه د کورنیو چارو وزارت له خوا تعين شوي وو وویلې چې د ولسواليو ترمنځ فاصله ډېره زياته ده او موب

ورسره هیڅ نوع مخباراتي رابطه نه لرو، نظامي قطعات د جنرال دوستم او جمعیت د ډلې په هره ولسوالۍ کې د غونډونو په نامه شته دی خو په هره قطعه کې د ۲۰۵-۲۵ زیات نفر نه لري د کابل خخه معتمدين میلیونونه افغانی تنخواوی راوري خو پولیس او مامورینو ته تنخوا نه ورکول کېږي او وايې چې پیسيې په جنګ کې له منځه تللې دي، یو معتمد مو بندی کړي او خارنوالي ته مو معرفې کړي دي، ده وویل چې د فارياب والي قاضي عنایت کابل ته تللې او تراوسه پوري نه دی راغلې او وايې چې په فارياب کې یې د ترور کیدو وېره شته خو په حقیقت کې په فارياب کې هیڅ خبره نه شته او وضعیت نورمال دي.

ده وویل چې د فارياب ولايت د اندخوی خلور ولسوالي چې د آقينه بندر هم په کې شامل دي جنرال دوستم په زوره د جوزجان ولايت پوري تړلي دي تراوسه یې بېرته فارياب ته نه دی حواله کړي، همدارنګه د جنرال دوستم خلورویشتمه فرقه په سرحدی چارو کې مداخله کوي نو بنې به دا وي چې دا مسائل د جنرال دوستم سره مطرح شي.

مانبا موجنرال دوستم سره دهغه په کور کې وکتل، جنرال دوستم جلالی صیب ته وویل چې د مزار بناړ ډېر مسلح شوی او یو جدي اقدام بايد وشي که نه نو وسلووال تصادم رامنځ ته کیدا شي.

جالالي صیب ورته وویلې دا چې یوه ډله پر بل اعتماد نه لري نوځکه خو بايد د مزار شریف بناړ غېر نظامي شي او د انگلستان له هېواد مو غوبنټي دي چې خپل (Provincial Reconstruction Team) PRT يعني د بیارغونې تیم مزار شریف ته راولیږي، موږ بايد په مزار شریف کې د پولیسو یو تعلیمي مرکز جوړ کړو ترڅو ملي پولیس وروزو، دولتي نهادونه بايد تقویه شي، هغه خوک چې د پولیسو د مرکز نه خلاصېږي د

تعلیم په وخت کې به ورته دېرش ډالر او له فراغت نه وروسته به ورته او یا ډالر معاش ورکول کېږي، او س مهال د پولیسو معاش دېرش ډالر وو چې خورا کم معاش وو. جلالی صیب جنرال دوستم ته وویلې چې دازموږ پړګرام دی او دا باید دلته عملی شي او تاسې باید همکاري وکړئ، جنرال دوستم وویلې چې په شمال کې ۲۰۵ - ۳۰ زره نفو پوري مسلح کسان لرم خو مرکز ماته یوازې ۵۵۰۰ نفو اعاشه راکوي زه اتیا تانکونه او شپارس BM خلوینېت ډوله دستگاوې او نور زیات مهمات لرم که (ایساف) تضمین وکړي زه دا تولې وسلې مرکزي حکومت ته سپارم، ځکه د مزار په هر کور کې د شمالی ټلواли یو قوماندان او سیبری او هر کور یوه پوسته ده، دوی زما او د مسعود عکسونه لبولي او ورڅه بدہ استفاده کوي او بدنامي یې موږ ته ده، نو زه حاضر یم چې د مرکزي حکومت سره همکاري وکړم

د جون په پنځه ويشتمه نیته دسھار چای مو د حزب وحدت د شمال شورا د مسئول سردار سعیدي سره و خښه ترڅو د دوی مشکلاتو ته غور کېږدو او دا تعهد تري واخلو چې د مرکزي حکومت د پراګرامونو په عملی کولو کې مرسته وکړي، په دې وخت کې د بلخ په ولايت کې د وه لویئ او دوہ وړې ډلي وي، د دوہ لویو ډلو مشری جنرال دوستم او عطامحمد نور کوله او د دوہ وړو ډلو مشری چې یوه یې د هزاره ګانو وه چې مشری یې د وحدت د حزب سردار سعیدي کوله او بله وړه ډله د پښتنو وه چې مشری یې جمعه خان همدرد کوله د دغو وړو ډلو رول ډېر مهم وو، ځکه چې که دوی به د هري لوی ډلي ملاتر کاوه همه ډله قوي کيدله، نو په دې وخت کې سردار سعیدي د استاد عطامحمد نور او د پښتنو ډلي د جنرال دوستم خخه ملاتر کاوه، که خه هم د جنرال دوستم او

پښتنو تر منځ په سرپل او جوزجان کې اړیکې چندان بني نه وې، ئکه ازبکو په دغو سیمو کې پر پښتو ډېر ظلمونه کړي وو خو په بلخ کې يې د جنرال دوستم سره مرسته کوله، د سردار سعیدي سره د چای خورلو پر وخت د دغې شورا غړي جنرال مرتضي د ۳۸ مې فرقې قوماندان، استاد جعفری او بناغلې رفيعي هم موجود وو. دوى هم د مزار په بنار کې د مسلحو کسانو د زیاتولي نه شکایت کاوه او ویلې يې که مرکزي حکومت ژر مداخله ونه کړي خامخا مسلحانه برخورد رامنځ ته کېږي.

په مزار شریف کې داستاد عظام محمد نور او جنرال دوستم تر منځ تاوتریخوالی هغه مهال رامنځ ته شو کله چې د عظام محمد نور پلویانو د جنرال دوستم یو کس د رجب باي په نوم لوړۍ وتنباوه چې وروسته ووژل شو، د کوري نو چارو وزارت متهمین نیولی او د دې مسلې د خیرې نې په موخيه يې یو کميسیون هم تاکلی و چې د یوناما استازی هم په کې و خو داسې و پره وه چې د بلخ والي به متهمین خوشې کړي ئکه چې نوموری د عظام محمد نور پلوی یو کس وو خو جنرال دوستم غونښنه درلوده چې دغه قاتلين دې کابل ته انتقال شي. د جنرال دوستم ئخينو نفو دا هم ويل که دا انتقال نه شي نو د جنرال دوستم وسله وال به پر محبس حمله و کړي او دوى به يې په خپله و وژنې د یوناما استازی وړاندیز دا وو چې د بلخ ولايت په چارواکو کې دې تغېر رامنځ ته شي او بې طرفه کسان دې په دندو و ګمارل شي که نه نو دلتہ امنتي وضعیت ډېر ژر خرابیداړي شي او دوى یادونه و کړه چې هغه ۷۵ پولیس چې له کابل له د دغې موضوع د تحقیق په موخيه راغلي هغوي هم کومې پايلې ته درسي دو پرته کابل ته ستانه شوي دي.

د سمنګانو ولايت ته سفر

د چون د میاشتی ۲۵ نیټه ۲۰۰۱ م کال

سردار سعیدي سره له چایو خورولو وروسته مو د سمنګانو ولايت پر لوري خپل سفر پیل کړ، د تاشقرغان د حضرت سلطان په ولسوالۍ کې د سمنګانو والي سید محمد اقبال منیب او ورسره سلګونه قومي مشران او د بنیونځیو زده کوونکي زموږ هر کلې ته ولاړ وو، زده کوونکو ډېږي په زړه پوري ملي ترانې وړاندې کړې چې د جلالۍ صېب له خوا په نغدي تحایفو وویارل شول، په دغه سفرکې موبه سره استاد عظام محمد نور، جمعه خان همدرد او د بلخ دامني قوماندان ډګر جنرال سید محمد هم ملګرتوب کاوه، غرمه مهال د سمنګانو ولايت مرکز ایکو ته ورسیدو، دلتنه هم په سلګونو کسانو زموږ انتظار ويسته په ایکو کې مو په هغه غونډه کې برخه واختسه چې د جلالۍ صېب او ورسره هیئت په ویار جوړه شوې وه.

لومړۍ د سمنګانو والي محمد اقبال منیب خبرې وکړې او د هر کلې نه وروسته یې وویل ((افغانستان داخل مرحله ئې نوین مې شود که بعد از دوره اشغال و اختلاف های داخلی جو امع بین المللی و دوستان خارجی افغانستان باما ایستاده و همکاري میکنند، د ډروز افغانستان د رجوا مع

بین المللی به حیث مملکت حامی مرکز تروریزم و قاچاق مواد مخدر شناخته می شد، اما امروز وطن ما در استانه بازسازی قرار دارد، اگر وحدت ملی داشته باشیم گامی استوار در بازسازی خواهیم داشت، افغانستان خانه همه است، سمنگان دارای شش ولسوالی و تخمينا تعداد نفوس آن به شش لک نفر می رسد، همه اقوام پهلوی یک دیگر مثل برادر زنده گی می کنند. دشمنان افغانستان می خواهند که ثبات سیاسی افغانستان را برم بسازد مگر ما حمایت خود را از فرامین، هدایات و احکام حکومت مرکزی اعلام می کنیم و تائید فیصله ۱۳ فقره یې شورا امنیت رامې کنیم و امنیت اینجا مربوط قوماندانی امنیه است نه گروه مسلح دیگری

د سمنگان د والی د خبرو نه وروسته جلالی صیب په خپلو خبرو کې لومړی د دولت د رئیس سلامونه خلکو ته وړاندې کړل او د سمنگانو د ولايت د چارواکو او خلکو له هر کلې یې مننه وکړه او وې ویل: ((په دې غرونو کې په زرگونو رستمان^(۷) را پیدا شوي دي او خپل هبودي عنی افغانستان یې له د بنمنانو ساتلي، خدای جل جلاله دې وکړي خرنګه چې مور په جګړه کې همیشه میدان وړی نو په سوله کې هم باید له چا کم ونه وسو، د ئان غوبښتنې نه باید ئانونه وژغورو، که افغانستان ارام وي نو مور به هم ارام يو، هو! که زه راتلونکې ته هیله من نه واي نو ماد وزارت دا درنده دنده نه قبلو له، د افغانستان ډېری خلک سوله غواړي، همدارنګه نړيواله تولنه هم د افغانستان امنیت ته ئانګړې پاملننه کوي، په راتلونکو درېو کلونو کې به مور نېدې پنځوس زره پولیس ولرو چې دا

(۷) رستم پهلوان تخت چې د تخت رستم په نا مه یادیری اود هغه وخت بنار د ایکو د بنارسره نوردي پروت دی او د افغانستان د لرغونو اثارو له جمله نه دی ټکه جلالی صیب د رستم نوم ته اشاره وکړه.

پولیس به دیو شخص، یو قوم پوری به تراوونه لری، بنېه معاش او بنېه امکانات به ولري چې په عزت سره خپله دنده پرمخ بوئي.) د جلالی صیب له خبرو وروسته دسمنگانو دولایت مرستیال خادم حسین ناطقی خبرې وکړې او وي ویل: د ۱۳۵۷ هش کال دلوې د میاشت په ۲۲ مه نیته د دره صوف خلکو قیام وکړ چې بیا حکومت زه بندی کړم چې ټومړی دلته په سمنگانو کې بندی وم او بیا بی کابل ته انتقال کرم او بیاد ۱۳۵۸ کال د جدي په ۲۲ نیته خلاص شوم او وروسته بېرته دلته راغلم او په عملی جهاد کې مې برخه واحسته له دې وروسته مو د دره صوف معادن او بیا ولسوالي ونیوله او وروسته مو تخت رستم هم ونیوه چې د طالبانو پر ضد انقلاب هم دلته پیل شو، چې مشترکه شورا مو جوړه کړه چې زه بی دشورا مشر، حاجی عبدالوهاب د نظامی شورا مشر او حاجی احمدی چې اوس د دره صوف د ابتدایې محکمې قاضي دی د قضایه شورا رئیس وو، په دره صوف ولسوالي کې شیعه او سنی قومونه دواړه د ورونو غونډې بودو باش لري اوس دا ولسوالي دوه شوې او د د ره صوف علیا او سفلی په نامه یادېږي.

د بلخ ولايت او سمنگانو تر منځ ۱۰۳ کيلو متراه فاصله ده او دخلکو عمده ستونزه د زور واکانو سره وه چې د خلکو حمکې او جایدادونه بې په زور نیولي و، په دغه ولايت کې پښتنه اقلیت ووچې دازبکو له خوا به ظلم ورباندې کیده.

د سمنگانو والي سید محمد اقبال منیب چې ازبک و، ډېرزنګ سړۍ ووچې د شرایطو سره بې خان ډېر ژر عیارووه او دهر چا په مزاج به بې خبرې کولې، حتی د ولايت په خونه کې به بې د مختلفو کسانو عکسونه درلودل او کوم هیئت به چې راته نو ده ګه د طرفدار عکس به بې په خونه

کې رائخ او، د بىلگى په توګه كله چې به د کابله خوک ورتلل نو د بنااغلى
کرزى صىب عكس او كه د جنرال دوستم له خوا به خوک وو نو د جنرال
دوستم او كه د جمعىت به خوک وو نو بىا به يې د احمد شاه مسعود عكس
په خپله خونه كې لگاوه.

په سمنگانو كې د غرمې چودى دمخه جلالى صىب خپل د پلاوي
رئisan د ولايت بررسى ته ورلېرل او ما سپىنىن بېرته د مزار شريف بشارته
رأستانه شوو، مازديگر مو په مزار كې د دغه بشار د يو شەپەر سپىن دېرۇ
سره وكتل، جلالى صىب سپىن دېرۇ ته خېگىندە كې چې زموبد سفر هدف
دا دى چې تفصىلى خېرى و كرو او مشكلا تود حل لارې چارې ولتۇو. موب
 ملي پوليس جورو چې لو مرى ورسه خلور كاله قرارداد كوو او بىا تر شلو
كالو پوري د پوليسو په چو كات كې كار كولاى شي او تقاعد به ھم ولري
د دې پېرىگرامونو په اړه بې تفاوتى د دې معنا لري چې د خپلوا اخلاقي،
اجتماعي او ملي مسئولىتىونو خخه تىبىتە كوو، د بې وسلې كولو پروسە
باید دوام پیدا كېي او کار باید اهل کار ته و سپارل شي، مهاجرين چې
كله هبوا د رأستنىپې د بې کاري، له امله دوى دويم خل مهاجرت ته اړ
كېپېي، باید دوى ته د کار زمينه مساعدە شي.

يو تن مولوي د نورو په استازىتوب خېرى و كېي او وويل: كله چې
دهقانان خپل حاصل تولوي نو مسلح كسان ورنە په زور د عشر په نامه (د
يک) حاصلات تولوي، ده وويلې ((تامين امنيت و قتى شده مىتواند كه
تعداد ارباب هابايد برداشته شود، اگر چند خدا مې بود اين نظام درهم
وبرهم مې شد، همین قرارگاه ها ارباب ما نىست، ما يك مسؤول مقتدر
و آزاد د رولايit مې خواهيم، كسانىكە فرامين رامې خواهد تطبيق كىند
اول باید سرخود عملى كند، اين ارباب ها كه در شهر مې گىرىد موتھاى

مسلح پشت سرشان مې باشد که ترس و وهم را ایجاد مې کند. تقریبا دو روز پیش چهار بجه روز در شهر تاجر ما را بسته کرده، و هفت هزار دالر را از نزدش برد، به همه اداره های امنیتی رفتیم هیچ کس عرض ما را نه گرفت ما چطور مې توانیم که سر این ارباب های مسلح انتقاد کنیم، مواد مخدر را که قاچاق مې کند همین ارباب های مسلح میباشد، آدم غریب و تاجر قاچاق مواد مخدر را کرده نمې تواند جنگ در دروازه بلخ (۸) مې شود و مال ما در دیگر جای شهر چور مې شود)

جلالی صیب د دغۇ مشرانو دخېرو او ریدو و روسته دوى ته وویل: حکومت اوسمهال په مرکز کې هم کمزوری دی، ئىینې مسائل په مرکزی حکومت باندی له اطراfonونو تحمیلیبې، موږ باید داسې گام پورته کړو چې هدف ته مو نېدې کړي، په ډېرو تولنو کې ډېر کرته دتصوراتو پر بنستې پريکړې کېږي او واقعیتونه په پام کې نه نیول کېږي نوزموږ ستونزه هم همدا ده چې ډېر کرته دتصوراتو پر بنستې پريکړې کوو هر شخص دلته چارو ته د تنظیمي، سیمه یېزو، ژبنيو او نورمسايلو په شکل ګوري، په میمنه کې خلک د نوی والي پرشا او خوا راجمعه شوي دي، موږ د میمنې بنار ته پنځوس تنه پولیس د کابل نه ليږلي چې د خلکو په همکاري او س هغه خوک بنار ته نه پريېدې چې د وسلې د ګرځولو کارت ونه لري. د کوکنارو د کرکيلې خخه د هقانان ډېره لېره ګټه اخلي او ډېره ګټه یې قاچاقبرانو او نورو ته رسېږي خو بدنامي یې دافغانانو ده.

د فارياب والي قاضي عنایت هم موجود او ويې ويلى چې د میمنې په بنار کې د جمعیت او جنبش دېلى کسان د خلکو په کورونو کې په زوره ئای په ئای شوي وو خلور کسه یې ترور کړل او بیا وروسته جګړه پیل شوه چې اتلس ساعته یې دوام وکړ چې ديارلس کسه په کې مړه شول او

خوارلس کسه په کې تېپیان شول، خلکو مظاھره وکړه او پر ولايت يې هجوم راواړ او ویل يې که تاسې زموږ حمایت وکړئ دا مسلح کسان موب په تېبرو او کوتکيو هم له بناره ويستلى شو، هماګه وو چې موب دخلکو د دې اقدام نه حمایت وکړ او اوس د میمنې په بنار کې مسلح کسان نه شته. دا چې په بلخ ولايت کې زما پلار خو دورې دندې اجرا کړي وې نوما هم په دغه سیمه کې ډېر پښتنه مشران پېژندل نو دوی له مانه غونښته وکړه چې غواړي جلالۍ صیب سره په خانګړي توګه وګوري نو ما جلالۍ صیب ته وویل که دوی ته وخت ورکړي او ستونزې يې واوري نو بنه به وي. جلالۍ صیب مازديگر ناوخته وخت ورکړ چې نړدې سل کسه پښتنه مشران د بیلا بیلو ولسوالیو خخه راغلل د بلخ د ولسوالی نه مېرزا عبدالرحمن خبرې وکړي او وې ویل چې د بې وسلې کولو پروسه بايد عملی شي، په موب هر چا ظلم کړي او دولایت په ټولو شعبو کې زموږ عرض خوک نه اخلي، د بلخ ولايت امنیتی وضعیت ډېر خراب دی ورپسې د بلخ دولایت د مخورو د شورا مرستیال وکیل عبدالحمید خان چې د شولګړي د ولسوالی دی خبرې وکړي^۹ او وې ویل: جناب جلالۍ صیب ستا په راتګ او سه موږ ازادې خبرې کوو، یوازې زموږ دغه لیدنه هم ډېره مؤثره ده، دې کې شک نه شته دی چې امنیت خراب دی، قاتلين نه نیول کېږي او ظلمونه شته دی، نژادې تبعیض شته دی، په دولتي ادارو کې پښتنو ته حتی د یو پیاده سهم هم نه دی ورکړل شوي، که د سولې او بازسازۍ پروسه وروورو هم پر مخ ځې موب ورته خوشبین یو.

⁹ وکیل عبدالحمید خان بارکړي د شولګړي ولسوالی د پښتنو د شورا مشر چې پخوا دوہ خلې په ملي شوار کې د شولګړي ولسوالی د خلکو منتخب وکیل هم پاتې شوي دي، نوموږي زما د پلار مرحوم سید محمود حسرت ډېر نړدې ملګرۍ وو.

يو تن د لوی جرگې وکیل حاجی عبدالقيوم د بلخ ولسوالی او سیدونکی وویل چې که تاسی دغه مسلح کسان له بناره وباسی نو دوى اطرافو ته رائي او هلتنه هم ظلم کوي، هفوی هم دې خاورې بچيان دی، همدا اوس د بلخ د ولسوالی بخارگوتي ۵۰۰ متره مربع مساحت لري او د تنظيمونو دوه پوستې په کې شته او که نور مسلح کسان هلتنه راشي نو ستونزې به نوري هم دې بري شي، نو بنه به دا وي چې وسله والې ډلي بي وسلې شي.

وروسته جلالی صيب خبرې وکړې او وویل چې: زه له تاسی سره موافق یم چې د بې وسلې کولو بهېږ بايد ادامه پیدا کړي، خبرې خو ډې بري دی خو د حل لارې بايد ولټول شي. په دولتي ادارو کې بايد ټولو قومونو ته هم د مرکز او هم دولایاتونو په کچه په متنا سبه توګه ونډه ورکړل شي خو اهليت بايد په نظر کې ونیول شي، د جرگې اصل دی چې يو خه به اخلي او يو خه به ورکوي، اميد دی چې دا ستونزې ژر حل شي او زه دې ته متوجه

یم

د چوزجان ولايت ته سفر

د چون د میاشتې ۲۵ نیټه ۲۰۰۵ م کال

د مزار شریف او جوزجان ولايت مرکز شبرغان تر منځ واتن ۱۱۸ کيلو متراه دی چې په دوه ساعتونو کې هلته ورسیدو، د سهار چای مو د شیخ آصف محسني د فرقې د قوماندان جنرال نجیب سره و خبلو، شبرغان بنار ته نړدي په سلګونو مشران، پوهی او ملکي چارواکي او د بنوونځيو شاګردان، د جنرال دوستم په ګډون د هرکلي لپاره ولاروو.

د کورنيو چارو وزپر او ورسره پلاوي د شبرغان د بنار اديتوريم ته لار خو هلته له خلکو سره و ګوري او خبرې ورسره و کړي. د شبرغان بنار وضعه د مزار د بنار په پرتله ارامه بسکاريده، ئکه د لته یوازې د جنرال دوستم د جنبش ډله په قدرت کې وه او په اديتوريم کې د بسحومې هم زياته وه، د جنرالانو شمېر هم ډېر زيات وو، ئکه چې جنرال دوستم هر چاته یې چې خوبنې شوې وه د جنرالی رتبې ورکړي وې او عجیبه خولا دا وه چې کله موب د شبرغان بنار ته داخليدو نو د ترافيكو خو موږ سايکلونو زموږ موږي بدرګه کولی نو زه د جلالې صېب سره په یوه موږ کې سپور و، و م او خبرې مو کولای چې یو ترافيك ته چې په موږ سايکل سپور و، متوجه شوم او جلالې صېب ته مې وویلې چې دې ترافيك ته ګوره چې د اوږدې پريو اړخ یې د بريد جنرالی او پربل اړخ یې د تورن جنرالی رتبې لګيدلې دي.

د سید عزیز الله په نامه د جنبش د ډلی یو تن نماینده چې انانسری یې کوله موبه ته هر کلی ووايې او وي ويل: په جوزجان کې قول قومونه یو بل سره د ورورنو په خبر ژوند کوي امنیتی وضعه هم بشه ده خود دې لپاره چې د بسار وضعیت خوندي پاتې شي د شپې له خوا د شبرغان په بساري کې په تګ راتگ بندیز لکول کېږي، له دې وروسته یې له جلالی صیب نه وغونېنتل چې خبرې وکړي.

جلالي صیب وویلي: « د خوبنۍ څای دی چې د شبرغان په بساري کې د خپلو ورونو سره ګورم، موبه بايد یو بل ته د وروري، لاسونه ورکړو، نورنو بايد خپل ځانونه ونه غولوو ځکه ستونزې ډېږي دي او موبه بايد دغه ستونزو ته د حل لاري چاري وليو، قومي اختلافاتو ته د افغانستان د بمنان لمن وهی او پوهې یې په مرکزی حکومت ور اچوی، صلاحیتونه او مسئولیتونه ګونګ دي، یو والي تربیل والي فرق لري او حتى د دوی (والیانو) کړنې د نورو په اشاره ترسره کېږي. جلالی صیب زیاته کړه په ځینو ځایونو کې په پښتنو ظلم شوي، په بعضې ځایونو کې په هزاره ګانو او په بعضې کې په ازبکو خو په دې سیمه کې په پښتنو زیاتي شوي دي او اوس دانتقام څای نه دي او بايد په یو بل اعتماد وکړو چې ستونزې حل شي.»

د جلالی صیب د خبرو نه ووروسته بناګلی عبدالصمد آصف د جوزجان ولايت اداري رئيس دولait په کاري چارو رينا و اچوله او وي ويل: ۱۸۰۰ کسان د نفت او ګازو په پروژه کې کار کوي، ۱۴ د تیلو خاکانې اوس مهال فعالې دي او د جوزجان ولايت برقد ترکمنستان خخه رائخي، نړدي ۱۲۰۰ کسان د جوزجان په محبس کې بندیان دي چې ډېږي طالبان دي چې او سمهال اعاشي او اباتې ته ضرورت هم لري خو مزکزی حکومت موښته

کافی بود جه نه را کوی. ده وویل چې د مرکزی حکومت تبول فرامین مو عملی کړي او د بشر د حقوق د قوانینو د رعایت مسئله مو جدي نیولې .^۵

ورپسي محترمه ايوبي د جوزجان ولايت دنسئو په استازيتوب خبرې وکړي او ويې ويل: همه برادرهای ما که از خارج به وطن برای خدمت برگشته ستايش مې کنيم که زنده ګی آرام خويش رامانده، ومثل جمعه محمد محمدي (۱۰) که زنده ګی خويش را از دست داده، هر چه عاجل تر بايد خلح سلاح عمومي در افغانستان صورت بگېرد، پوليس ملي و اردو با اقتدار به ميان بيائيند، ديگر حوصله جنګ نیست وهمه تشنه صلح هستند، به پيش اشخاص غېر مسؤول سلاح بايد دیده نه شود، افغانستان از افغان ها است به اين وآن تفرقه نباشد. مانمي ګويم که اشتباه نه شده اما امروز پېروزى آمده موضوع اقلیت مطرح نیست عفوه عمومي شود و به اهل کار کار سپرده شود. سلام های مارا به رئيس دولت برسانيد و در ولایت ها هم پوست های اساسی به زن ها داده شود، وافتخارات جوزجان نادیده ګرفته نه شود.

ورپسي يو تن د مولوي محمد ابراهيم په نامه عمومي خبرې وکړي، همدارنګه داند خوی خلور ګونو ولسواليو په استازيتوب محمد ظاهر

۱۰. جمعه محمد محمدي چې د بناغلي کرزې په موقعه دوره کې د کانو او صنایعو وزیر شو. د ۲۰۰۳م کالد فروری په ۲۴مه نېټه کله چې نوموري دیو پلاوی په مشري، د پاکستان د کراچي د هوایي ډګر خهد کويتې سيمې ته د ئينو معدنوونه ليدنې په موخه ېې سفر کاوه، الوتکه ېې د کراچي په سمندر کې راپريوته نوموري او ورسه اوه کسيزه پلاوی وطن ته د خدمت په خاطر خپل خوب ژوند د لاسه ورکې، د يادولو ورده چې د جمعه محمد محمدي مړي هم پیدا نه شو.

خبرې و کې او وېي ويل چې اندخوي خلورنيم لکه نفوس لري او آقينه بندر فعال دی، په ۳۲ بنوونخيو کې پنځه د پرش زره زده کوونکي سبق وايې ۲۳۰ تجارانو د فعالیت جوازونه اخستي نو زموږ پیشنهاد دادی چې اندخوي باید مستقل ولايت شي، هیني خلک کوشش کوي اندخوي د فارياب په ولايت پوري و تړي داچې اندخوي د فارياب خخه په ۱۴۰ کيلو متري او د شبرغان خخه ۷۵ کيلو مترو کې موقعیت لري چې ۲۵ کيلومتره يې پوخ سپک دی نو ځکه خوموږ وايو چې تر خو اندخوي يا مستقل ولايت نه شي او یاهم په جوزجان پوري ونه تړل شي موږ خپل معاشوونه نه اخلو، په اندخوي کې نه ولسوال او نه پولیس و سایط لري چې امنیت تامین کري خو خلکو په خپله امنیت تامین کړي دي.

خرنګه چې ما مخکې يادونه و کړه چې جنرال دوستم غوبنتل چې د آقينه بندر ترڅل کنټرول لاندې و ساتي ځکه چې دا یو عايداتي منبع وه او نه يې غوبنتل چې بېرته يې د فارياب ولايت ته ورکړي نو جنرال دوستم اکثریت وينوال په دې پوه کري ووچې دا مسائله باید په خپلو خبرو کې مطرح کړي او د کورنیو چارو وزېر غورونو ته يې ورسوې.

داندخوي د استاري د خبرونه و روسته یوتن بنوونکي دنورو په استازیتوب خبرې و کړي، نوموري د خپلو خبرو په پیل کې د پښتو دا متل ولوست ((که تا ويل چې زه یم او ما ويل چې زه یم نه به ته يې او نه به زه یم او که ماویل چې ته يې او تاویل چې ته يې هم به ته يې او هم به زه یم)) نوموري زياته کړه چې د جوزجان په ولايت کې امنیت تامین دی او خلورزره معلمین په خپلو دندو بوخت دي، دا چې د ملي اردو په جوړولو په کابل کې کار پیل شوی نو د ملي پولیسونه کار باید له جوزجان خخه پیل شي ځکه چې د لته مجرب افسران شته دي، نوموري بنوونکي زياته کړه

چې غربی رسنى په اگاهانه توګه په جنرال دوستم پسې تبلیغات کوي په داسې حال کې چې په جوزجان کې ملي وحدت او امنیت تامین دی او ۱۳۷۰۰ شاگردان بنوونئیو ته ئې، نوموری زیاته کړه په جوزجان کې پراخې حمکې شته نو بنوونکو ته باید یوه یوه نمره حمکه ورکړل شي.

د نوموری بنوونکي د خبرو نه وروسته ګل احمد پیمان د پښتنو په استازیتوب خبرې وکړې، پیمان چې غونبتل بې د جوزجان د مرستیال والي په توګه تعین شي خو جنرال دوستم سره د رابطې د خرابوالي له امله په مزار کې اوسيدلو خو نوموری له مزار نه زموږ سره ملګرۍ شو، نوموری چې د کورنیو چارو د وزېر په ډاډه په ډاډه توګه غږیده ويې ويل: موږ د اختر خان شهید او جنرال دوستم سره اوږد په اوږد جنګیدلې يو، د طالبانو په وخت کې زه دو هله بندی شوي هم یم خو اوس مشکل د جنرال مالک پلویان او هغه کسان چې د جنرال دوستم له نامه بدہ استفاده کوي پیدا کړي دي، زه د خلکو د تشکیلاتو په اساس مرستیال والي او سید محمد هاشمي د والي په توګه تعین شولو مګر اوس ټول اداري تشکیلات د دو هقامونو (هزاره او ازبکو) په لاس کې دي.

د ګل احمد پیمان خبرو په جنرال دوستم نبه تاثېر ونه کړ، که خه هم نوموری اراده نه وه چې خبرې وکړې خو ولاړ شو او ويې ويل: من هم مسئولیت دارم به حيث نماینده خاص ریئس دولت باید به (وزپر صاحب داخله) مشوره بدھم که چطور امنیت تامین شود. ما ګپهای خورد وریزه را باید دامن نزنیم، من در مسجد شېرغان با مردم مشوره کردم، وقتیکه حکومت نجیب سقوط کرد و حکومت مردمې تشکیل دادیم، به من

واشنگتن پیشنهاد کرد که پنج هزار نفر کومک کنید، دوهزار سوار و سه هزار پیاده، تاکه به تلفات کم طالب سقوط کرد.

اگر طالب یا طالب نماها زورگویی کند ما در مقابل اش ایستاده خواهم شد، ماگپ را که کردیم به او عمل می کنیم در دیگر ولایت های شمال مشکل نیست تنها در مزار این مشکل است، مزار باید غیر نظامی شود و در هر خانه که دیپو است از بین رفته شود، هشتاد هزار نفر به خاطر خیانت مالک کشته شد وامر پشتون کشی را داده بود. مانوگی منگل، رسول بی خدا و جمعه اشک مشوره های غلط را به نجیب داد، من به خاطر وحدت ملی سه معاون را در ولایت جوزجان تعین کدم، من نفرهای راتعین می کرم و بعد ا فرمان بناگلی کرزی صاحب صادر می شد.

والی مزار کار را پیش برد نمی تواند و به سطح وزیر باید در انجا والی باشد، یک سال به انتخابات مانده، ومامی خواهیم که یک رول خوب را بازی کنیم، مایک حکومت اسلامی که دیموکراسی در آن باشد می خواهیم، ما می خواهیم که یک جبهه وسیع جور کنیم، بیست لک نفر افغان ها قربانی داده و اگر کسی تجزیه افغانستان می خواهد ما مخالف هستم اولین گام عملی را در صلح وامنیت و خلع سلاح مامی گریم ماعملی ثابت می کنیم».

د سرپل والی تاج محمد کوھی او دامنیه قوماندان عبدالمنان چې د کورنیو چارو وزیر لیدنې لپاره شبرغان ته راغلی وو، دوی هم په دې غونډه کې خبرې وکړې د سرپل والی چې هغه هم د جنرال دوستم له خوا هلتنه تعین شوی و وویل: سرپل نهه ولسوالي لري او دا چې د عمومي لاري خخه لري پرته سیمه ده نو ئکه خو چارواکې ورته نه رائی، دوہ درې میاشتې کېږي چې د سرپل مامورینو او پولیسو معاش نه دی

اخستى، همدا شان سېر کال دحج او او قافو وزارت د سرپل ولايت لپاره يوازې دوه سوه کسان سهميە دحج دفريضي داده کولو لپاره ورکړي ده، حال د اچې موبه دوه زره کسان مراجعيين درلو ده وویلې چې زموږ برق بنه نه دی او د ترکمنستان نه دی، پوليس یونیفورم نه لري او هم د پاسپورت دا خستنې لپاره موبه مزارته هؤ، يوازې د ګوسفندې په دره کې یو خه امنيتي مشکلات شته، خو د ولايت د نورو برخو امنييت نه دی تراوسه زموږ د امني د قوماندان منظوري نه ده راغلي.

د غرمې دوهی مو په شبرغان کې د جنرال دوستم په کور کې و خوره او هغې نه وروسته بېرته د مزار بناري ته رأسنانه شو. ما زديگر مو د بلخ د ولايت په مقام کې د تولو ادارو مشرانو سره په هغه ناسته کې ګډون و کړ چې والي محمد اسحاق رهگذر له خوا جوره شوي وه، رهگذر وویل چې د مزار په ولايت کې خلور اتيا بیلا بیلې ادارې شته او د بلخ ولايت شپارس اداري واحدونه (ولسوالۍ) لري او موبه له خپل توان خخه زيات کار کوو. په ټولو شعباتو کې قومي او ژبني تناسب په پام کى نیول شوي دی.

خو په حقیقت کې د نوموري دا خبره سمه نه وه، اکثریت کرسی د جمعیت اسلامي اړوند کسانو قبضه کړي وي، ده وویلې چې موبه هره اونې اداري مجلس لرو، په هفتنه کې یو ئحل د استاد عطا سره ګورو او داونې په اخره کې د لوی جرګې د وکیلانو سره هم غونډه لرو، د والي دخبو نه وروسته جلالې صیب خبرې وکړي او وي ویل: چې هره اداره په درې اصولو کار مخ ته بیایې: اول جوړښت يا اداري ساختار دی، مګر متاسفانه چې نن موبه په اداري جوړښتونو کې له مشکلاتو سره مواجه یو، دغه مشکلات په ځینو سیمو کې ټپر زیات او په ځینو سیمو کې بیا

دو مره نه دی. دویم قانوني چار چوکات دی چې په تېرو ۲۵ کالونو کې مختلف قسمه قوانین وضع شوي دي. خو موب لامد (۱۹۲۴) کال قوانین پلي کوو. او دريمه مسئله د کدرونو ده چې مسلکي کدروننه دن ورځي د شرایطو پر اساس دېر کم دي، د بيلګي په توګه د کندهار په بنار کې شپږ زره پاکستانی و ګړي کار کوي ځکه چې موب مسلکي کدروننه نه لرو، همدا شان کافي منابع او امکانات هم نه شته دي، د امني قوماندانان د پوليسو موټري او مخباراتي وسائل نه لري، زياراته ولسوالان دفترونه هم نه لري او د خلکو له کورو نو خخه ګتنه اخلي او که یو دوه تره ګر راشي نو بیا هغه سيمه پرېږدي او بل خای ته ولسوالي نقلوي بیا مخالفین ادعا کوي چې ولسوالي ونيول شوه، جلالی صيب وویل چې موب اوس د ولسوالانو لپاره شل زره افغانی د دستركوان په نامه ورکوو، ولسوال باید موټر دفتر او نور وسائل ولري چې خلکو ته بشه خدمت و کړي شي.

د جلالی صيب پسي د بسحؤ چارو د رياست مرستيالي خبرې و کړي او ويې ويل: موب په تېرو جګرو کې یو ميلون شهيدان ورکړي او درې ميلونه معلولين او معیوبین لرو، د کوندو او ماشومانو په حال باید رحم وشي، موب بسحؤ ډېر نعمتونه له لاسه ورکړي او هم د امنيت دنشتوالي له امله زموږ انځوني په بورقو کې بسوونځيو ته ئخي، خپل ملي سرود مو ورک کړي دي او د هر تحول سره د برق رنګ او ملي سرود بدليږي.

له دي وروسته د ګمرک رئيس خپل شکایت وړاندې کړل او نوموري وویل چې حېرتان بندره خېرمد دوه نظامي لو او پرتي دي دوي دلاسه موب محصول نه شو اخستي په لارو کې مسلح کسان ولارو وي او له موټرو محصول اخلي، دوي وړاندېز وکړ که عسکري جبري شي او پوليس د کانکور له لاري ونيول شي نو بشه به وي

د مزار بناړوال وویلې چې شپږ زره کورنې بې سر پناه او سیبری او موره هیڅ امکانات نه لرو چې دوی سره کومک وکړو، د امنیه قوماندان وویل چې دا خنګه امکان لري چې پولیس بې تنخواه، له ئای او وسايطاً پرته د خلکو امنیت تامین کړي

جلالی صیب د دوی په خواب کې وویلې چې د معلومینو او معیوبینو مشکل ملي او اجتماعي مشکل دی او یوې ملي ستراتیژۍ ته ضرورت دی، خلک هم مسؤولیت لري چې د حکومت تر خنګ د دولت سره مرسته وکړي، د میزان په میاشت کې به نوی اساسی قانون انشا الله تصویب شي خودجبری مکلفیت دوره او سه ممکنه نه ده، د مخه باید سمه احصایه او د تذکرو ويش تر سره شي، دا هم امکان لري چې زورور او پیسه دار کسان به خپل بچیان جبری عسکری ته نه لیږي او دا کار به یوازې په غریبو خلکو تطبیق شي، خلک غریب دی پولیسو ته باید معاش ورکړل شي د مجلس په منځ کې یو ډله سپین بېپرو چې غالباً د استاد عطامحمد نور له خوا به لمسئل شوي وو، په شکایتونو بې پیل وکړ دوی ویل چې نهر شاهی ولسوالي دوه کاله کېږي چې د وسله والو له خوا اشغال شوي او دا وسلوال باید بې وسلې شي.

دا و دغه درې ولاياتونو ته زموږ د سفر جزيات چې په مختصره توګه مو تاسې ته وړاندې کړل، دا د افغانستان د دغه وخت د وضعیت یوه بیلګه وه چې اداره ضعیفه وه، د مرکзи حکومت نه اطاعت نه وو، مسلحه او زور واکانو په عام ولس باندې رنگارنګ ظلمونه کول، نو ئکه خود وضعیت د بدليدو لپاره جدي او عملی اقداماتو ته اړتیا وه چې له بده مرغه د مرکзи حکومت د ضعف او بې تفاوتی، له امله خنګه چې لازمه وه ډېرکارونه په سمه توګه په مخ نه تلل.

د مزار نه هرات ته سفر

د جون د میاشتې ۲۷ نیټه ۲۰۰۳ م کال

سهار لس بجي مود مزار شريف نه د انګلستان د ولایتي بیارغونې تيم په (۱۳۰-۲) الونکه کې د هرات په لوري پرواز وکړ او د یوساعت او لس دقیقو الونکې نه وروسته د هرات هوایې د ګرته ورسیدو چې د هرات والي محمد اسماعیل خان د سلکونو دولتي چارواکو، مخورو او سپین دېرو سره د دهرکلي لپاره ولارو. د هرات بنار ته دا زما لوړنۍ سفرو. لوړۍ مونږ د هرات هوایې ډګرنه د هرات بنار ختیئ لورته د تخت سفر سره نړدي د خانه جهاد په نامه میلمستون ته لارو. کله چې د هرات هوایې ډګرنه د خانه جهاد میلمستون ته تللو نو په لاره کې د هرات د بنار عظمت او تاریخي قدامت په ډاګه بنکاریده. څرنګه چې د جمعې مبارکه ورځ وه په خانه جهاد میلمستون کې مو لړه دمه وکړه او د لمانځه د اداکولو لپاره د هرات د والي محمد اسماعیل خان سره یوئځای د هرات د جامع جومات پر لوري و خوئيدو. د هرات جامع جومات چې د افغانستان د مهمو تاریخي ځایونو خخه دی چې تقریبا اته سوه کاله پخوا د غوریانو د دورې پاچا سلطان غیاث الدین غوري لخوا جور شوی اوله هغې وروسته بیلا بیلو پادشاهانو د غه جومات ساتلو ته ډېره پاملننه کړې او اوس هم خورا بنکلې دی.

که خه هم جلالی صیب د هرات په جامع جومات کې د خبرو کولو اراده نه درلودله خو د جومات خطیب له جلالی صیب نه وغونښل چې یو خو خبرې وکړي. څرنګه چې د لمانځه وخت ډېر نړدي و نو جلالی صیب ډېرې مختصرې خبرې وکړي او ويې ويل: وېره او بې اعتمادي دو هغې

ستونزې دی چې ډېر نور مشکلات زېړوی نو موباید په خپلو منځو کې د وېړې او د بې باوري، لاملونه له منځه یوسو. خود هرات د جامع جومات خطیب وروسته په خبرو کې وویلې چې جلالی صیب او ورسره هیئت د راتلونکې اساسې قانون د مسودې په هکله د خلکو سره د مشورواو تفاهم لپاره راغلی خو موبعلماء ددې قانون د مسودې په اړه دوه انګېرنې ڃرو، یو دا چې په تېرو اساسې قوانینو کې او حتی د کمونیستانو په وخت کې هم ذکر شوی و چې دوی اسلام ته احترام کوي خو په عین حال کې د بیان په ازادۍ یې تاکید شوی وو خو موب په تېره جرګه کې ولیدل چې د بیان د ازادۍ په نامه د اسلام توهین وشو چې دا د بیان ازادۍ باید تردې حده نه وي چې د اسلام بې حرمتی وشي دوی دا چې کومه بله ماده چې د اسلام د دین سره تضاد لري هغه باید له منځه یوړل شي. که خه هم زموږ د سفر موخه هرات ولايت ته د اساسې قانون د پوهاوی لپاره نه وو خود هرات خطیب د وخت نه په استفادې سره د پورته ټکو یادونه وکړه او زما په اند د اساسې قانون مسوده یې نه وه لوستلی څکه چې د اساسې قانون په دریمه ماده کې په واضح توګه لیکل شوی چې په افغانستان کې هیڅ قانون نشي کولای چې د اسلام د سپېخلي دین د معقداتو او احکامو مخالفوي.

د هرات والي اسماعيل خان زموږ د پلاوی ډېره زیاته مېلمه پالنه وکړه او له مابنامه وروسته مو د ګذره په سيمه کې د خواجه عبدالله انصاري د مقبرې زیارت هم وکړو او د تخت سفر سره نېدې د باغ ملت په نامه دیو بن چې اسماغیل خان جوړ کړي او د هرات بناريابان د خپلو کورنیو سره د سهار نه تر د ماسخوتن تر ناوخته پوري هلتہ د تفريح لپاره ورتلل هم کتنه وکړه.

د خانه جهاد په میلمستون کې د ماسخون لخوا ناست و او د تخت سفر او با غمليت ننداره مو کوله چې اسماعیل خان د جهاد د وخت قصې پیل کړي او ويې ويلى چې په ۱۳۶۵ از کال کې مو دلته د شورویانو سره دوه میاشتې هېږي سختې جګړې وکړي چې دروند ملي او ئانې تاوان مو ورته وروارپول.

ددغه مېلمستون نه د هرات جامع جومات، د گوهرشاد بیګم مقبرې او د هرات د بنار ننداره هېړه په زړه پوري وه اسماعیل خان وویلې: چې د طالبانو په وخت کې تقریباً پنځوس کلې چې د اېران او افغانستان د سرحد ترمنځ پراته و طالبانو له منځه یوړل او تخریب یې کړل چې د اېرانیانو او افغانانو ترمنځ باید اړیکې نه وي په دې وخت کې د کورنیو چارو د استخاراتو مرسيتال جنرال منان خان فراهي ته دا راپورونه رارسیدلې و چې د اېران د پاسدارانو غړي د افغانستان خاورې ته رانټوئې او حتی د غوریانو د ولسوالۍ په سیمو کې کله کله ګرمه کوي خو اسماعیل خان دا راپورونه ردول او ويلى چې د اېران او افغانستان ترمنځ پولې تړل شوي دي.

اسلام قلعه، انجیل، زنده جان، غوریان او کوهسار و لسواليو ته سفر
جون د میاشتی ۲۸ نیته ۲۰۰۳ م کال

سهار وختي د هرات والي اسماعيل خان د سهار چایو د خبلو لپاره
خانه جهاد میلستون ته راغي او د جهاد قصبي کولي د چاي د خپرلو
نه وروسته د سهار په اتو بجو او دېرشو دقیقو جلالی صیب د خپل پلاوي
سره د اسلام قلعه د بندر په لوري حرکت پیل کړ، لوړۍ مو په لاره کې د
هرات د پنځمي سرحدی لواه افتتاح وکړه، جلالی صیب د پنځمي لواه د
پرانیستني مراسمو ته د قومدانانو او منسوبینو بلنې خخه مننه وکړه او
وېړي ویل چې په نوي تشکیل کې سرحدی لواه د سرحدی پولیسو په نامه
یادېږي چې په لوړۍ قدم کې به له هیواد نه دفاع کوي او په ټولو بندرونو
او هوايې ډګرونو کې به ئای پر ئای کېږي، د امکاناتو لخوا به مجهزو وي
او حتی چورلکې به هم ولري. جلالی صیب زیاته کړه چې په نوي تشکیل
کې به د سرحدی پولیسو اته لواه گانې وي او زه د سرحدی پولیسو
راتلونکې ته ډېربزیات هیله من یم.

د یادونې وړده چې په هرات کې زموبد سفر په وخت کې به چې کومې
غونډې ته موبې تللو د غونډې ګډونوالو به هغه خه ویلې چې د هرات والي
اسماعيل خان لخوا به ورته ویل شوي و خود غونډې په پای کې به زیاتره
ګډونوالو خپلې اندیښنې او نظرونه موبې ته په کاغذ کې لیکلې وو او

زمور د پلاوي په جييونو کې به يې پت اينسodel او مورته به يې ويلى چې
دا بيا پت جلالی صيبته ورکړئ.

د جلالی صيب د خبرونه وروسته د سرحدی پوليسو د لواه یو تن صيب
منصب په اوپراتيفي مسائلو خبرې وکړې او وېي ويلى چې مخکې د هرات
په سرحدی سيمو کې د مخدره موادو قاچاق په ازاده توګه کیده خواوس
مور د دغه قاچاق مخه نيولي ده، ده زياته کره چې مور له مزار نه تر
ذوالقار د بندره پوري ۲۸۰ کيلو متراه سرحد د اپران سره لرو او همداشان
د اپران سرحد سره ۳۷ تهاني او د ترکمنستان سره لس تهاني لرو.

د سهار په لسو بجو او پنځلسو دقیقو د زنده جان ولسوالۍ ته
ورسيدلو چې د کشتې وان په سيمه کې په سل گونو ولسي خلکو او د
ښونخيو زده کوونکي زموږ هرکلې ته ولاړو. لوړۍ د پوليسو یو ټولی د
کورنيو چارو وزپر علی احمد جلالی ته قطعه وړاندې کره او وروسته د
زنده جان ولسوالۍ د ملي پيوستون د شورا مشرا استاد حبیب الله د بنه
راغلاست نه وروسته وویل: گذشته ما باید شپرین و ایندې ما باید
درخسان باشد اسلحه دشمن نمي تواند که مابین ما تفرقه بیاندازد، واين
خیانت ملي خواهد بود که ياد ملت شهید پرور رافراموش کنیم، شما
افغان ها یګانه مجاهدين هستید که مشت سنگین به دشمنان وارد کرده
اید.

۹۸ در صد مردم هرات درامن زندگی مې کند، ما کدرهای را درهرات
داریم که به ما رهنمایي مې کند...» د استاد حبیب الله له خبرو وروسته
جلالي صيب خبرې وکړې او وویلې: د ټولو دمخه درته د ولسمشر
سلامونه وړاندې کوم، زه ستاسي خادم او تاسي چې خپل خادم ته هرکلې
وویلو نو درڅخه ډېره مننه کوم خدای دې تاسي ته اجر درکړي، افغانان

خپلو اسلامي او ګلتوري ارزښتونو ډپر احترام لري ، مورب ملي بیا رغونې ته اړتیا لرو (۱۱) هیڅ قوم پر بل برتری نه لري ټول یو ډول حقوق لري او هغه څه چې ډپر مهم دي لوړۍ باید مورب خپل ترمنځ هغه وپره او ترس چې له یو بله یې لرو له منځه یوسو، (۱۲) او دویم دا چې حکومتونه دخلکو دخادمانو حیثت لري نو خکه خو دخادر او مخدوم ترمنځ باید صمیمانه اړیکې وي او که داسې ونه شي نو تولنه بنایې د جوږیدو پر ظای د خرابیدو خواته لاره شي.

ددې مختصرو خبرو نه وروسته د غوريانو ولسوالۍ په لوري مو حرکت وکړو چې د سهار په یولسو بجو او خلوینښو دقیقو هلته ورسیدلو. د غوريانو د ولسوالۍ په سلګونو ولسي خلکو، قومي مشرانو، د بنو نځيو زده کوونکي او محلې چارواکي هرکلي ته ولاړ و.

د غوريانو ولسوال محمد نېي طالب د هرکلي نه وروسته وویلې: ملت و مردم که اطراف اينجا جمع شده ازهمه ملت های ۳۰۰ هزاری غوريان نمايندګي مې کند، بعض مردم مفترض هستند که تو طئه ها مې کند که به پشتون ها حق داده نه شده ويا حقوق پشتون ها زېړپا شده مګر من خودم الکوزي هستم و در پېروزې اول (هرات) والي غور بودم و حال ولسوال

(۱۱) زه فکر کوم چې د جلالې صېبدې بازسازی ملي نه موخه شاید داوه چې په دې وخت کې د هرات د ګډرګ عایدات چې میلیونونو ډالره په میاشت کې وونو د هرات والي اسماعیل خان مرکزې حکومت ته نه ورکول او په دې نامه یې په هرات کې ساتل چې ګونډې دې په دې پیسو هرات کې د بیارغاونې کارونه پرې کوي نو خرنګه چې کوم مالونه د ګډرکاتو له لارې د افغانستان نه په نامه رائحي نو داد یو ولايت او یو شخص پیسې نه دې او باید په افغانستان کې په متوازن شکل به په بیارغاونه کې ولبول شي او حتی د هرات د بنارنه بهرد بیا رغونې کارونه چندان په سترګونه نه بنکاريدل.

(۱۲) په هرات کې داسې ویره وه چې جلالې صېبد دې لپاره هرات ته راغلې چې اسماعیل خان له دندې د ګوبنه کیدلو لپاره شرایط برابر کړي

غوريان هستم اين برادر هائيكه تشویش مې اندازد باید زنده گې
برادرهای خود را نارام نه کند (۱۳) ما اين امنيت امروز را که در هرات مې
بينم ما مرهون امر صاحب اسماعيل خان هستم

طى ۲۴ سال گذشته ما با حزب اسلامي و برادران شعیه عملیات
مشترک داشتيم جنگ های گروهی مثل دیگر ولايت در اينجا صورت نه
گرفته است، ما از حکومت مرکزي اطاعت مې کنيم و ما افتخار ميکنيم
كه آغاي کرزى خودش مجاهد و فرزند مجاهد شهيد است، ما از جناب
شما جلالی صيب اين خواهش مې کنيم که عرض ما رابه آغاي کرزى
برسانيد و احترام که مابه اسماعيل خان داريم شما هم باید احترام و توجه
خاص داشته باشيد.

د غوريانو د ولسوال د خبرونه وروسته يو کس د غوريانو د خلکو په
استازيتوب وویلي چې ددوی په دي ولسوالي کې د خبلو د اوبو د
نشتوالي له امله زياتې ستونځې لري او وویلي چې ددوې لپاره د اوبو
نشتوالي جدي ستونزه ده او خبلو داوبو کويان باید وویستل شي
بل تن د ډاکټرمحمد صالح سلجوقي په نامه خبرې وکړې او وویلي:
مور باید ملي لمپيتوبونه په نظر کې ونيسو او مور د اساسی قانون د
توضیح نه ملاتر کوو او افغانستان ملي فرهنگ باید تقویه کړو، نو مورې
وویل چې خو نفره فراری طالبان د غوريانو د سیمې نه د شین ډنډ په زېر
کوه سیمه کې پناه اخیستې او دوی زمود د ولسوالي یوولس کسه د

(۱۳) په دې وخت کې د اسماعيل خان او د امان الله خان ترمنځ په شيندنه کې تاوتریخوالی روان و
او د امان الله خان پلويانو په غوريانو ولسوالي باندي کله ناکله بریدونه کول امان الله خان د
نورزو د قوم وو چې وروسته د ۲۰۰۷م کال د اکتوبرد مباشتې په درويشمه نیته په خپل
منځي جګه کې ووژل شو.

لما نهه پر مهال ووژل خود ځې د خپلو سره کابل ته حئي او خوک یې نه نيسې د دي موخه د شينډنه امان الله خان و. ډاکټير سلجوقي وویل چې مور د وزپر صیب څخه د اهيله لرو چې امپر صیب اسماعیل خان نه یواخي د هرات والي دی بلکې نومورپه دغه ولايت کې د لوړ مقام خاوند دی او په ټولو تصاميمو کې ورسره باید مشوره وشي. ده وویلې چې په هرات کې خو حکومته دي، یو حکومت په زپر کوه کې دی او بل د اسماعیل خان دی، په زپر کوه کې زموږ درې کسه بندیان دی او موږ له امپر صیب اسماعیل خان نه غواړو چې هغه خوک چې قانون ماتوي باید ونيول شي.

د دې سیمې خلکو په اېران کې د افغانی بندیانو په هکله هم ستونزه درلوډه اوله کورنیو چارو وزارت څخه یې وغونښتل چې د افغانستان حکومت باید ددوی په خلاصونه کې مرسته وکړي. دغوریانو په ولسوالۍ کې وزپر صیب خبرې ونه کړې او د کوهسار ولسوالۍ ته لارو او هلتې په یوه بجه او شل دقیقو ورسیدلو چې هلتې هم دنورو ولسوالیو په شان یو شمېر ولسي خلکو او قومي مشرانو د بنوونځيو د زده کوونکو په شمال زموږ هر کلی وکړ. کله چې د اسلام قلعه بندر ته ورسیدو نومونې ولیدل چې زموږ د ځینو عسکرو د اېران پوئ دریشي په تن کړې وي او پر موږ یې ډېر بد تائېر وکړ. د اسلام قلعه په جومات کې جلالې صیب او ورسره پلاوی د خلکو سره ولیدل، لکه څرنګه چې مخکې ما وویلې زیات شمېر کسانو ته وظيفې ورکړل شوې وي چې دامان الله خان پر ضد خبرې وکړي او دغه غونښتنه به یې هم کوله چې باید د هرات په ټولو چارو کې دې اسماعیل خان سره مشورې وشي او باید له هرات نه لري نه شي.

په اسلام قلعه کې جلالي صib په خپلو خبرو کې وویلې چې په افغانستان کې ۲۵ کاله جګړه شوې او وروسته له ۲۵ کلو بیارغونه خه اسانه کارنه دی او هر فرد بايد د افغانستان په بیارغونه کې برخه واخلي. جلالي صib وویلې چې د مخدره موادو د کرکيلې نه یواحې او یواحې قاچاقبران ګته اخلي او بزګرانو ته هیڅ ګته نه رسیبې په پای کې جلالي صib زیاته کره او وې ویلې چې افغانستان د ټولو کور دی او ټول مساوي او متناسب حقوق لري.

د جلالي صib نه وروسته یوتن مولوی په پښتو خبرې وکړې او وې ویلې چې د خوبنۍ او ويړ خای دی چې یو لوړ پورې پلاوې دلته رائحي او د خپل ولس سره گوري خو دا هرچاته د لمړ په شان روښانه ده چې هرات کې سوله او یووالى د اسماعيل خان په واسطه تامین دی. د اسلام قلعه د بندر د لیدونه وروسته د شپې لپاره بېرته د هرات بشارته رؤستانه شولو.

د شين ډنه او ادرسكن ولسواليو نه کته

جون ۲۹ م ۲۰۰۳ کال

د جون د میاشتې په ۲۹ نیتیه سهار مهال مو د بادغیس والي ګل محمد عارفي او د دغه ولايت مستوفی سره ولیدل. دوي وویلې چې د بادغیس په ولايت کې دوه فوئي لوګانې موجودې دي چې یوه لواه د اسماعیل خان شخصي ده او بله د حکومت ده. دوي وویل چې خو ورځې د مخه د دغه دوو لواه گانو ترمنځ یو تاو تريخوالی رامنځ ته شو چې یو وولس کسه له یوې غارې او پنځلس نور له بلې غارې ووژل شول که د حکومت لخوا جدي مداخله ونشي او په راتلونکو خو ورځو کې یوه لواه منحل نشي نو په سيمه کې د ډېرې سختې جګړې امکان شته دي.

د بادغیس والي سره له کتنې وروسته سهار اسماعیل خان زموږ مېلمستون ته راغۍ او د چای د خورلو وروسته موباته نیمې بجې سهار د شين ډنه او ادرسكن ولسواليو په لور د هرات ولايت د مرستیال حاجي مېر سره یو ئای حرکت وکړو او شاو خوالس بجې د ادرسكن ولسوالي ته ورسيدو چې د سړک په دواړو غارو کې په سل ګونو خلک زموږ هرکلي ته ولار وو. د ادرسكن په جامع جومات کې مو چې د سړک په سر وو دولسي خلکو سره ولیدل ټکه چې په دې وخت کې د ادرسكن ولسوالي ودانۍ نه درلوده.

لومړۍ د ادرسكن ولسوال ټولو ميلمنو ته هرکلي ووايو او ويې ویلې؛ دیدن وزېر دا خله از نقاط دور افغانستان نشانه خدمت به مردم است و اين

جای خوشی است که ما وزیر خود را اینجا می بینیم مشکل امنیتی وجود نه دارد اگر تحرکات از طرف جنوب وجود نه داشته باشد چیزی مشکل نیست. ما مشکل درباره بیوه های کسانی داریم که شوهرهای شان در ایران بندی است، ولسوالی و قومدانی امنیه ادرسکن تعمیر نه دارد که ولسوال در تعمیر فواید عامه دفتر دارد و قومدان امنیه د ریک قلعه کهنه جابجا شده است. چون شغل مردم ادرسکن مالداری و قالین بافی است باید در بازسازی آن بسیار توجه شود، سال گذشته تنها پنجاه نفر شاگرد د رمکاتب ادرسکن بود مگر امسال تعداد شاگردان به ۴۵۰ نفر رسیده است.

ادرسکن د ولسوال له خبرو وروسته جلالی صیب مختصری خبری وکړي او ويې ويلى:

ای که استقلال داری شکر استقلال کن
خدمت خلق خدا را قبله امان کن

د افغانستان په اداري تشکيلاتو کې ولسوالۍ هغه ځایونه دي چې خلک د خپل حکومت سره نښلوی، موږ تل بنارونو ته توجه کړي ده ولسوالی مو د پامه غور خیلی دي، حال دا چې د افغانستان په سلو کې ۸۵ خلک په ولسوالیو کې ژوند کوي، زموږ خلک په کليو کې اوسيږي، دوی د جهاد په دوران کې تر قولو ډېر تلفات ورکړي، نو خکه خودکلې او ولسوالیو خلک تر بل هر چا ډېر مستحق دي چې مرستې ورسره وشي. زه د خو وزارتونو سره په تماس کې یم چې یو داسې ملي پرګرام پیل کړو چې له مخې يې ولسي خلکو ته ګټه ورسېږي، افغانان مسلمان دي او مسلمانان به وي، هیچاته اړتیا نشته چې تاسې ته وعظ وکړي چې مسلمانان شئ، او س د بیارغونې د جهاد وخت دی، موږ باید خپل هېواد

ته متوجه شو موږ نشو کولای په او سنې نړۍ کې له نورو پرته ژوند وکړو،
که نړیوالې مرستې نه واي بنايې موږ به لاهم په ستونزو کې و خو موږ باید
ډېری هلي خلې و کرو ترڅو د نورو مرستو ته اړونه او سوو.

د ادرسکن ولسوالۍ نه مو د شین ډنډ د ولسوالۍ پر لور حرکت وکړو
چې د شین ډنډ د هوایې ډګر سره د تشریفاتو یوه قطعه وزپر صیب ته تقديم
شوله او د ماسپینین په دولسو بجود شین ډنډ ولسوالۍ، ته ورسیدلو چې
په زرگونو خلک هلته هم د هرکلې لپاره ولاړ وو، موږ له موټرو بنکته
شولو او هرکلې ته ولاړ خلکو سره مو روغبر وکړو، که خه هم د امنیت له
پلوه وضعیت چې په دغه سیمه کې د مخالفینو تحرکات موجود وډېره
ډاډمنه نه وه، خوبیا هم جلالی صیب او ورسه پلاوی تقریباً یو کیلومتر
لاره په خپلو پنسو وو هله او د خلکو سره مو ستړی مشی کوله چې په دې
وخت کې یو قومی مشر جلالی صیب د لاسه ونیو او ورته بې وویل چې په
شین ډنډ کې یوشمېر مسائل شته چې باید حل شي، جلالی صیب ورته په
خواب کې وویلې چې زه پوره معلومات لرم او کونښن کوم چې حل یې کرم
د دغه نزاکتونو نه یو د اسماعیل خان او د زېرکوه امان الله خان ترمنځ
جنجال وو چې په دغه سیمه کې نامنځی رامنځ ته کړې وه.

په هغه غونډه کې چې د شین ډنډ په ولسوالۍ کې جوړه شوې وه د شین
ډنډ بساروال د کورنیو چارو وزپر او ورسه پلاوی ته نښه راغلاست وواي
او زیاته بې کړه چې موږ د شین ډنډ خلک د حامد کرزۍ په مشری د
افغانستان د مؤقت حکومت خخه ملاتې کوو او همداشان د اسماعیل خان
نه هم ملاتې کوو چې دهرات په امنیت کې بې زیات زیار ویستی دی
وروسته له ۲۵ کلونو د الومړی ئېل دی چې موږ یو وزپر دلته ګورو چې د
خلکو د ستونزو نه ئاخن خبروی.

وروسته یوتن مولوی د حاجی مقام په نامه خبرې و کړې او ويې ویل چې
موږ طمعه لرو چې هغه وړه ستونزه چې د لته په هرات کې موجوده ده
ستاسو په راتګ سره به ختمه شي خود حل کيلې ستاسي په لاس کې ده
ئکه تاسي باید د خلکو په زړونو حکومت وکړئ.

يو تن بل مولوی د محمد هاشم په نوم له هرکلي نه وروسته وویل: همه
جهان به کمپیوټر زندگی میکند و ما مردم در جنگ و جدال اغوشته
هستیم، رئيس جمهور امېر ماست و اسماعیل خان امېر ماست و راه
تامین صلح به این ملت تعلق دارد نه به نېروهای خارجی ها و این
ها(خارجی ها) ما را استعمال میکند امروز تعصبات زبانی و منطقوی به
اندازه است که ما را از هم دور کرده است وقتی که اسماعیل خان امد
معاونیت فرقه را به امان الله خان داد، ما از وزیر صیب داخله مې خواهم
که این مسئله امان الله خان وا سماعیل خان راحل کند و خارجی ها (طالب
ها) که در زېر کوه است از انجا خارج کند.

وروسته بیا جلالی صیب خبرې و کړې او د دولت د رئيس جناب حامد
کرزي سلامونه بې دوی ته ورسول او زیاته بې کړه چې د شین ډنډ د زېر
کوه خبره هم یاد یې هغوي وايې چې موږ ته خپل حق نه دی را کړي شوی او
د خپلی سیمې نه ويستل شوی یو. خو بله خوا بیا وايې چې د زېر کوه نه
خلک رائۍ او موږ وژني او اختطافوي نو د اخبارې د ملي یوالې او
پخلاينې نښه نه ده. ځینې وايې چې په وسله باندې خپل حق اخلو خو او س
د دې وخت تېردې او خلک له جګړو ستري شوي دي زموږ او سنې جهاد د
وسلو جهاد نه دی، او سنې جهاد د ملي پخلاينې جهاد دی او دوطن بیا
رغونه.^{۵۵}

څوک چې غواړي د سلو پر زور خپله اراده تحمیل کړي ملت د هغوي سره نه دی، افغانستان د ټولو شريک کوردي او ټول مساوی او متناسب حقوق لري او هیڅوک د دې حق نه لري چې بل ته په کمه سترګه وګوري هرچاپه جهاد کې برخه اخيستې او د وطن په ابادیدو کې حق لري ملي پخلاينه هلته رائحي چې په صداقت سره یو بل ته لاسونه ورکړو. موږ د خبرو پهلوانان یو خو په اوريدو کې ضعيفه یو . موږ باید سپینې خبرې وکړو او د حل لاره باید را وکاړو، که یوازی یو بل ملامتوو نو د افغانستان ستونزې نه شو حل کولای. دلتہ دوه زورور سره مخالفدي او په منځ کې خلک ترور کېږي او له داسي حالت نه مجرمين استفاده کوي ، دوسلود سوری لاندې سوله نه رائحي، دلتہ ګورو چې د زېرکوه نه هیڅوک هم نه دي راغلي او دا سمه نه ده، موږ ستاسي خادمان یو او ددي ستونزې د حل لپاره به لاري چارې لټو.

د جلالې صېب له خبرو ورسته یو تن د قومندان عبدالله په نوم وویلې چې په ټول افغانستان کې حکومت شته خو زېرکوه کې حکوم نشته دی ځینې القاعده او طالبانو چې د دلتہ حکومت کړي دی، جرمونه یې کړي نواوس موږ څنګه هغوي ومنو، یو سې (امان الله خان) په یوه منطقه کې ودرېږي او د پښتنو په نامه جهاد اعلاني او هغه پښتنه چې په نورو سیمو کې چې دده ملاترنه کوي هغوي وژني. زما په کور راغي او هغه یې چور کړو او زه دلتہ (شین ډنډ) راغلم. قومندان عبدالله وویل چې امان الله خان، مولوی محمد ګل اخوند یې د پنځو کسانو سره شهید کړو ځکه چې امان الله ته یې ویلې وو چې موږ ستا ملاترنه کوو، د نورو ځایونو څخه قاتلين او غله راغلي او په زېرکوه کې د امان الله خان سره او سېږي، نن په سل ګونو کسانو غونښتل چې د زېرکوه نه دلتہ راشي خو امان الله

خان پري نه بنودل. موږ شپيته کورني د زېرکوه نه دلته په خيمو کې پراته
يو صرف په نامه ددي چې پخوا موږ د جمعيت سره و.
وزېر صيب د دي په ئواب کې وویل چې يواحې په خبرو خه نه کيربي
پريکړه باید وکړو او هغه عملی کړو، هغوي هم وړاندیزونه لري.
د هرات ولايت مرستيال حاجي مېر وویل چې موږ پښتونه حق ورکړي
دی ګورو چې د هرات بناړوال پښتون دی او باید چې يو هئيت تعين شي
چې دا وپلتې چې خومره پښتنه دي او خومره غېر پښتنه دي. که د مرکز
په کچه منځګړ توب وشي نودا مسئله حل کيدلای شي، او س د شينډنډ د
خلکو په منځګړ توب دغه شخړه دلته يو خه او اره شوي ده.
د شين ډنه ولسوالي چې په خلورو بلوكونو باندې تقسيم شوي ده چې
د بلوك اب کلي، بلوك زاول، بلوك زېر کوه او بلوك قصبه په نامه
يادېږي.

جلالي صيب د دوى په ئواب کې وویل چې زه په خپله دواړه خواوي
کابل ته دعوت کوم او دا مسئله به هلتله حل کوم
د دي خبرې يادونه اړينه ده چې جلالې صيب د اسماعيل خان او امان
الله خان نه وورسته وغونښتل چې دواړه کابل ته راشي چې د دوى ترمنځ
روغه جوړه وکړي چې په پاي کې دواړه په ۲۰۰۳ م کال د اګست په دريمه
نيټه د کورنيو چارو وزارت ته د سهار د چایو لپاره راغلل. په دې مجلس
کې يواحې جلالې صيب، اسماعيل خان، امان الله خان او ما ګډون
درلود.

جلالي صيب وړاندیز دا و چې د شين ډنه په ولسوالي کې د زېرکوه
خلکو ته باید خلورمه برخه ئاي په دولتي ملکي پوستونو او د پوليسيو په
ليکو کې ورکړل شي او هم امان الله خان باید د هرات په ولايت کې په کومه

مهمه دنده و گمارل شي خو په دې شرط چې د زېر کوه مسلح قوتونه بې
وسلې شي که خه هم اسماعيل خان دې پريکري ته حاضرنه و خو امان الله
خان چې مطلق بې سواده وو دا خبره بې و نه منله او فکر بې کاوه چې په
جنګ به زييات قدرت و نيسې.

ماچې د امان الله خان پوهه ولیده نو نهايېت بې بندوباره او بې ئايىه
حركتونه او خبرې بې کولې، داچې امان الله خان د يوې ولسوالى په يوه
وره برخه کې خه مسلح کسان درلودل نو دنه شو کولاي چې د اسماعيل
خان او ياد مرکزې حکومت پر ضد و جنګيې خو جلالىي صىب اسماعيل
خان دې ته مجبور کړو چې د امان الله خان سره خبرو ته کېنى. د امان الله
خان غوندي کسان چې نه بې پوهه درلودله او نه بې سواد، او يوارى د
پښتنو دنوم نه بې د ئان په گتىه سؤ استفاده کوله. نوزما په انډ هر قوم
باید د داسې کسانو نه چې نه پوهه لري او نه سواد لري او نه ملي منافعو
ته وفادار او ژمن وي ملاتې ونه کړي او نه د هغوي پسي لارشي.

داسې راپورونه هم په هغه وخت کې موجود و چې امان الله خان ته
اپانيانو پيسې ورکولې چې د حکومت پر ضد فعالیت و کړي چې د
افغانستان حکومت او په ئانګړې ډول امریکايانو ته درد سر ایجاد کړي
او همدا علت و کله چې اسماعيل خان د هرات نه لري شونو امان الله خان
بيا هم د حکومت پر ضد فعالیت ته دوام ورکړ چې د ۲۰۰۷م کال د اکتوبرد
مېاشتې په درويشتمه نېټه په خپل منئۍ جګرو کې د بارکزو د قوم سره
ووژل شو.

کله چې دشين ډنه نه د هرات بنا ته رأسستانه شولو مابنام اته نيمې بجې
وي چې د هرات د ولایت په مقام کې ګنو دولتي چارواکو او د هرات د
بیلا بیلو ولسوالیو مشرانو، او د مدنې ټولنو استازو چې یو شمېر

ښھوپکي هم برخه درلوده غونډه درلودله او موږ هم هلته لارو. دهرات د ولایت ودانۍ او تالار او هم یو شمېرنوري ودانۍ لکه تخت سفرد هرات د پخوانۍ والي عبدالله ملکیکار په وخت کې جوړې شوې وي خود تالار دننه نقاشي د اسماعیل خان په وخت کې شوې وه چې خاصه نسلکلابې درلوده. اسماعیل خان وویلې چې د د دغه غونډه کې د اساسې قانون د هنر مند محمد صدیق مشعل کړي ده. په دغه غونډه کې د اساسې قانون د کمیسون غربی عبدالحی الهی هم برخه درلوده. غونډه د قران کریم د خو ایاتونو په تلاوت پیل شوه او لوړۍ د هرات د پوهنتون رئیس عبدالروف مخلص خبرې وکړي. ددې خبرې یادونه ضرورې ده چې په دې وخت کې د افغانستان حکومت غوبښته درلوده چې د هرات په ولایت کې د بیارغونې تیم جوړ کړي او هم د پولیسو د روزلو لپاره تعليمي مرکز د امریکا په مرسته جوړ شي خوا اسماعیل خان د دې دواړو پروژو مخالفت کاوه او ورته داسې برینښېدله چې که د پې-ار-تیم جوړ شي نو دابه ده قدرت ته ګواښ رامنځ ته کړي نو ئکه اسماعیل خان اکثریت ویناوال په دې پوه کړي و چې دا مسائل په خپلو خبرو کې د کابل نه د ورغلې پلاوی غورپونو ته ورسوی.

د هرات د پوهنتون رئیس مخلص وویلې چې: «ما فراموش نمې کنیم که جهاد ماتوسط مداخله خارجی ها اغاز شد، تجاوز خارجی ها هواداران داخلی هم داشت و شاهد افراط گری چپ بودیم. بعداً افراط گری دیگری بنام طالب به میان امد و در هر دو دوره ملت ما صدمات زیات دید و نه

باید گذاشت که ملت ما به افراط گرایی بار دیگر به نام دیموکراسی و غیره برود (۱۴)

ما باید میانه رو باشیم و نگاه به فرهنگ و مبارزه خود بکنم، استحکام و امنیت زیر بنا اجتماعی است، ما از رسانه ها خبر جنگ و انفجار را در ساحات دیگر کشور میشنویم و اینجا شکر است که در منطقه ما امن است، ما مشکل درباره وحدت ملی نه داریم، مانه مشکل مذهبی داریم و نه مشکل قومی البته انکار نه باید کرد که وحدت ملی در کشور مانیز رو به تحکیم است یک امری هم از طرف ولایت سرما تحمیل نه شده است و هر اداره ولایت هرات بامرکز و وزارت خانه ها خود روابط منظم دارد مصالح، رفاه و ابادی را تها به هرات نمی خواهیم بلکه به تمام افغانستان می خواهیم».

دهرات پوهنتون د خبرو نه رو و سته د استاد رباني د وخت ملی سرود د زده کوونکو لخوا وویل شو او وروسته جلالی صیب مختصري خبرې و کړي او ويې ويبل: په دې درې ورڅو کې مې له پنځه ولسوالیونه لیدنه درلوده، زنده جان، غوریان، کوهسار، ادرسکن او شین ډنډ او دولسمیر سلامونه مې هغوي او هم تاسې ته رسوم. امنیت، بیارغونه او سیاسي ثبات یو له بل سره مستقیمي اړیکې لري، خو دا امنیت نه باید یوازې د هرات بنار پوري محدود پاتې شي بلکې ولسوالیو ته هم باید

(۱۴) متسافانه چې د هرات د پوهنتون رئیس د افغانستان کورنیو جګرو ته چې د ۱۹۹۲ د خخه تر ۱۹۹۲ کلونو ترمنځ شوې وي هیڅ اشاره هم ونه کړه چې د ډیواد زیات بنارونه او په ځانګړې توګه یې د کابل بنار په بشپړه توګه ونډا او شاو خوا شپیته زره ډیواد وال مو ووژل شول چې د افغانستان په تاریخ کې یو تور داغ دی. له همدي جګرو له امله زموږ د ګانډی ډیوادونو لاسوهنو د طالبانو راتګ ته لاره هواره کړه.

و غزوول شي خاصتاً د شيندنه ولسوالي چې همدا او س دزېر کوه په سيمه کې ستونزې شته دی، خلک باید خپلې ستونزې د خبرو دلاري حل کړي، دخلکو او پوليسو همکاريyo ته اړتیا ده او همکاري د بیاوغونې لپاره مهم عنصر دی، ولسوالان باید په دې برخه کې اساسی رول ولوبوی د جلالی صیب له خبرو وروسته د شهدآ او معیوبینو رئيس بناغلی مقیم فلاح یو شعر ولوست او ورپسې یوې بنځۍ د بنټو د شورا په استازیتوب وویلې چې اساسی قانون باید د اسلام د اصولو په چوکات کې ووسی او د بنټو حقوق د اسلام د اصولو سره سم باید په اساسی قانون کې ځای ولري.

**د چون ۵ میاشتې ۳۰ نیټه - ۲۰۰۳م کال
د هرات ولایت د مختلفو قومونو او ګروپونو سره لیده کاته :**

سهار مو د هرات ولایت د لسو ولسواليو د ولسوالانو او د بادغيس ولایت د مرستيال سره وکتل. جلالۍ صيب دوي ته وویل چې ولسواليو ته خاصه پاملنې په نظر کې لرم چې هره ولسوالي باید ودانۍ، موږ او نوري اړتیاوې ولري نو ددې لپاره موږ په یو ملي پروګرام باندي کار کوو او ۱۳۸۲ ش کال د سرطان د میاشتې د لوړۍ نیټې نه به هر ولسوال ته شل زره افغانۍ د دستاخوان لپاره د میاشتې ورکول کېږي.

همدغه شان د اداره عامه په نامه به تعليمي اداره او لايحه د وظايفو ولسوالانو ته جوړه شي چې په هغه کې د پوليسو، خارنوالانو او ولسوال نقش او رول واضحه وي.

ولسوالانو سره د لیدلو په وخت کې یو تن د خواجه عيسى په نامه چې د بنارد پوليسو د یو ماموریت مشر و راغي او جلالۍ صيب بې د سهار چایو د څبلو لپاره بللى و. خواجه عيسى د شهید افضلې (۱۵) د څبلوانو څخه و خو د اسماعيل خان سره بې تعلقات بنه نه وو. کله چې خواجه عيسى سهار راغي نو اسماعيل خان وزبر صيب ته وویلې چې تاسې خواجه عيسى سره د چایو لپاره مه ټئه هغه ځای نه لري او هغه کوڅي ستاسو لپاره مناسي نه دي. جلالۍ صيب وویلې چې فرق نه کوي زموږ هيواد دي او هر چېرته تللی شم او غواړم چې لارشم.

۱۵شهید افضلې په هرات کې د جمعیت اسلامي د مشهور قومندانانو څخه و چې د اسماعيل خان سره بې رقابت درلوده او وروسته په مشهد کې ووژل شو چې د هغه په وژنه کې د اسي اوazi وي چې ګوندي اسماعيل خان لاس لري که څه هم اسماعيل خان او د افضلې ډلي دواړه د اسلامي جمعیت په ډله کې و خوحتي د جهاد په کلونو کې دواړه ډلو په پېښور کې جدا جدا حویلي درلودي

بالاخره د اسماعیل خان په ډپر فشار جلالی صیب له خواجه عیسى خخه معذرت وغوبته او ورسه یې ژمنه وکړه چې په راتلونکي سفر کې به چې نومورې هرات ته رائې نو ورسه به حتما چای څښې خوخواجه عیسى وویل چې زه مجاهد یم او د شهید زوی یم او د القاعده او طالبانو پر ضد جنګیدلی یم که رأسره لارښئ نو سخت به خفه شم په دغه وخت کې اسماعیل خان خواجه عیسى ته وویلې چې «تو خیانت کرده ای» نو خواجه عیسى ورته وویلې چې ماخیانت نه دی کړی او د دواړو ترمنځ خبرې دومره ترڅې شوې چې ګوندي خواجه عیسى جدي عمل وکړي، په دغه وخت کې موبې تول او حتی د هرات ولسوالان، د بادغیس والي مرستیال او قومندانان ډپر زیات خفه شوو او اسماعیل خان ډپر وړوکۍ بنکاره شو چې د پولیسوند یوې حوزې د مشر سره یې داسې برخورد وکړ. که ددې سهار خبری ترڅې او ې خوندہ شولې خوزماپه اند جلالی صیب بايد دابلنه رد کړی نه وای.

د دغې صحنه نه داسې معلوم بدې چې د هرات خلک خومره په اختناق کې شپې او ورځې تېروي. اسماعیل خان کولای شو چې خواجه عیسى ته ې په خصوصي ویلي واي چې ولی یې د دله اجازې پرته وزپر صیب ته بلنه ورکړي وه. په همدي ورڅ دسھار په اتو بجو په هرات کې د اهل تشیع مشران د حجت الاسلام رجب علی په مشری، راغلل او جلالی صیب ته، دوی په خپلو خبرو کې وویلې چې: په تېرو ۲۵ کلنو کې هرچا په افغانستان کې لاسوهنه وکړه خو د افغانستان په ملت دي افرين وي چې او س ې په هم خپل خان استوار ساتلی دی. او س ې یوه فضا پیدا شوې چې هر قوم چې هر چېرته وي بايد مساوی حقوق ولري. کرزی صیب هیڅ قوم او هیڅ یوې کورنۍ ته په خاص امتیاز قایل نه دی. جلالی صیب زیاته کړه

چې زه د کورنيو چارو وزارت لپاره چندان ليوالنه ئوم حکمه چې د ايوه درنه وظيفه د خود کورنيو چارو وزارت باید د افغانستان وړوکی ممثل وي. د اهل تشیع ډلي یو کس وویلې: چې د هرات په اداره کې د اویاو ریاستونو نه یواخې یو ریاست اهل تشیع ته ورکړل شوی همداشان په لسو ولسوالانو کې یو هم د اهل تشیع نشته دي. همدارنګه د هرات په بنار کې په سلو کې خلوینېت شیعه گان او سیبری یو یې هم په بناروالي کې کومه دنده نه لري دوى وویلې چې مور نه غواړو چې چوکې د قوم په اساس تقسیم شي خو تعادل باید په نظر کې ونیول شي. جلالی صیب د دوى په ټواب کې وویل چې په یوبل باور او فداکاری ته اړتیا شته او زموږ تصورات باید په واقعیتونو ولاړوي او باید چې یو بل ته حق ورکړو ترڅو زموږ ترمنځ باور زیات شي.

په همدي ورځ د جرمني سفېر چې په هرات کې وو د جلالی صیب سره وکتل او وویلې چې اسماعيل خان د دې مخالف دی چې گوندي ايساف په هرات کې د بیارغونې تیم پرانیزی (۱۲) خو جلالی صیب د جرمني سفېرته وویلې چې دا دمرکزی حکومت تصمیم دی او که د دې مخالفت کوي نو باید د هرات ولایت نه استعفا ورکړي. په همدي ورځ یانې د جون په دېشمې نیته جلالی صیب د خپل پلاوی سره د پې - ار - تی په سی یوسلو دېرش الوتکه کې بېرته کابل ته راغي.

(۱۲) د جرمني حکومت لوړۍ غښتل چې په هرات کې د بیارغونې تیم يا PRT جوړ کړي خود اسماعيل خان د مخالفت په وجه بیا دوى د PRT تیم د کندوز په ولایت کې جوړ کړ همدا شان د ایران سره د حساسیت په موځه امریکا نه غښتل چې په هرات کې PRT جوړ کړي خوبیا وروسته ایتالویانو په هرات کې PRT تیم جوړ کړ.

د کورنيو چارو وزارت کې د ستر سلاکار په توګه زما ټاکنه :

که خه هم د هرات او شمالي ولاياتونو د سفر نه د مخه جلالی صيې راته په شفاهي توګه ويلى و چې زه به د کورنيو چارو په وزارت کې د ستر سلاکار په توګه دنده ترسره کوم خو کله چې موب بېرته کابل ته ستانه شولو تقربيا په درې او نيو کې زما د تقرر پيشنهاد د انتقالی دولت رئيس جناب کرزي صيې لخوا منظورنه شو. کرزي صيې له جلالی صيې خخه غونبستي و چې زه باید په اړګ کې کومه دنده تراسه کرم خو ما جلالی صيې ته وویلې چې زه غواړم چې د کورنيو چارو په وزارت کې له تاسو سره دنده ترسره کرم او که دلته زما کار ستاسو سره نه کېږي نو زه په بل ځای کې کارنه کوم ځکه چې د جلالی صيې سره له ۱۹۸۵ خخه تر ۱۹۹۰ م کلنو پوري ما د امریکا غږ راهیو د محلی خبریال په توګه په پیښور کې کار کاوه. ما غونبستل چې د جلالی صيې سره دنډدی نه کار و کرم ځکه چې نوموري عالم او د تجربې خاوند دی او د هغوي له تجربو او پوهې خخه به ګته پورته کرم او خپل هیواوالو ته به بنې خدمت و کړای شم. بالاخره د سلطان د میاشتې په نولسمه نیته کرزي صيې زما د تقرر فرمان لاسلیک کړو (د فرمان کاپې ددي کتاب په اخره کې ضميمه ده).

لکه څرنګه چې ما د کتاب په پیل کې لیکلې و چې کله جلالی صيې د کورنيو چارو وزارت دنده تراسه کړه نود وزارت وضعه پېړه خرابه وه، د کاري ډرفیتونو کچه دېره تېتیه وه، او مالي منابع چې څنګه د پولیسوا او سیمه یېزو اړګانونو د ادارو لپاره لازمي وي موجوده نه وي او له بلې

خوا ددي نش په کچه امکاناتو سره همزمان ورخني پیښي او امنيتي مسائلو تعقيب او اداره بايدهم په مخ بيولى شوي وای، او له دي سره په تدریجي توګه بايد د وزارت ظرفيتونو ته هم ارتقاء ورکړل شوي وای، نو د دي لپاره موږ بايد نړيواله ټولنه په دي قانع کړي وای چې د کورنیو چارو وزارت سره کافي مرسته وکړي چې ملي پوليس او محلی ادارې تقویه شي.

د دي ترڅنګ موږ بايد د اساسی قانون د لوی جرګي لپاره ټاکنو ترسره کړي وي او هم مو د راتلونکو پارلماني او جمهوري رياست ټاکنو لپاره د کارتونو د ويسلو لري لپاره د امنيت زمينه مساعده کړي وي د کورنیو چارو وزارت و پانديز دا وو چې د کارتونو پرخای دي د تذکرو د ويسلو پروسه تطبيق شي ځکه چې تذکري ويسل په سمه توګه د هيوا د اداري، سياسى او امنيتي ټولو پروسو سره مرسته کولي شي او هم له بلې خوا به هرکال دولت د ټاکنو لپاره د کارتونو د ويسلو په پلمه ميليوننه ډالرنه مصرفوي. خو متسافانه چې زموږ دغه و پانديز ته د افغانستان حکومت او هم نړيوالي ټولني په خپل وخت هر کلى ونه وايه او په عوض د دي چې د اداري چوکات دايими اساس يا بنیاد کېښودل شي په بدل کې د ټاکنو د کارتونو پروسه چې هېڅ بنیاد نه لري مصارف يې تر او سه پوري تقریباً دو سوو ميلونو ډالرو ته رسیرېي حال دا چې په هغه وخت کې تقریباً پنځوس ميلونه ډالره د کارتونو په ويشه مصرف کېدلې په لومړي سرکې جلالې صېب ماته دنده و سپارله چې زه بايد د ولاياتي بیارغونې ټيمونو او د پوليسو د وجهي صندوق سرپرستي وکړم په ۲۰۰۳ م کال کې د افغانستان په مختلفو سیمو کې د مرکزي حکومت د لړ نفوذ د نشتوالی له امله محلی چارواکو او ټوپک سالارانو خپل

حکومت چلوه، او حتی اکثریت والیانو د گمرکاتو عایدات مرکزی حکومت ته نه رالیبل او ددې ترڅنګ محلی قومندانانو چې د ائتلاف د قواو سره یې په یو شکل د اشکالو اړیکې درلودلې زیاتره به یې ولسي کسان د القاعده او طالب په نامه ټورول او نیول او په دې پلمه به یې له ولس نه باج هم اخیستو. اکثریت خلکو د لوړ پورو چارواکو سره د کتنو په وخت کې د مرکزی حکومت نه دوه غوبښتنې درلودلې چې د ائتلاف او ایساف ماموریت باید له کابل نه ولایاتونو ته وغڅول شي چې د محلی چارواکو قدرت محدود شي او دا ئکھه چې په هغه وخت کې د ملي پولیسو او د ملي اردو جوړیدلو ته زیات وخت او امکاناتو ته اړتیا وه د ولس دویمه غوبښتنه داوه چې یو شمېر محلی قومندانانو او چارواکو خپل مخالفین یا رقیبان په بیلا بیلا نومونو ټورول او نیول به یې نو له دې امله و لس ټینګار کولو چې ولايتي بیارغونې ټیمونه دې ولایاتونو ته پراخه شي او هلته دې د جنګسالارانو مخه و نیسي او محلی چارواکي باید دنورو سیمو او سیدونکي وي ترڅو یوه بې طرفه اداره رامنځ ته شي او د خلکو دزور ولو مخه و نیول شي.

بالاخره د ناتېو ټواکونو پېړکړه وکړه چې دوي به د هیواد په یو شمېر ولایاتونو کې د بیارغونې ټیمونه جوړ کړي چې نیما یې کارونه به یې بیارغونه او نیما یې به نظامي فعالیتونه کوي او دلاندې اهداف به ترسره کوي:

1. د مرکزی حکومت لمن به ولایاتونو او ولسوالیو ته پراخوي.
2. د افغانستان د امنیتی ارګانونو په روزلو او ملاتر کې به مرسته کوي.

3. په ولایاتونو او ولسوالیو کې به د بیارغونې کارونو لپاره زمينه برابروي.

نو په دي توګه د کورنیو چارو وزارت تر مشری لاندې يو عالي کمیسون چې خونورو وزارتونو او د امنیت شورا سلاکار هم په کې برخه درلودله جوړ شو تر خود ولایاتي بیارغونې تیمونو د کارونو سرپرستي وکړي. ددي کارونو د همغږي لپاره د کورنیو چارو په وزارت کې زما د مشاوریت په چوکاټ کې د پې ارتې په نوم يو ریاست د جوړیدلو تصمیم ونیوه او زما د پیشنهاد په اساس جنرال سید کمال سادات د دغه ریاست د ریئس په توګه و تاکل شو. د ناتېو د قواو سره په تفاهم د کورنیو چارو وزارت د جنرال په کچه يو کس د ولایتي بیارغونې په تیمونو کې مقرر کړو چې د بیارغونې کارونه د محلی ادارو سره همغږي کړي. خو متاسفانه چې کله مورې په ۲۰۰۵م کال کې له وزارت نه استعفا ورکړه د حکومت رول د ولایتي بیارغونې په تیمونو کې کم شو. که خه هم د جلالی صیب وړاندیز داو چې د دغه پروسې نوم دې د ولایاتونو د ثبات تیم په نامه ونمول شي خو متأسفانه د ولسمشر کرزی لخوا دغه غوبښته ونه منل شوه او د

PRT (Provincial Stability Team) **PST** (Provincial Reconstruction Team)

نوم غوره وګنلو.

دغه نوم وروسته يو مشکل رامنځ ته کړو ئکه چې هر والي په دي فکر وو چې که ددوی په ولایت کې د ولایتي بیارغونې تیم د امریکا پرته د نورو هپوادونو وي نو ددې مانا به داوي چې د دوی په ولایاتونو کې به بیا رغونه کمزوري وي نو هرچا د امریکا یانو د **PRT** غوبښته کوله ئکه چې د امریکا **PRT** زیاتې پیسې درلودلي. د امریکا او نورو هپوادونو

پراختیابی ادارو لکه USAID او GTZ هم خپلی مرستې د ولایاتي بیارغونې تیمونو له لارې کولې او د دې نه برسبړه د امریکا ترمشري لاندې ائتلافي قواود (Commander Emergency Respond Program) یا CERP په نامه میلیونونه ډالر درلودل او هغه یې هم د ولایتي د بیارغونې تیمونو له لارې د بیارغونې او نورو پروژو باندې مصروفولې تر خو د مخالفینو دنفوذ مخنيوی وکړي. په ۲۰۱۰ مکال کې یوازی د CERP بودجه تقریباً دولس سوه میلیونونه ډالر ته رسیدله موږه ولبدل چې په وروستیو کلونو کې دې بې حسابه پیسو مصروفولو درې عمدہ ستونزې رامنځ ته کړي:

1. یو خو PRT په ولاياتونو کې دیوې مو azi ادارې بنه غوره کړه چې په قولو برخو کې لکه اداره، امنیت او بیارغونې کې به یې ګوتې و هلې.
2. د PRT قراردادونه چې شفافیت په کې ډېر کم وو نو د اداري فساد لپاره یې زمينه برابره کړه او همدا شان زیات شمېر واليانو د خانونو لپاره انجیو گانې او ساختمانی شرکتونه د خپلو خپلوانو په نامه جوړ کړي وو او ساختمانی قراردادونه یې د خپلو شرکتونو په ګټه انحصار کړي وو.
3. مختلفو هیوادونو چې د ناتو غړیتوب درلوده د دې لپاره چې د امریکا یې ټواکونو سره د تروریزم پر ضد مبارزه کې برخه واخلي نو د جنګي اړخ په عوض یې د بیارغونې د تیمونو په جوړولو کې ونډې اخیستلو ته ترجیح یا برتری ورکړه، د بیلګې په توګه ليتوانيا، نیوزیلیند یا سکاندینوی هیوادونو چې مالي مرسته یې کمه وه نو د دې بیارغونې کارونه هم ډېرسست وو

نو له دې امله بې په یو شمېر ولاياتونو کې منفي رقابتونه رامنځ ته کړل او د محلی چارواکو او د PRT ټیمونو ترمنځ اړیکي هم خرابې شوې. د کومو موخو لپاره چې دغه ټیمونه رامنځ ته شوی و هغه اهداف بې ترسره نه کړل او دا په زغرده ويلى شم که له یوې خوا PRT ځینې انکشافي کارونه کړي خو له بلې خوا د افغانستان د بې ثباتي او اداري فساد په زیاتوالی کې هم مهم اغېز درلود او اکثره واليانو په عوض ددي چې د ولس ستونزې حل کړي نو زیات وخت به بې د PRT سره خپلو شرکتونو ته د قراردادونو په اخستلو تېراوه.

په ۲۰۰۳ م کال په اوایلو کې نړیوالو د افغانستان د ملي پولیسو د تقوویې لپاره یو وجهي صندوق د ملګرو ملتونو د انکشافي ادارې په چوکاټ کې د LOTFA (Law and Order Trust Fund of Afghanistan) په نامه جوړ کړ چې ترڅو پولیسو ته معاشونه په خپل وخت ورسیبوي او هم د تجهیزاتو اود ظرفیتونو په لوړوالي کې مالي پانګونه وکړي. په دغه وخت کې په محلی ادارو کې یانې په ولاياتونو او ولسواليو کې مستوفیتونه او هم بانکي سیستمونه فعال شوي نه و نو پیسي بايد په فزيکې ډول له مرکز نه ولاياتونو ته او د ولاياتونو نه ولسواليو ته انتقال شوي وي، په دې وخت کې د پولیسو شمېر د کاغذ پر مخ قول درې او یا زره تنو ته رسیده خو موبې په دې نه پوهیدلو چې په افغانستان کې خومره واقعي پولیس شته دی او کنه.

د کورنیو چارو وزارت د ماليه وزارت له لاري د دغه قول تشکيل په اندازه معاشونه، اعشه، اباته او یونیفورم حواله کاوه خو دغه معاشونه او لوژستېکي امکانات اکثریت پولیسو ته نه رسیدل. کله به چې دغه

معاشونه حواله کېدل او بیا د ولسوالیو پوري پیسي انتقالیدلی نو هرچا به تري يو خه کمیشن د کورنیو چارو او ماليه په وزارتونو کې اخسته او همدارنګه به د ولسوالیو او ولاياتونو قومندانانو هم تري خپله برخه اخيستله. په دي وخت کې اکثریت پولیس راجستير يا ثبت نه وو او قومندانانو خپل ملګري او قومي کسان استخدام کړي وو او د هغوي معاشونه به يې په خپلو جييونو کې اچول، دغه تش په نامه پولیسونو به خپل ټانونو ته معاشونه اونورامکانات د ولس خخه د زور له لاري پیداکول.

که خه هم په دي وخت کې د پولیسونو تنخواوې ډېرې کمې وي یانې تقریبا دېرش ډالره په میاشت کې وو خو بیا هم چې کله به یو هیئت کومې حوزې ته تللو نو یو کس به د یوې میاشتې معاش اخيستۍ او بل کس به بیخې خبر هم نه او یا به د غه پولیس بیخې حوزو سره راجستير هم نه واو په خپل سربه يې کارکولو.

جلالی صېب چې کله ماته د **LOTFA** مسؤولیت راو سپاره نو ماته يې وویلې چې د مالي وزارت او د **LOTFA** د پروګرام سره دا مسئله حل کړه چې خومره پولیس راجستير دی او خومره نه دی او د دې سربېره موبې څنګه کولای شو چې پولیسونو ته د غه کم معاش هم په خپل وخت کې ورسوو. کله چې زه د کورنیو چارو د وزارت د مالي او پېژند ادارو سره کیناستم نو دا راته معلومه شوه چې دوى د معاشوونو د توزیع ځانګړې سیستم جوړ کړي چې دوى ته د غېر مشروع عایداتو یوه مهمه لاره وه نو په دې توګه موبې د مالي وزارت او د **LOTFA** د مسؤولیتیو سره غونډه وکړه او دا فیصله مو وکړه چې د کورنیو چارو وزارت به هرہ میاشت د موجوده پولیسونو تعداد او شهرت د مالي وزارت ته لېږي او هغوي به د دوى

معاشونه د تشکيل په اساس نه ، بلکې د موجوده پوليسو په اندازه حواله کوي او هم د ادمالي وزارت مسؤوليت دی چې پيسې ولاياتونو ته انتقال کړي او په ولاياتونو کې مستوفيتونه باید په دوي معاشونه ووېشي. وروسته له دې چې مورب د معاشاتو سیستم بدل کړو د پوليسو شمېر په دويمه میاشت کې له درې اویازرو خخه دوه پنځوس زرو ته راکوز شونو موجود ته معلومه شوه چې یو ويشت زره پوليس یوازي د کاغذ پر مخ موجود وو.

غواړم چې یوې بلې موضوع ته اشاره وکړم چې خوک غواړي په اداره کې سمون راولي او ولس ته خدمت وکړي اکثریت ورخني اداري کارو نه کوم خاص تخصص ته ضرورت نه لري. یواخي پاکې او قوي ارادې او زړه سوای ته اړتیا ده. د بیلګې په توګه چې کله د کورنيو چارو وزارت ته راغلم نو د افغانستان د پاسپورت موده یوکال وه، نوما د پاسپورت رئیس جنرال ګل مېرخان راوغونښه او ورته مې ویل چې ددې پاسپورت موده یو کال ولي ده؟ نو ده وویلې چې د قانون په اساس دا موده یو کال تاکل شوي ده، نو ما ورته وویلې چې زه دومره پوهېږم چې د دې قانون یامقرره د تبدیلولو لپاره د لوی جرګې دا برېدو ته اړتیا نشته چې په اساسی قانون کې تغېر راولي یواخي یو پیشنھاد د وزبرانو شورا ته کېږي څکه چې پاسپورت د صکوکو قیمت لري او که کابینه منظوري ورکړي نو دا مقرره بدليدلای شي او کنه؟ ده راته وویل چې هو دا مقرره په دې ډوا بدلبدي شي.

د امسأله مې د جلالۍ صېب سره مطرح کړه او سمدستي یې امر وکړ چې پیشنھاد جوړ کړي ماته یې راکړي چې د کابینې په غونډه کې پري خبرې وکړو. همانه و چې پیشنھاد مو جوړ کړو ا وجلالي صېب ته مو

ورکړو، زموږ پیشنهاد داو چې د پاسپورت موده باید لس کاله وي خود مالي وزپردا اکتير صېب اشرف غني نظر داو چې مور بايد نوي پاسپورتونه چاپ کړو او پس له هغې باید د پاسپورت موده لس کاله کړو. متأسفانه چې نه کاله وروسته هم نوي پاسپورتونه هم چاپ نه شوي. نو په دې اساس کابینې د پاسپورت موده د پنځو کلونو لپاره منظور کړه چې دا په حقیقت کې د یوې ورقې په ليکلو سره مور په دفترونو کې پنځه خلې د کار حجم کم کړو او د خلکو لپاره موپوره سهولت برابر کړ. کله چې زه د ۲۰۰۴ م کالد می به لسمه نیته د مخابراتو وزپر محمد معصوم ستانکزي او دنورو وزارتونو لور پورو چارواکو سره د پکتیا، پکتیکا، خوست او لوگر ولاياتونو ته د خلکو د مشکلاتو د خیړلو لپاره په سفر لاروم نو زیات شمېر خلکو د کورنيو چارو د وزارت له دې اقدامه سخته مننه کوله چې د پاسپورت موده پنځه کله او د پرزيات خوشاله و ئکه چې د جنوبي سيمو زیات شمېر کسان په خلیج هیوادونو کې میشت او کار کوي نو هغوي د پاسپورت د مودې د غخولو په اهمیت پوهبدل او خوشحاله وو.

همدارنګه به دغه وخت کې یوه بله ستونزه داوه چې له ولاياتونونه به ډلي ډلي خلک چې د بیلا بیلو سازمانونو او خلکو لخوا به سازمان ورکول کیدل او کابل ته به راتلل ترڅو د خپلو سیموله چارواکو شکایت کولواو حتې ځانونه به یې د دولت ریس ته رسول چې دا ولسوال يا والي تبدیل کړه او په عوض یې دبلې ډلي نفر مقرر کړه. نو دوی به جهادي مشرانو تر درباره دروازې تکولي او لور پوري چارواکي به یې نه پريښو دل چې خپل کارونه په اسانۍ سره سرته ورسوي او د هغوي وخت به یې ضایع کولو جلالې صېب هم مجبور و چې ددې ډلو سره چې اکثریت به یې د دولت د ریاست لخورالیېل کیدل ملاقات وکړي، د دې ملاقاتونو یا کتنو مشکل

داو چې تول لوړ پوري دولتي چارواکو ذهنو نه به یې مغشوشول او نه به پوهيدل چې د چا خبره رينستياده او د چا خبره دروغ ده. یوې ډلي به چې د یو چا صفت کولو نو بلې ډلي به یې غښت کاوه نو موره مجبور وو چې په داسي حال کې چې امکانات نه او مخباراتي اړیکې د ولاياتونو او ولسواليو سره کمزوري وي نو جلالې صېب به هميشه ماته دنده رأسپارله چې د یوناما، پې ارتی او یاد وزارت د نورو کشياني ادارو له لاري واقعی معلومات ترلاسه کرم چې په راتلونکې کې موره وکولای شو چې سم او پرڅای تصميم ونيسو، زه غواړم چې د ځینو غونډو او دخلکو د شکایتونو د یو خونمونو یادونه وکرم:

د چولاي د مياشتې اتمه ټيټه ۲۰۰۳ م کال :

د غور ولايت یو شمېر سپین ډېري د خپلو ستونزو د حلولو په موخه کابل ته راغلي او دا شکایت یې درلود چې د عبوري حکومت د راتگ نه وروسته په خپل منځيو جګړو کې شاو خوا ۲۵ کسان وژل شوي دي او د غور اداره د یو تنظيم او حتی د یو کلې په لاس کې ده او په دغه ولايت کې د بزګرانو څخه د کوکنارو د کرکيلې عشر اخلي. دوى غوبښته کوله چې د غور امنیه قومندان باید بدل شي او له کابل نه یو وړ کس د امنې قومندان په توګه ولیږدول شي. د یادولو وړده چې په دغه وخت کې د غور والي د جمعیت اسلامي غری، ډاکټر ابراهیم و.

په همدي ورخ د نورستان د کامدیش دسيمې یو شمېر سپین ډېري د کورنيو چارو د وزپر سره لیدنه درلوده او په هغې ستونزې ورسره وغږيدل چې د کامدیش او د کشتوز کلو ترمنځ رامنځ ته شوي وه. د کشتوز خلکو ادعا کوله چې د کامدیش کلې د دوى کورنه ورسوڅولي او دوى یې دي

ته اړکړي چې خپل کلې پریو دي او د غازې اباد ولسوالۍ. ته کله شې دغه ستونزه لا تراوسه پوري حل شوې نه ۵۵.

د جولای لسمه نیټه:

د فراه د ولایت یو شمېر مشران کابل ته راغلي وو او د فراه د والي عبدالحى او د امنیه قومندان ضابط جلیل خخه بې شکایت درلود او غوبنتل بې چې نوموری باید تبدیل شي او په عوض بې له کابل نه بل قومندان ولیپل شي. دوى دا هم ويلى چې د فراه خلک باید والي په خپله خوبنه وتاکي.

د جولای دولسمه نیټه:

د کندهار والي ګل اغا شېرزی د جلالې صېب سره د لیدنې پرمھال د کندهار پر حالاتو غږيدو او جلالې صېب ته بې د کندهار په اړه وویل چې د کندهار وضعه قومیت بازيو خرابه کړي او باید له کابل نه یو هئیت کندهار ته راشي چې د کندهار د ټولو ولسوالیو امنیه قومندان تعین کړو. شېرزی همدارنګه وویل چې په کندهار کې یوولس ولسوالان د پوپلزیو د قوم خخه دي او که خانو (خان محمد چې د امنیه قومندان و) سرحدی قومندان شي نو امنیتی وضعه به نوره هم خرابه شي. ځکه سرحدی لواء ډېره مجھه ده چې ۲۳۷ منصبدار، ۲۸۴ ساتمن او ۹۷۹ ساتونکي په تشکیل کې لري. د شېرزی غوبنتنه داوه چې د کندهار د پولیسو شمېر باید له ۱۳۰۰ خخه ۱۸۰۰ تنو ته لور شي.

جلالي صېب په ټواب کې وویل چې موږ مرکزی پولیس جوړو او هم به د لویو لارو لواء ګانې جوړې کړو چې د کندهار- سپین بولدک او

کندهار- کابل د لویو لارو امنیت و ساتي جلالی صیب زیاته کړه چې پخوا به په حکومتونو کې معیار اخلاق او اهلیت و خواوس د دانیو جوړل دي په همدي ورڅ د عدلیه وزپر عبدالرحیم کریمي د جلالی صیب سره ناسته درلودله او جلالی صیب ته یې وویل چې په هرات کې د اسماعیل خان او امریکایې جنرال کرل ایکنېپري (۱۷) ترمنځ یو نزاکت پیدا شوی دي، ده وویل چې اسماعیل خان جنرال ایکنېپري ته وویل چې بهرنیانو ترهګر افغانستان ته راوستي خو ایکنېپري ورته په ټواب کې وویل چې ترهګر د جهادی رهبرانو لخوا راوستل شوي دي. جلالی صیب کریمي صیب ته وویل یې که نړیواله ټولنه په افغانستان کې نه واي نو اسماعیل خان به هم، نن په هرات کې نه و.

د کریمي صیب د لیدنې موخه داوه چې د کرزی صیب د فرمان په اساس ټول محابس یا زندانونه باید د کورنیو چارو له وزارت خخه د عدلې وزارت ته انتقال شي، حال داچې د عدلیه وزارت نه کافي بود یجه درلودله او نه یې کافي ظرفیت درلودلو چې د افغانستان د ټولو محابسو واک په خپل لاس کې واخلي. د دې سر بېره د محابسو د امنیت او ساتلو لپاره بیا هم پولیسو ته اړتیا شته دي. داغونښه اصلًا دایتالیا د حکومت وه چې د عدلې ریفورم دنده یې په غاره درلوده یا په اصطلاح مخکنې هپواد و.

(۱۷) ایکنېپري چې وروسته بیا د امریکا لخوا په افغانستان کې سفیر شو مخکې له دې دی د امریکایې ټواکونو قومدان هم په افغانستان کې و او په دغه یعنی لوړۍ مرحله کې د امریکا د حکومت له خوا د ملي اردو د جوړولود چارو دنده په غاره درلوده.

**د ملګرو ملتونو د یونما دفتر له مشر
ژان ارنو (Jean Arnault) سوه کتنه:**

په همدي ورخ جلالي صيب د ملګرو ملتونو د یونما د دفتر د مشرزاں
ارنو سره غونډه درلودله او په خلورو مهمو موضوع ګانو باندي سره خبرې
وکړي.

- .1 د وسله والو بې وسلې کول
 - .2 د تاکنو لپاره درایو شبول
 - .3 د اساسی قانون د لوبي جرګې لپاره د تاکنو پروسه ...
 - .4 د راتلونکو ولسي جرګې او ولسمشري تاکنو ته تياري.
- د جلالي صيب نظر داو چې که د اټول کارونه په سمه توګه ونه شي نو د
افغانستان ستونزې به نوري هم زياتې شي خو د ملګرو ملتونو د دفتر
دلیل داو چې دا تبول کارونه باید د بون د کانفرانس د پريکرو سره سم په
خپل وخت ترسره شي.

د جولای دیار لسمه نیټه:
جنرال ایکنېږي د جلالي صيب سره په لاندېنيو موضوعاتو خبرې
وکړي.

لومړۍ: د اسماعیل خان نه یې شکایت کولو چې مشکلات جوړوي او
باید ډېر زرد پې ارتى لخوا په هرات کې د پولیسوند روزلو مرکز جوړ شي
او همدارنګه د پولیسوند چتک غږ ګون قطعه هم جوړ شي.
دوهم: د ملي دفاع وزارت د ریفورم په اساس باید د یو بنه کردار والا
شخص لوی درستیز شي. په دې وخت کې دوی په دغه درې نومونو غور
کولو: جنرال شېر محمد کريمي، جنرال بسم الله خان او جنرال محمد رحيم
وردګ، خو جنرال ايکنېپري وویلې چې مارشال فهيم د جنرال کريمي او
جنرال رحيم وردګ سره مخالفت کوي. خوکرزی صيب په خوبنې وروسته
جنرال بسم الله محمدی د لوی درستیز په توګه، جنرال محمد رحيم وردګ
د ملي دفاع دوزارت د لومړي مرستيال په توګه او جنرال شير محمد
کريمي د ملي دفاع وزارت د او پرأسيون د رئيس په توګه تعین شول.

د جولاي خوارلسمه نیټه:

د مرستندوی ههیوادونو استازو جلالی صيب سره غونډه درلودله او د
پولیسو د وجهي صندوق د تقویه کولو په اړه یې خبرې وکړې. جلالی
صib وویلې چې موږ باید تر پنځو سوزو پوري ملي پولیس او تر دلوسو
زرو پوري سرحدې پولیس د پولیسو په تعلیمې اکاډمي کې وروزو چې د
دې لپاره مالي لګښت ته اړتیا ده.

جلالی صib وویلې چې موږ یو شمېر پخوانې پولیس لرو چې د خپل
عمر د زیاتوالی له کبله نشي کولای چې خپلو وظیفو ته دوام ورکړي او
همدارنګه اکثریت نور چې د مجاهدینو د لیکونه پولیسونه سره یو ځای
شوې دې کافي تجربه نه لري او زیاتره یې بې سواده دې نو په دې اساس د
نوو ملي پولیسو روزنه اړينه ده، د پولیسو په اکاډمي کې موږ او س

یواحی د او سوو خخه تر اتو سوو پوري پولیس روزلی شو، د لویو لارو د ساتلو پولیسو ته مو هم ارتیا شته، ددي ترخنگ موبد مرکز او زونونو په کچه د چتک غبرگون پولیسو ته هم ارتیا لرو چې عاجلو او اضطراري حالاتو کې ترينه کار واخیستلى شي، په هوايې ډگرونو کې موبد هم مسلکي پولیسو ته ارتیا لرو چې د هوايې ډگرونو کنترول خپل کړي.

په دغه غونډه کې د مالي وزبردا اکتر اشرف غني وړاندیزدا وو چې موبد عاجل دوه سوه میلونه ډالرو ته ارتیا لرو چې د پولیسو ریفورم، زده کړي او تربیه يې پرمخ بوزو خونریوالې تولنې یواحی د شپیتو میلونه ډالرو ژمنه کړي چې دا یواحی د پولیسو د معاشاتو لپاره چې هغه هم ډېره کمه تنخواه ده کفايت نه کوي. ډاکټرصیب غنى زیاته کړه چې یو تانکر تیل له هرات خخه کابل ته راهی شپارلس ځایه ترينه پیسي اخیستل کېږي او بې له ملي پولیسو نه حکومتداري نشي کیدلای ډاکټرصیب غنى وویل چې سم او مسلکي پولیسو په درلودلو سره د حکومت عايدات هم زیاتیدلای شي او بیا حکومت کولی شي چې د خپل پولیسو مصارف په غاره واخلي. په هغه وخت کې د افغانستان خلک ملي پولیس غونبتل خونریواله تولنه د ملي پولیسو روزنې ته ځکه توجه نه کوله چې دوي ته د ملي اردو روزل اسانه او د پولیسوروزل سخت وځکه چې ملي اردو یواحی د جګړي لپاره روزل کېږي او ملي پولیس بايد د جګړي د روزلو سربېره بايد په قوانینو هم پوه شي او د خلکو حقوق بايد وپیژنې. بل دليل داو چې نړیوالې تولنې ملي پولیس دملت سازی برخه ګنله چې دی کارتنه هغوي تیار نه و.

ډاکټرصیب غنى وویل چې د پولیسو د روزلو لپاره یواحی د شپیتو میلونو ژمنې نه ۴۴ میلونه ډالر موبد ته راکړل شوي، حال دا چې

موبې یواحې د پولیسو د معاشاتو او د کورنیو چارو وزارت د مصارفو لپاره سې کال یو سلو او اولس میلونو ډالرو ته اړتیا لرو.

د ملګرو ملتونو د انکشافی ادارې یا UNDP مشر بناګلی مراد هم تایید کړه چې د پولیسو وجهي صندوق ۷۴ میلونه ډالر کسر یواحې د پولیسو د معاشاتو په برخه کې لري نو په دې اساس نړیوالې مرستندویه ټولنې ته په کاردي چې د پولیسو د تقوی لپاره عاجل کومکونه وکړي.

جلالي صib زياته کړه چې موبې اوس پولیسو ته د میاشتی ۸۰۰ افغانۍ چې ۱۸ ډالر کېږي ورکونو خنګه کولاۍ شو چې موبې په دغه لې معاش نسه کسان پولیسو ته جذب کړو، ده وویل چې موبې یواحې یو محدود شمیر پولیس په کابل کې جذب کړي خو ولاياتونو کې په دې معاش موبې خوک نشو جذبولي او که جذب هم شي نو د سولې اوامنيت لپاره کارنه کوي او یواحې د شخصي ګټولپاره به کار کوي. موبې چې څومره زر پولیس وروزو هماګومره به زر اداره په ولاياتونو کې بنه شي

ډاکټرصib اشرف غنى وویلې که مرستندویه هیوادونه عاجل کومکونه ونه کړي د اګست د میاشتی د نیماې نه وروسته موبې پولیسو ته داناکافي معاشونه هم نه شو ورکولی. په دې غونډه کې نړیوال بانک، اسيابې بانک، انګلستان، جاپان، امریكا او د ملګرو ملتونو د پرمختیایی ادارې استازو برخه درلودله.

په پای کې جلالی صib وویلې چې خنګه دا نوي دوره پولیس فارغ شي نو د کورنیو چارو وزارت غواړي چې د اته ولاياتونو د امنیه قومندانان تبدیل کړي. جلالی صib د بیلګې په توګه وویلې چې په کندهار کې په عوض د دې چې پولیس خلک وساتي خلک د پولیسو نه ځان ساتي.

د جولای د میاشتی په ۱۵ نیته د پولیسو پورته مشکلات د کورنیو چارو وزارت لخوا امنیتی مشورتی گروپ ته چې د حکومت او نړیوالې ټولنې ترمنځ میاشتنی غونډه وه وړاندې شول چې د پولیسو ریفورم تائید او عاجل کومکونه د پولیسو سره وکړي

د ایساف مشر جنرال نوربت وین هیست

(Gen Norbert Van Heyst)

سره د جولای د میاشتی په ۱۲ نیته غونډه

د غونډې موخد د پاکستان د سفارت په هکله د امنیتی تدابېرو د نیولو وه څکه چې د جولای د میاشتی په اتمه نیته د کابل بنار یو شمېر وګړي د پاکستان په سفارت ورغلل او دغه سفارت ته یې زیان ور واپولو. دغه پېښه هغه وخت رامنځ ته شوه چې د اسې او azi په کابل کې خپري شوې چې ګوندي د مومندو په سیمه کې د پاکستان میشتوا او افغانی عسکرو ترمنځ شخړه شوې چې په پایله کې یو شمېر پاکستانی عسکر د افغانستان خاورې ته ننوتلې دي

د ایساف مشر په دې انډ و چې ګويا اوس هم د پاکستان سفارت د امنیت له پلوه په تشویش کې دی خو جلالی صیب ورته اطمینان یا ډاډ ورکړو چې موږ کافني ترتیبات نیولي او مخکنۍ پېښه د توقع خلاف وه او د یو شمېر مغرضو کسانو لخوا ترتیب شوې وه چې موږ په دې توانيديلي یو چې پنځه مشکوک کسان و نیسواو د افغانستان حکومت ژمنه کړي چې د پاکستان سفارت ته اوښتی تاوان جبېره یعنې بدل ورکړي. د ایساف مشر وویلې چې د ناتېو عمومی مشرپه کابل کې په ایساف په اچولې چې ولې یې د پیښې په مخنيوی کې اجرات نه دي

کړي جلالی صېب د ایساف مشرته وویلې تاسې د پاکستان سفېر ته
اطمینان ورکړي چې که دوی هررنګه مشکل لري نو ماسره دي اړیکه
و نیسې زه به ورته نور اضافې پولیس ورولیبرم
د دې سربېرہ جلالی صېب د ایساف نه و غوبنتل چې تاسې باید په لارو
کې چیک پوستونه جوړ نه کړئ او همیشه د پولیسو سره باید په تماس
کې او سئ ئکه په خپل سر تحرکات زموږ او تاسو ترمنځ همغږي ته زیان
اروی

د جولای د میاشتی ۱۸ نیټه:

جلالی صېب به هره پنجشنبه د کورنیو چارو په وزارت کې او نیز
مطبوعاتي کنفرانس درلود چې د ھیواد په امنیتي حالتو باندې یې خبرې
کولې، خپلې نیمکړتیاوې او فعالیتونه به یې د رسنیو سره شریکولې او
افغانان به یې د ټولو پیښو څخه خبرول په دې ورڅه یې په مطبوعاتي
کنفرانس کې په لاندې موضوعاتو خبرې وکړې:

د پاکستان په سفارت باندې حمله: نومورې وویل چې دا له مخکې نه
ترتیب شوی کارو چې موږ یې په تړ او پنځه تنه نیولی دی

په شمال کې وضع نه ده او هغه ډلې او قومي قطعات چې موجود دي
هماغو په خپلو منځو کې مشکلات جوړ کړي نو دوی باید بې وسلې شي
ঊকে که حکومت ولس ته امنیت برابر نه کړي نو خپل مشروعیت دلاسه
ورکوي

د اېران او پاکستان سره چې په سرحداتو کې کوم مشکلات لرو باید د
خبرو اترو له لارې حل شي، موږ د پاکستان د سفارت تاوان ورکوو او
همداسي د افغانستان، پاکستان او امریکا ترمنځ دې درې اړخیز

کمیسون جوړشی او د پولې په شاوخوا کې چې کوم مشکلات دی هغه
باید حل کړي.

په همدي ورځ د امریکا د دفاع وزارت مرستیالې Ms. Lauren Keane د جلالی صیب سره وکتل او د خبرو په ترڅ کې یې وویلې چې د کورنیو چارو وزارت نښه مشکله وظیفه ده خو جلالی صیب ورته وویلې چې مشکل کارنه دی خو یو شمېر کسان موب کارتنه نه پرېږدي، ده ورته وویلې چې د کنړ او پکتیا والیان مو بدل کړل او د فراه والی هم کیدای شي په دغو خو ورڅو کې تبدیل کړم جلالی صیب بیا اسرار وکړو چې PRT بايد دولایتی ثبات د تېم Provincial Stability Team په نوم بدل شي. همدارنګه د پولیسو وجهی صندوق پیسي نه لري جرمني د پولیسو سره د مرستې ژمنه کړي خو څرنګه چې لازمه ده هومره مرسته نه شي کولای نو دامریکا متحده الات دی باید پولیسو سره په مرسته کې ونډه واخلي.

جلالی صیب وویلې چې د پولیسو او پوئ وظیفې سره جلاډي څکه د پولیسو وظیفه د قانون حاکمیت دی او د پوئ وظیفه په اضطراري حالاتو کې د هیواد خخه دفاع کول دي. او جلالی صیب وویلې چې خومره اردو او یا بهرنۍ قواؤي په حکومتي چارو کې مداخله کوي هماګومره بدامنی زیاتیرې او س پوئ عملیات کوي، خلک نیسي او خپل زندانونه لري همداشان ملي امنیت ریاست د احق نه لري چې په دفاع وزارت کې د خپل ئان لپاره دوکان جوړ کړي او هلته خلک وساتي. نو بنه به داوي چې یو امنیتی ستراتیژي موجوده وي چې د هر دولتی ارگان رول په هغه کې واضح وي. د متحده ایالاتو د دفاع وزارت مرستیالې د جلالی صیب سره همغږي وښو دله او وویلې چې دوى کوشش کوي چې د پولیسو سره مرستې وکړي.

په همد ې سهار د جرمني سفېر د جلالۍ صېب سره د ليدلو لپاره راغى او جلالۍ صېب ته ېې وویلې چې زه نن تاسره د پوليسو په اړه جدي خبرې کوم ټکه تاسې اندېښنه لرئ چې جرمني د پوليسو سره لازمه مرسته نه کوي. ده وویلې چې زه دا منم خوپوليس بايد مرکزي حکومت ته وفاداره اوسي او د کييفيت په لحاظ بنې وي نوبنې به داوي چې کابل د جرمني حکومت ته يو غونښتنليک واستوی او تري وغواړي چې د پوليسو د روزني چاري ګپندي کړي خوتردې خنګ لازياتو کمکونو ته اړتیا شته تر خود ملي پوليسو د روزني مرکزونه په اطرافو کې جوړ کړو.

جلالۍ صېب ورته وویلې چې زه په دې هلو خلو کې ستړې شوی یم نو ټکه ما د اخېرہ د هیواد ولسمشر او مرستندویه هېوادونو سره شريکه کړې ده ټکه چې له يو طرف نه د اساسې قانون د لوې جرګې لپاره هلې خلې روانې دې او له بله پلوه د راتلونکي کال تاکنې مو په مخ کې پرتبې دې نو که عاجل اقدام ونشي نو بیا یوازې پیسې خه نه شي کولای زه فعلاً يو زر افسرانو ته اړتیا لرم چې د پوليسو تعليمي مرکزونه فعال کړم او زه بايد پوليسو ته هاغسي معاش ورکړم چې د ملي اردو لپاره تعین شوی دې، ما دا مسئله د جرمني د پوليسو د پروژې د مشربناغلي Zumof سره مطرح کړې چې که د دولت رئیس زما پلان ومنی آیا جرمني کومک کولی شي چې مرسته وکړي او کنه؟ خو هغه وویلې چې جرمني نور کومک نه شي کولی ټکه جرمني او س یوازې دولس تنه پوليس د روزني لپاره لري چې دا کافي نه دي. جلالۍ صېب وویل چې د ملي پوليسو روزنه د افغانستان د ثبات لپاره یوه جدي مسئله ده او مرستندویه هېوادونه بايد دې ته جدي پا ملنې وکړي.

د جرمني سفېر وویلې چې زموږ تولې پروژې د جرمني د بهرنیو چارو وزارت له لاري اجراء کېږي نو ټکه د پولیسوند پروژې مشر هو. یا نهنشي کولای نو باید په دې فکر و کړو چې خرنګه و کولای شو چې په راتلونکي کې د پولیسوند لپاره مرستې جلب کړو نو د دې لپاره چې موږ له کابل نه ولاياتونو ته د پولیسوند روزل وغخوونو سیاسی ارادې، صحیح طرحه او امکاناتو ته ارتیا شته نو زه به د امریکا متعدده ایالاتو ته هم ولیکم چې راتلونکي پولیس به د تېرو پولیسونه باید تفاوت ولري.

جلالي صېب په ټواب کې ورته وویلې چې موږ خپل کورنی کار کړي دی، پوره تفصيلي پلانونه مو جوړ کړي دي او د پولیسوند لپاره مشخصات تعین شوي او هغه خوک چې د موجوده پولیسونه د شرایطو وړدي هغه به جذب شي او پاتې نور به یې رخصت شي.

د جرمني سفېر وویلې چې جرمني د مخکښه هیواد په توګه د پولیسوند پروګرامونو د همغوري کولو دنده پر غاره لري خودابه بنه وي چې د دولت رئيس بناغلي حامد کرزۍ د جرمني مشر ته یولیک واستوی او د دې خبرې دې یادونه وکړي چې بې له امنیته موږ تاکني نه شو کولای او د کابل نه باید د پولیسوند ریفورم ولاياتونو ته وغخوونو نو د دې لپاره د تعلیمي مرکزونو د جوړولو او زیاتو امکاناتو ته ضرورت دی نوبه به داوي چې د نورو هیوادونو د مشرانو سره یې مطرح کړي نو په دې توګه به د پولیسوند سره د زیاتو کومکونو امکانات برابر شي. جلالی صېب د جرمني سفېر سره ژمنه وکړه چې دې به ولسمشر کرزۍ لخوا د جرمني چانسلر يعني د حکومت مشر ته یولیک واستوی.

د جولای ۱۹ نېټه :

په همدي ورخ د پاکستان سفېر رستم شاه مومند د جلالۍ صيېب سره د کتنې لپاره راغلې و چې د پاکستان د سفارت د امنيت او په شبرغان کې د پاکستانې بندیانو په هکله ورسه خبرې وکړي. د پاکستان د سفارت د امنيت په هکله جلالۍ صيېب ورته وویلې چې زه به یو هئیت درولیږم او تاسي ورته خپل مشکلات په ګوته کړئ او خومره پولیس چې د سفارت د امنيت لپاره ضروري دي هغه به موږ درولیږو. د شبرغان په بندی خانه کې تراوسه پوري ۵۴۰ پاکستانې او سیدونکې چې د طالبانو نه یې حمایت کاوه بندیان ونود پاکستان د سفیر غونښنه داوه چې هغوي یاخوشې کړئ او یا پاکستان ته د انتقال لپاره زمينه برابره کړئ.

_RSTM شاه مومند وویلې چې امریکایانو غونښتل چې د دغۇ بندیانو نه ابتدائي تحقیق ونه کړي ترڅو دوى خوشی نه شي خوخرنګه چې د دوى صحې وضعیت خراب دی که دا پروسه چټکه شي نو بهتره به وي. جلالۍ صيېب ورسه ژمنه وکړه چې دا موضوع به د دولت د رئیس سره مطرح کړي. RSTM شاه مومند دا ادعاع هم کوله چې یو شمېر پاکستانې اتباع د بناغلې مارشال فهیم سره هم بندیان دی خو جلالۍ صيېب په ټواب کې ورته وویلې چې زه په دې هکله هیڅ معلومات نه لرم او فکر کوم چې دامعلومات ستاسې سمنه دی.

په همدي ورخ په افغانستان کې **ADB** یعنې د اسيایې پراختیایې بانک مشرد جلالۍ صيېب سره کتنې درلودله او مهمه موضوع داوه چې دوى غونښتل د کندهار او کابل ترمنځ سړک جوړ کړي خو په رقابت کې د دغه سړک د جوړولو چارې یوې پاکستانې کمپنۍ ګټلې وي خو وروسته چې بیا د اسيای پراختیای بانک د دغه کمپنې مشخصات او تجربه

ارزیابی کړه باید دا قرارداد بې نه وی ګتلى نو دویمه کمپنۍ چې یوه هندی کمپنۍ وه دغه قرارداد بې واخت خو هندی کمپنۍ بیا دغه قرار داد په دویم لاس پاکستانې کمپنې ته ورکړ. د دغه لارې د امنیت لپاره جلالی صیب اسیا بې بانک ته وویلې چې په او س وخت کې د لویو لارو امنیت ساتل اړین دی نو دا چې موبد لویو لارو د ساتلو لپاره کافې پولیس نه لرو نو بنې به دا وي چې او س ئایې خلک امنیت و ساتي خو دوی باید مرکز ته راپور ورکړي او په دې هکله به د لویو لارو د ساتني ریاست ته هدایت ورکړم.

د جولای ۲۰۰۳ م ۲۲ کال :

په دې ورځ د اروپا بې تولنې مشرد جلالی سره د کنتې لپاره راغی چې د کابل طورخم د سړک د جوړولو سروې په هکله خبرې وکړي او د کورنیو چارو وزارت د سروې په وخت کې د دغه سړک امنیتی تدابېر و نیسي. د اروپا د اتحادیې مشروویلې چې د کابل جلال اباد په لاره زموبد سروې تیم په مرکز باندې یو شمېر کسانو چې د پولیسو او پوئیانو یونیفورم بې په ئان وو ورنټو تی وو دروازه بې ماته کړي او د مخابرې دستگاه بې ورانه کړي وه. جلالی صیب ورته وویل چې موبد د دې پیښې په تړاو یو خوکسه نیولي او د قانون مطابق به ورته سزا ورکړو. د کابل - جلال اباد د لارې لپاره به موبد درې سوه کسیزه قطعه جوړه کړو چې دلاري امنیت و ساتي او په دې اړه د تنگرهار او لغمان د والیانو سره به تماس و نیسم چې لازم تدابېر برابر کړي. د اروپا بې تولنې مشر جلالی صیب ته وویلې چې د دې سړک سروې به په دوو میاشتو کې بوشپړه شي.

په همدي ورخ د نړيوال بانک يو هئيت د جلالۍ صib سره وکتل او دوي په هغه سروې چې د اداري مشکلاتو په اړه د افغانستان په شپږو ولاياتونو کې شوي وه غږيدل. په سروې کې راغلي و چې د تېرو درې لسيزو جګرو سره بيا هم په افغانستان کې اداري سيستم چوکات شته او په ولسواليو کې کارکيردي نو بايد چې ولسواليو ته خاصه پاملننه وشي چې د محلې ادارو ظرفيت لورشي. جلالۍ صib ورته وویله چې بنه اداره واقعا په امنيت کې مرسته کولای شي او د ولسواليو جوړول زموږ د مهمو لوړېتوبونو څخه دي.

د جولاي ۲۰۰۳ م کال :

د ملګرو ملتونو د ادارې مرستيال Jean Arnault د جلالۍ صib سره وکتل او وویله چې د دې امكان نشه چې د اساسې قانون لپاره لویه جرګه د اکتوبر په میاشت کې دا پره شي نو کیداишی چې لویه جرګه د دېسمبر په میاشت کې راغونبنتل شي خو ترڅو چې د ملي دفاع وزارت کې په لوره کچه ريفورم رانشی نو لویه جرګه بايد راونه غونبنتل شي. جلالۍ صib په هواب کې ورته وویله چې که د لوبي جرګې لپاره سم ترتيبات او تياری نه وي نیول شوی نو د هغې موخي لپاره چې دا جرګه راغونبنتل کېږي هېڅ ګټه به ونه لري.

د جولاي ۲۰۰۳ م کال

په افغانستان کې دانګلیسي څواکونو مشر د جلالۍ صib سره تعارفي ملاقات دړلود. په همدي ورخ په افغانستان کې د نړيوال بانک مشر Alaistair Mckenzie او د بانک مېنجر William Byrd د جلالۍ صib سره وکتل او په دې غږيدل چې څرنګه دوي کولای شي چې د

پولیسو د وجهی صندوق سره مرسته وشي او هم د ځیسمبر په میاشت کې په دوبې کې د مرستندویه هیوادونو په غونډه کې امنیتی سکتیور سره د مرستې په هکله تیاری ونیسي. جلالی صیب دوی ته وویل چې له یوې خوا مورډ غواړو چې خپل پولیس تقویه او وروزو خوله بله خوا راپورونه موټرلاسه کړي چې د پولې هاخواته د سرحد او بلوچستان په ایالتوونو کې طالبان او پاتې شونی بې ځانونه منظموی او د دغه ایالتوونو والیان او حکومت ورسه مرسته کوي. جلالی صیب همدارنګه دوی ته وویل چې نشه بې توکی، اداري فساد او تروریزم د امنیت لپاره خطردی او د سیمه یېزې همکاري په وسیله کولای شو چې مورډ ګاونډیانو سره دا ستونزې حل کړو. اېران د افغانستان سره په پوله د ۲۵ امنیتی پوستو د جوړولو ژمنه کړي خو د تولو نه مهمه خبره په افغانستان کې سیاسی ریفورم دی چې په دې ټولو مسائلو اغیز درلودلای شي.

د جولای ۲۰۰۳ م کال :

جلالی صیب په دې ورڅ د ځی ډی ار DDR یا بې وسلی کولود دفتر د مشربناګلي سلطان عزیز سره وکتل او د دغه پروګرام د پرمختګ په اړه یې د پروان، کندوز، مزار، هرات، کندھار، بامیان، ګردیز او جلال اباد په سیمو کې معلومات ورکړل. د سلطان عزیز موخه داوه چې هغه صیب منصب چې د ملي اردو څخه منفك کېږي باید په پولیسو کې جذب شي نو جلالی صیب ورته وویلې چې دغه کس چې تجربه لري نو بیا ولې د ملي اردو څخه لري کېږي نو بنه خبره به دا وي چې په ملي اردو کې جذب شي او که بې ورتیا نه لري نو بیا په کورنیو چارو وزارت کې هم کارنشی کولای.

په پای کې ورته جلالی صېب وویلې چې مور ته د دې صېب منصبانو لېست د تحصیل، درجه او کاري تجربې پر بنست برابر کړئ او هغه کسانو چې زموږ شرایط پوره کړای شول په پولیسو کې به یې جذب کړو. همدارنګه له دې غونډې وروسته د ملګرو ملتونو د کابل د ساحې مشر Trevor Martin د وردګو او سروبي د سیمومو په اړه جلالی صېب ته معلومات ورکړل او وویلې چې د وردګو او سروبي د پولیسو قومندانان د امنیت په راوستلو کې پاتې راغلي او ولسي وګړي زوروی جلالی صېب ورته په څواب کې وویل چې د وردګو والي هم خپله دنده سمه پرمخ نه بیابې او مورد ټولو قومندانو او والیانو په هکله معلومات راټولو چې هغوي خومره په خپلو دندو کې صادقه دي او ډېر ژر به نور تغېرات هم راشی.

همدارنګه له دې وروسته د وردګو یو شمېر مشران چې په اغلب ګومان د امنیه قومندان او والي لخوا رالیبل شوي و د جلالی صېب سره وکتل او دوی ادعا کوله چې د وردګو والي، امنیه قومندان، مستوفی او د معارف د ریس نه ټول ولس خوشاله دي او دوی مجاهدین دي او خدمتگاران دي نو دوی باید تبدیل نشي که دوی تبدیل شي نو په سیمه کې به نامنی زیاته شي او هم یې وزېر صېب ته یې بلنه ورکړه چې وردګو ته راشی او وضعیت له نېډې وګوري.

همدارنګه په همدي ورڅ د ایساف د قواو یوتن مشر Major Torpin د کابل د سروبي او د وردګو د ولايت د یو شمېر قومندانان په هکله راپور ورکړو چې دوی د طالبانو او القاعده سره اړیکې لري او هم د نشه یې توکو قاچاق کې لاس لري.

۱۰۳ / ۳ م کال

په دې ورڅ د افغانستان د حکومت او نړیوالې ټولنې ترمنځ د همغږي ادارې چې د ملګرو ملتونو مشر لخدا براهيمې هم موجود و غونډه وکړه او د اتصميم ونيول شو چې د امنيت د بنه والي لپاره باید د نړیوالې ټولنې او حکومت د امنيتي اړګانونو ترمنځ یو شريکه اداره **Joint Coordination Body** په نامه جوړه شي، جلالۍ صib د ايساف خخه منه وکړه چې د کابل په امنيت کې ورسه مرسته کوي او وویلې چې پنځلس امنيتي پوستې به د کابل په شاو خوا کې د ايساف سره په همغږي رامنځ ته شي. همدارنګه نن د کابل د هوایې ډګر کنترول د ايساف د قواؤ نه د کورنیو چارو وزارت نوو ملي پوليسيو ته وروسيپارلي شو.

لالۍ صib دوی ته ډاډ ورکړو چې د هوایې ډګر په شمالې برخه کې چې یوشمېر داخلي بیحایه شوې کورنۍ او سیېرې هغه به د تفاهم له لاري نورو سیموته واستوی د ګارنیزون قومندان جنرال بسم الله خان او د ملي امنيت مشر انځې عارف هم د ټولو نه منه وکړه او وویلې چې که خه هم د کابل امنيت نظر نورو سیمو ته بنه دی خود نړیوالو او افغانی امنيتي ادارو د همغږي لپاره ضرورت شته دي او اميد دي چې د ملي پوليسي د ريفورم په پايله کې امنيتي وضعه نوره هم بنه شي.

له چې خوا کورنيو چارو وزیر علی احمد جلالی، د افغانستان ولسمشر حامد کرزی او د لوگر والي محمد امان حميمی (لوگر د محمد اغی ولسوالی)

ولسمشر حامد کرزی او د امریکا سفیر زلمی خلیل زاد

بناغلي حامد کرزى د يو شمير چارواکو ، قومي مشرانو او دښونځي زده کوونکو په منځ کې (لوگر محمد اغه ولسوالي)

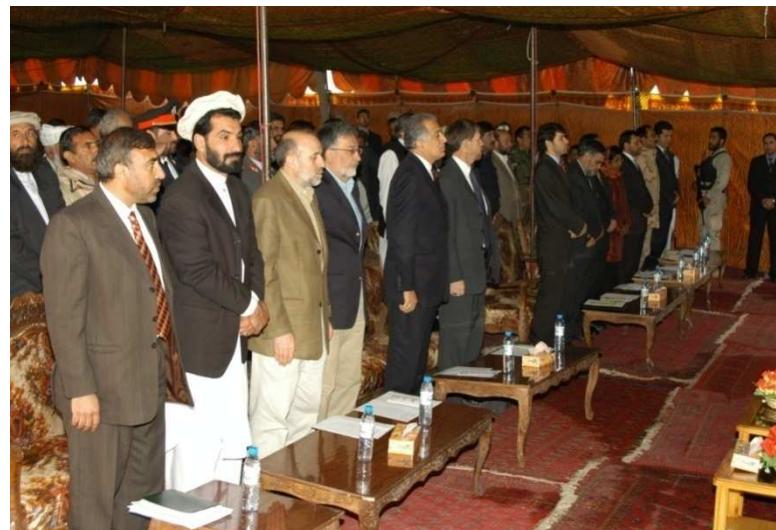
له بني خوا خخه لوړۍ زلمۍ خلیل زاد ، علی احمد جلالی ، حامد کرزى ، شهزاده مسعود ، زلمۍ رسول ، محمد یوسف پښتون او ولی منور (لوگر محمد اغه ولسوالي)

علی احمد جلالی د تاجکستان د کورنیو چارو وزیر سره (دوخه ، قطر)

بناغلی حامد کرزی او شاه محمود میاخیل د کورنیو چارو د وزارت د پولیسونو دعالی
رتبه منصبدارانو سره (دارلی مابی،

له کنې خوا له لوړې قطر، شاه محمود میاخیل، شهزاده مسعود، محمد عمر داودزی، زلمی رسول، زلمی خلیلزاد (USID) مشر، جاوید لودین، محمد یوسف پښتون، امیره حق (UNAMA)، مرستیاله، شیدا محمد عبدالی، جنزال عبدالهادی خالد او ولی منور (لوگر محمد اغه ولسوالي)

ښاغلی علی احمد جلالی او شاه محمود میاخیل (دووھه قطر)

د پاکستان د کورنيو چارو وزیر فیصل صالح حیات او شاه محمود میاخیل (کابل اتیر
کاتپینتیل هوپل)

بناګلی علی احمد جلالی اور سره پلاوی د قطرد حکومت د استاذی سره کته (دوھه قطر)

ډګر جنرال هلال الدین هلال او شاه محمود میاخیل (دوخه قطر)

له کينې خوا نه لطف الله مشعل ، ډګر جنرال هلال الدین هلال ، جنرال عبدالرحمن او
شاه محمود میاخیل (دوخه قطر)

میدان وردګو ولايت د نوي والي عبد الجبار نعيمي معرفي کولو مراسم: په عکس کې شاه محمود میاخیل، شناغلي سید حامد گیلانی، شناغلي سید محمد گیلانی او پخوانی والي راز محمد دلیلی هم ليدل کېږي

شاه محمود میاخیل د وردګو د پخوانی والي راز محمد دلیلی سره (دنوي والي جبار نعيمي د معرفي مراسم)

شاه محمود میاخیل د کنړ ولایت د نورګل ولسوالی دنوی ودانۍ د بنهسته
د بربې د اینسودلوپر مهال

شاه محمود میاخیل د کنړ ولایت د نورګل ولسوالی دنوی ودانۍ د بنهسته د بربې د
اینسودلوپر مهال د کنړ ولایت مرستیال حاجی محمد روزی سره

د بھرینو چارو وزارت مرسټیال حیدر رضا سره یادگاری عکس (سویلن ستیاکھولن)

د بلخ ولایت دشولنگری و لسوالی، نه کتنه، دنبی خوانه میر عبدالرحمن معقول، شاه محمود میاخیل او د بلخ ولایت مرسټیال محمد ظاهر وحدت لیدل کېږي

د بلخ ولایت د شولګرۍ ولسوالۍ د ودانۍ د کار له بهیر خخه لیدنه

د بلخ ولایت د شولګرۍ ولسوالۍ د خلکو سره کتنه

د بلخ ولایت د شولگری ولسوالی په جامع جومات کې د خلکو سره خبرې

د بلخ ولایت د شولگری ولسوالی د پولیسو دقتعي معاينه

دلوگر ولایت د ودانۍ د بنسته اینښودلو مراسم (لوگر)

دلوگر ولایت د سرخاب د انجمنو د بنوونځي د کار له بهير خخه کنه (لوگر)

د لوگر ولایت د سرخ اب د انځونو د بنوونځي د کار له بهير خخه کتنه: په عکس کې شاه محمود میاخیل او
مشاور وزیر شاهزاده مسعود د لوگر د معارف ریس غرووال سره (لوگر)

کابل نه شمالی ولایاتو ته سفر: د مخابرات وزیر محمد معصوم ستانکزی، شاه محمود میاخیل،
محترم عبدالرحمن معقول او محترم انوری د سمنګانو د دولتی چارواکو سره روغبر

شمالی ولایتو ته کاري سفرد کینې خوا نه اغلی امنه افضلی، ډولسمشر مرستیال محمد کریم خلیلی، شاه
محمد میاخیل، بناغلی معصوم ستانکزی او بناغلی جمعه خان همدرد

شمالی ولایتونو ته د کاري سفر دموټرو د کاروان یوه بیلګه

د سمنګانو ولایت په ایکو بنار کې دوالی غلام حسین شفق سره (شمال ته کاري سفر یو خنډونه)

د شمال د کاري سفر په ترڅ کې په ایکو بنار کې په هغه ګونډه کې ګډون چې د کابل
څخه د ورغلي پلاوی لپاره جوړه شوي وه

دولسمش مرستيال محمدکريم خليلي او ورسره پلاوي په اينکو کي د تخت رستم خخه د ليدلو پر مهال

دولسمش مرستيال محمدکريم خليلي او ورسره پلاوي په مزار شريف کې د حضرت علي
كرم الله وجهه د روسي خخه د ليدني پرمها

دولسماش مرستيال محمد كريم خليلي په مزار شريف کې د خبریالاتو پونښتو ته څواب واي

د تاشقرغان په سيمه کې د بلخ والي عطا محمد نور د کابل څخه ورغلې پلاوی سره
خدای په

۱۵ ګست ۲۰۰۳ م کال :

د بلغاریه د حکومت یو هئیت د جلالی صیب سره وکتل چې د بلغاریه د کورنیو چارو وزارت غواړي چې د پولیسو روزنه کې مرسته وکړي. جلالی صیب ورته وویلې چې تاسود خپلو امکاناتو په نظر کې نیولو سره موږ ته ډاډ راکړئ چې خومره کسان د خومره مودې لپاره په کوم ئای کې تربیه کولای شئ. نو بیا موږ به هماګسې پروګرام ستاسې د امکاناتو په نظر کې نیولو سره ترتیب کړو. په همدي ورڅ د ائتلاف د قواؤ قوماندان Gen. David Barno هکله سره وغږیدل جلالی صیب غونښنه وکړه چې دامریکا د دفاع وزارت بايد د پولیسو په روزنه کې مرسته وکړي، د جنرال بارنو سره د (MPRI) د دفتر مسئول چې د ملي اردو روزنه بې په غاره درلوډه هم موجود و، دوی په دې نظر ووچې د پولیسو د روزنې په برخه کې د کورنیو چارو وزارت لپاره مشاورین استخدام کړي خو د جلالی صیب نظر دا وو چې د مشاورینو لیست بايد له مخکې نه راولېږي او بايد د پولیسو په اړه تجربه ولري نو چې کله ده ددې مشاورینو لست منظور کړ نو بیا بې استخدام کړئ.

۱۶ ګست ۲۰۰۳ م کال :

نن د ډنمارک سفارت او د بشرد حقوقو سازمان له خوا د بنټو د حقوقو په اړونديو سیمینار برابر کړي وچې بنټو ته بايد د کار او تعلیم زمينه برابره شي. سمونوال ګل محمد مددزی د کورنیو چارو وزارت د بشرد حقوقو د دفتر مسئول وویلې چې د مهاجرینو لپاره بايد استوګن خایونه تعین شي خود مهاجرینو وزارت خپله دنده په سمه توګه نه ده اجرا کړي.

ده وویل چې د غه نوي مهاجرين په ټېنو جرمونو کې لاس لري خو موږ یې ادرس نه شو پیدا کولای د بېلګې په توګه هغه بله ورئ یو بنځه راغله چې په اتمه ناحیه کې یې میره لور په قمار کې بايلىې وه ، همداشان په زندانونو کې بنځو ته مخدره مواد ورل کېږي، نوددا سې جرمونو مخه بايد ونیول شي او د بنځو لپاره بايد په زندانونو کې روزنيز پرګرامونه ترتیب شي، د USAID مشر وویل چې په نوي اساسی قانون کې د بشر په حقوقو ډېر تاکیدشوی او د بنځو حقوق بايد خوندي وساتل شي.

جلالي صېب وویل: د اساسی قانون د جوړیدو په اړه ډېر بحثونه روان دي خو خلک د هر ډول افراط ګرۍ، نه ستري دي، د ۱۹۲۱ م کال نه راپه دي خوا د افغانستان په ټولو اساسی قوانینو کې د شريعتمداری او اسلامي قوانینو تطبیق مادي ځای پر ځای شوي دي او د هغې مطابق به بشري حقوق مراعت کېږي.

په همدي ورئ د ملي امينت په شورا کې د PRT يا بیارغونې د تیمونو د اجرائيه کميسیون غونډه وه چې د بهرنیو چارو وزبر ډاکټر عبدالله، د بنارجورونې وزبر انجنېر یوسف پښتون، دکليو پراختیا وزبرښاغلي محمد حنیف اتمر، د ملي امنیت شورا مرستیال انجنېر محمد ابراهیم سپین زاده، د امریکا شازدادېر David Sydney، د کورنیو چارو وزارت امنیتي معین جنرال هلال الدين هلال او ما برخه درلو ده. جلالی صېب دوی ته د PRT په هکله معلومات ورکړل او وویلې چې په ۲۲ د دسمبر به د نیوزیلند PRT په بامبانو کې په کار پېل و کړي خو د جرمني حکومت لا ترا او سه تصمیم نه دی نیولی چې PRT په جلال آباد یا کندوز کې جوړ کړي خو دا مهمه ده چې PRT بايد د پولیسو په روزنه کې مرسته و کړي. او س PRT په ګردیز، مزار، کندھار، هرات او کابل کې جوړ شوي دي نو

بنه به دا وي چې ددي PRT لپاره یوه لایحه د وظایفو یا رهنمود جوړ شي او دوی خپل کارونه د حکومت سره همغږي کړي او دا لایحه باید راتلونکي غونه پې ته وړاندې شي. جلالۍ صېب ماته دنده راکړه چې ددي لایحې مسوده د PRT لپاره ترتیب او راتلونکي غونه پې ته یې باید وړاندې کرم دغه پورته کتنو او غونه و خخه مې د بېلګې په توګه یادونه وکړه خو ددي نه برسېره په لسګونو نور مسائل او غونه پې وي چې د کورنیو چارو د وزیر او د وزارت د رئیسه هئیت وخت به یې نیوہ.

په مزار شریف کې د جنرال عطامحمد نور او جنرال عبدالرشید دوستم د قواوئ ترمنځ لانجه :

د اسې راپورونه وچې د مزار شریف په بنار کې د جنرال عطا محمد نور او جنرال دوستم د قواوئ ترمنځ تشنځ مخ پر زیاتیدو دي، حتی په ھینو سیمو کې نښتې هم رامنځ ته شوې دي او دواړو خواو خپل قطعات دبنار په مختلفو سیمو کې ئای پر ئای کړي دي. دواړه خواوی ددې بهانه لټوي ترڅو په یو پر بل حمله وکړي. دا کړکېچ هغه وخت اوچ ته ورسیده چې د جنرال دوستم دوه قوماندانان د جنرال حبیب باي او ګل احمد په نامه د استاد عطا محمد نور د نفوړو په واسطه دامام بُکري په سیمه کې اختطاف شولو چې وروسته د جنرال دوستم نفوړو شله کسه ملکي وګړي بندیان کړل خو له جنرال روزي سره له تفاهم او موافقې وروسته ملکي وګړي بېرته خوشې کړا شول او همدا شان د بلخ دامنيه قوماندانۍ، د PRT او UNAMA په کومک د پل امام بُکري په سیمه کې د دواړو قواوئ ترمنځ امنیتي پوستې واچولي ترڅو دواړه خواوې په خپلو منځوکې جګړه ونه کړي په PRT کې د کورنیو چارو وزارت استازې جنرال فضلي مونږ ته راپورا کړ چې دوه کسه نور د حبیب الرحمن او نصرت په نامه د ۵۱ فرقې د قوماندان علم خان له خوا تښتول شوی خو د دوی دخوشې کیدو په هکله د PRT نماینده د جنرال روزي او جنرال صبور چې د (۷) او (۸) قول اردو رئيس ارکان دي خبرې وکړي چې دوی خوشې کړي، ده وویل چې د مزار پولیس بې طرفه نه دي او اختطافونه زیات شوی دي، خورخې د مخه انجنېر صادق د کود برق د فابریکې اداري مرستیال هم د جمعیت اسلامي د نفوړو له خوا تښتول شوی و.

د سپتember او اکtober په مباشتو کې د مزار شریف په بنار کې بې امني او تښتونی اوج ته رسیدلې و. جنرال دوستم او جنرال عطا ګروپونو چې يو یې د اوږدي قول اردو قوماندان او بل یې اتمه قول اردو په خپل کنټرول کې درلوډه، غونبستل چې د مزار شریف په بنار کې بايد نفوذ ولري، که خه هم جمعه خان همدرد د اتمې قول اردو قوماندان وو خو قدرت د جنرال دوستم سره وو.

استاد عطا محمد نور د جنرال دوستم نفوذ د مزار شریف په بنار کې د خپل قدرت لپاره تهدید گانه نو کوبنېنې یې کاوه چې په یو شکل د اشکالو د جنرال دوستم لاس د مزار شریف نه لنه کري او د دې بدامييو پره په هغه واچوي دا ګډوډې د اکتور د مباشتې په لوړۍ اوښې کې د اسې حد ته ورسیدله چې د دواړو خوا ترمنځ یو خه شخړې وشوې او د یو بل نفر یې یې غمل ونیوال او حتی د اسې آوازې هم خپرې شوې چې په دې شخړو کې پنځو سونه تر شپیته کسوپوري وژل شوې دي.

د یوناما (UNAMA) او PRT مسئوليینو جلالی صېب ته خبر ورکړ چې که مرکزي حکومت ډېرژر مداخله ونه کري نو امنیتی وضعیت نور هم خرابېږي او د دواړو خوا ترمنځ د یو پراخه جنګ امکان شته دي. دواړو خوا درندې وسلې لکه توپ، تانکونه او BM-41 دستګاوې د یو بل پر ضد ځای په ځای کري دي.

هماغه و چې د کورنیو چارو وزیر علي احمد جلالی، د ملګرو ملتونو د یوناما د دفتر مشر ژان ارنو (Jean Arnault)، د امریکا د سفارت مرستیال David Sydney، د انگلستان سفير ران نش (Ron Nash) او زه د اکتور د مباشتې په نهمه نېټه چې د ۱۳۸۲ هـ کال دمېزان د مباشتې اولسمې نېټې سره سمون خوړ مزار شریف ته لارو تر خود دواړو

خواو تر منځ اور بند وکړو او د بې وسلې کېدو پروسه هلته په چتکي سره عملی شي.

په دې وخت کې جنرال دوستم په کابل کې وو خو جلالی صېب ورته خبر ورکړ چې د اکتوبر په نهمه نېټه سهار وختي مزار شريف ته خونو تاسي هم بايد هلته راشئ او کولای شي چې موب سره یو خای په الوتکه کې لار شي که خه هم جنرال دوستم نه غښتل چې مزار شريف ته لار شي خود کورنيو چارو دوزېر په اصرار جنرال دوستم دې ته مجبور شو چې له موب سره یو خای لار شي. جنرال دوستم په دې خبره تېنګار کاوه چې جلالی صېب او ورسه هئيت بايد په کابل کې ورسه وګوري خود جلالی صېب او ملګري هئيت تېنګار په دې وو چې په کابل کې خبرې گته نه لري او ټول مسائل به د مزار شريف په بنار کې د نېډې نه حل کړو.

همدا نز د پنجشنبې په ورڅ مزار ته له راتګ د مخه جلالی صېب په خپل او نيز مطبوعاتي کنفرانس کې د مزار حالاتو ته اشاره وکړه او وېږي ويل : پرون دامنيت شورا یو خلور فقره یې پيشنهاد د کورنيو چارو د وزارت منظور کړي دې چې استاد عظام محمد نور او جنرال دوستم دواړه بايد له مزار خڅه کابل ته راوستل شي که خه هم جلالی صېب د کنفرانس په منځ کې نور زيات تفصيل ورنه کړ او همدارنګه د مزار دتګ په اړه یې هم معلومات ورنه کړل خو ماته یې خصوصي وویله چې د کنفرانس نه وروسته مزار ته خو او په شمال کې بايد عميق تغېرات راشي تر خو د شمال وضعه عادي حالته راوګرئي.

کله چې د کابل نه د مزار شريف هوایې ډګر ته ورسیدو نو د هوایې ډګر نه رأساً د PRT دفتر ته لارو چې د انګلستان د حکومت له خوا هلته نوي پرانستل شوی و په PRT کې د کورنيو چارو وزارت استازې جنرال فضل

احمد فضلي، د **PRT** قوماندان ډګرمن **Dickie Davis** او د پوليسيو مشاور **Maj. Zimmer** د مزارشريف په حالاتو تفصيلي راپور د کورنيو چارو وزير او د کابل نه راغلي پلاوي ته وړاندې کړد دي خبرې يادونه ضروري ده چې موب کله د هوايې ډګر خخه د **PRT** مرکز ته چې د بلخ دروازي سره نبدې وو ورتلو نو د جګړې له و پې ټول د کانونه تړل شوي وو او هیڅوک په سرکونو نه ګرځیدل ، تا به ويبل چې د مزار له بناره ساه وتلي ده که خه هم د راهيو له لاري د ډپرو تلفاتو خبرې کيدلې خو دغه تلفات ترلسو کسانو نه زياتنه وو.

په مزار کې مو استاد عطامحمد نور، جنرال دوستم، جمعه خان همدرد او د بلخ والي اسحاق رهگذر ته خبر ورکړې ټول باید په دوه بجود **PRT** دفتر ته راشي ترڅو د مزار پر مسائلو باندي خبرې وکړو. که خه هم دوی غونبنتل چې د کورنيو چارو وزبر علي احمد جلالۍ او ورسه هئيت له دوی سره جلا جلا و ګوري خو وزېر صيib او ورسه هئيت غونبنتل چې ټول به په یو خل وويني، هکه چې موب غونبنتل چې دوی بیا دا فکر ونه کړي چې ګواکې مرکزي حکومت د کوم مشخصې ډلي خخه ملاتر کوي نو بنه به دا وي چې د نړيوالي ټولني داستازو په مخامنځ له دوی سره خبرې وشي او دا خبره ورته په ګوته شي چې مرکزي حکومت او نړيواله ټولنه ددي ګډوډيو برداشت نه شي کولي.

دوی د **PRT** مرکز ته په تاکلي وخت راغل او د کنفرانس په خونه کې سره کیناستو په شمال کې د وحدت د حزب مشر سلطان سعیدي په مزار کې نه ونو د هغه پر خاي بي مرستيال بنا غالي سلطاني راغي. که خه هم جنرال دوستم بياهم اصرار کاوه چې له ده سره دي جلا وکتل شي خو جلالۍ صيib ورسه دا خبره ونه منله. استاد عطامحمد نور په لوړۍ سر

کې وویلې چې موبې خو ونه شوکولای چې د حل لاره پیدا کړو د اچې تاسې
مشران راغلي ياست بنه به داوي چې تاسې یوه د حل لار راوباسې.
جلالي صېب وویل: په دې هکله به مرکز تصميم ونيسي خودا چې او س
وضعه ارامه شي او جنګ ونه شي خه بايد وشي؟

استاد عطا محمد نور وویل: لوړۍ دې د دواړو خواو قطعات بېرته
خپلو پخوانيو ځاینو ته ستانه شي، خود خلکو تشویش له منځه ولار
شي، ټکه د جنرال دوستم د فرقې قطعات د شېرغان نه بلخ ولسوالۍ ته
او د سرپل نه چمتال ولسوالۍ ته راغلي دې نو ټکه موبې هم خپل قطعات
ویستلي دي او د امام بکري په سیمه کې موئاي پر ئای کري دي، جلالي
صېب وویل: مخکې له دې چې قوائي بېرته خپلو اصلی ځایونو ته
ستنيږي لوړۍ باید ټول نیول شوي کسان پرینښو دل شي.

استاد عطا محمد نور وویل: ايا دا سمه ده چې د اختطاف په نامه دې
پنځه زره کسه دلته راټول شي، کله چې زه ددې خبرې نه خبر شوم نو والي
صېب رهگذرته مې وویل: هر هغه چا چې دا نفر تبنتولي هغه ونيسي
لوړنۍ خبر دا و چې دا نفرد آغا زلمي له خوا تبنتول شوي دي نو والي
صېب ته مو وویل چې هغه ونيسي، ومو کتل چې د اغا زلمي موږ چې
شوي دي او هغه په شفاحه نه کې زخمي دي نو بیا مو د هغه ورور ونيوه،
وروسته دوی (جنرال دوستم نفو) وویل چې اغا زلمي دا کار نه دي
کړي، دا نفر حبیب الرحمن تبنتولي دي، کله مو چې د حبیب الرحمن
دنیونې هڅه وکړه. دغه قوماندان چې لادرکه شوې تل به د ۱۵ تر ۳۰ نفو
باپي ګارډانو سره ګرځیده خو دوی وايې چې دغه قوماندان کود برق
فابرکې ته د ډوډي لپاره دعوت شوي او له هغه ځایه نادرکه شوي دي، د

استاد عظام محمد نور هدف دا و چې دا یوازې بهانه ده چې د جنرال دوستم
له خوا جوره شوي ۵.

جلالي صيب وویل: بنه داده چې قطعات باید بېرته خپلو سیمو ته
ستانه شي او د اختطاف په مسائلو بايد تحقیق وشي. جلالی صيب له ټولو
وغوبنتل چې په نوبت خبرې وکړي تر خو لفظي شخړه رامنځ ته نه شي او
باید دیو بل خبروته غور کیدو.

جنرال دوستم وویل: زه هم په کابل کې وم، زه او استاد پوهیبو چې یوه
ورڅ زیات باډي ګارډان لرو او یوه ورڅ کم، دوی فیصله کړي چې زما
قوماندانان دلته ونیسي، رجب باۍ یې ونیوه، تاسې(هیټ) دلته یاست دا
مسائل بنیادی حل کړئ. زه بې غېرته نه یم چې زما قوماندان دې دلته وژل
کېږي او زه دې دلته ګرڅم له دې نه موږ ته مرګ بهتر دی، موږ دامنيت د
شورا د پريکړي حمایت کوو، ټولې قواوې دې جمع شي او هغه ئای ته دې
لارې شي چې د قول اردو لپارټاکل شوی دی، موږ د لته د امنیت دخراښي
باعث شوي یو دلته باید بې طرفه پولیس وي چې نه د جنرال دوستم نفر
وي نه د عطا او نه دوحدت (هزاره ګروپ)، که په شمال کې امنیت خراب
شي په جنوب هم تأثیر لري

د یوې خبرې یادونه ضروري بولم داچې د جنرال دوستم نفر تبستول
شوي و، نو ډېربې حوصلې و خود دې لپاره چې د مرکزي حکومت او
نړيوالې ټولنې پريکړو ته غاره کېږدي نو جلالی صيب د مجلس دمخه د
انګلستان له سفېر خخه وغوبنتل چې د PRT الوتکې دې د مزار په بشار،
شبرغان او د جنرال دوستم په کور یو خودوري ووهی، نو دا به په دواړو
خواو تأثیر وکړي او دوی به زموږ پريکړو ته غور کېږدي، د انګلستان
سفېر همداسي وکړل چې په نتيجه کې د دواړو غارو مورال راټیت شوي

و، که نه دوی هيچکله حاضر نه و چې په یوه خونه کې سره کيني او خبرې وکړي.

د ۸۱مې قول اردو رئيس اركان جنرال مجید روزي وویل: زه د استاد عظامحمد دخبو سره موافق نه یم داومې قول اردو رئيس اركان جنرال صبور دلته دی، دغه دوه جنرالان (قوماندانان) دمانبام په شپږو بجو احتطاف شوي دي موب اغا زلمې ونيوه خو هغه وویل چې دا بل چا احتطاف کړي دی.

جنرال دوستم وویل چې موب موافق یو چې مزارباید بې وسلې شي او له جنرال عطا نه بې پونښنه وکړه چې ایا ته موافق بې او کنه؟ استاد عطا وویلې چې مسئله دھای ده قواوې به چېرته ئای پر ئاي شي، جنرال دوستم وویل چې موب به په غرونو کې شپې وکړو په موب دې بلا راوغورحېري، موب په دشتو کې شپې کولای شو، وزارت دفاع دی موب ته تجېرونه راکړي هغه به موب ووهو.

جلاليي صېب د PRT د قوماندان نه وغونېتل خه خبرې لري او کنه؟ خو په عوض کې بې د انګلستان سفېر (Ron Nash) وغږیده.

نوموري وویل: موب واوريدل چې احتطافونه شوي او کسان وژل شي دي اوی بايد بارکونه تعین شي او قول قطعات بايد هلته په شا شي که داسې ونه شي نو دقتل او احتطاف تحقیقات هم نه شي کيدلای، که تاسې اوی موافقه کوئ او بیا بې ماتوئ نو داهم تاسې لپاره شرم دی، موب به یو وخت دلته نه یو، دا ستاسي د شهرت لپاره بنه نه ده ئکه تاسې خپل ملت ته شرم رسوئ، دا هفتنه PRT خپل وخت ستاسي ترمنځ د جګړي په کولو مصرف کړي، په بلخاب کې ستاسي او حزب وحدت تر منځ جنګ

وو، PRT قواوې ھلتە تللی و ې هغه پیسې چې د بیارغونې په نامه دلته راغلي ھغه په دې جګړو مصرفیږي.

جنرال دوستم وویل چې زه موافقه کوم چې بلخ ولايت دې بې وسلې شي خو زه واضحه وايم چې زما په نفرو به حمله نه کېږي، همدا پیسې چې مورپه یوه ورځ جنګ مصرفو پرې همغه ئایونه جوړولی شو. یوه شريکه قوه بايد جوړه شي او هغه بايد په بنار کې ئای پر ئای شي.

جلالي صېب وویل: اول بايد د امنیت شورا د فيصلو لپاره یو پلان جوړ شي چې دلته امن راشي، دويم د اختطاف او وژنو مسئله جدي ده او دريم دا چې موجوده تشنج څنګه ختم شي بايد حل لاري ولټوو.

دلگړو ملتونو مشر(Jean Arnault) وویل چې د مزار د امنیت شورا عالي کمیسيون دې دا مسائل حل کړي.

بلخ والي بناغلي اسحاق رهگذر وویل چې د مزار خلک تشویش لري او پنځه سوه مشران په دې ولايت کې جمع شوي وو او دهغوي طرحه دا وه چې په اول قدم کې بايد ټول مسلح قوتونه د مزار له بناره ووئي خو دا مشکل د مزار د امنیت کمیسيون نه شي حل کولاي، یوازې جنرال دوستم او استاد عطا محمد نور چې دلته موجود دي، دوى دا مسائل حل کولاي شي.

جنرال دوستم وویل چې د خپلو او پرديو تر ټولو د مخه بې ابرو شولو ولې شف شف کوو، کوم ئایونه چې تعین شوي همغه ئایونو ته به قواوې ولېرو.

استاد عطامحمد وویل چې د بنار غېر نظامي کول ماته قبول دي، دولت دې ماته خيمه راکړي او ئای دې راته جوړ کړي

جنرال صبور وویل چې مور په تېرو درې کالونو کې پلانونه درلودل خو
تول لوته (کلوخ) په اوبو کې بدی او پري تېربوي. تول مشران دلته دي او
باید اساسی فیصله وکړي، مسئله د دوه کسانو ترمنځ پیدا کېږي بیا
پورته مشرانو ته رسیبوي او په سیاسي جنګ بدليږي، په شمال کې
هیڅوک داسې نه شته چې د دې دواړو (جنرال دوستم او استاد عطامحمد
نور) د قوماندې خخه تېر شي تولې ثقیله وسلې دې په یو ئای کې
راتولې شي، قانون ته باید احترام وشي او هر مشکل چې پیدا کېږي باید
د قانون له لارې حل شي.

جلالي صېب د مجلس په پایله کې وویل:

۱- جنګ باید بند شي

۲- تول قطعات باید په یوه یا دوه ورڅو کې خپلو ځایونو ته په شاشي.

۳- وروسته دې د ملي امنیت شورا فیصله عملی شي

۴- د اختطاف شوي کسانو لپاره دې یو کمیسیون جوړ شي او تحقیق
دې وکړي

۵- د کابل نه یوه قطعه پولیس د مزارښار د امنیت لپاره را لېږم چې د بنمار
امنیت وساتي.

جلالي صېب جنرال صبور ته امر وکړ چې دا مواد په یوه ورقه کې ولیکه
چې تول یې امضاء کړي.
د فیصلې متن په لاندې ډول وو:

فیصله نامه ای هیئت محترم عالی رتبه در قبال

رفع تشنج فعلی در ولايت بلخ!

جهت خاتمه دادن به وضعیت موجوده در ولايت بلخ ذیلا فیصله نامه
صادر میگردد:

- ۱-اعتبار از همین لحظه آتش بست را طرفین رعایت نماید.
- ۲-قطعات قول اردو ۷ و قول اردو ۸ در قدم اول قرار ذیل از خطوط جمع و تجمع نماید.
- الف: قطعات چمتال مربوط قول اردو نمبر ۸ به قلعه غوث الدین و از قول اردو نمبر ۷ به دهدادی.
- ب: قطعات مسپر بلخ از قول اردو ۷ بفرقه ۵۱ وا ز قول اردو ۸ به چاربولک.
- ج: تمام قطعات طی دوران به وضع الجيش خود منتقل شوند.
- ۳-همزمان با اجرای عملیه فوق کمیسیون ذیل جهت بررسی مسائل بعمل آمده توظیف میگردد:
- ۱-جنرال عبدالمجید روزی از جنبش
- ۲-جنرال عبدالصبور از جمعیت
- ۳-محترم سلطانی از حزب وحدت
- ۴-جنرال علم خان ازادی
- ۵-نماینده دفتر یوناما
- ۶-نماینده PRT
- ۷-نماینده خارنوالی
- ۸-جنرال نبی خان از قول اردونمر ۸
- ۴-برای حل مسائل بطور دائمی تمام مواد ات موافقات شواری محترم امنیت ملی دولت انتقالی اسلامی افغانستان عملی گردد یعنی مرکز قطعات قول اردو ۷ در تنگی مارمل- قول اردو ۸ در لوای ۷۲ سابقه و فرقه ۳۸ در تنگی شادیان جابجا گردد.

۵- وزارت محترم امور داخله یک قطعه به کمیت ۳۰۰ نفر پولیس مرکز را ظرف سه یوم به مزار شریف توظیف نماید.

۶- افراد یکه در جریان جنگ بیجا شده اند دوباره ب محلات شان جابجا گردند.

۷- نظارت از متن فیصله نامه به دوش دفتر یوناما و PRT میماند.
قرار شرح فوق فیصله نامه هذا صحت است و قابل اجرا میماند.
سند توسط ذوات آتی امضا شد:

محترم ستر جنرال الحاج عبدالرشید دوستم

محترم ستر جنرال عظام محمد نور

محترم الحاج محمد اسحاق رهگذر والی بلخ

محترم الحاج جمعه خان همدرد قوماندان قول اردو ۸

محترم الحاج سلطانی نماینده حزب وحدت

شاهد: سفیر محترم کشور دوست انگلستان Ron Nash

مسئل یوناما از کابل Jean Arnault

محترم وزیر امور داخله دولت انتقالی اسلامی افغانستان علی احمد جلالی

(اصل این فیصله با امضاء اشخاص فوق الذکر ضمیمه این کتاب است)

ضمیمه فیصله نامه هیئت محترم عالی رتبه و پیروزگان شمال :

در ارتباط و حل کلیه مسائل در همه ولایات شمال شامل بلخ، سمنگان، جوزجان، سرپل، فاریاب تمام موادات فیصله نامه مورخه ۱۷ میزان ۱۳۸۲ در مزار شریف قابل اجرا میباشد و کمیسیون مؤظف به همکاری دفتر یوناما و PRT در عملی نمودن ان اقدام نماید.

این سند هم توسط ذوات آتی امضاء شد:
 محترم ستر جنرال الحاج عبد الرحیم دوست
 محترم ستر جنرال عطاء محمد نور
 محترم الحاج جمعه خان همدرد قوماندان قول اردو ۸
 محترم الحاج سلطانی نماینده حزب وحدت
 محترم وزیر امور داخله دولت انتقالی اسلامی افغانستان علی احمد
جلالی

شاهد: سفیر محترم کشور دوست انگلستان **Ron Nash**
 مسؤول یوناما از کابل **Jean Arnault**

محترم ڈیویلہ سیدنی **David Sydney** از سفارت کشور ایالات
 متحده امریکا

(اصل این فیصله با امضاء اشخاص فوق الذکر ضمیمه این کتاب
 است)

د یادولو و پر ده چې د افغانستان انتقالی دولت د بن د پریکړو پر بنست
 جوړ شوی وو، د ملګرو ملتونو ادارې او آیساف د افغانستان په ثبات کې
 همکاري او د بن د پروسی د عملی کېدو دنده یې په غاره درلو ده.

خرنگه چې وخت ډېر کم و، نو د مزار شریف د بنار یو شمېر سپین ډېری د
PRT مرکز ته راغلل او غښتل یې د کورنیو چارو وزبر سره وګوري د
 کتنې پر مهال سپین ډېر و وزبر صیب ته وویل چې په زرگونو کسان
 دولایت په دفتر کې ستاسې د لیدو په خاطر راټول شوی وو نو جلالی
 صیب دوی ته وویل چې زه فکر نه کوم چې په زرهاو کسان دې په مزار
 شریف کې ووسیبی، سپین ډېر و وویل چې د مزار بنار په لکونو نفوں
 لري، جلالی صیب دوی ته وویل چې د اسې وي او په لکونو خلک دلته

او سیېرى زه د کورنیو چارو د وزېر په توګه تاسې باید دې ته تشویق نه کرم چې مظاھرې وکړئ خو تاسې باید د دې ظالمانو پر ضد راپا خېږئ او خپل او از او چت کړئ، د جلالې صېب هدف دا و چې ولس باید راتلونکي تغېراتو ته اماده وي ئکه دامنيت شورا د فيصلې پر اساس باید په ټول شمالې ولاياتونو کې تغېرات راشي کله چې موږ د PRT نه راوطلو د BBC راديو پښتو خانګې راته زنګ وو هلو چې مزار ته ستاسي د سفر نتيجه خنګه شوه، ئکه چې په دې وخت کې د جنرال دوستم او استاد عطا ترمنځ د جګړې په هکله رپوټونه خپاره شوې وکه خه هم په خبرونو کې مبالغه شوې وه خو بیا هم د مزار وضعه وخيمه وه جلالې صېب راته وویل چې د BBC راديو سره مرکه وکړه او وو ایه چې دواړو خواو اور بند امضاء کړ او د مزار بنار دامنيت لپاره به د کورنیو چارو وزارت په درې ورخو کې له کابلې یوه درې سوه کسيزه قطعه راولپوری چې د بنار دامنيت وساتي. کله چې ما د بې بې سې راديو سره مرکه وکړه خلک د راډيو ګانو له لارې له وضعیت نه خبر شول نوکله چې موږ مابنام هوایې ډګر ته ستنيدو، نو دسرکونو پرغاره په سلګونو کسان راوتلي وو او زموږ موټرو ته بې چکچکې کولي او خوبني بې خرګندوله.

پر سبا چې وزارت ته راغلو، نوما جلالې صېب ته وویلې چې او سدا درې سوه کسه پولیس له کومه کوي ئکه مامخکې یادونه کړې وه چې په وزارت کې کافي مسلکي پولیس، موټري او لوژستيکي امکانات نه وو نو جلالې صېب راته وویلې چې امنيتي معین جنرال هلاالدين هلاالي سره دا کارونه همغري کړه او که د وزارت باډیگاره ان هم وي خو مزار ته بې ولیبه چې خپله وعده پوره کړو. جلالې صېب وویلې که درې سوه نفرنه پوره کيدل، فرق نه کوي خو نفر باید ولیبه وکړه چې خوک خو بې نه

شماري چې خوکسه لارول، همغه وو چې د جنرال خليل الله ضيابي په مشری موشا او خودوه سوه پوليسي د مزار بناړته واستول چې د دي پوليسيو په ليبلود مزار په بناړ کې پوره امن تأمین شو.

که خه هم دا د ملي دفاع وزارت دنده ځکه وه چې د دوى قول اردو قوماندانو په خپلو منځو کې په جګړه کې نسکيل شوې و خو متأسفانه چې موبسره د دفاع دوزارت هېڅوک هم په دې سفر کې نه وو او نه دي ته چمتو و چې دا مسله حل کړي به دې وخت کې بناغلی محمد قسيم فهيم د دفاع وزارت وزير و د تولو خطراتو سره سره د کورنيو چارو وزارت دا ابتكار په لاس کې واخښت او په مزار کې امنیتی وضع یې کنټرول کړه. له دې وروسته د دفاع او کورنيو چارو وزارتونو په ګډه د پورته فيصلو په رنایا کې د امنیت شورا ته په شمالی ولايتونو کې د تغیراتو په هکله مشخص پیشنها دونه و کړل تر خوا امنیتی وضعیت په دایمې توګه سم شي دواړو وزارت په ګډه دا لاندې پیشنها دونه د ملي امنیت شورا ته وړاندې کړل:

پیشنهاد در مورد اصلاحات اداری، نظامی و خلع سلاح در صفحات شمال:

کمیسیون مؤظف در مورد تطبیق فیصله های شورای محترم امنیت ملی به منظور تحکیم امنیت و ثبات در صفحات شمال افغانستان به تاریخ ۱۳۸۲/۷/۲۰ انشست کاري نموده و موضوع برخوردهای مسلحه منطقه را مورد بحث و ارزیابی قرار داده و ریشه های اختلافات ذات الیینی، بدامنی و بی ثباتی را تحلیل نمودند و هیئت برای استقرار، ثبات و امنیت در منطقه تدابیر آتی را در سه مرحله پیشنهاد می نماید.

مرحله اول: پروسه رفع تشنجه‌ی اعلیٰ عقرب ۱۳۸۲

- ۱- تطبیق فیصله‌های مورخ ۱۷ و ۱۹ دلوت در مزار شریف در مورد قطع جنگ و بازگشت قطعات به موقعیت‌های دائمی ایشان.
- ۲- تعین‌الی و قوماندان جدید در ولایت بلخ
- ۳- اخراج پوسته‌های مسلح از شهر مزار شریف و محدودیت حمل سلاح برای اشخاص واجد شرایط نظریه تصمیم کمیسیون امنیتی.
- ۴- موکول بودن سوق قطعات مسلح از وضع الجیش اصلی آن به امر وزیر دفاع ملی و لوى درستيز
- ۵- تأمین امنیت شهر مزار شریف توسط قطعه سه صد نفری پولیس اعزامی مرکز.

مرحله دوم: اعلیٰ اخیر عقرب ۱۳۸۲

- ۱- تجدید ساختار قول اردو های هفت و هشت به فرقه‌ها و تنظیم آن به سطح یک قول اردو.
 - ۲- تعدیل فرقه‌ها به غند ها.
 - ۳- تعین قوماندان خوش نام و بی طرف در رأس قول اردو.
 - ۴- تثبیت سلاح، مهمات و سلاح ثقلیه تا راکت انداز جمع آوری، دیپو و قراردادن آن تحت کنترول PRT
 - ۵- غیر نظامی ساختن بندر شهر حبرتان
- مرحله بعدی: اصلاحات وسیع تر اداری:**
- ۱- گزینش کادرهای در ادارات کلیدی دولتی که در بر گیرنده امتیازات تنظیمی نباشد و تقرر اشخاص مسلکی و متخصص با رعایت ترکیب قومی در این بسته‌ها.

۲- توسعه اصلاحات اداری، امنیتی و نظامی به ساپر ولایات شمال افغانستان

کمیسیون تطبیق پلان :

برای تطبیق پلان فوق یک کمیسیون با صلاحیت و بی طرف از نمایندگان وزرات های محترم دفاع، امور داخله و وزارت خانه های ذ پربط تعین گردد تا عملأ در ولایات شمال فعالیت نمایند.

این کمیسیون با مقامات محلی ولایتی در تعیین اشخاص مساعد که سهولت را در تطبیق پلان مطروح به وجود اورد کومک نماید.

کمیسیون عندالزوم پیشنهادات مزايد سازنده رابه مقامات عالی دولت ارائه نماید، برای ترمیم، اعمار و امنیت تمام دیپوها و ذخایر اسلحه و مهمات کومک و همکاری PRT خواسته شود.

تقویه قوه امنیتی :

به مقصد پشتبانی این پرسه علاوه از قطعه سه صد نفری پولیس وزارت امور داخله، یک کندک اردو ملی و یک قطعه ISAF در ولایت بلخ جابجا شود.

نقش آینده سران و رهبران شمال درقبال شاخص های میزان کاري شان در صفحه تطبیق این پرسه تعین کننده پیشنهاد می گردد.

علی احمد جلالی - وزیر امور داخله
ستر جنرال عبدالرحیم وردگ - معاون اول وزارت دفاع ملی
دگر جنرال هلال الدین هلال - معین امنیتی وزارت امور داخله
دگر جنرال همایون فوزی - معاون وزارت دفاع ملی در امور پرسونل،
تعلیم و تربیه

(اصل این فيصله نامه با امضاء اشخاص فوق ضميمه اين كتاب است)
 د پورته فيصلو د عملی کولو لپاره دامنيت شورا، د کورنيو چارو وزرات تر مشری لاندې يو کميسيون مؤظف کړ چې د پوره برسي نه وروسته د پورته مواردو د عملی کولو لپاره لازمي فيصلې وکړي
 د اكتوبر د مياشتې په ۲۲ مه نيتې ديكشنې په ورځ جلالي صيب د یوهیت مشری چې د ملي دفاع د وزرات لوی درستيز ستر جنرال بسم الله خان، د ملي امنيت د شورا مرستيال انجنېر محمد ابراهيم سپين زاده، د مزار د اومې قول اردو قوماندان استاد عطا محمد نور، داميکا د قواؤ يو تن جنرال (Gen. Prasek) او زه د کابل نه مزار ته لارو تر څو د کميسيون فيصله په مزار کې اعلان کړو او هم انجنېر حبيب الله د بلخ ولايت د سرپرست والي او محمد اکرم خاکريزوال دنوی امنيه قوماندان په توګه او يو شمېر نور چارواکي معرفي کړو داغوندہ چې د بلخ ولايت په مقام کې جوړه شوي وه جلالي صيب د جنرال دوستم او استاد عطا محمد نور نه مننه وکړه چې دامنيت شورا د فيصلو حمایت کوي.
 د جلالي صيب له خبرو نه ورسته استاد عطا محمد نور لنډي خبرې وکړي او د بلخ په ولايت کې يې د ريفورم نه خپل پوره ملاتر اعلان کړ او ويې ويل چې د بلخ په ولايت کې د ريفورم د تطبيق نه وروسته په نورو شمالې ولايتونو کې د ريفورم عملی کول اسانه دي، د حزب وحدت ګوند په استاذ یتوب استاد سعیدي او د جنرال دوستم مرستيال جنرال روزى هم د دغه فيصلې نه ملاتر وکړ. شپه مو په مزرا کې وکړه او سهار مو امنيه قوماندان جنرا اکرم خاکريزوال او د امنيت آمر جنرال عبد الرزاق په خپلو نوو دندو معرفی کړل، ورپسې د شاه اولیاء يعني داعلي کرم الله وجهمه روښې ته لارو او له هغه ځایه مو د بلخ ولسوالۍ ته سفر و کې ترڅو خلکو

ته اطمینان ورکړو چې د بلخ ولايت وضع عادي حالت ته بېرهه راګرځیدلې ده. د بلخ په ولسوالۍ کې چې استاد عطا محمد نور هم رأسره، وزبر صېب خلکو ته وویل چې دامنیت په راتگ سره به انکشافي کارونه هم پیل شي او خلکو ته به کار پیدا شي.

د بلخ ولسوالۍ یو تن قومي مشر الحاج عبد القيوم وویلې چې ملت د حکومت نه ډېري زیاتې هيلې لري خو د مرکزي حکومت په موجودیت کې د بلخ په ولسوالۍ حمله وشه، زموږ د یو تن دوه پښې قطع شوي، د خواجه پارسا جومات چې دوه سوه کلن تاریخي قدامت لري، په خپل منځي جګرو کې تخریب شو، نو بې وسلې کولو پروسه بايد دلتنه عملی شي او وسله وال ګروپونه بايد د بلخ د ولسوالۍ نه ووئي. د چاربولک د ولسوالۍ یو تن قومي مشر د شېر افضل خان په نامه هم د چاربولک له ولسوالۍ نه د وسله والو ګروپونو د وتلو غوبښنه وکړه، ده وویل چې زموږ حاصلات لکه د پخته (پنبه) خريداري د دولتي چارواکو له خوا انحصار شوي ده او دا انحصار بايد له منځه ولاپ شي او موږ بايد پرېږدي چې خپل حاصلات په ازاده توګه په بازار کې خرڅ کړو، ده وویلې چې د نظامي تشکيلاتو کمنښت ضروري دي، ځکه دوی پر خلکو اعاشه حواله کوي او پنځلس ورځې کېږي چې د جنګونو له لاسه زموږ مکاتب تول تړل شوي دي. د ډغه مشر زیاته کړه چې حکومت زموږ نه یوه کيلو پنبه په (۱۵) افغانۍ اخلي حال دا چې په یوه کيلو زموږ (۲۰) افغانۍ مصرف کېږي، موږ د اوه کيلو غنمومو په مقابل کې یو کيلو چای او د (۵۰) کيلو غنمومو په مقابل کې یوه کيلو غښه اخلو، دا سې کسان هم شته چې کله د جنرال دوستم خواته ئې په ځان د علې قل نوم بدې او کله چې د استاد عطا خواته ئې نو پر ځان د علې ګل نوم بدې او کله چې د وحدت حزب خواته ئې په

خان د علی داد نوم ب ردی، همدغه کسان دی چې دوی په جنگ اچوي یو بل
تن سپین بېری د عظام محمد قريه دار په نامه چې د چمتال دولسوالي
او سیدونکی و وویلې چې که امنیت نه وي د مرکز یو حکم هم دلته نه
عملی کېږي، دلته ملت د جنگ سالارانو له لاسه په سر ولار دی او هر
څوک چې دوه ميله وسله ولري د خپلې سیمې پادشاه دی.

یو بل دقاري عبد الصمد په نامه وویلې چې اوس موږ ته اميد پیدا
شوي چې حکومت زموږ پونښنه کوي خودا مریض افغانستان دېرش کلن
مریض دی او وخت ته ضرورت لري چې جوړ شي. استاد عظام محمد نور په
آخر کې وویلې چې موږ د دولت هر امر منو، امنیت او د خلکو عزت غواړو
او د امنیت شورا د وروستیو پریکړو ملاتې کړو.

د بلخ دولسوالي د لیدلونه وروسته بېرته مزار بشار ته ستانه شولو او
ديوناما په دفترکې مو د PRT د قوماندان سره وکتل. ديوناما د استازی
او PRT د قوماندان نظردا و چې د لوی خارنوالي نه بايد یو باصلاحیته
هیئت مزار شریف ته راشی تر خو د اختطافونو مسائل بررسی کړي دلته
خارنوالان د محلی چارواکو له خوا تهدید شوي دي او پوره بررسی نه شي
کولای

د بلخ په ولايت کې د فيصلې متن په لاندې ډول و:

فیصله کمیسیون مؤظف در ولایت بلخ

شهر باستانی مزار شریف

۴/۸/۱۳۸۲

بمنظور تطبیق فیصله شورا امنیت ملی و مجلس کابینه اصلاحات لازم
در پنج ولایات شمال در شهر مزار شریف مورخ ۴ عقرب ۱۳۸۲ فیصله ذیل
بعمل آمد.

۱- به اساس منظوری مقام ریاست دولت انتقالی اسلامی افغانستان
محترم برید جنرال محمد اکرم خاکریزوال بحیث قوماندان امنیه ولایت
بلخ

۲- محترم برید جنرال عبدالرزاق بحیث آمر امنیت ولایت بلخ

۳- الی تعین اشخاص مؤظف ذات بحیث سرپرست دربست ذیل
تعین گردیدند.

- محترم انجییر حبیب الله رئیس پوهنتون بلخ بحیث سرپرست والی بلخ
با حفظ پست قبلی

- محترم محمد ظاهر وحدت بحیث سرپرست معاون ولایت بلخ

- محترم محمد یونس مقیم بحیث سرپرست شاروال بلخ

- به اساس فیصله و تصمیم وزارت امور خارجه نماینده وزارت امور
خارجه در شهر مزار شریف تبدیل و شخص مسئول متعاقباً معرفی
میگردد.

- به اساس تصمیم ریاست عمومی امنیت ملی محترم جنرال عبدالخلیل
عامل به صفت رئیس امنیت ملی فاریاب تعین و تقرر حاصل نموده است.

- همچنان تغیرات مشابه در ساپر ولایت بعداً عملی میگردد و شخصیت
های که از وظایف سبکدوش گردیده اند در ظرف وقت کم مقرر میگردند.

۴- قوماندان امنیه ولایت بلخ به همکاری هیئت های رهبری قول اردوهای ۷ و ۸ و مقام ولایت بلخ در همانگی باقطعه اعزامی پولیس مرکز در اخراج پوسته های داخل شهر و محدودیت اسلحه در شهر طبق فیصله کمیسیون امنیتی مزار شریف و جا بجا نمودن پر سونل در عوض قرارگاه های اخراج شده از شهر اقدامات مقتضی بعمل می آورند.

۵- وزارت محترم دفاع ملی به همکاری مقامات محلی PRT و دفتر یوناما سلاح و مهمات اسلحه ثقلیه (ماشیندار ۱۴ mm و بالاتر از آن - هاوان ۸۲mm و بالاتر از آن، تمام راکت انداز ها، تمام وسایط توپچی به شمال توپچی راکتی تانک، ماشین محاربی پیاده وزره پوش در تمام بلخ، ولایات شمالی که قطعات نظامی موجود میباشد تثبیت و شرایط را برای جمع آوری آن مساعد نموده و تمام این سلاح ها توسط وزارت محترم دفاع ملی الى آخر عقرب سال ۱۳۸۲ جمع آوری و تحت نظرت PRT قرارداده میشود.

اشخاص آتی فیصله مذکور را امضآنmodند:

الحاج ستر جنرال عبد الرشید دوستم

مشاور خاص ریاست ۱۰۱ در امور امنیتی و نظامی

سردار سعیدی رئیس زون شمال حزب وحدت اسلامی افغانستان

الحاج اسحاق رهگذر والی بلخ

دگر جنرال بسم الله خان لوی درستیز

علی احمد جلالی رئیس کمیسیون مؤظف و وزیر امور داخله کشور

(پورتنی سند د دوی امضاء گانو سره ددی کتاب په اخره کې ضمیمه

دی.)

**پاکستان ته د کورنيو چارو د وزیر رسمي سفر
۲۰۰۳ م کال د چولای د میاشت ۲۴.۲۳ مې نېټې پوري**

د پاکستان د اسلامي جمهوریت د کورنيو چارو وزیر بناګلي فیصل سید صالح حیات د افغانستان د کورنيو چارو وزیر علی احمد جلالی ته خو ئله بلنه ورکړي وه چې داریکو دنبه والي او ګډې همکاری لپاره پاکستان ته سفر وکړي هماغه و چې د کورنيو چارو وزبر د یو لوړ پورې هيئت په مشری د چولای په ۲۳ مه نیته پاکستان ته رسمي سفر وکړي چې په دغه سفر کې د کورنيو چارو د وزارت امنیتی مرستیال ډګر جنرال هلال الدین هلال، د کورنيو چارو د وزارت د ترویزم سره د مبارزې پر ضد رئيس تورن جنرال عبدالجمیل جنبش، د کورنيو چارو دوزارت د استخباراتو رئيس جنرال نعمت الله جلیلی، په پاکستان کې د افغانستان سپر تنگیالی طرزی او ما د کورنيو چارو د وزبر د سترسلاکار په توګه ګډون درلود.

زموږ الوتکه د سهار په نهه بجو او شلو دقیقو د اسلام اباد په هوایې ډګر کې کښته شوله چې د پاکستان د کورنيو چارو وزیر بناګلي فیصل صالح حیات د نورو لوړ پورو چارواکو سره په هوایې ډګر کې هرکلی ته ولاړوو دروغېر نه وروسته بناګلي فیصل صالح حیات وویلې چې لوړۍ به زموږ لپاره هغه استوګن ئای ته چې د اسلام اباد په Marriott هوتيل کې تیار کړي دی لار شواو هلتنه به له لبې د مې نه وروسته په یو لسو بجو او دېرش دقیقو د پاکستان له صدراعظم مېر ظفر الله خان جمالی سره مولیدنه ترتیب کړي ده.

په هوتل کې دلې د مې نه وروسته کله چې موبد پاکستان د صدر اعظم دفتر ایوان صدر ته لارونو بناغلی جمالي يو خو دقیقې ناوخته راغي، موبد چې د پاکستان د پلاوي سره په غیر رسمي خبرو اترو بوخت وو، د پاکستان د کورنیو چارو د وزارت سکرترجنرال له جلالۍ صib خخه د گوريلايي جنګونو په اړه پونښنه وکړه او ويبي ويليې چې ستاسي بيوګرافې مې په انټرنېټ کې لوستلي او ډېر کتابونه مولیکلي دي کله چې جلالۍ صib د خوشال خان خټک د دورنه راپدي خوا د گوريلايي جنګونو په اړه معلومات ورکړل نو د کورنیو چارو د وزارت سکرترجنرال سره نوري پونښني نه وي، نوري خوري وري پونښني بي پيل کړي، بيا يې پونښنه وکړه چې ايا د دري الفبا د عربي ژبه په شان ده او که خنګه؟ دا چې د اردو ژبه ډېره برخه دري ده نو نوموري بايد داسې پونښنه نه وي مطربه کړي خودې د جلالۍ صib د خبرو تر تائېر لاندې راغلې وه

داکستان د صدارت مانۍ مخکي ما له داخل خخه نه وه ليدلي، کله به چې د هجرت پر مهال اسلام اباد ته تللو نو له بهره مودغه مانۍ (ایوان صدر) ليدله چې د سترې محکمي ترڅنګ په یوه ليکه پرته وه. له بهره ډېره بسکلې معلومیده خو دنه هم ډېره زياته بنايسته وه، په دغه کتنه کې له جلالۍ صib سره یوازې امنيتي معين هلال الدين هلال، په پاکستان کې د افغانستان سفېر ننګيالي طرزی او زه ملګري وواودزمونه د پلاوي نور ملګري په هوټل کې پاتې شول

کله چې صدراعظم مېر ظفر الله خان جمالي راغي نو لوړۍ يې وویل پاکستان ته بنه راغلاست جلالۍ صib ورته وویلې چې ډېره بنه ده چې بيا دې وینم، ستاسي د ميلمه پالنې او دا چې وخت مو راکړ چې درسره

و ګورو هم مننه کوم، (دا باید ووايم چې دا خبرې تولي په انگلیسي ژبه وي).

ښاغلي جمالي وویلې چې ډېر خوشاله یم چې په لوړ موقف کې مو ګورم، له دې معلومیده چې جلالۍ صib او جمالۍ له وړاندې سره هم پیژندل.

جلالۍ صib وویلې چې زموږ د دواړو هپوادونو تر منځ روایتي دوستي د دواړو هپوادونو په ګته ده، تاسې له افغانانو سره په تېرو پنځه ويشت ګلونو کې مرستې کړي دي خو وروستي، کومه پېښه چې په کابل کې (د پاکستان اسلامي جمهوریت پر سفارت حمله وشوه) یو غبر متوقعه پېښه وه هيله لرم چې د دواړو هپوادونو پر اړیکو به ناوړه اغیز ونه کړي.

ښاغلي جمالي وویلې چې ګيله خلک له نېدې دوستانو خخه کوي جلالۍ صib وویلې چې موباید دا پېښه تر شا پريېدو او دمسائلو دحل لاري چاري ولتوو، ځکه چې موباید تروریزم سره په جګړه کې یو او موبهه ورڅ د مشکلاتو سره مخامنځ یو که خه هم پاکستان د کربنې دې خوا خپل کوششونه کړي دي خو ډېر ھڅو ته اړتیا ده چې افغانستان ته د ترهګرو د اوښتنې مخنيوی وشي، موباید پر چا پړه نه اچو.

ښاغلي جمالي وویلې چې د افغانستان د بهرينيو چارو وزبر ډاکټر عبدالله عبدالله موباید ملامتوي

جلالۍ صib وویلې چې ئینې وخت د کربنې خخه ئینې کسان افغانستان ته د ورانۍ په موخه راوري، دغه کار سړي بد ګمانه کوي خو ګډو ھڅو ته اړتیا ده چې د تروریزم مخنيوی وکړو، پاکستان هم د قومي

او مذهبی کشمکشونو خخه متضرره کېږي خو یوازې ګډې هڅې کولای
شي چې د دا ډول پینبو مخنيوی وکړي.
جلالۍ صېب وویلې چې موب د پاکستان پر وړاندې هیڅکله بده اراده
نه لرو او په کابل کې د پاکستان د سفارت د سوځیدو د پینې په اړه بښه
غواړو او د دې قضيې په اړه مو شپږ کسه هم نیولې دی.
بناغلي جمالۍ وویل چې ډېره زیاته مننه، موب باید پهوضاحت او
صداقت سره خبرې وکړو، پخوا که د پاکستان د حکومت موقف هرڅه،
په هغې نه غږېږو خو د يولسم سپتیمبر د پینې وروسته د پاکستان
حکومت د متحدیونو دقوتونو او د حامد کرزۍ د حکومت نه ملاتر کړي
دی او د تروریزم په مقابل کې د جګړې په لوړۍ کربنه کې پروت دی،
د پاکستان په تاریخ کې د الومړۍ حل دی چې موب دومره قواؤې قبایلې
سیمو کې ئای پر ئای کړي دي. مګر بد بختانه یا هم موب ملامتېږو، موب
غواړو د دواړو غاړو ترمنځ روابط بنه شي، اوس جمال په پاکستان او
جلال په افغانستان کې دی. موب ستاسې د تحقیقاتو (د سفارت په هکله)
هرکلی کوو، خو متاسفانه چې هم هلتله او هم دلته د اسې کړي. شته چې نه
غواړي د داړو هېوادونو ترمنځ دوستي تقویه شي چې دا د تروریزم خخه
بدتره خبره ده، زموږ نیت همدا دی چې د دواړو هېوادونو ترمنځ بنه روابط
وي او نور هم بنه شي او تول افغانان وکړاي شي چې خپل وطن ته ستانه
شي. افغان مشر بناغلي حامد کرزۍ له موب غونبتي چې مهاجر افغانان
باید تر یو وخته په پاکستان کې پاتې شي چې موب ورسره دا خبره منلي ده.
موب غواړو مرسته وکړو او په افغانستان کې بهتری وګورو خو د
مهاجرو ساتل یو خطر او یو قمار دی. افغانستان یواهنۍ هېواد دی چې
د خارجيانو اشغال نه مني او دا په ئای وخت دی چې موب باید مرسته

وکړو، مخکي له دې چې موب مسائل د مطبوعاتو له لاري مطرح کړو به دا وي چې د دېپلوماسي له لاري مسائل حل کړو، که مسائل د مطبوعاتو له لاري مطرح کېږي نومور هم مجبور یو چې د مطبوعاتو له لاري وغږبرو څکه چې موب دلته پارلمان لرو او په پارلمان کې زموږ د حکومت مخالفین ډېر قوي دي او له ما نه هميشه د افغانستان په هکله پونتنه کوي.

جلالي صيب په ټواب کې وویل: ډېره زیاته مننه زه تاسره موافق یم خو موب هم د فشار لاندې یو. د ګوشتې، باجور، چمن او وزېستان له لاري ترورئستان افغانستان ته داخلېږي، افغانان هم له موب توقع لري چې یو څه باید وکړو، جمال به نوم دی او دا توقع باید له یو بله ولرو وايې چې وروري به کوو حساب ترمنځ، یو بل ته به ارزښت ورکوو، دا د افغانستان لپاره خردمندانه نه ده چې له پاکستان سره خراب روابط ولري. زه ستاسي انګېرنې پرخای ګفم چې زموږ ترمنځ دروابطو دنه به کولو موائع باید له منځه یوسو.

بناغلي جمالي وویل: زما ده پواد او افغانستان ګتې سره نغښتي دي خو په افغانستان کې د نورو هېوادونو لکه دهند دنفوذ پراختيا چې موب ګورو زموږ د اندیښني سبب ګرئي، افغانستان د مرکزې او جنوبي اسيا ترمنځ يو مهم هېواد دي، دتيلو پاپ لاین او تجارتی کربنې د افغانستان نه تېږي، په کندھار کې زه د هندوستان دفعاليتونو نه راضي نه یم، همدارنګه په هرات یا زاهدان کې هم د دوى فعالیتونه د اندیښني وړدي، موب (افغانستان او پاکستان) د ویني ورونه یو.

جلالي صيب وویل چې موب په افغانستان کې هیڅ هېواد ته اجازه نه ورکوو چې د پاکستان پر ضد فعالیت وکړي او دا زموږ په ګټه هم نه ده،

هند د افغانستان سره روایتی دوستي لري او دا باید د دې باعث نه شي
چې زموږ روابط خراب کړي

په اخره کې د پاکستان صدر اعظم مېر ظفر الله جمالی د جلالی صib
نه وغونېتل چې د ده سلامونه بناغلي کرزي ته ورسوي د پاکستان صدر
اعظم سره لیدنه ډېره مختصره وه او صرف تعارفي بنه یې درلوده.

د دې نه وروسته زموږ پلاوی د پاکستان د کورنیو چارو وزارت ته
دنورو خبرو لپاره لارو، لوړۍ د افغانستان د کورنیو چارو وزیر علی
احمد جلالی او د پاکستان د کورنیو چارو وزیر فیصل سید صالح حیات
د پنځسو دقیقو لپاره دوه په دوه سره وکتل او وروسته د دواړو
هېوادونو پلاوی شريکه غونډه درلوده.

په دې غونډه کې لوړۍ د پاکستان د کورنیو چارو وزیر بناغلي فیصل
صالح حیات، جلالی صib او ورسه راغلي پلاوی ته هرکلی ووايې او
وېړي ویل چې د بناغلي کرزي له سفر وروسته ستاسي سفره ډېره مهمن دې چې
په ډېرو مسائلو به سره خبرې وکړو، هغه مسائل چې زموږ د دواړو
هېوادنو پر اړیکو تاثېر لري. نوموري زياته کړه چې موږ له افغانانو سره
تاریخي روابط لرو، موږ تل د افغانانو ترڅنګ د ټولو چلنځونو ترڅنګ
دریدلي يو او په راتلونکي کې به هم ستاسي ترڅنګ ولاريو.

په دې وخت کې په پاکستان کې هوا ډېره ګرمه وه، نو بناغلي فیصل
حیات وویل د موقع نه په استفاده غواړم چې دهوا د ګرم والي په هکله
معدرت وغواړم، ده زياته کړه چې زه اميد لرم چې زموږ خبرې به ګټوري
او سازنده وي او مسائلو ته باید د حل لاري پیدا کړو، له دې وروسته یې
خپل ورسه پلاوی افغانی پلاوی ته ور و پیژنده.

جلالی صیب د پاکستان د کورنیو چارو وزبر د صمیمانه خبرو خخه مننه وکړه او په خپل نوبت یې ورته افغان پلاوی وروپیزنده او وروسته یې وویل: دا ډېره بنه موقع ده چې نن سهار مو د پاکستان صدراعظم سره وکتل، زموږ روابط یوازې د ګاوښېتوب په بنیاد نه دی بلکې دا ډېره هېوادونه دیوشان ګواښونو سره مخامنځ دی او د دواړو هېوادونو ترمنځ ګډې همکاري ته ضرورت دی، زموږ چلنجهونه نهايټ زیات دی چې خپلې ادارې له سره جوړې کړو، نو د پاکستان په ګډون نړیوالې مرستې ته اړتیا لرو، موږ د تروریزم پر وړاندې ګډې مبارزې ته ضرورت لرو چې په خپلو هېوادونو کې امن راولو.

د پاکستان د کورنیو چارو وزبر بساغلي فيصل حیات وویل: پاکستان ستاسي خپل کوردي، موږ د تروریزم پر وړاندې مبارزې ته ژمن یو او دا د دواړو هېوادونو او نړیوالې ټولنې په ګټه هم ده، موږ غواړو د تروریزم د ټولو ډولونو پر ضد مبارزه وکړو، جنرال مشرف په دې هکله خپله قوي اراده بنودلې ده. موږ د ټولو هغه ګونډونو او ادارو فعالیتونه بند کړي چې قومي او مذهبې تبعیضاتو ته لمن وهی. په پاکستان کې هم دا سې عناصر شته چې زموږ امنیت تهدیدوی او موږ باید د دوی پر ضد جدي اقدام وکړو که دا فعالیتونه زموږ د سرحد شرقی لوري ته وي او یا هم غربی لوري ته، موږ د کابل قرارداد (د ډیورنډه کربنې معاهدي) (۱۸) له مخي

(۱۸) ددي خبرې یادونه ضروري ګنډ چې کله د ډیورنډ معاهده په کال (۱۸۹۳) کې امضګ کېدله پاکستان اصلًا وجود نه درلوډه او دا معاهده د بریتانوي هند سره د امبر عبد الرحمن خان له خوا لاسليک شوي ده او د افغانستان یو حکومت هم د ډیورنډ کربنې معاهده تر او سه پورې په رسېبېت نه د پېښدلې.

(۱۹) کله چې محمد یونس قانوني د کورنیو چارو وزیر و ونډ کورنیو چارو وزارت یو شصېر د پولیسو افسران هند ته د روزني لپاره لېږلې و ونډ پاکستان حکومت وار وارد اغښتنه کوله چې که افغانستان پاکستان ته هم یو خه پولیس د روزني لپاره ولېږي خود افغانستان حکومت په دنه کې ددي غښتنې په هکله متضاد نظر ونه لرل ددي لپاره چې د دواړو هېوادونو ترمنځ توازن په نظر کې ونیول شي جلالی صیب وروسته ډېر محدود کسان چې تعداد یې تقریباً دېرش کسو ته رسیده د پولیسو افسران د کمې مودې لپاره پاکستان ته دزده کړو لپاره ولېږل.

اړيو چې په دا وړو اړخونو کې امنیت تامین کړو، موب به د افغانستان د ترقی سره مرسته کوو او دا زموږ په فکر کې ده خو بعضې وخت خینې خنډونه رامنځ ته کېږي او موب غواړو چې هغه خنډونه له منځه یوسو، موب په ګلې توګه دټولو سرحدونو نه هغه خوا مداخلې په خاصه توګه په افغانستان کې په کلکه ردوو، موب ارزو لرو چې بناګلی حامد کرزۍ او دهغه حکومت موب سره دوستي ولري او موب د افغانستان ازادي او سوکالې غواړو، موب د افغانستان د بیارغونې لپاره زیاتې پیسې تخصیص کړي خو د امنیتی وجهې له امله لا تراوشه دغه کمکونه مصرف شوي نه دي. که خه هم پاکستان په خپله محدود امکانات لري خو بیا ې هم له افغانستان سره د سل میلونو ډالرو د مرستې وعده کړي ده، موب د افغان پولیسو د روزنې لپاره هم یو څه پیسې جدا کړي دي (۱۹) موب به د پاکستان د پولیسو د اکاډمي نه کته هم وکړو او د پولیسو د روزنې په اړه به لوړنې معلومات تاسې ته درکړو، خلاصه دا چې امنیت د دواړو ملکونو لپاره فوق العاده اهمیت لري، په سرحد کې مشکلات باید د تفاهم له لارې حل شي. موب دې ته حاضر یو چې دمهاجرینو په بېرته ستنيده او د پولیسو په روزنه کې تاسې سره مرستې وکړو، د افغان مهاجرو په هکله د ملګرو ملتونو دفتر UNHCR او زموږ د ارقامو تر منځ اختلاف شته، افغان مهاجرینو تعداد په پاکستان کې تر دو ه مېليونو پوري اټکل کیدای شي شاید چې غېر رسمي ارقام له دې هم او چت وي، په سرحد کې موب د مخدره موادو د قاچاق په اړه اندیښنه لرو، دواړه ملکونه باید د ملګرو ملتونو په مرسته د دې مخنیوی وکړي خکه چې د مخدره موادو قاچاق پر پاکستان ډېره منفي اغیزه کوي، همدارنګه موب باید پاکستان ته د غېر قانوني اجناسو د قاچاق په هکله هم خبرې وکړو

همداشان هغه افغان بندیان چې په پاکستان کې بندیان دی موب به هڅه وکړو دهغوي دبند دمودې تر پشپېیدو پوري لازم سهولتونه برابر کړو او د دې ترڅنګ هغه پاکستانی بندیان چې په افغانستان کې بندیان دی دهغوي د راخوشې کولو هڅي هم بايد وشي، په دې هکله بايد ګډ کار وشي او ګډې همکاري ته ضرورت دي.

زمور پاليسېي دا ده چې د افغانستان په کورنیو چارو کې مداخله ونه کړو او هرهغه خه چې زمور ډګډو همکاريyo مانع گرئي هغه بايد له منځه يوسو، ستاسي د مؤقتیت په هېله.

له دې وروسته جلالی صیب خبرې وکړې او ويې ويبل: زه ستاسي پر خبرو ډېر خوشاله شوم چې تاسي وویل چې پاکستان به د ټولو هغه ګروپونو او ډلو پر ضد اقدامات وکړي چې د افغانستان پر ضد فعالیتونه کوي او دا کار به ډېر ژرتغېرات رامنځ ته کري، زه عقیده لرم چې پاکستان به په دې کار کې جدي وي، زه د خپل اړخه د همکاري وعدد کوم موب دخپلو ادارو او خاصتاً د سرحدې پولیسو په جوړولو او ریفورم باندې کار کوو، همدارنګه مامعلومات ترلاسه کړل چې تاسي هم په خپلو ادارو کې په ریفورم کارکوئ بنه به داوي چې له یو بله زده کړه وکړو. مور غواړو په راتلونکو خو میاشتو کې د پولیسو روزنه چتکه کړو. مور د پښتو د بررسۍ او د شواهدو راتقولولو په ساحه کې خاصتاً د نوې تیکنالوژۍ په ساحه کې زیات کومک ته ضرورت لرو، موب به ستاسي د دې پشنھاد چې غواړئ د پولیسو په برخه کې مرسته کوئ غور وکړو.

افغانان په پاکستان کې شته او د پاکستان خلکو او حکومت ورسه هر راز مرستې کړي دي، تېر کال یو میلیون افغان کډوال خپل وطن ته ستانه شوي دي او اميد دي چې دغه لپې لاسې وغئېږي. په دې کې هیڅ شک

نه شته چې افغانان او س د پاکستان له خلکو سره ټول ټول اړیکي لري دوى به تګ راتګ لري نو اميد دی چې د پاکستان حکومت په دې برخه کې همکاري وکړي، په ځانګړې توګه اسلام اباد ته خېرمه د کچه ابادې په کمپ کې بايد افغان مهاجرینو سره له حوصلې کار واختستل شي. زموږ اطلاعات دا وايې چې پاکستان حکومت نېدې پنځه سوه افغانان یوازې په اسلام آباد کې په دې پلمه نیولي چې کارت نه لري، په بلوجستان کې هم ورته نیونې شوي چې موبایپه اړه دقیق معلومات نه لرو، زموږ هیله ده چې د پاکستان حکومت به هغه افغانان چې په ورو جرمنونو کې نیول شوي او د (۸ - ۹) کلونو پر بند محکوم شوي نو ددې کسانو دوسیې بايد له سره وکتل شي او هیله ده چې خوشې شي. البتہ هر هغه خوک چې په غټو جرمنونو تورن دی دوى بايد سزا وويني.

په افغانستان کې د پاکستانی بندیانو مسئله جلا ده، (۵۴۰) تنه پاکستانیان په شبرغان او (۱۰۳) کسه په کابل کې بندیان دی، په دې مسئله کې د امریکا حکومت هم د خیل ده، موبې هڅه کوو چې دا تول بندیان کابل ته انتقال کړوا دوسیې بې تکمیل او ژرخوشي شي.

د مخدره موادو د کرکيله او قاچاق او بد امني په سيمه کې د اقتصادي رشد د کم والي له امله مخ په زياتیدو ده. دا منطقوي او نړيواله مسئله ده او موبې کوشش کوو چې د نړيوالي ټولنې په مرسته یې مخنيوي وکړو تر خو چې د کوکنارو پر ځای متبداله کرکيله پیدا کېږي دا به ستونزمنه وي چې دا بوقى په اسانه له منځه لار شي، بل لوري ته وچکالۍ هم د کوکنارو په کښت کې زیاتوالی راوستي، موبې د کورنیو چارو وزارت په چوکاټ کې د مخدره موادو پر ضد اداره جوړه کړي ده، د جرمني او انګلستان په مرسته په یوه همه جانبه ستراتېئي، باندې کار کوو چې په

سیمه او هم په نړیواله کچه د دی مخنيوی و کړو. یو ملک په یوازې توګه له دې سره مبارزه نه شي کولای، مورډ اپران او تاجکستان سره هم په دوه اړخیزه همکاريو کار کوو چې اپران په دې برخه کې وعده کړي چې په سرحدې سیمو کې به امنیتی پوستې جوړوي، د تروریزم برخه کې حکه ګډې همکاري، ته اړتیا د چې تروریزم د دواړو هېوادونو ګډه دبمند دی او دواړه هېوادونه له دغې پدیدې خخه خوریږي او زیان ویني. زه د درې اړخیزه کمیسیون (۲۰) او کارونو ته سترګې په لاره یم چې په سرحد کې به د تاوتریخوالي په کمولو کې رغنده رول ولوبوی، مورډ یو بل د خاورې نیولو ته ضرورت نه لرو، مننه.

له دې وروسته بناغلي فیصل حیات وویل؛ چې مورډ تیار یو چې د تروریزم مخه ونیسو ټکه مورډ هم د تروریزم قرباني یو، مورډ خوشاله یو چې درې اړخیزه کمیسیون جوړ شوی دی او مورډ د افغانستان د خپلواکۍ او امنیت درناوی کوو، خودامنیتی وضعیت له امله ډېر پاکستانی قراردادیان له افغانستان خخه راوتلي او ئایا بې هندی کمپنیو نیولی، د کچه ابادی مسئله به وحندول شي خو بعضې اشخاص چې غېر قانوني لاس و هنو او جرمي مسائلو کې لاس لري باید مخه بې ونیول شي، مورډ دوى ته مهاجر نه وايو بلکې دوى زموږ خویندي او ورونه دی که چېږي تاسې داسي لست چې د قانوني اسنادو په نه لرلو یعنې Foreign Act په اساس بندیان شوی وي، نو مورډ ته بې راکړئ هغه به خوشې کړو او یا که د چا د بند موده پوره شوی وي او نه وي خلاص شوی، هغه به هم راحلاص

(۲۰) د افغانستان، پاکستان او امریکا ترمنځ درې اړخیز کمپنیوں جوړیدلو ته اشاره وه ترڅو د افغانستان او پاکستان د پولو په شاوخوا کې د تاوتریخوالي مخه ونیسي او ګډې همکاري ته زمبنه برابره کړي.

کړو، مګر ټینې دا سې پیښې رامنځ ته کېږي چې منفي تاثرات لري، د بیلګې په توګه په کابل کې د پاکستان پر سفارت حمله، که خه هم تاسې خه کسان نیولي دي او موږ ستاسي په اقدام خوبن یو خو دا لومړۍ حل نه دي، موږ د امریکا او افغان حکومتونو سره د پاکستانی بندیانو په هکله غربیدلی یو او یو زمانی چوکات به ورته تعین کړو خومګر موږ ته ويل شوي چې تقریباً (۱۰۵) کسه پاکستانی بندیان هند ته استول شوي دي او موږ یې لیست هم لرو.

د دې خبرو په جواب کې جلالی صېب وویل: غواړم د یوڅو خبرو وضاحت وکړم، پاکستانی کمپنۍ د امنیتي دلایلو پر بنسته نه دي راوتلي، بلکې ستاسي کمپنیو د قرارداد مشخصات نه دي پوره کې او همدا اوس په کندهار کې شپږزه پاکستانیان په کار بوخت دي، مامخکې هم وویل چې په کابل کې پر پاکستانی سفارت حمله غندو او د دې قضیې په اړوند مو کسان هم نیولي بناګلي کرزي هم د پاکستان له حکومت نه بنسنه غونبستې او د اوښتی تاوان خساره یې هم ورکړې ده په دې اړه زه هیڅ معلومات نه لرم چې ګواکې پاکستانی بندیان دي هند ته استول شوي وي که تاسې لیست لرئ موږ ته یې راکړئ موږ به پري غور وکړو او موږ چمتو یو چې قول مسائل د خبرو له لاري حل کړو.

د پاکستان د داخله چار وزېر وویل: هغه افغانان چې اسناد نه لري نو د افغانستان سفارت دې همکاري وکړي چې دوی ته اسناد ورکړي شي، موږ ۷۰ کسه افغانان له بنده خلاص کړي دي موږ د ټینې امنیتي ملحوظاتو پر بنسته ټینې افغانان نیولي دي او په دې کې هم شک نه شته چې پولیسو به ټینې د پیسو په خاطر هم نیولي وي

د افغانستان سپېر باغلي ننګيالي طرزی وویل: هغه لستونه چې موربد افغان بندیانو برابر کړي دي هغه د بشر حقوقو او خېريه ادارو له خوا هم تائید شوي دي، دابه مشکله وي چې مورې ټولو افغانانو ته پاسپورتونه ورکړو او یا هغوي په ویزو دلته راشي، د مخدره موادو د مخنيوي په اړه په نېډې راتلونکي کې د افغانستان د ولسمشر د ملي امنیت سلا کار زلمې رسول او د مخدره موادو د ضد ادارې رئيس مبرویس یاسني پاکستان ته راروان دي چې په دې اړه به تفصيلي خبرې په راتلونکي کې وشي همدارنګه د مالي او تجارت وزپران هم راروان دي چې له پاکستان خخه افغانستان ته د غېر قانوني اجناسو په واردیدوا او افغانستان ته د مالونو په ترازیت، له پاکستانی چارواکو سره خبرې وکړي او په ګډه به د دغه ستونزو د مخنيوي په موخه لاري چاري ولټول شي.

په پای کې جلالی صib د پاکستان د کورنیو چارو وزپر باغلي فيصل حیات ته بلنه ورکړه چې کابل ته راشي، ترڅو د دواړو هېوادونو تر منځ اړیکي لاغښتلي شي.

په پاکستان کې د متحده عربی امارتو سپېر علي محمد الشامي غرمنۍ تیاره کړي وه چې غرمه موهلته تېره کړه، د جولای په خلور ويشهمه نیته سهار په نهه نیمو بجو د استرالیا د مهاجرينو وزپر چې په اسلام اباد کې و، له جلالی صib سره وکتل او په استرالیا کې د افغان مهاجرينو پر ستونزو خبرې وشوي، دغه وزپر وویل چې استرالیا ته د غېر قانوني مهاجر و شمېر ۳۹۰۰ کسو ته رسېږي چې یو شمېر یې افغانان هم دي، نوموري ژمنه وکړه چې د استرالیا حکومت د افغان حکومت ملاتې کوي خو د غېر قانوني کسانو پر وړاندې د استرالیا دریئ ثابت دي او استرالیا نه غواړي چې غېر قانوني کسانو ته پناه ورکړي او هغه کسان

چې هېڅ اسناد نه لري استراليا حکومت بې له بنده خوشې کوي او خپلو هېوادونو ته بې استوي که افغانان هم په دې کې وي استراليا به بې خپل هېواد ته واستوي.

جلالي صېب وویل چې تاسې قانوني ستونزه لرئ او موربد امکاناتو نشتولى، نوبه به دا وي چې د افغانستان د مهاجرينو وزارت سره اړیکې ونسیئ او دې ستونزې ته به د حل لارې چارې ولټوو. موربد هم پوهېږو چې د خلکو قاچاق یو نړیوال مشکل دی اوحتې د اسې کسان هم شته چې د افغانانو په نوم پاسپورتونه اخلي او په اروپا کې اویا نورو هېوادونو کې د سیاسي پناه غونښتنه کوي، موربد حاضر یو تاسې سره په دې برخه کې همکاري وکړو.

په همدي ورڅو یو ئل بیا افغان پلاوی د بناغلي فیصل صالح حیات سره په کورنیو چارو وزارت کې وکتل، بناغلي فیصل حیات وویل چې تقریبا په ټولو مسائلو خبرې وشوي خو جلالی صېب وویل یوه مسئله چې ډېره مهمه ده هغه د طالبانو هغه غږي او مشران دی چې په افغانستان کې ورانې کوي او دلته په پاکستان کې ازاد ګرځي نو د دوی مخه بايد ونیول شي، څکه تروریزم د دواړو هېوادونو لپاره تهدید دی. جلالی صېب زیاته کړه چې بناغلي کرزۍ صېب دې ته ليوال دی چې هم د ولسونو او هم په حکومتي کچه له پاکستان سره بشې اړیکې ولري.

بناغلي فیصل حیات وویل هر هغه څوک چې د قانون خلاف فعالیت کوي مخه بې بايد ونیول شي. په پاکستان کې د اسې ډلې او ګروپونه شته خودا بايد ووایم چې هیچا ته به اجازه ورنه کړو چې په افغانستان کې بې ثباتي رامنځ ته کړي او په افغانستان کې بې ثباتي زموږ په ګټه هم نه ده. ځینې جهادي ګروپونه بیانونه صادرولي، موربددا منو چې ځینې کسان تګ

راتگ کوي خو زموږ پوئونه په همدي موخه په سرحد کي ئاي پر ئاي شوي چې د دوى مخه و نيسسي، موږ د امريكا نه هم غواړو چې د طالبانو مخه و نيسسي، ټکه هغوي او س يوازې د القاعدي د نیولو سره دلچسپي لري. موږ په افغانستان کي دهند د قونسلګريو په هکله تشویش لرو، ټکه دوى په افغانستان کي د پاکستان مخالفین روزي او حمايه کوي يې، په پاي کي ستاسي له راتگ خخه مننه کوو او تاسي ته هر وخت هرکلي وايو که د سفر په پاي کي يو تفاهم نامه لاسليک کړو نوښه به وي.

جلالي صيب په ټواب کي وویل: د اچې موږ په ډپرو مسائلو خبرې وکړي، موږ ستاسي د تعهداتو درناوی کوو، تاسي دهند سره زموږ د دوستي خبره بیا بیا تکرار کړه خوزه ډاډر کوم چې افغانستان به هیچاته اجازه ورنه کړي چې خاوره يې د ګاونډیانو پر ضد استعمال کړي، د بلوچستان مسائل او پیښې د افراطیت پوري اړه لري.

وروسته د پاکستان د کورنیو چارو وزپر خرگنده کړه چې د افغانستان د کورنیو چارو د وزپر بلنه ورته منظوره ده او ژمنه يې وکړه چې ډپر ژربه د افغانستان دوره وکړي او زیاته يې کړه چې ټول واره او غټه مسائل باید د خبرو له لاري حل شي.

له دي وروسته دواړو وزپرانو ګډه خبری کانفرنس ته خبرې وکړي او د ژور نالستانو پونتنو ته يې ټواب ووايې په کانفرنس کي لوړۍ د پاکستان د کورنیو چارو وزپر د افغانستان د کورنیو چارو وزپر او ورسه پلاوي ته هرکلي ووايې او بیا يې مننه وکړه چې د افغانستان د کورنیو چارو وزپر ده په بلنه د بناغلی حامد کرزي د سفر په تعقیب اسلام اباد ته تشریف راوري دی. نوموري زیاته کړه چې پاکستان او افغانستان له ډپر پخوا دیو بل سره همکاري لري او په راتلونکي کي به هم دغه همکاريو ته

دوام ورکړي موبې په ډېرو خبرو سره غږیدلې يو او د خپلو خبرو له پایلو راضي يو، موبې يو بل ته ضرورت لرو او دا زموږ په ګټه هم ده، پاکستان چې څنګه زموږ کور دی داسې د ټولو افغانی خویندو او ورونو کور هم دی. پاکستان د افغانستان سره دوستي ته خاص ارزښت ورکوي ټکه چې موبې ګډې ټلتوري، اجتماعي او اقتصادي اړیکې لرو او موبې د بناګلي حامد کرزي د حکومت مؤقتیت غواړو، موبې باید خپل کوششونو او ګډو همکاريو ته دوام ورکړو ټکه دا زموږ د دواړو هېوادونو، سیمې او نړۍ په ګټه ده، دا د ټولې نړيوالې ټولني مسؤولیت دی چې د افغانستان سره مرسته وکړي، پاکستان هم په خپل وارد خپلو اقتصادي مشکلاتو سره سره سل میلیونه ډالر ه مرسته د افغانستان د بیا رغونې لپاره ځانګړې کړي ده، موبې د عدم مداخلت واضحه پالیسي په ټولو ملکونو کې او په ځانګړې توګه د ګاونه يو هېوادونو پر وړاندې لرو، پاکستان به هیڅ ډلې او یا ګروپ ته اجازه ورنه کړي چې د افغانستان پر ضد فعالیت وکړي ټکه تروریزم د دواړو هېوادونو د ګټيو پر ضد دی، په کويته کې وروستي فعالیت ددي نښه ده او د ازموږ شريک مسؤولیت هم دي.

د مخدره موادو د قاچاق او کرکيله زموږ د دواړو ملکونو ګډه ستونزه ده او باید د ملګرو ملتوونه او نړيواله ټولنه په دې برخه کې مرستې وکړي، د افغان مهاجرينو ستونزه موبې UNHCR يا د مهاجرو د عالي ګمشنري له لاري غواړو چې حل یې کړو تر خو افغان مهاجرين په عزت سره خپل وطن ته ستانه شي، همدارنګه موبې د سرحدې ستونزو، ترانزيت او د افغان پولیسو په روزنه هم خبرې وکړي.

ورپسي جلالی صیب خبرې وکړي او ويې ويبل: لومړي د پاکستان د کورنیو چارو دوزېر خخه منه کوم چې زموږ نسه میلمه پالنه یې کړي

د ه، موږ په مختلفو هارځيزو مسائلو خبرې وکړي، دواړه ملکونه شريکي فرهنگي، اقتصادي او اجتماعي اړيکي لري او دواړه غارې قوي نيت لري چې یو له بل سره همکاري وکړي او په دې اطمینان لرو. زه د دواړو خواو د مذاکراتونه راضي یم، موږ په دې وخت کې کومک او همکاري، ته ضرورت لرو ترڅو د خپلو ادارو ظرفیت لور کړو، افغانستان به هیچاته اجازه ورنه کړي چې زموږ خاوره د بل چا پر ضد استعمال کړي او موږ باید یو له بل سره همکاري وکړو او د تروزيزم او بنیاد ګرایې مخه باید ونيسو، ئکه دا زموږ دسيمي او د نړيوالي تولنې په ګټه هم ده، پاکستان د افغان مهاجرینو سره کومک کړي دي ترڅو چې د افغانستان اقتصادي وضعیت بنه کېږي هغه مهاجرين چې دلته اړيکي لري، دوی به ئې رائۍ، همدا شان د پوليسيو په روزنه خبرې وشوي خو ډېر نور داسي مسائل لا پاتې دي چې باید په تفصيل خبرې ورباندي وشي، دبيلګې په توګه د پاکستان له لارې د افغان مالونو د ترانزيت مسئله او داسي نور...
وروسته جلالۍ صېب اسلام اباد ته خېرمه د پاکستان د پوليسيو له اکاډمي، نه ليده وکړه چې د پوليسيو د اکاډمي، قوماندان له خوا معلومات ورکړل شول، جلالۍ صېب وویل چې موږ غواړو زموږ پوليسي دخدمت په یو څوک بدلت شي ترڅو د خلکو او پوليسيو ترمنځ همکاري زياته شي. د پوليسيو د اکاډمي، له ليدنې وروسته ما زدیگر مهال جلالۍ صېب او ورسره پلاوی بېرته کابل ته رأسټون شو.

د کورنیو چارو په وزارت کې د ولسوالیو او ولایاتو اړوند ورکشاف

د ۲۰۰۳ م کال د اکتوبر په یو یویشمہ نیته د نړیوال بانک په مرسته د کورنیو چارو په وزارت کې د ولایتونو او ولسوالیو د تقویې لپاره ورکشاف جوړ شوی و چې په دغه سیمینار کې د کورنیو چارو وزپر او منسوبینو برسبړه دملګرو ملتونو استازی او د مالي وزپر داکتر اشرف غني احمدزې هم ګډون کړي و.

د کورنیو چارو وزپر په خپلو خبرو کې لوړۍ په اداري اصلاحاتو رنبا واچوله او وېي وویل چې که خه هم د افغانستان د اداري فزيکي زپر بنا له منځه تللي خود دې سره په ادارو کې کارونه پر مخ ئي او خلک مختلفو ادارو ته مراجعيه کوي، د افغانستان په تشکيلاتو بايد تجدید نظر وشي او خارجي متخصيচين بايد یوازي د مشخصو ضرورياتو په بنیاد استخدام شي مورب د فزيکي زپر بنا د جوړولو لپاره یو جامع پلان جوړ کړي ترڅو په ولسوالیو کې امنیت او ثبات تامین شي او د دغې پلان په اساس به خلکو ته خدمات وړاندې شي. د دغه پلان په اساس، د ولسوالیو او ولایاتونو ترمنځ مخابراتي اړیکي به ټینګي شي ترڅو داسې یوه اداره رامنځ ته شي چې خلک پرې اعتماد وکړي. د جلالی صib له خبرو وروسته، Dr. Andrew Wilder، د AREU يا د افغانستان د ارزیابی او تحقیق ادارې مشر خبرې وکړي او د خپل رئیسرج او تحقیق پر پایله وغږیده. ده وېي ویل چې د افغانستان محلی ادارو اسکلیت سره له

دوه نيمو لسيزو جنگونونه وروسته او س هم موجود دی او خلک ورسره اشتايى لرى. له دې وروسته د افغانستان د مالي وزبر ډاکتير اشرف غني احمدزى خبرې وکړي او ويې ويلى: زموږ هدف واضح دی، موږ يو پرمختللى او مرفعه افغانستان غواړو او د اسې هېواد غواړو چې د تولو حقوق په کې خوندي وي، دولت بايد د خلکو خدمتگار وي نه بادار، دولت او حکومت بايد د خلکو حقوقو ساتونکي وي، نن ملت دی چې موږ رهنماي کوي، ملت د دولت نه حساب غواړي. ملت د دولت نه شفافيت غواړي، دا تولي هغه خبرې دی چې د اسلام پیغمبر صلى الله عليه وسلم او خلفاء راشدینو بې بنسته اينې دی، هغوي د بیت المال دیوه خس حساب هم ورکاوه، ملت يو قوي دولت غواړي او دیو قوي دولت معنى دا نه ده چې هر خه په مرکز کې وي، افغانستان اجتماعي عدالت غواړي، افغانستان یوازې کابل نه دی بلکې کابل د اطراف لپاره وسیله د خدمت ده، زموږ دراتلونکي تصوېر معلوم دی، د ملي انکشاف په چوکاټ کې د حکومت پاليسې ده چې په لاندې ستونو ولاړه ده.

اوله ستنه: امنیت دی چې ملي اردو، ملي پولیس او ملي امنیت بايد په وسلو مجهز وي ترڅو امنیت وساتې خو متأسفانه د توکیو په کنفرانس کې دې اصل ته توجه ونه شوه او دا اشتباوه مګر او س دا نیمکرتیا مخ په ترمیمیدو ده.

دویمه ستنه: بشري قوت دی، موږ يو اداري نسل له لاسه ورکړي ئکه او س يو وزبر د يو مدپر کار هم کوي او مدپر د کاتب کار کوي، بې صلاحیته مسؤولیت نه شي اخستل کیداړ او همدا شان بې مسؤولیت کار نه شي ترسره کیداړ.

دریمه ستنه: اقتصاد دی او خلورمه ستنه، اداري اصلاحات دی، ډاکټر اشرف غني احمدزی زیاته کړه چې زموږ اداره معیوبه ده او له اداري اصلاحاتو پرته مورنه شوای کولای چې نړیواله ټولنه په دې قانع کرو چې موب سره مرسته وکړي، زورګوښ او زیات ګوښ ځای نه نیسي، د دولت مامورین باید حساب ورکړي او هرڅوک باید خپل د دارایې فورمه ډکه کړي چې خومره پیسې لري، زما په فکر وزارت ماليه لا تراوسه موفقه نه ده ټکه په خپل وخت مامورینو ته معاش نه شي رسولي، وزارتونه باید د خپلو تشکیلاتو او افرادو صحیح لست وزارت ماليې ته راوري. ده وویل چې هیڅوک د قانون نه او چت نه دی افغانستان یو مشر لري چې هغه بناغلی کرزی دی او ولایات خود مختاره نه دي، اکثره بودجې د وزارتونو د ضرورت په مطابق نه دي، نو ټکه د مالي وزارت ته د قبول وړنه دي.

که موب د جلالې صېب او ډاکټر اشرف غني پورته ته ذکر شوو خبرو ته وګورو، نو دوی د افغانستان د راتلونکې لپاره جدي او عميق پلانونه درلودل خو متأسفانه چې د جناب کرزۍ صېب او د بین المللی ټولنې له خوا د دوی ملاتې ونه شو نو ټکه افغانستان په موجوده وخت کې له نامعلوم برخليک سره مخامنځ دی

د دې ورکشاپ نه وروسته په سبا یعنې د اکتوبر د میاشتبې په دوه ويشتمه نیټه د بهرنیو چارو د وزارت په تالار کې د افغانستان د والیانو او قوماندانانو یو سیمینار د ادارې او پولیسو د سمپوزیم په نامه جوړ شوي وو چې لوړۍ ورته جلالې صېب خبرې وکړي او وېږي ویل: که له یوې خوا د ادارې د جوړیدو پروراندې زیات چلنځونه شته، بل خوا اميدونه هم شته، ادارې باید د ګروهې شکل نه ووځي، زموږ مشکل ډېر په دې کې دی چې زموږ ادارې ګروهې بنه نیولې او ستونزې بې پیدا کړي

دي، ددغو ادارو مؤثریت بايد زیات شي تر خو خلکو ته بنه خدمات وړاندې کړي شي او امنیت برقرار شي، ترهغې چې محلی ادارې مرکزي حکومت ته وفاداره نه وي امنیت نه شي راتلاي، زموږ پولیس ګروهي شکل لري، په شمال کې امنیت د همدي رقابتونو او جګرو په پایله کې خراب شوي دي، کله چې يو قوماندان تبدیلېږي ټول پرسونل بي ورسه ئې، لکه چې په زابل، فراه، میدان او ترييو حده په کندهار کې همداسي وشول، دا هم بايد ووایم چې په اته سوه افغانیو موره خنګه کولای شو چې څوانان ملي پولیسو ته راجذب کړو، دپولیسو معاشونه بايد لوړ کړاي شي او د ملي اردو د عسکرو سره بايد برابر شي. پولیس بايد غېرنظامي شکل ولري ترڅو د قانون حاکمیت تحکیم کړي او س پولیس د جګړې په لوړۍ کربنه کې دي، حتی ترافیک هم ثقلیه وسلې او راکټ انداز ګرځوي، که اداره بنه شي او خلک پرې اعتماد وکړي امنیت په خپله رائې خومتاسفانه چې زموږ اکثریت ولسوالۍ ودانۍ نه لري او ولسوال خنګه به خلک داسې ولسوال ته د احترام په سترګه وګوري، موره د محلی ادارو لپاره پلان ترتیب کړي او اميد دی چې نړیواله ټولنه به زموږ د دي پلان ملاتړ وکړي.

له جلالې صېب وروسته د ملګرو ملتونو د سرمنشي ځانګړي استازې لخدار براهيمی وویل: د افغانستان موجوده حکومت د نړیوالو له خوا په رسمیت پیژندل شوی خو امکانات نه لري چې خپله اداره وچلوی او حاکمیت تامین کړي، موره بايد خپل فعالیتونه سره هماهنګ کړو او هغه مخرب کسانو ته چې امنیت خرابوي دا وبنایو چې دوی نور وس نه لري چې امنیت خراب کړي

له لخدار براھیمی نه وروسته د مالي وزير ډاکټر اشرف غني احمدزی
خبرې وکړي او ويې وي: زموږ اصلی مسئله دولت جوړول دي او موب
داسي دولت نه لرو چې دولس نمايندګي وکړي، دولت په ولس د زور
وسيله نه ده بلکې د ولس خدمتگار باید وي او ټول باید دقانون په
چوکات کې کار وکړي، دولت د رئيس نه نیولې تر سرکاتب پوري، هر
څوک چې له قانونه وئي ولس ته د منلو ورنه دي.
دنیا له موب سره کومک کوي نه له موب نه تیل غواړي او نه اډه.

د دولت اداري باید دعدالت بنیاد وي، نن خلک د دي دولت نه شاکۍ
دي که اساسی لاره د حل پیدا نه شي موب به بیا دنیا او هم خدای جل جلاله
ته خجله او سو. نن تاسې (والیان او قوماندانان) د وضعې نه شکایت
کوي، د دي وضعې مسؤول موب او تاسې يو خانته باید ګوته ونیسو موب
د تاریخ نه عبرت نه دي اخستې چې بیا به قوماندانان بې سره نه وي،
رشوت به نه وي، مګر داسي نه ده، دنیادا وضعیت نه منی، اداري رشوت
باید ورک شي، دولتي موقف خخه شخصي استفاده باید ودرول شي په
خاصه توګه د مخدره موادو دقاق او کرکيلى په برخه کې، موب له يو
پلوه له دنیا نه کومک غواړو او له بل پلوه مخدره موادو ته توسعه
ورکوو، دوه شيان په يو کمیس کې نه ځایېږي، دافغانستان وکړي د حق
خاوند دي، سپیختلтиبا باید موجوده وي، دولت ماليه بنده کړي خو
قوماندانان په خپل سر ماليه اخلي او حتی د اپینو (تریاک) نه هم ماليه
اخلي او دغه اپین په دولتي موقرو کې انتقالوي، دا نه شي کيدلاي چې
دنیا ته يوه خپره او خانته بله خپره ونبایو، له امنیت پرته اقتصادي رشد
ممکن نه دی ترڅو چې سرمایه ګذاري، ته شرایط برابر نه شي تر هغې پوري
زمور مشکلات حل کیداړي نه شي خو زمور افغان پانګوال باید د امنیتی

وضعیت خخه مطمین شي او په اسانې سره حمکې د دوى په اختیار کې ورکړل شي چې فابریکې په کې جو پې کړي، تر خو چې موبې خپله عادی بودجه د خپل ملک له عایداتو پوره نه کړو موبې په جرات له نړیوالې ټولنې سره خبرې نه شو کولای، موبې په دوه لاري کې ولاړ یو یا به مثبت طرف ته څو او که نه منفي طرف ته خو روان یو، د حکومت تصاميم باید په ټولو برخو کې عملی شي او هغه طرحه چې د کورنیو چارو وزیر د افغانستان حکومت او نړیوالې ټولنې ته وړاندې کړې ده هغه مورټولو ته دمنلو وړد او باید عملی شي، افغانستان یوه قوته ده او ولایات صرف اداري واحدونه دي، اجرات باید دقانون په چوکات کې ترسره شي، زمود ناکامي په دې کې ده چې اول وزارت مالیه باید په یو وخت کې ټولو ادارو ته معاش ورکړي او موبې هیله لرو چې دا ستونزه به د کال تر پایه حل شي، دویمه خبره دا ده چې موبې نه پوهېږو چې موبې په ولایاتونو کې خومره مامورین لرو. دریم هغه کسان چې مقرر شوي ایا د دې وړتیا لري چې کار وکړي او کنه؟ د دوى سوانح باید وکتل شي. خلورم د وزارتونو تشکیلات باید اصلاح شي او بې ځایه کاغذ پرانې باید ختمه شي ټکه یو وزارت په درېو میاشتو کې یو مکتوب تروزارت مالیه نه شي رارسولی، د عاجل او غېر عاجل کارونو تو پېر باید وشي، مثبته خبره دا ده چې زمود خزاين او س قول کمپیوټري شوي دي او مستوفیتونو ته باید تخصیص ولیبل شي او د بانک دلاړي باید پیسې حواله شي تر خو ولایتونو ته فزیکې بودجه ورسول شي

د داکتر اشرف غني له خبرو وروسته د پکتیا والي اسدالله وفا خبرې وکړې او ويې ويل: د دې خبرې یادونه ضروري ګنډ چې د طالبانو د سقوط نه وروسته د پکتیا امنیتی وضعه ډېره خرابه وه او بالاخره د افغانستان

حکومت او نړیوالې تولني په ګډه یو امنیتي پلان جوړ کړي هلتہ باید PRT جوړ شي او هم په اداره کې باید تغېرات راشی. د پکتیا PRT په افغانستان کې لوړنۍ PRT وه. کله چې د راز محمد دلیلي پرخای اسدالله وفا د پکتیا والي شو. نو جنرال حی ګل سليمان خیل د امنیه قوماندان په توګه وټاکل شو او امنیتي وضعه د پکتیا په ولايت کې نسه شوله. په دغه شپو کې د حکومت او نړیوالې تولني د همکاري یوه نښه نمونه د پکتیا ولايت و. اسدالله وفا وویلې چې د پکتیا نفوس نبدي ۱.۲ اميلىونه دی، پاکستان سره ۹۶ کيلومتره پوله لري اونه لوی قومونه په پکتیا کې ژوند کوي، په پکتیا کې ۲۰ ليسي او ۱۹ متوسطې فعالې دي چې یولک او شل زره شاګردان پرزدہ کړو بونځت دي. ده وویل چې اول مو د هرې ولسوالۍ نه دوه دوه کسان ولايتي شورا لپاره تعین کړل او اوس مو په ولسوالیو کې ادارې فعالې کړي دي او په مرکز کې مو د قوماندان سalarۍ مخه نیولي ده، د امنیې قوماندانی، اردو ملي او ملي امنیت سره په ګډه کار کوو، د پاچا خان ځدران^(۱) د ستونزې پرته بله ستونزه په پکتیا کې نه شته او PRT موب سره د بیارغونې په پرګرامونو کې مرسته کوي.

دغه سيمینار ته جمهور رئيس کرزي هم خبرې وکړي نوموري په خپلو خبرو کې وویل: وضع به شکل عمومي بهتر شده، از لحاظ اقتصاد، زراعت وغېره، اما از لحاظ امنیت من راضې نیستم، ما خود را حکومت اسلامي مې ګویم اصل حکومت اسلامي باید امن بیارد وعدالت تامین

۱-پاچاخان ځدران په دغه وخت کې د مرکزی حکومت نه ناراضه او د حکومت پر ضد بې فعالیت کاوه.

کند، حکومت کفر می‌چله و بقا میداشته باشد ولی حکومت ظالم بقا کرده نمی‌تواند، متابفانه در حکومت ما در بعضی نقاط ظلم موجود است و ماباید جلو ظلم را بگیریم

ما باید در گریبان خود به صفت حکومت سیل کنم و ببینیم که بنام ولسوال، والی، وزیر، معاون ریاست دولت، و رئیس دولت آیا خدمت کرده یم یانه. مردم‌های که من از اطراف ملاقات دارم هر هفته از حکمران‌های محلی شکایت دارند از دست قوماندان بازی به تنگ رسیده، کسی به تجار گفته اگر پیسه نه دهی القاعده هستی و به خارجی میدهم ات.

اگر قصه‌های مردم رأست است و حقیقت دارد ما وقتی خود را حاکم عادل بگوییم که مردم از دست ولسوال، قوماندان امنیه، و دیگر مسئولین امنیتی ترس نه داشته باشد، در ولایت جنوبی مردم ازار می‌شود، اگر پول نه دهید نام القاعده را سرش مانده می‌شود، در شمال مردم از جنگ‌سالاران روز نه دارند.

حکومت مسئولیت بسیار بزرگ دنیاوی و هم اخروی است در دنیا بدنامی دارد و در اخرت بازخواست دارد، حکومت جای پیسه پیدا کردن نیست، اگر پیسه می‌خواهید کار دیگری را باید بکیند حکومت جای این نیست که از بیت المال دزدی کنیم، این فکر و طرز باید عوض شود. حکومت جای ظلم و خود نمایی هم نیست، در هیچ جای دنیا نیست، و در افغانستان باید قطعاً نه باشد که ما از یوغ ظلم برخاستیم خواهش من از شما والی صاحبان و قوماندان این است که با مردم رویه نیک کنید، حداقل باید باعث ازار شان نه شوید، روابط را کم کنید و به ضوابط اصرار کنید، در شهرها وضع شاید بهتر باشد اما در ولسوالی‌ها وضع بدتر است، به بازسازی توجه کنید ما مردم غریب هستم مردم ما از ما

ابادی های بلند منزل یا سرک های شیشه آینه نه می خواهد، تنها زنده گی عادی مرفع می خواهد. مهاجرین می گوید که تا جمع آوری سلاح نه شود، و امنیت نه بباید و ایساف به ولایات نه رود نه می آید یعنی ایساف باید توسعه پیدا کند. در جمع آوری اسلحه باید همکاری کنید تا افغانستان ازad و مستقل سر پای خود ایستاده شود. بیدون این تا ابد احتیاج کشورهای خارج خواهیم بود، امسال اوazine ها است که در اکثر نقاط تریاک کشت شده، در ظاهر یک چند نفر محدود را پیسه دار می سازد اما در حقیقت مردم ما را محکوم و بد نام می کند، زراعت ما را خراب می کند از همه بالاتر ضد دین است این حرام است.

له دې وروسته د سیمینار ګډون کونونکی په خلورو ګروپونو تقسیم شول چې په مسائلو او مشکلاتو بحث وکړي او لازم پیشنهادات کابینې ته وراندې کړي، د دې ګروپونو عمدہ پیشنهادات دا وو چې وسله باید ټوله شي، ملي پولیس تقویه شي، د بیارغونې پروسه باید ګرندي شي، که حکومت پولیسو ته معاش نه شي ورکولی نو د مکلفیت عسکري دوره دې بیا شروع شي. د دې والیانو او قوماندانانو یو پیشنهاد دا هم وچې د کابینې په سطحه تفاهم او صمیمیت نه شته نو ځکه اکثریت دغه مسلح قوتونه د کابینې په یویا بل غږي پوري تړلي دي او دوی په اطرافونو کې مشکلات پیدا کوي، باید داسې کابینه جوړه شي چې د خلکو د اعتماد وړوي او د کابینې اعضا د تخصص ترڅنګ باید د ملي خدمت تعهد هم ولري، د مجاهد غې مجاهد، طالب غې طالب په نامه اختلافات باید له منځه لارشي او د ملي په لایني پروسه باید پېل شي. د دې بر سپره د افغانستان سرحدات باید د ترورئیستانو او قاچاقبرانو پر مخ و تړل شي چې د بد امنی باعث کېږي

د سيمينار په اخر کې جاللي صيبب په خپله اختتاميه وينا کې وویل:
مهم مسائل مطرح شول او د حل لاري چارى پيشنھاد شولې مګر اوس
عمل کولو ته ضرورت دی، بې له همکاري بله لار نشته دی ترڅويوه
فضيله کړي چې په اجتماعي عدالت ولاره وي جوره کړوا د دولت داري
خبيشه کړي بايد ماته شی.

**روسيې ته د کورنيو چارو د وزپر پساغلي علی احمد جلالی سفر
کال د نومبر ۱۵-۱۳ نیټه پوري**

د روسيې د کورنيو چارو وزير خو ئلې د افغانستان د کورنيو چارو وزير علی احمد جلالی ته بلنه ورکړي وه چې د دواړو هبوا دونو ترمنځ د بنه همکاري، په خاطر سفر وکړي که خه هم دغه سفر خو ئلې وئنډیده خو جلالی صېب په عاجله توګه ومنله چې داسفر د ۲۰۰۳ م کال د نومبر په يولسمه نیټه ترسره کړي. په دغه سفر کې له جلالی صېب سره يوازې زه او د جلالی صېب یاور جنرال ګل اغا روحاني ملګري وو. د مسکو په هوایې اډه کې د روسيې د کورنيو چارو وزارت د پروتوكول مشر، په روسيې کې د افغانستان سفېر احمد ضیا مسعود او د سفارت یو شمېر نور کارکونکي د استقبال لپاره ولار وو. دا مسکو ته زما لوړنۍ سفر وو، مسکو یو بسکلی او تاریخي بنار دی او د پخوانیو امپراطوريو عظمت په کې له ورایه بسکاریده، زموږ موټرې د روسيې د کورنيو چارو وزارت د استقبالیه موټرو په واسطه بدراګه کيدلې او موږ ته یې د اوسيدلول لپاره د مسکو په (Presidential Hotel) کې ئای برابر کړي. دغه هوتيل چې ډېر پخوانی و، د پخوانی شوروی اتحاد د سیاسي بېرو مشرانو به هغه مهال په دغه هوتيل کې استوګنه کوله.

روسيې ته زموږ د سفر موخه له روسيې سره د بنو اړیکو جوړول او له بل پلوه که وتوانیړو چې د کورنيو چارو وزارت ته د روسانو له خوا پولیسو ته د تجهیزاتو او نقلیه وسایطو کمکونه راجلب کړای شو او همدارنګه

تاجکستان سره په پوله روسي ټواکونه میشت دي نو موږ غوبنتل چې روسيه د مخدره موادو د قاچاق د مخنيوي په اړوند زموږ سره همکاري وکړي، له افغانستان خخه قاچاقبران مخدره مواد د تاجکستان له لاري روسيه او له هغه ئایه بې شرقی او غربی اروپا ته ليږدو.

په همدي ورڅه په هوتيل کې د لې استراحت وروسته زموږ پروګرام د روسيې د کورنيو چارو وزارت له خوا د روسيې د سلاح د خرڅولو یو شرکت سره برابر کړي و، کله چې موډ دغې کمپني له مشر سره وکتل، نو نوموري وویل: دا لومړي څل دی چې د افغانستان د حکومت له یو پلاوی سره ګورو، نو جلالۍ صیب له دوی نه پونتنه وکړه چې زه باید پوه شم چې د پوليسو په کومو تخنیکي برخو کې تاسې له موږ سره مرسته کولاي شئ؟ د کمپني مشر وویل: متسافانه چې موږ کافي معلومات نه لرو خود روسيې د سلاح خرڅولو ۹۵٪ صادرات زموږ د کمپني له لاري کېږي چې تېرکال موډ خلور مليارده ډالرو په ارزښت سلاح خرڅې کړي دي او اميد دی چې سې کال دا رقم پنځه مليارده ډالرو ته لوړ شي. زموږ ډېر صادرات هيليكوپترې او کشتۍ دي خو که کاماز یا نوري موټرو خريداري تاسې کوئي موږ کولاي شو چې هغه هم تاسې ته برابري کړو. د کمپني مشر زياته کړه، دا چې زموږ کمپني یوه دولتي کمپني ده، هغه خه چې د دفاع وزارت موږ ته راکوي هغه موږ خرڅو خو زموږ قيمتونه د ټولو نه کم دي. د دی کمپني هدف دا و چې موږ باید کمکونه د پيسو په مقابل کې واخلو.

جلالي صیب وویل: هغه قراداد چې تاسې د هيليكوپترو په اړه رالېلې یو اندازه تخنیکي معلوماتو ته ضرورت لري، خکه چې موږ وړو کشفې هيليكوپترو ته ضرورت لرو، بل دا چې موږ مستقيما ستاسي کمپني سره قرارداد نه شو کولاي خکه زموږ د حکومت د تدارکاتو قوانین دا

ایجابوی چې ستاسی قیمتونه او مشخصات باید د نورو هېوادونو سره پرتله شي.

خرنګه چې روسيه ته زموږ سفر ژر برابر شو د روسيي د کورنیو چارو وزبر چې د جمهور رئيس پوتین سره د دغې هېواد یو بل ایالت ته په سفر تللى و زموږ دهیت دليدو لپاره راونه رسیده. دنومبر په دیار لسمه نیته مو د روسيه د کورنیو چارو په وزارت کې د دغه وزارت له مرستیال او ورسه پلاوی سره وکتل.

د روسيه د کورنیو چارو د وزارت مرستیال له هر کلې وروسته وویل: غواړو د مخدراه موادو د قاچاق او تروریزم په هکله سره خبرې وکړو او موږ خنګه کولای شو د دغه دواړو پدیدو مخنیوی وکړای شونونوموري وویل چې دمخته مو د افغانستان د کورنیو چارو له وزبرانو محمد یونس قانوني او تاج محمد وردګ سره رابطه درلوده او سه موږ خواله یو چې تاسې سره په اړیکه کې یو.

جلالي صیب هم په خپل وار د نوموري د ميلمه پالني نه مننه وکړه او وې وي: زما سلامونه د روسيي د کورنیو چارو وزبر ته ورسوه. تروریزم، مخدراه مواد، د انسانانو قاچاق او نور سازمان یافته جرايمو پر ضد مبارزه، دواړو هېوادونو ته خورا ډېر ارزښت لري.

په دي وخت کې د افغانستان دسفارت ترجمان سمه ترجماني نه شوه کولای نو جلالی صیب پخپله په روسي ژبه کله کله مداخله کوله او کوم ئای چې به په خبرو کې ترې پاتې کېدہ هغه یې تصحیح کوه، د روسيې د کورنیو چارو وزارت مرستیال وویل چې تروریزم موږ لپاره عمده مشکل دی او په خپل وزارت کې د تروریزم پر ضد اداره جوړه کړي ده نو د دواړو ملکونو ترمنځ ګډې همکاري، ته اړتیا ده، ده وویل د قفقاز په سیمه کې

موب د تروریزم له ستونزې سره مخامنځيو، زه علاقمند یه چې د دواړو هېوادونو ترمنځ د تروریزم پر وړاندې د مبارزې یو ګډه کمیسیون جوړ شي. د روسيې د تروریزم د ادارې رئيس چې په غونډه کې ناست و وویل: د تروریزم سره مشکلات په ټولو هېوادونو کې یو شانته دی او یوازې پولیس ورسه مبارزه کوي خو باید ټول ارګانونه په ګډه د تروریزم پر وړاندې مبارزه وکړي، موب باید خپلې تجربې له یو بل سره شريکې کړو، د تروریزم پر وړاندې همکاري او د معلوماتو شريکول ټولو ملکونو ته ضروري دي او د راتلونکي کال په پیل کې باید دا کمیسیونونه جوړ شي که خه هم د تروریزم اداره په روسيه کې د دولتي امنيت د وزارت په غاره ده خود کورنیو چارو وزارت سره ګډه همکاري لري.

جلالي صيب په څواب کې وویل: خه چې تاسې وویل زموږ برداشت هم همدا دی ځکه افغانستان زیات ضرر لیدلی او تروریزم زموږ سیاسي، کلتوري او اجتماعي اړخونه تخرب کړي دي او د دې ئای نه یې نه یوازې افغانستان ته ضرر ورساوه بلکې نورې نړۍ ته یې هم ضرر ورساوه، هغه رژیم چې د ترورئیستانو حمایت یې کولو هغه اوس نه شته دی خو موب اوس هم د تروریزم سره مبارزه کوو او د افغانستان امنیت ته یو جدي ګواښ دی، هغه ترورئیستان چې افغانستان ته رائحي په یو ملک پوري تراو نه لري او که خدای نا خواسته تروریزم یو څل بیا په افغانستان کې غلبه کوي، نو موب ټولو ته یې خطر دي، دې کې هېڅ شک نه شته چې د جناب کرزي د رهبری لاندې افغانستان د تروریزم پر ضد مبارزه کوي خو تر خو چې زموږ د ادارو ډرفیت لوړ شوي نه وي زموږ مبارزه کاميابيداڼه شي او موب نړيوالو مرستو ته اړتیا لرو، په افغانستان کې ملي امنیت، ملي دفاع او د کورنیو چارو وزارت په شريکه سره همکاري

کوي خو پوليس په افغانستان کي د تروریزم سره د جګړي په لوړۍ کربنه کي دي، موږ په سرحداتو کي په لسکونو حتی په سلګونو پوليس له لاسه ورکړي، نو په دي اساس د افغان ملي پوليسو تقویه ډپه مهمه ده، دا ډېر بنه کار دی چې د تروریزم پر ضد مشترک کمیسیون جوړ کړو چې زمونبد کورنیو چارو وزارت د تروریزم د ریاست سره اړیکي ولري او معلومات تبادله کړي. زموږ د علاقې وړ بله مسئله زموږ د ملي پوليسو انکشاف سره د مرستې مسئله ده او اميد لرم چې خرنګه روسيه له افغانستان سره تاریخي اړیکي لري نو په دي برخه کي دي موږ سره مرسته وکړي ئکه چې د پوليسو روزنه د اردو له روزني په پرتله ارزانه ده، نړيواله تولنه هم په دي فکر کوي چې د ملي اردو د روزني سره د ملي پوليسو تقویه او روزني ته هم انکشاف ورکړي نو اميد لرم چې د روسيې کمکونه هم راجلب کړاي شو.

د روسيې د کورنیو چارو وزارت مرستيال وویل: زه اميد لرم چې د راتلونکي کال په لوړۍ ربعة کي به په همکاري پیل وکړو، بله مسئله چې موږ ته مهمه ده هغه د مخدره موادو قاچاق دی چې موږ د کورنیو چارو په وزارت کي د مخدره موادو پر ضد اداره لرو او د عدلې وزارت سره ګله همکاري لري او په تېرو نه میاشتو کي چې دا دفتر جوړ شوي د مخدره موادو د قاچاق یو غتیه شبکه مو نیولې او ۳۶۴ کيلو ګرامه هېروين مو ضبط کړي دي نو موږ حاضر یو چې په تولو ساحو کي له تاسي سره همکاري وکړو.

جلالي صيب وویل: د مخدره موادو ترافيك نه یوازې تنظيمي او ډله یېزو جګړو سره مرسته کوي بلکې د تروریزم سره هم مرسته کوي نو موږ په دي عقیده یو چې د مخدره موادو سره مبارزه په عین زمان کي د

تورویزم سره مبارزه ده او موږ په دې هکله جدي یو خود تنظيمي جګرو له امله په افغانستان کې د کوکنارو کرکيله زياته شوي وه، مګر د هقانانو ته يې فایده چېره کمه ده او زياته گته يې قاچاق چیانو ته ده، د مخدره موادو پر ضد مبارزه د یو هبود کار نه دی بلکې نړیوالی همکاري، ته اړتیا لري حکه د دغه توکو قاچاق له چېره سرحدونونه تېریېري نو ددی مسله حل یوسیمه یېز او نړیوال میکانزم ته ضرورت لري چې د مخدره موادو قاچاق مخه و نیسو، که د ملګرو ملتونو د UNODC اداره دا ابتکار په لاس کې واخلي نوبنه به وي.

د روسيې د داخله وزارت مرستيال وویل: زه ستاسي د ټولو نظریاتو ملاتېر کوم، موږ د مشترک المنافع د هبودونو ترمنځ دا ډول همکاري لرو او کیدای شي قرغیزستان او تاجکستان هم په کې شامل شي، بله مسئله د افغان مهاجرينو مسئله ده چې یو تعداد يې په روسيه کې په قانوني توګه ژوند کوي خو یو تعداد نور بیا په غېر قانوني توګه په روسيه کې او سېږي د روسيې د مهاجرينو د ادارې مشر وویلې چې دا مسئله هم د تورویزم او مخدره توکو د قاچاق نه کمه نه ده، حکه چې په تېرو لسو کالونو کې تقریبا ۱۲۰۰۰ افغانان د روسيې له لارې اروپا ته تللي دي چې تقریبا ۲۰۰ یې غېر قانوني اسناد درلودل، تراوشه دولس زره افغانانو د روسيې څخه قانوني اسناد ترلاسه کړي دي، موږ کوشش کوو چې په روسيه کې ټول بهرنې اتباع باید قانوني اسناد ترلاسه کړي او یا بېرته خپلو هبودونو ته ولېردول شي، په دې هکله موږ د ملګرو ملتونو د مهاجرت ادارې سره په تماس کې یو او یوازې خلورسوه کسان تر او سه پورې موږ بېرته خپلو هبودونو ته استولې دي، موږ پوهېږو چې

افغانان اقتصادي مشکل لري او دوی جعلي ويژې جورووي نو بايد په دي
ساحه کې همکاري وشي.

جلالي صيب وویل: زموږ او ستاسي نظریات سره ډېر نبدي دي، مخکي
وضعیت د اسي وه چې افغانانو بهره ته مهاجرت ته زړه بنه کاوه خو او سپه
دي دوه کلونو کې نبدي دوه نيم میليونه افغانان بېرته خپل هېواد ته
رأستانه شوي دي او دا سلسله دوام لري او زه هيله لرم چې افغانان دنې
په هر ګوت کې وي بېرته خپل وطن ته رأستانه شي، زه اميد لرم چې
دافغانانو غېر قانوني مشکل هم راکم شي او موبې بايد په دې هکله سره
همکاري وکړونو بنه به داوي چې په راتلونکې کې تاسي يو تخنيکي
هیئت کابل ته را واستوئ چې په دې ټولو موضوعاتو زموږ له تخنيکي
کسانو سره خبرې وکړي.

د روسيې د کورنيو چارو دوزارت مرستيال د جلالۍ صيب د دي
وړاندیز سره موافقه وکړه، جلالۍ صيب یو څل بیا یادونه وکړه که تاسي د
پولیسو په تجهیزاتو کې مرسته وکړئ نو بنه به وي خود کورنيو چارو
وزارت مرستيال وویل ستاسي پیشنهادونه مې ولسمشر پوتيين ته
وړاندې کړي او موبې په منظمه توګه هغه ته معلومات ورکو تو اوسه هغه
موږ ته ټواب نه دی راکړي حکه د دغه مسائلو په هکله تصمیم مشخصاً د
ولسمشر پوتيين پوري اړه لري.

په همدي ورځ مو د روسيې د دولتي امنيت له وزړ سره دهغه په
دفترکې ولیدل، جلالۍ صيب نوموري ته وویل: دا چې روسيه او
افغانستان تاریخي روابط لري نو او س دزياتې همکاري، لپاره زمينه
برا بره ۵۵.

د روسيې د دولتي امنيت وزبر وویل زه د تاسي سره هم نظره يم زموږ او ستاسي ادارې باید سره نړدي اړيکي ولري او زه هيله لرم چې دغه اړيکي لا پسې پراخي شي، موربد افغانستان د ځينو ادارو سره يو لړ کمکونه کړي دي او اميد لرم چې له نورو ادارو سره هم ورته کمکونه وکړو. موربد بناغلي کرزۍ او ده ګه د کابینې دغرو څخه حمایت کوو، مورب ليواله يو چې په دي سيمه کې سوله راشي ځکه چې د تروريزم، مخدره موادو قاچاق او غېر قانوني وسلو شتون او خرڅلاؤ لاهم په دي سيمه او نړۍ کې غتې مشکل دی نو مورب حاضر يو چې همکاري وکړو.

جلالي صيب وویل: هغه مشکلاتو ته چې تاسي اشاره وکړه واقعا عمدہ مشکلات دي خو په افغانستان کې ثبات دسيمې او نړۍ په ګټه دی او ګډې همکاري ته ضرورت دی، مورب باید خپلې ادارې لکه ملي پوليس، ملي اردو او عدلیه تقویه کرو ترڅو مورب په شريکه په سرحدی سيمو کې همکاري وکړو، مورب دولس زره سرحدی پوليس جورو چې اته لواوي به ولري چې د دې لوګانو نه پنځه لواوي به د افغانستان په شمال او غرب کې ځای پرڅای شي، د مخدره موادو د قاچاق د مخنيوي په اړه مورب له اړان سره موافقه کړي چې په سرحد کې ۲۵ تانې جورې کړي، که ملي پوليس په افغانستان کې تقویه شي او په افغانستان کې امنيت بنې شي نو خرګنده ده چې په سيمه او نړۍ هم خپل اغیز لري ستاسي له مرستيال سره مې په کابل کې لیدنه درلوده، که خه هم تاسي د مقاومت پر وخت د تروريزم پر ضد کمکونه کړي دي خو اوس چې په افغانستان کې حکومت جورې شوی باید خپلې مرستې زیاتې کړئ.

د روسيې د دولتي امنيت وزبر وویل: سې کال د مارچ په میاشت کې د روسيې سرحدی قواوې د دولتي امنيت وزارت پوري و تړل شوې، مورب

امنيتي شورا لرو چې په رأس کې يې زه یم او باید دوه اړخیزه همکاري سره ولرو ټکه سرحدی مسائل موږ لپاره ډېر مهم دي او د پخوانۍ شوروی اتحاد هبودونه نه شي کولای خپل سرحدات په خپله وساتي، موږ په افغانستان کې سوله او امن غواړو خو موږ د تاجکستان په سرحد کې امنيتي ستونزې لرو.

جلالي صېب وویل: د تاجکستان سره په پوله یو خه پوستې شته خود دغه سرحد کنټرول مشکل دي نو د دي لپاره زموږ د سرحدې پوليسو تقویه ضروري ده چې هم امنیت وساتي او هم کشفي فعالیتونه ولري خود دي تر خنګ موږ کشفي هوايې ټواک او چټک غبرګون قطعې ته اړتیا لرو البتہ ورته مشکل موږ په جنوب او جنوب ختیئ کې هم په خپلو سرحداتو کې لرو او هلتہ چیچن، ازبک، عرب او دنورو هبودونو ډلې فعالیت کوي چې د روسيې او سیمې په امنیت تاثیر لري نو بشه به دا وي چې روسيه هم د سیمومو په هبودونو فشار راوري چې د افغانستان په ثبات کې مرسته و کړي خرنګه چې تاسي د افغانستان د ملي دفاع وزارت سره یو خه کومک کړي نو د کورنیو چارو وزارت سره هم مرستې ته اړتیا شته دي.

د روسيې د ملي امنیت وزبر وویل: د سرحدی همکاریو لپاره به هم یو مشترک کمیسیون جوړ کړو او په هر حالت کې به موږ له تاسې سره مرسته کوو.

که خه هم په دي او نورو ورته سفرونو کې به روسيه د افغانستان د کورنیو چارو وزارت سره د مرستې وعدې کولي خو تر هغې چې جلالی صېب په کورنیو چارو وزارت کې و، روسيې هیڅ راز مرسته ونه کړه.

په همدي ورخ مو د روسيې د مخدره موادو دقاقاق پر ضد د کميتي له رئيس Alexander Fedorov سره وکتل او نوموري وویل: دغه رياست په ۲۰۰۳ م کال دمارچ په مياشت کي جوړ او د جون په لوړۍ نيتې بې خپل کار پیل کړي او دغه رياست رأساً د جمهور رئيس پوتین د قوماندې لاندې کار کوي چې درې خلویښت زره پر سونل لري او د روسيې د فدراسيون په ۸۱ رياستونو کې په دندو بوخت دي ډاکټر زلمي رسول موږ ته بلنه راکړې وه چې په افغانستان کې په هغه نړيوال کنفرانس کې ګډون وکړو چې د مخدره موادو پر ضد مبارزې تر عنوان لاندې په کابل کې جوړېږي نوموري وویل موږ غواړو تاسې سره همکاري وکړو، د ملګرو ملتونو د ارقامو پر اساس په راتلونکي کال کې به په افغانستان کې د مخدره موادو د تولید اندازه شاید ۳۲۰۰ ټنونه لوره شي نو په لوړۍ قدم کې باید د مخدره موادو دقاقاق مخه ونیسو او په دوی م قدم کې د مخدره توکو کرکيله له منځه باید یوپل شي، ده زیاته کړه چې د روسيې، ترکمنستان، قزاقستان او تاجكستان تر منځ ګډه همکاري شته مګر سره له دې د افغانستان مخدره مواد دروسيې له لاري اروپا ته انتقالېږي خو د دې تر خنګ موږ د روسيې د یورال په ایالت کې په مخدره توکو د روښو کسانو لوره شمېره لرو او په ټوله روسيه کې نېډې درې میلونه وګړې په مخدره توکو روښو دی چې نیمايې په هېړوینو اخته دي.

جلالي صيب وویل: متاسفانه چې په افغانستان کې د مخدره موادو تولید زيات شوي چې دا اندازه ۳۴۰۰ ټنونه رسېږي، هغه کسان چې کمې ئمکې لري ګمان کوي چې له دې لاري به ډېږي پيسې ترلاسه کړي خو ګټه په اصل کې قاچاقبران کوي نه کروندګر، ډله يېزو او تنظيمي جګړو د مخدره موادو د تولید په زياتوالی کې مرسته کړي ده او ترورئستان هم

ورڅخه ګته اخلي نو د مخدره موادو پر ضد مبارزه یو پیچلي او اوږد مهالې مبارزي ته اړتیا لري، په افغانستان کې د مخدره موادو پر ضد د مبارزې پاليسۍ د ملي امنیت د شورا له خوا جوړیږي خود تنفيذ برخه یې په کورنیو چارو وزارت پوري اړه لري، د مخدره موادو له منئه وړلولپاره د افغان پولیسو او امنیتی ادارو تقویه او اقتصادي پرمختګ ته اړتیا ده، د دې برسېره دوه اړخیزو منطقوي او نړیوالې همکاري، ته هم ضرورت دی، د ۳۵۰۰ ټنو اپینو څخه ۳۵۰ ټنه هېروین جوړیږي او دیو کیلو گرام اپین قیمت درې سوه ډالره دی خو دسل ګرامو هېروینو قیمت لس زره ډالرو ته رسیږي.

د روسيې د مخدره موادو رئيس وویل: مور غواړو د مخدره توکو دقاقاً پر ضد خو کمرښدونه جوړ کړو، حکه خومره چې د مخدره موادو دقاقاً مخنيوی کېږي په همغه اندازه یې په کرکيلې کې هم کمبست رامنځ ته کېږي خود دې لپاره د کدرونو تربیې او دوه اړخیزه همکاري ته ضرورت دی نو په دې هکله بايد د همکاري یو سند هم ا مضاء کړو.

د نومبر د میاشتې په خوارلسمه نیته مور په مسکو کې د پولیسو د تجهیزاتو نندارتون ته لارواو دوى غوبنتل چې پر مور خپلې وسلې او تجهیزات خرڅ کې خو جلائي صیب ورته وویل چې نښه به دا وي چې خپل مشخصات او قیمتونه راولیږئ چې زموږ د مالي وزارت او تخنیکي هیئت سره په دې هکله خبرې وکړي مور بد چنې و هللو یا بارګین لپاره دلته نه یو راغلي.

د نندارتون له لیدنې وروسته مو د روسيې د بهرنیو چارو وزارت د ټومړۍ مرستیال Vyacheslav Trubnikov سره په داسې حال کې ولیدل

چې په افغانستان کې دروسيې پخوانی سفېر بناغلي کابلوف چې تازه د افغانستان لپاره بیا تاکل شوی و هم حاضرو.

د روسيې د بهرنیو چارو دوزارت لوړۍ مرستیال له هرکلې وروسته وویل؛ روسيه د افغانستان د حکومت او د اساسی قانون له مسودې نه حمایت کوي موبې په افغانستان کې ډېر ژر سوله او ثبات غواړو او موبد افغانستان تحولات د نبدي نه تعقیبوو چې خرنګه پر مخ ئي او په افغانستان کې امنیت راوستل ضروري خبره ده، روسيه دې ته حاضره ده چې په دې هکله مرستې وکړي، موبد حاضريو چې د ملي اردو په جوړولو کې مرسته وکړو، موبد افغانستان سره د همکاري نېټ تجربې لرو، موبد د اساسی قانون د لوی جرګې پایلو ته منظریو او غواړو چې د بن پروسه په سمه توګه عملی شي.

جلالي صيب وویل : له تاسې نه مننه چې په دې لنډ وخت کې مو له ماسره وکتل، د افغانستان وضعیت ساده نه دی افغانان له خو لسیزو جګرو وروسته غواړي اساسی قانون ولري او خپل راوبط د راتلونکي په بنیاد تینګ کړي نه دسابقه پیښو په بنیاد، موبغواړو چې تولو هیوادونو سره ګهې اړیکې ولرو او د نړیوالې تولنې پرته موب خپل هدف ته نه شو رسیدلې او د روسيې رول هم په دې اړیکو کې ډېر مهم دی، دوه اړخیزه او خواړخیزه همکاري ته ضروت دی او د دې لپاره یو روډمپ **Road Map** یعنې تګلارې ته ضرورت دی، زموږ مسائل په درې اړخونو کې روان دی اول سیاسي ثبات، دویم امنیت او دریم د بیا رغونې پروګرام، روسيه په شپږ جمع دوه (۲+۲) هیوادونو، د بن په پروسه کې او هم په نورو مسائلو کې دخیله وه، زموږ روسي دوستان په دې پوهیبې چې زموږ مسائل ډېر مغلق دي، اميد لرم چې راتلونکي اساسی قانون سیاسي

فعالیتونو ته شرایط برابر کړي، د تاکنو لپاره دنوم لیکنې پروسه په راتلونکې میاشت (ډیسمبر) کې پیل کېږي څو مره چې خلک په سیاسی فعالیتونو کې برخه اخلي په همغه اندازه ثبات راتلاي شي اما د سیاسی پروسې مؤقتیت په امنیت پورې تړلی دی او دواړه مستقیما پر بیا رغونه تاشر لري زموږ ټولې ادارې بیا رغونې ته ضرورت لري نو ددې لپاره دا یو مغلقه پروسه ده او حل یې هم مغلقې ستراتیژۍ ته ضرورت لري، روسيه د یو عنعنوي دوست هېواد په توګه باید په دې ټولو ساحو کې له موږ سره مرستې وکړي، په تېرو درې ورڅو کې موږ ستاسي د کورنیو چارو وزارت ، دولتي ملي امنیت (FSB) او د مخدره موادو ضد ادارې مسؤولينو سره ګټورې لیدنې درلودې، په دې لیدنو کې مو په دې بحث وکړ چې څرنګه سره ګله کار وکړو هغه خوک چې دامنیت دنده پر غاره لري، هغه خوب نه لري حکه دوی د تنظیمي او ګروهي جنګونو، مخدره موادو قاچاق او سازمان یافته جنایاتو د خطر سره هره لحظه مخامنځ وي، افغانستان کافي ظرفیت نه لري چې د دې ټولو چلنجنو سره مبارزه وکړي، موږ نړبوا لو مرستو ته تر هغې ضرورت لرو ترڅو خپل ظرفیتونه لور کړو، موثره امنیتی قوائي یوازي کولای شي چې امنیت تامین کړي نه د کمیت لور والي، جلالې صیب زیاته کړه : د خپلې موجوده وظیفې (د کورنیو چارو وزبر) نه برسبړه زه مسؤولیت لرم چې د PRT او ISAF پراختیا او تقویې لپاره هڅه وکړم، تاسې کولای شئ هغه پروژو سره مرسته وکړئ چې تاسې دمخه په افغانستان کې عملی کړي دي، د افغانستان ثبات په سیمه او نړۍ کې له ثبات سره مرسته کولای شي د روسيې د بهرنیو چارو وزارت مرستیال د جلالې صیب نه وغونې تل که دروسيې آڻانسونو سره مرکې وکړي ډېر به نښه وي او زما هيله د تاسې

نه دا ده چې دا کار و کړئ، روسيه په افغانستان کې ثبات غواړي، مخدره مواد زموږ لپاره مشکل دی او زه چې په تېرہ اوښی کې په اپران کې وم، دهغوي سره مې هم په دې هکله خبرې کړي او موږ غواړو چې دملګرو ملتونو اداره باید فعاله نقش ولوبي.

جلالي صيب وویل: د مخدره موادو زیاتوالی موږ ټول نګرانه کړي يو، دروسيې د کورنيو چارو وزارت او مخدره موادو پر ضد ادارې مسؤلینو سره مو په همدي خبرې وکړي، همدا رانګه دروسيې د مخدره موادو پر ضد ادارې مسؤول ومنله چې په نېډې راتلونکې کې به په کابل کې د مخدره موادو په اړه په جوړیدونکي کنفرانس کې برخه واخلي.

دنومبر په پنځلسمه نیته دروسيې د کورنيو چارو وزارت له مسکونه بهر د پوليسو د وسلو دنبولو او تطبيقاتو یو پرگرام جوړ کړي و چې د سختې یخنې سره بیا هم دلچسپه و، د پروگرام وروسته جلالی صيب هلتې په یوه خبرې ناسته کې خبرې وکړي او د خپل سفر پر موخو او اهدافو یې ژورنالستانو ته معلومات ورکړل. ماسپینبین مهال مو د روسيې خڅه بېرته افغانستان ته رأسنانه شوو، دیادلو وړه ده چې د دغه سفر په جريان کې جلالی صيب په مسکو کې له ځینو افغانانو سره هم وکتل.

د ملګرو ملتونو د سو منشي ځانګړي استازی مرستیال ژان

ارنو Jean Arnault سره کندھار ته سفر

: ۲۰۰۳ م کال دنومبر اولسمه نیټه

خنګه چې د مسکو له سفر نه کابل ته راورسيدو د ملګرو ملتونو دفتر د کورنیو چارو وزارت ته خبر ورکړ چې د کندھار ولايت وضعیت په دې خو ورخو کې ډېر خراب شوی دي که د کورنیو چارو وزارت کندھار ته پولیس ونه ليږي نو د ملګرو ملتونو او ځینې نور خپريه ادارې به په کندھار کې خپل دفترونه وتړي او دا به دا ساسي قانون دلوی جرګې او تاکنو د ثبت نام پروسې ته صدمه ورسوی نو هماغه و چې د کورنیو چارو وزېرد ملګرو ملتونو د ځانګړي استازی د مرستیال ژان ارنو خخه وغونښتل چې د کورنیو چارو وزارت دیو لوړ پورې پلاوې په ملتیا دي دنومبر پر اولسمه نیټه کندھار ته سفو روکړي او وضعیت دې له نېډې وڅاري او خپل وړاندیزونه دې د کورنیو چارو وزارت سره شریک کړي

د هئیت په رأس کې جلالې صېب زه تعین کوم او ماسره بې د کورنیو چارو وزارت د تروریزم پر ضد د مبارزې رئيس پاسوال (تورن جنرال) عبدالجميل جنبش ولیړه چې په امنیتی او سیاسی لحاظ د کندھار وضعیت ارزیابی کړو. کندھار ته له رسیدو سره سم مو د کندھار والي انجینر محمد یوسف پښتون سره وکتل او نوموري وویل: پرون مو د امنیه قوماندان، د ملي امنیت رئيس، د قول اردو او ایتلافی ټواکونو د

قوماندانو سره غونډه درلوده، دوی تول په دې عقیده دی چې طالبانو د کندهار په شا او خوا کې ځانونه منسجم کړي دي او غواړي دکندهار امنیتی وضعه خرابه کړي، تېرہ شپه پولیسو یو کس چې په موټر سایکل سپور او چاودیدونکي توکي ورسه وو نیولی دی همدا شان تول هغه موټري چې نمر پليت نه لري نيسسي، دکندهار شورا چې د هري ولسوالۍ نه په کې دوه کسه دي دا اوazi یې تأيد کړي دي چې طالبانو د کندهار بشار په خنډو کې ځانونه منظم کړي دي او غواړي چې دکندهار امنیتی وضعه خرابه کړي

په همدي ورڅو کې د کندهار، هلمند، زابل، ارزگان او نيمروز پنځو ولاياتونو دبیرني لوی جرګې غږي په دې موخه سره راتولیدل چې په کابل کې د اساسی قانون د تصویب لپاره د جنوبي ولايتونو څخه ۵۳ غږي و تاکي، نو د دوی امنیت ساتل هم یو چلینج دي. موب وړاندیز وکړ چې د دې غونډې او هم دملګرو ملتونو او غېر دولتي ادارو د امنیت لپاره بايد د کورنيو چارو وزارت له کابله د پولیسو یو درې سوه کسيزه قطعه راوستاوي تر څو په ولايت باندي فشار کم شي او بنه به دا وي چې د کندهار پولیس او امنیتی ارګانونه خپل فعالیتونه د کندهار بشار څخه بهر زيات کړي، د کورنيو چارو وزارت سره له تفاهم و روسته موبلا په کندهار کې ووچې درې سوه کسيزه قطعه د سمونوال لوګر شينواري په مشري کندهار ته راوريسيده او وظيفه ورکړل شوه چې دملګرو ملتونو دفاتر او غېر دولتي ادارو امنیت وساتي.

په همدي ورڅو د کندهار امنیتی قومندان سمونوال هاشم خان سره وکتل. نوموري وویل: د کندهار د پولیسو استخباراتي شبکه غېر فعاله ده، امنیتی پلانونه موجوړ کړي دي خو مخابروي و سايط، موټري او نور

مهماټ نه لرو، مسلکي پرسونل نه لرو چې د کندهار خخه بهر کمرښونه واچوو اوهم دا کمرښونه کنټرول او حمایه ته ضرورت لري، د کندهار لپاره تقریباً دوه زره پولیس پکار دي خو موربیوازې اته سوه کسه لرو، ده وویل چې د معروف، ارغستان او شورابک ولسوالیو کې طالبانو بیا فعالیت پیل کړي دی پرون (۱۲ نومبر) یې په معروف ولسوالۍ کې یو قومي مشر چې د دولت طرفداري یې کوله په ډزو وویشه چې سخت تېبي شوی دی.

په همدي مانیام د ملګرو ملتونو د یوناما میلمستون ته لارو او سهار يعني د نومبر پر ۱۸ مه نیته مو ډیوناما کارکوونکو، PRT او ایتلافي قواؤ له قوماندانانو او د امریکا سفارت استازې سره غونډه درلوده، دوی وویل چې اصلی مشکل د دغو سیمو والیانو جوړ کړي دی. البتہ د کندهار له والي پرته چې فساد کې ککر نه دی، نور ټول د دې سیمې چارواکي په بد امنۍ او د مخدره موادو په قاچاق کې لاس لري خو د کندهار والي سره محلې چارواکي همکاري نه کوي. د هلمند ولايت د خلورو کسانو په ولکه کې دی چې ټول د مخدره موادو په قاچاق کې لاس لري او په لوی لاس غواړي د هلمند وضع خرابه کړي، دوی نه غواړي چې غېر دولتي ادارې او حتی د ملګرو ملتونو د ادارو په شمول هلتله فعالیت وکړي دوی وویل: دارزگان والي یوازې هغو سیمو ته ئې چې د حکومت په لاس کې ده خو په حقیقت کې ارزگان د حکومت په کنټرول کې نه دی او د نړیوالې ټولنې استازې هم هلتله سفر نه کوي، د لته هم محلې چارواکي د مخدره توکو په قاچاق کې بنکیل دي او له خلکو نه ټکس اخلي حتی د هلک پر سر محلې چارواکي یو بل وژني، د جنګونې لپاره یو سپې په پنځه شپږ لکه افغانۍ رانیسي، دوی وویل چې د پاکستان حکومت د

کويتې په ژوب سيمه کې د طالبانو د روزني لپاره يو کيمپ جوړ کړي اوله هغه ځایه په زابل کې فعالیت کوي، په زابل کې یوازې درې ولسوالۍ د حکومت په کنټرول کې دي او نوري ولسوالۍ د طالبانو سره دي، د زابل والي چې کرزې صېب سره خپلوي لري په خپل دفتر کې بې غمه ناست وي، هیڅ کار نه کوي، همدا علت و چې یوه نيمه میاشت د مخه تولې نړبوالي غېر دولتي ادارو په زابل کې خپل دفترونه وتړل او ووتل دوی وویل: په ډنډ، دامان، میوند او شګه په ولسوالیو کې امنیت بنه دی او د بیا رغونې کارونه یو څه روان دی خود شاه ولی کوت، میانشین، شوراواک، لوی کاریز، معروف او سپین بولدک کې وضع خرابه ده، د کندهار والي غواړي د بیارغونې کارونه د سرحدی ولسوالیو نه پیل کړي خو کله چې حکومتی قواوې د سیمې نه ووځي نو طالبان هلتنه نفوذ کوي، که خه هم خلک طالبان نه غواړي، خو خلک د محلی چارواکو نه هم ناراضه او مايوسه دي، دملګرو ملتونو د یوناما د دفتر مشر طلعت بيګ موسيداکوف (Tolatbek Mosedykob) چې اصلا د قرغیزستان او په پښتو ژبه بې روانې خبرې کولې وویل: ایتلافي قواوې هم د طالبانو پر ضد سم عملیات نه کوي او حکومت هم بايد په کارپوه او مسلکي کسان د والیانو په توګه په دندو و ګماري، ده وویل: د کندهار د پولیسونو مشر مریض دی، ناخنځه کارته رائحي او د روژه ماتې وروسته بې هم درک نه لګیږي، یو نفر هم خپل نه لري چې د امنیت به ساتنه کې ورسه مرسته و کړي، دیادونې وړد چې دا مهال د روژې مبارکه میاشت وه د امنیت امر چې د بارکزو د قوم نه دی زیات نفر لري خود اسې ویل کېږي چې د طالبانو سره اړیکې لري محلی رقابتونه خاصتا د پوپل زیو، الکوزیو او بارکزیو ترمنځ وضعیت نور هم خراب کړي دي. که خه هم جنرال اکرم او ګل اغا

شېرزا د کندهار نه لري شوي دي، خو دلته او س هم نفوذ لري او په چارو
کې لاس و هنه کوي، د استخباراتو مشر چې د شمالی سیمو خخه دی هیڅ
فعالیت نه لري او اکثر پولیس په چرسو اخته دي، نو د کندهار په ولايت
کې د پولیسو په لیکو کې جدي تغېراتو ته ضرورت دي.

په همدي ورڅه په لسو بجو مو د کندهار د والي انجمنې یوسف پښتون
سره د کندهار دولايت په مقام کې غونډه درلوده او په دې غونډه کې د
کندهار چار واکو برسېره د PRT او ایتلافی قواو قوماندانان، دامریکا
دسفارت استازی او دملګرو ملتونو د ځانګړي استازی مرستیال برخه
درلوده. په خلورو مسائلو مو خبرې وکړې:

۱- خنګه د اساسی قانون د لوی جرګې تاکنو ته په کندهار کې امنیت
تامینولی شو؟

۲- خنګه د نړیوالو او غیر دولتي ادارو امنیت ساتلی شو؟

۳- خنګه د ټول کندهار امنیت تامین شي؟

۴- خنګه د راتلونکې کال تاکنو ته د نوم لیکنې د پروسې امنیت
تامینولی شو؟

په کندهار کې د اساسی قانون د پروسې د دفتر مشر ډاکټر همایون
وویلې چې د زابل ولايت په پنځو ولسوالیو کې امنیت نه شته او دخلکو
استازی نه شي کولای چې د کندهار بشارته راشی، ځکه دغه استازی د
تهديد سره مخامنځ دي. هغه زياته کړه چې د خاص ارزگان خلک دارزگان
مرکز ترينکوبت ته د حکومت له وېږي نه شي راتلامۍ او د کجران خلک هم د
چار چينو د ولسوالي له لاري مرکز ته د طالبانو له وېږي نه شي راتلامۍ
او هم د زابل په ولايت کې بسجې د اساسی قانون په لویه جرګه کې برخه نه
شي اخستلامۍ. تقریباً ۱۵۰ پولیسو ته ضرورت دی چې په کندهار کې د

لوپي جرگي د تاکنو د غوندي امنيت و نيسى خو په دې شرط چې بین المللې
قواؤې يې نظارت و کړي. جنرال سالم وویل چې د لوی جرگي د غوندي او
تاکنو د تامين لپاره باید د بین المللې او افغانی امنيتي اړګانونو ترمنځ
يو مشترکه کميسیون جوړ شي او لازم تدابېر په شريکه و نيسى.

د امنيې قوماندان د دې پر ئاي چې پر امنيتي پلان وغږيږي وویل:
موجوده پوليسو چې زياترو يې پنځه ويشت كاله د یونیفورم په مقابل کې
جګړه کړي ده او اوس چې درېشي اغوندي او او له یو نیفورم خخه دفاع
کوي دا هم یو کاميابي ده.

د نومبر په ۱۹ مه نيته مو سهار په جنوب غرب سيمه کې دغېر دولتي
موسستو د همانګۍ ادارې سوابک (SWABAC) سره د کندھار د
امنيتي وضع او د دوى پر فعالیتونو خبرې و کړي چې دوى هم په چتکي.
سره د امنيتي وضعیت له خرابیدو اندېښنه درلوده. له دې وروسته مو د
کندھار بشاروال عبدالله پوپل سره وکتل نوموري وویل: په کندھار کې
امنيتي وضع حکه خرابه ده چې ګل اغا شېرزی تبدیل شوي او اوس خوک
له حکومت سره همکاري نه کوي او خلک په مرکزي حکومت بې اعتماده
شوې دي.

په همدي ورڅو د اساسی قانون د تاکنو په دفتر کې داکټر همایون او
عمر ساطي سره وکتل او د دوى نظر همدا ووچې د هلمند، ارزگان او زابل
واليان باید تبدیل شي او ورته وویل شي چې د اساسی قانون دلوی جرگي
د تاکنو په پروسه کې مداخله ونه کړي. دوى سره له کتنې وروسته د
کندھار والي انجنېر یوسف پښتون مو بیا ولیده او نوموري وویل چې
هغه پوليس چې د کابل خخه د سپین بولدک د سړک جورونې د هندي
کمپنۍ د ساتنې په موخه راغلي دوى باید خپله وظيفه اشغال کړي او یا

خو دې بېرته کابل ته ستانه شي، ځکه هندي کمپني، وايې موردوی ته ضرورت نه لرو ، که په راتلونکي کې کومه پېښه رامنځ ته کېږي نو مسئوليت به يې د دوى پر غاره وي. کندھار والي سره له ليدني وروسته د ملګرو ملتونو په ځانګړې الوتکه کې بېرته کابل ته ستانه شو او خپل راپور مود کورنيو چارو وزپرته وړاندې کړ. د ملګرو ملتونو د سرمنشي د خاص استازۍ مرستيال ژان ارنو (Jean Arnault) د کورنيو چارو وزپر نه خاصه مننه وکړه چې د کندھار امنيتي وضعیت د بنه کیدو لپاره يې عاجل درې سوه کسيزه د پوليسو قطعه ولېرله او د ملګرو ملتونو او غېر دولتي ادارو د دفترونو د بندیدو مخه يې ونيوله خود دي ترڅنګ کندھار ته توجه په کار ده ترڅو یو بې طرفه او فعاله اداره چې تول قومونه په کې استازیتوب ولري ضرورت دی.

د پروان د PRT افتتاح او دقبایلو او سرحدونو چارو وزپر عارف نورزی سره د دولت د مرستیال امین ارسلانو په دفتر کې کتنه

د نومبر د میاشتې په دوه ويشهمه نیته په بگرام کې ما د پروان PRT نوی دفتر د بگرام په سیمه کې دایتلافي قواودقوماندان سره یوځای افتتاح کړ چې د پروان، پنجشیر، کاپیسا، کابل، لوګر او وردګو په ولايتونو کې د بیارغونونې او امنیتي ارګانونو سره به د امنیت په راوستو کې مرسته کوي.

په همدي ورڅه راته د کورنیو چارو وزپر هدایت راکړ چې د انتقالی دولت مرستیال هدایت امین ارسلانو په دفتر کې دقبایلو او سرحداتو وزپر عارف نورزی سره په سرحدی ولايتونو کې د میشهه قومونو په اړه مجلس دی نو ته بايد برخه په کې واخلي خو هغه پلان چې د سرحداتو وزارت غواړي ځانګړې مليشي جوړې کري ونه منې.

کله چې د بناغلي هدایت امین ارسلانو دفتر ته لارم نو دقبایلو وزپر عارف نورزی د پکتیا ولايت یو شمېر سپین ډېري هم رسمي مجلس ته له ځانه سره راوستل چې په اصولو کې بايد دا کار نه وی شوی، حکمه د ارسلانو صیب په مشرى د دواړو وزارتونو ترمنځ مجلس و.

د کورنیو چارو وزارت موقف دا و چې له یوې خوا د غېر مسئولو قوماندانانو بې وسلې کولو پرګرام چې د DDR په نامه یادیده پیل کړي او له بلې خوا دوی غواړي چې قومي مليشي جوړې کړي نو د اسمه

پالیسې نه ده، دویم داچې داخلی امنیت ساتل یوازې د کورنیو چارو وزارت دنده ده نه دبل وزارت يا ارګان چې ځانوونه ته امنیتی معینیتونه جوړ کړي حتی که ملي اردو او یاه ملی امنیت په داخل دا فغانستان کې په امنیتی چارو کې ونډه اخلي نو باید د کورنیو چارو وزارت سره په همغږي او غوبښنه فعالیت او همکاري وکړي، دریم داچې که قومي مشران غواړي حکومت نه حمایت وکړي نو بنه داده چې خپل څوانان د سرحدې پولیسو او یا هم د ملي اردو په لیکو کې څای پر ئای کړي خود سرحداتو دوزېر عارف نورزې دلیل بیا دا و چې په موجوده وخت کې ملي پولیس نه شته دي او امنیت نه شي ساتلی نو د قومونو مليشې به په امنیت کې بنه رول ولوبوی، که خه هم زموږ بحث جدي شو خو دا پیشنهاد مې د سرحداتو دوزېر سره ونه مانه او د کورنیو چارو وزېر هم تر پایه دغه پیشنهاد ونه مانه او په خپل موقف کلک ودریده او د سرحداتو وزارت او یا هم کوم بل ارګان ته یې اجازه ورنه کړه چې قومي مليشې جوړې کړي، ئکه په نېډې تاریخ کې همدغه مليشې چېر کرته د مرکزي حکومتونو د ضعف لامل ګرځیدلې دی چې بنه بیلګه یې د ډاکټر نجيب اللہ د حکومت سقوط یادولی شو. خومتأسفانه چې دا فغانستان حکومت او ایتلافې قواوې تیرو خو کلونو کې د کمکې پولیسو، محافظوی پولیسو او محلې پولیسو په نامه پروګرامونه عملی کړل چې په ئای د دی چې په امنیت کې مرسته وکړي، په زیاتو سمو کې همدا مليشې د بدامنی سبب ګرځیدلې دی.

د ترکي انجینېر خوشې کیدل

د نومېر د پېشمې نېټه ۲۰۰۳ کال :

د سیپتېمېر په میاشت کې یو تن ترکي انجینېر چې د کابل کندهارد سړک جورولو په پروژه کې یې کار کاوه د زابل او غزنې ولايتونو ترمنځ د طالبانو له خوا وتنبول شو خود غزنې والي اسدالله خالد په هلو ئحلو دغه ترکي انجینېر چې حسن اونال (Hassan Onal) نومیده خوشې شو او د کورنيو چارو وزارت ته یې راوست چې د ترکي سفارت ته یې تسلیم کړي، کله چې دغه ترکي انجینېر د کورنيو چارو د وزبر دفتر ته داخل شو او د ترکي سفارت استازى یې ولیدل نو په ژړا شو او جلالۍ صېب ته یې غېړه ورکړه، یوه عجیبه غونډې صحنه وه چې زموږ د تولو احساسات یې هم را وپارول او د تولو د سترګو نه اوښکې توی شوې، دغه ترکي انجینېر وویلې چې ده واقعا خپل مرګ په سترګو لیدلی او هیڅ تصور نه کوي چې دی خوشې شوی دي.

د هرات د PRT افتتاح

د ډیسمبر لوړۍ نیټه ۲۰۰۳ م کال :

د هرات والي اسمعيل خان سره د زياتو لانجو او مذاکراتونه وروسته بالاخره د هرات په ولايت کي **PRT** جوړیدل، د ډیسمبر د میاشتې په لوړۍ نیټه افتتاح شو. د هرات **PRT** افتتاح لپاره له کابل خخه د کورنیو چارو وزبر علي احمد جلالی، د امریکا سفیر زلمی خلیل زاد، د ایتلافي څواکونو قوماندان جنرال ډیوید بارنو (Gen. David Barno)، د عامي روغتیا وزبره ډاکټر سهیلا صدیق، د پلان وزارت مرستیال علي اصغر پیمان او زه هرات ته لارو. د هرات په هوایې ډګر کې د هرات والي محمد اسمعيل خان، د فراه والي عبدالحی نعمتی، د بادغیس والي ګل محمد عارفي او په غربی سیمه کې د امریکا ټولکړي قواؤ قوماندان جنرال استین (Gen Austin) د هرکلی لپاره ولار وو چې د هوایې ډګرنه راساً د **PRT** مرکز ته لارو او د هرات **PRT** یې افتتاح کړه. د امریکا سفیر په خپلو خبرو کې وویل چې په خوارلسمه او پنځلسمه صدی کې هرات د یورپ د فلورانس د بنار سره مقابله کوله او دا سیمه د دنیا د غلې ګدام و، علي شبر نوایې وايې: په هرات کې چې کله پښه غھوې نو پښه به دې په یو شاعر لبېږي خو د شلم قرن په اخره کې د روسانو د اشغال، تروریزم او داسې نورو عواملو په اساس په دې سیمه کې د تورتم سیوری خپور شو او اميد دی چې هرات بېرته خپل تاریخي اهمیت په سیمه کې اعاده کړي.

په جلال اباد کې د اساسی قانون د لویې جرګې د غړیتوب لپاره
د مشرقي د خلورو ولايتونو ټاکنې
د ډیسمبر د میاشتې ۱ - ۵ نیټې پوري

خنګه چې له هرات خخه رأسانه شولو زه جلال اباد ته د مشرقي د خلورو ولايتونو د استازو ترمنځ د اساسی قانون دلوی جرګې د غړیتوب په ټاکنو کې د برخه اخستلواو نظارت لپاره لارم، خرنګه چې زه د خاص کنډ ولسوالۍ خخه د بېړنې لوی جرګې منتخب غږي وم، دغه ټاکنې هم دهغو دوه زره او خلورسوو کسانو ترمنځ کيدله خوک چې د مشرقي خخه د بېړنې لوی جرګې ته په لومړي مرحله کې تعین شوي وو.
 د ډیسمبر په لومړۍ نیټې د جلال اباد په قبایلو ریاست کې لومړۍ ټاکنې د لغمان ولايت د استازو ترمنځ وشوې چې دا لاندې کسان د اساسی قانون د لوی جرګې لپاره درایو په اساس انتخاب شول.

شماره	نوم	ولسوالي
۱	الحاج سید موسى	قرغه بې
۲	الحاج مکرم خان	قرغه بې
۳	معلم اسد الله	عليشنگ
۴	قاضي جبار	عليشنگ
۵	انجینېر محمد اکرام	دولت شاه

علينگار	انجنبر قرار	۲
مرکز(مهترلام)	ډاکټر عبدالله لغمانی	۷

د دیسمبر په دریمه نیته د تاکنو د شکایاتو کمیسیون د پریکرپ پر اساس چې د کورنيو چارو وزپر علی احمد جلالی یې مشری کوله انجنبر قرا ریې له لست نه وویست ځکه د روزې په میاشت کې د ده د نفو رو له خوا په یو برخورد کې دوه کسه وژل شوي وو او په عوض کې یې مولوی قیام الدین کشاف چې په نوموړي پسې یې زیاتې رای وړې وې د اساسی قانون د لوی جرګې د غږي په توګه وتاکل شو.

د ډیسمبر په دویمه نیته د نورستان د استازو تر منځ تاکنې ترسره شوې او دلاندې کسان د اساسی قانون د جرګې د غږیتوب لپاره انتخاب شول:

شماره	نوم	ولسوالي
۱	محمد تمیم نورستانی	برگمتیال
۲	مولوی عبدالمنان	کامدیش
۳	وکیل غلام سخی	تنگراج
۴	امیر حمزه	دواب
۵	محمد مالک	ویکل

د ډیسمبر په دریمه نیته د کنټرولایت ۵۰۲ استازو د تاکنو په نتیجه کې دا لاندې اته کسان انتخاب شول :

شماره	نوم	ولسوالي	د رای

شنبه			
۹۳	خوکی	مولوی شهزاده شاهد	۱
۳۸	ناری	قاضی عبدالستار	۲
۳۷	وئیه پور	حاجی منگل	۳
۳۴	نورگل	مولوی محمد اسلم	۴
۲۸	مروره	سید احمد خان	۵
۲۸	خاص کنپ	استاد محمد رحیم	۶
۲۲	سرکانپو	حاجی امانت خان	۷
۲۲	اسمار	جان سردار	۸

مخکي له دې چې د کنټر د ۵۰۲ استازى په خپلو منځو کې پورته اته کسه تعین کړي ما د خپلې ولسوالۍ منتخبو استازو ته وویل زه له تاسې ډېره مننه کوم چې د بېښې لوي جرګې په وخت کې مو زه د ټولو په اتفاق سره خپل استازى تعین کړم نو د احئلي زه او یا زماله کورنې خخه هیڅوک کاندید نه دی نو بنه به دا وي چې تاسې یو کس ټول په اتفاق په خپلو مینځو کې تعین کړئ تر خود ولایت په سطحه په تاکنو کې یې د ګټلو چانس زیات شي که خه هم په دې وخت کې زما ورور سلطان محمود میاخیل غونبنته چې ئان کاندید کړي خو زما د اصرار په اساس د خپل

کاندیتوب نه تېر شو، ما دوى ته وویلې چې پښتو کې متل دی چې وايې
 (ژرنده که د پلار ده هم په وار ده) دا چې زه او زما کورنى، نه خوک نه دی
 کاندید نوئکه په زغرده خبرې کولای شم نو لوی جرگې ته باید ھېر پوه
 کسان تعین کړئ، که خه هم دلوی جرگې ورڅې کمې دی خو په دې باید
 پوه شو چې دغه جرګه اساسی قانون تصویبوي او اساسی قانون زموږ
 د تولو په ژوند مثبت او منفي اغیز درلودی شي. د اخبارې مو د کنې تولو
 استازيو ته هم په عمومې غونډه وکړې.

د خاص کنې ولسوالۍ نه په اخره کې مولوی مطیع الله د چندر او د کلې نه
 ډګروال محمد الله خان د شامکار د کلې نه او استاد محمد رحیم خان د
 برې اراضۍ د کلې نه کاندید پاتې شول. دوى یو بل ته نه تېریدل خو ما د
 دې درې وارو کاندیدانو خخه هيله وکړه چې تاسې بېرون ته ووئی موب
 د خاص کنې نماینده ګان په خپلو منځو کې به مشوره وکړو او موب چې هره
 پريکړه وکړه هغه به تاسې منئ. موب د اسې فيصله وکړه مخکې له دې چې
 د ولايت په کچه په ټاکنو کې برخه واخلو بنې به دا وي چې په خپلو منځو
 کې رائې ګېري وکړو او هر کس چې د دې درې کاندیدانو خخه زياته رايه
 واختسته هغه به زموږ د ولسوالۍ خخه په شريکه کاندید وي.

کله چې رائې ګېري وشوه استاد محمد رحیم خان پنځلس رائې، مولوی
 مطیع الله یولس رائې او ډګروال محمد الله خان اته رائې اخستې وي په
 دې اساس مولوی مطیع الله او ډګروال محمد الله خان د خپل کاندیتوب
 خخه تېر شول.

زما د خبرو او د خاص کنې د ولسوالۍ د فيصله نه وروسته د کنې ولايت
 ۱۵۱ کاندیدانو نه یوازي خلور ويشت کاندیدان د مقابلي لپاره ودریدل
 چې مخکې ذکر شوی اته کس د زیاتو رایو د اخستې پر اساس انتخاب

شول د دې خېرى يادونه ضروري گئىم چې د خاص كېر ولسوالى د ۴۳ استازونه يوازې ۳۴ کسانو په تاکنو کې برخه اخستې وه چې په دې کې شپرو كسود خاص كېر ولسوالى کاندید استاد محمد رحيم خان ته رايه نه وه ورکړي څکه محمد رحيم خان تولې ۲۸ راي ګټلې وي د ډیسمبر په پنځمه نیټه د ننګرهار ولايت د استازو ترمنځ تاکني ترسره شولي چې دا لاندې ۲۳ کسه داساسي قانون لوی جرګې لپاره انتخاب شول:

شمېره	نوم	درایو شمېر	ولسوالي	سیاسي اړیکې
۱	مېرويس یاسني	۷۱	کامه	ملي محاذ
۲	حاجي روح الله	۳۸	رودات	دخالص اسلامي حزب
۳	حاجي شهرزاده	۳۱	کامه	اسلامي جمعیت
۴	ملک قيس (نوراغا حاجي)	۳۳	بنیوه	
۵	عبد الله عبدالرحمن زوي	۴۱	حصارک	
۶	حاجي داود ارسلامي	۳۵	سره رود	دخالص اسلامي حزب
۷	انجینر محمد غوث	۳۲	دره نور	دخالص اسلامي حزب
۸	حاجي شاه پور	۳۳	کوت	

۹	معلم ګل محمد	۲۸	شپزاد	افغان ملت
۱۰	ضابط محمد ظاهر	۲۸	شپزاد	ملی اسلامی محاذ
۱۱	سوچه ګل	۳۳	دور بابا	دخالص اسلامی حزب
۱۲	سید عبدالغفار پاچا	۳۷	خوکيانی	اسلامی جمعیت
۱۳	انجنبر عبدالغنى	۳۸	دره نور	
۱۴	فریدون مومند	۳۳	گوشته	
۱۵	حاجی محمد داود	۴۰	حصارک	دخالص اسلامی حزب
۱۶	سید جمال پاچا	۲۲	بهسود	دحکمتیار اسلامی حزب
۱۷	ملک نظربر	۳۹	اکام	دخالص اسلامی حزب
۱۸	امان الله	۴۴	چپرهار	دخالص اسلامی حزب
۱۹	همایون شینواری	۲۸	اچین	دملى جبهه نجات
۲۰	انجنبر عبدالغفار	۴۵	بهسود	دحکمتیار اسلامی حزب
۲۱	روح الامين		گوشته	افغان ملت

د حکمتیار اسلامي حزب	کامه		حاجی سید عزیز	۲۲
ملي اسلامي محاذ	خوگيانې		حاجی امان خپري	۲۳
	سره رو د		صفیه صدیقی	۲۴

د اساسی قانون د لوی جرگې د امنیت د ساتلو او برگزاری په اړوند د دولت رئيس حامد کرزی د کورنیو چارو وزیر علی احمد جلالی او د کورنیو چارو وزارت هغه ۸ کسیزه ګروپ ته چې زه په کې هم شامل و م چې دلویه جرگه د امنیتی پلان خارنه یې کوله د خدمت مدار د ۲۰۰۴ زکال دجنوري په دولسمه نېټه ورکړل شو چې د دغه مهال پیشنهاد د لوی جرگې د کمیسیون د مشترابه له خوا شوی وو.

د ډیسمبر او مه نیټه ۲۰۰۳ کال
د جو مني په سفارت کې د مرستندويه هیوادونو
ترمنځ د پولیسو ده مکاري غونډه

د کورنيو چارو وزارت د مشرتابه ستونزه همدا وه چې خنګه د نړیوال او په خاصه توګه د امریکا متحده ایالات په دې قانع کړي چې د پولیسو سره بايد عاجلې مرستې وکړي څکه چې پولیس د حکومت لوړنۍ خبره او د تروریزم پر ضد د جنګ په لوړۍ صف کې ولار دی، په دې وخت کې د امریکا متحده ایالات یوازې دې ته حاضرو و چې د پولیسو سره یوازې د روزنې په برخه کې مرستې وکړي او د تجهیزاتو په برخه کې بايد یو بل هېواد دا بار او چت کړي، د ترکیې هېواد د مخابروي تجهیزاتو وعده کړې وه خو تراوسه یې خه درک نه لې بدہ، همدا شان ایتالیا وعده کړې و چې د پولیسو د یونیفورم په برخه کې به مرسته کوي خو د امریکا د متحده ایالاتو د مرستو نه پرته نور د ټولو هیوادونو مرستې ټپري کمې او ناچیزې وي، نو څکه خود ډغه غونډه هم ټپه موژره نه وه.

په ترافیکي پېښه کې
زما ورور سید معصوم وزل کيدل
د ډیسمبر نهمه نیټه ۲۰۰۳ م کال

په خپله خونه کې ويده و م چې سهار وختي زما ياور سمونيار امرالله زمادخونې دروازه و تکوله چې زما ورور سید معصوم په ترافیکي پېښه کې د تخار ولايت د خوست او فرنګ په سيمه کې وزل شوي او جنازه يې کابل ته راوري ده. که خه هم دوه ورځې دمخه ما په اوپراتيفي راپور کې لوستي و چې يو موږ د خوست او فرنګ په سيمه کې د ګړنګ نه غورځيدلى او دولس کسه سورلى ټولې په کې مرې شوې دې خو په دې نه و م خبر چې زما ورور هم په دغه موټر کې دې، داچې په دغه وخت کې د مبایل ټیلفون سیستم په ټول افغانستان کې فعال نه و، نو زما ماما ګان چې کله خبر شوي و، هغوي يې جنازه کابل ته انتقال کړي وه، زماد ورورد وزل کيدو خبره زما د پلار لپاره ډېره سخته وه حکه چې دا يې دریم زوی و چې په څوانۍ کې يې له لاسه ورکړ، له دې وروسته مونږ جنازه د ګن شمېر دوستانو په موجودتیا کې د خاص کنړ ولسوالۍ ته انتقال کړه.

زما نورو ورونو او دوستانو زما د ورور د مرګ حادشه زما د پلار خخه پته ساتلي وه خو هغه په دې پوه شوي و چې خه خبره شته او داسي ګمان يې کاوه چې ګوندي زه وزل شوي يم حکه د خاص کنړ ولسوال او ځینې سپین ډېري زموږ کورته راغلي وو، پلار مې وروسته راته وویلې چې هر زوی ځانته بیل ځای لري خو ما دا فکر کاوه چې ته وزل شوي يې او هر

خومره به چې خلکو تسل راکاوه خو زما تشویش تر هغه وخته پوري وه چې زه خپل کلي منګوال ته د جنازې سره ورسیدم، جنازه مو د چهارشنبې په ورځ په خپله پلارني هدېره کې خاورو ته وسپارله او د جمعې په ورځ بېرته کابل ته ستانه شولو او د ډیسمبر په خوارلسمه نیټه مو د کابل د وزیر محمد اکبرخان په جامع جومات کې عمومي فاتحه واختسته، ټولو هغه دوستانو ته چې موږ سره یې په جنازه او فاتحه کې برخه واختسته د لوی خدای جل جلاله خخه ورته اجرعظیم غواړم او زما دورور روح دې بناد وي. دیادونې ورده چې زما یو ورور سردا محمود په ۱۹۹۰ م کال کې په پېښور کې د نامعلومو کسانو له شهید کړې شو او بل ورور مې امير محمود په ۱۹۸۷ م کال کې په پېښور کې زما د ماما د زوی اجمل ختیک سره یو ځای لادرکه شول چې ترنن پوري لا درکه دی. د دوی د لادرکې قصه ما په خپل مخکنې کتاب کې چې د واقعیتونو په بهير کې نومیرې ليکلې ده.

د استاد کریم خلیلی تر مشری لاندې د پې وسلې کولو د کمیسیون غونډه

جنوري دوه ويشهمه ۲۰۰۴ م کال

نن د صدارت په مانۍ کې د DDR يا بې وسلې کولو د کمیسیون د مشر او د دولت د مرستیال استاد کریم خلیلی تر مشری لاندې د بیلا بیلو وزارتونو او د مرستندویه هېوادونو د استازو سره غونډه درلوده. ستر جنرال عبدالرحیم وردګ د ملي دفاع وزارت لوړی مرستیال وویل چې د بې وسلې کیدو پروسه ته لا تراوشه توجه نه ده شوې او د اچې تاکنې راتلونکي دي باید د تاکنو د مخه د اپروسه تکمیل شي او دا لاندې کارونه باید ترسره شي:

۱. مستقیما باید قوماندانانو سره خبرې وشي چې خپلې وسلې مرکزې حکومت ته وسپاري او له دې وروسته دوى يا په نورو ادارو کې جذب شي او یا اعزازې رتبې ورکړل شي.

۲. په اوله مرحله کې دوى باید ثقيلې وسلې مرکزې حکومت ته تسليم کړي ټکه او س دوى او هم حکومت یو قسم وسلې لري حتی ټینې د دوى نه له حکومته خخه هم بهترې وسلې لري دا توازن باید تغېر و مومي.

۳. هغه سیمې چې لوړی وسلې تسليموي هغو سیمو سره باید اقتصادي مرستې وشي، خو یو تشویقی جنبه اختيار کړي، په دې هکله باید دولتي او بین المللی اداري خپل فعالیتونه سره همغږي کړي.

۴. د جمهوري رياست تاکنو پوري سل په سلو کې بايد وسلې راقولي
شي او د DDR پروسه بايد حکومت رهبري کړي ځکه تراوشه په دې برخه
کې بهريان تصميم نيسني

د جاپان سفېر چې هېواد یې د DDR په پروسه کې مخکښه رول لو باوه
وویل چې د DDR پروسه پنځه میاشتې د مخه پیل شوې ده خواسانه کار
نه او اوس بايد په نوي شکل عملی شي او د DDR پروسې ابتکار بايد
حکومت په لاس کې واخلي او په لومړۍ مرحله کې تول پخوانی قطعات
بايد منحل اعلان شي چې د دوی منحل کیدل به د تاکنو سره هم کومک
وکړي. د پوهنې وزارت مرستيال بناغلي حسیني وویل چې موږ یو کس
استازی په دې کميسیون کې لرو او هغه اشخاص چې د معلمی شرایط
پوره کولای شي موږ حاضر یو چې هغوي د معلمینو په توګه استخدام
کړو ځکه چې موږ ۳۵۱۰۴ تنه معلمین په ولاياتونو کې کمبود لرو او حتى
موږ په سې کال بود جه کې هغه معلمینو ته چې اطرافو ته ځی یو خه اضافي
امتیازات هم په نظر کې نیولی دي. د کار او اجتماعي امورو وزارت
استازی وویل چې دوی هم درې سوه کسانو ته ضرورت لري چې په
مخلفو ریشتو کې وروزې د کلیو پراختیا وزارت استازی وویل چې
موږ په ۹۰ ولسوالیو کې د ملي پیستون پروګرام پیل کړي او موږ کولای
شو چې یوزیات شمېر کسان په دولتي، بین المللی او خوصوصي سکتور
کې جذب کړو او په دې هکله مو دوہ پروپوزلې یا طرحې د DDR
کميسیون مرستيال محمد معصوم ستانکزې ته ورکړي دي.
په اخو کې استاد خليلي وویل چې موږ تول په دې موافق یو چې دولت
بايد د دې نوي پروګرام رهبري په خپل لاس کې واخلي او اوس د دولت په
سطحه یوه هماهنگي رامنځ ته شوې ۵۵.

که خه هم د DDR په هکله ډېر زیات تبلیغات و شول زیاتي پیسې مصرف شوې خودی پروسې یوازې سیاسی شکل درلوده او د دې پروسې له لارې یوازې د پنځوس زره په شا او خوا کې وړې وسلې راتولې شوې خو په افغانستان کې په میلينونو سپکې او درنې وسلې موجودې دی چې او س هم شته DDR پروسې ته زیاتره قوماندانانو داسې زړې وسلې ورکړي دی چې نه ورڅخه ملي اردو او نه هم ملي پولیس استفاده کولای شي ، حکومت د یو زاره او بې استفادې کلاشینکوف په مقابل کې ۱۵۰ ډالره ورکولې او که نور مصارف پرې ورواقچول شي نو د یو کلاشینکوف مصارف تقریبا ۳۰۰ ډالرو ته رسیدل، حال دا چې یو کلاشینکوف په هغه وخت کې په بازار کې سل ډالر قیمت درلوده او حتی داسې ویل کیده چې بعضې قوماندانانو به د زړو کلاشینکوفونو په عوض بیا نوي کلاشینکوفونه چې له منځنۍ اسیا نه قاچاق کیدل پېرودل او بیا به دغه کلاشینکوفونه قاچاقبرانو د منځنۍ اسیا خڅه د هیواد شمال او جنوب ته قاچاق کول او همدغو قاچاقبرانو به د مخدره موادو قاچاقبرې هم کوله او د ترورئیستی ډلو سره بې هم اړیکې درلودې

بناغلي علي احمد جلالى د قطر حکومت له استازيو او کنفرانس گډونوالو سره (دوحه قطر)

بناغلي علي احمد جلالى او ورسه پلاوی د ایتالیا د بهرنیبو چارو وزارت د مرستیالی سره کښه (دوحه قطر)

دقطر شیخ حسن له خوا په جوره شوی میلستیا کي شناغلی علی احمد جلالی او ورسه پلاوی دکین خوا خڅه په قطر کې د افغانستان سفير ، ډګر جنرال هلال الدین هلال ، علی احمد جلالی ، شیخ حسن ، شاه محمود میاخیل ، ډګر جنرال عبدالجمیل جنبش او ډګر جنرال صبعت الله صایق (دوچه قطر)

شاه محمود میاخیل او ترخنی یې د کابل والي بناغلی سید حسین انوري او قومي
مشران د کابل د استالف ولسوالي د تعمير د بنسته د ټبری د اينسودلو په حال کې

باميانو کې د نوي والي اغلی حبیبه سرابي معرفي کول (باميان)

شاه محمود میاخیل په باميانوکۍ د قومي مشرانواو د کورنيو چارو وزارت د منسوبينو
په منځ کې (باميان)

د بامیانو د نوي والي اغلۍ حبیبه سرابي معرفي کولو مراسم (بامیان

شاه محمد میاخیل د بامیان ولایت د چارواکو سره د بودا مجسمو د کتلو
پرمھال (بامیان

د ۲۰۰۴ کال د جمهوري ریاست تاکنی د تاکنو د یوپی حوزي خخه کتنه، شاه محمود میاخیل او د مکرویانو د سیمې د پولیسو مشرسمونوال ګلاجان (کابل)

د شاه شهید په سیمه کې د پاکنو له حوزي خخه کتنه (کابل)

په صدارت کې له رای اچونې وروسته شاه محمود میاخیل له خبریالاتو سره خبرې کوي

د کارتنه نو په سیمه کې شاه محمود میاخیل د تاکنیزې حوزې شخه د کتنې پرمھال

شاه محمود میاخیل اود کابل والي بناغلی سید حسین انوري د کابل
د سروبي ولسوالي د بنسته ډبره بدي. په انځور کې عبدالمالک صديقي هم تر ستړګو
کېږي (سروبې ولسوالي کابل)

د کابل د کلکانو ولسوالی، دنوی ودانی، دښسته اینښودني مراسم شاه محمود میاخیل د کابل والي انوري
اونور قومي او دولتي مشرانوسره (کابل کلکان)

د پولیس د فراغت او شهادتمو دویشلو مراسم د بنې خوانه ډګر جنرال نورالله خل ، ډګر جنرال شیرآغا
روحاني، امنيتی معین بناغلي ضرار احمد مقبل، شاه محمود میاخیل، ډګر جنرال سید محمد خان، تورن
جنرال سید کمال سادات او ډګر جنرال صبغت الله صایق

د لوگر ولایت د سرخ اباد ولسوالی د لوړې نیښونځی خڅه کته د ډګه نښونځی چې یوې امریکا پېښې له خوا چې په عکس کې پېښکاري رغول شوی د نومورپی بنسټي زوي ۱۱ سپتمبر په پېښه کې وژل شوی او ډګه بنسټه هم مرد ده په عکس کې د لوگر د معارف ریس غروال ، او انجینیر محمد اشرف پوپيل هم لیدل کېږي

شاه محمود میاخیل او د لوگر والي محمد امان حمیمي د قومي مشرانو سره د روغبر پر مهال (لوگر)

د بلخ ولايت د شولګري و لسوالي د صحی کلينک د منسوبيينو څخه کتنه

د پکتیا ولايت له قومي مشرانو سره کتنه ، په عکس کې د مخابراتو وزیر محمد معصوم ستانکزی او د کورنيو چارو وزارت سلاکار معین مرستيال هم ليدل کېږي

کنپ نوي والي اسدالله وفا ته د کنپ د خلکو هر کلى

امانی کوي

شاه محمود میاخیل دپولیسوند اکاډمی، دقوماندان ډګر جنرال محمد موسی نعیمی سره (د کورنیو چارو وزارت)

د کینې خوا نه جنرال محمد شفیق فضلی، جنرال نعیمی، شاه محمود میاخیل، جنرال مطیع الله او جنرال محمد حبیب ناصری (د کورنیو چارو وزارت)

د کورنيو چارو وزارت د پیشتون د اسنادو د کمپیوټري کولو مراسم: د کې خوانه شاه محمود میاخیل، جنرال شیراغا روحانی، انځیر محمد حسیب لطفی، جنرال سید محمد خان او جنرال محمد ناصر هاشمي

د کورنيو چارو وزارت د پیشتون د اسنادو د کمپیوټري کولو نه کته

بغلان ته د نوي والي جمعه خان همدرد د معرفي کولو لپاره تاب او په سالنگونو کې د
زياتو واورو وریدو له امله ودريدل

شاه محمود مياخيل د کورنيو چارو وزارت رئيستانو او قوماندانو سره (ارلي ماني)

افغانی پلاوی د بلجیم د بروکسل په بنار کې

شاه محمود میاخیل د کنې ولایت د امنیه قوماندان جنرال مطیع الله خان سابی او د کورنیو چارو وزارت د قرارگاه د قوماندان سموتووال عبدالوحید سره (د کورنیو چارو وزارت)

شاه محمود میاخیل د کنې نوي والي اسدالله وفا د معروفی کيدولو په مراسمو
کې د کنې خلکو ته ویناپر مهال

د خاص کنې د ولسوالۍ د قومي مشرانو سره ليده (د کورنیو چارو وزارت)

د پکتیا ولایت خڅه کتنه په عکس کې له کنې خواڅخه بناغلې هر یو شریفې، شاه محمود میاخیل، محمد معصوم ستانکزی، محمد احسان ضیا او معین مرسيتال (د ګردېز هوایي ډګر)

د پکتیا والي اسدالله وفا سره کتنه: د کینې خوانه امنیه قوماندان جنرال حی ګل سليمانخیل، بناغلې هریوفضل احمد عظیمي، شاه محمود میاخیل، اسدالله وفا او محمد معصوم ستانکزی (د ګردېز پهار)

د جمهوري رياست د پولتاكنو په مهال شاه محمود مياخيل د کورنیو چارو وزارت وياند
لطف الله مشعل او جنرال عبدالمنان فراهی د استقلال ليسه په حوزه کي

**پکتیا ولایت مشرانو سره د کورنيو چارو د وزپر کتنه
مارچ خوار لسمه نیټه ۲۰۰۴ م کال**

د پکتیا ولایت یو شمېر مشران د کورنيو چارو وزپر علی احمد جلالی سره د لیدنې په موخه کابل ته راغلي وو چې د خپلو سیمو ستونزې د کورنيو چارو د وزپر سره شريکې کړي. دوى هيله درلوده چې د کورنيو چارو وزرات ورسره په دې برخه کې لازمه همکاري وکړي، د دغه مشرانو له ډلې خخه یو هم عبدالحکيم منیب چې د طالبانو په وخت کې د مخابراتو د وزارت مرستیال و وویل چې د پښتنو په سیمو کې درې قوتونه دي، دولت، ایتلافی خواکونه او ترهګر او موبد دې درې واپو خخه په عذاب یو، تروریزم (القاعده) دفترنه لري چې عريضه ورته وکړو تر خو موبد ته ضرر ونه رسوی او تراوسه ترې په عذاب یو، دولتي مامورین موبد په عذابوی رشوت رانه غواړي او نور مشکلات راته پیدا کوي، د ایتلافی قواو سره هم په مشکل کې یو زمودنفرې ځایه نیسي. ده وویل چې خوک د حکومت سره جنگیږي او مجرم وي موبد بې هم مخالف یو او په شريکه بايد مبارزه ورسره وکړو خو یوازې د زرمت په سیمه کې دوه سوه کوره په یوه وخت کې تالاشي شول او هیڅوک بې هم ونه نیوه خو بې عزتی بې وکړه او دوى په اخره کې راته یوازې sorry یعنې بښنه غواړم ووايې او لاړ شي. بناغلي منیب زیاته کړه چې د حاجي سپین ورور چې بر ات نومیده، هندوستان ته د تداوى لپاره تللې و کله چې له هندوستان خخه بېرته راغي نو امريکايانو ونيوه او د ۱۳۸۲ هش کال د جدي د اتمې نیټې نه تراوسه پوري نادرکه دې، د لوګر ولايت اداري رئیس د حاجي محمد ولی موټر وړۍ او اوسم د موټر مصارف هم د دنه

غواپي، همدا شان د دوي په سيمه کي دامنيتي پوستي قوماندان خلک راغوارپي او وايپي چې د ځمکو اسناد مو راوري او که نه ځمکي درنه ضبطوو او د خلکو نه پيسې غواپي حال دا چې په پكتيا کي اکثريت خلک د ځمکو اسناد نه لري، حال داچې ددغه سيمى امنيه قوماندان هم دamerikaiyanو سره ارتباط لري او هم دطالبانو سره، زما کوري په تلاشي کړ او دلته په کابل کي زما په جايداد دعوه لري يو بل تن وویلې چې زما ورور تورن محمد امان چې پخوا يې د حزب اسلامي سره جهاد کړي و، نه مياشتې وړاندې امریکایانو نیولی او ترا او سه پوري بندی دی په داسې حال کې چې دې پكتيا په قول اردو کې برحاله مدبر د پېژند و، د قول اردو قوماندان او والي هم د دې تصديق کوي خوشک يې نه خوشې کوي، دې مشرانو وویل چې بله مسئله د پاچا خان ځدران ده که دا حل شي نو په پكتيا کي به دا نیول او کمشکش راکم شي، همدا شان اکثريت قوماندانانو بیا د پخوا په شان پاتکونه اچولي او خلک ځوروسي د وزپرو يو تن مشر حاجي ګل محمد وویلې چې د وزپستان، احمدزيو او اتمانزيو ټول مشران موب دلته په اتفاق راغلي يو او د انگورو په اوه کې بايد ولسوالۍ جوړه شي ځکه موب د دشمن په دروازه کې يو او دا زموږ عرض دی چې تاسي ته مو ورساوو او خپل راتلونکي نسل ته به زموږ غاره ازاده وي چې موب د دوي عرض ترتاسي رارسولي دی.

همدا شان د ګومل دخروتو د قوم يو تن مشر د محمد حسن په نامه وویل چې تاسي بايد له موب سره يو هيئت وليرئ چې له نېډې نه سيمه وګوري او دا دوه کاله کېږي چې دسرحدی لوا په نامه تشکيل شته دي، معاشونه اخستل شوي دي خو هلته په سيمه کي نه نفره هم نه لري، دې مشرانو دا هم غښتل چې په خپلو سيمو کي قومي مليشې جوړي کړي

خو د کورنيو چارو وزارت د دوى دې غونبتنې سره موافق نه و ، جلالۍ
صيېب دوى ته وویل چې ماد پکتیا والي راغونبستی او ډپرژربه د پاچاخان
مسئله حل شي ستاسي نوري ټولې خبرې سمې دې او دهه مشکل لپاره
حل لاري چاري ټېوو.

په همدي ورڅ د غزنې يو شمېر مشران د حضرت ابوبکر په مشری، چې
دوه اواني، د مخدہ کلیفورنیا نه راغلی و د کورنيو چارو د وزپر سره د کتنې
لپاره راغلل او دا غونبتنې یې کوله چې ټول مجاهدين او عام طالبان چې
بنديان دې باید خلاص شي ئکه دوى جهاد کړي او مجاهدين دې، د
جهاد په دور کې یوازې د غزنې د اسفنده کلي کې یو کور چې څلور ويشت
کسه په کې شهیدان شوي او س دغه کلى د شهید خيلو په نامه یادېږي،
ده وویل چې پښتنه د سړکونو له سره نیول کېږي او بنديان کېږي حضرت
ابوبکر خپله ملکي پخوله او غونبتل یې چې په دې توګه دخان پسې يوه
ډله جوړه کړي

په همدي ورڅ د هزاره جاتو دايکندي يو شمېر مشران د سليمان یاري
په مشری، د کورنيو چارو دوزپر سره د کتنې لپاره راغلل او د دوى غونبتنې
داوه چې د رئيس جمهور له خوا د هزاره جاتو په سيمه کې د څلورو نورو
ولايتونو او ۵۲ ولسواليو د چوريدو امر موجود دی اما اجرات پري نه دې
شوي، دوى وویل چې ترڅو د احزابو نمایندگان زموږ په سيمو کې
حاکمان وي هلته د خدمت هيله نه شته دې نو دوى باید تبدیل او هم بې
وسلې شي ئکه چې د دوى د لاسه د شهرستان، ورس او پنجاب زيات ولس
مهاجر ته مجبوره شوي دې، د دوى ادعا دا وه چې محلې چارواکي د
مخدره موادو په قاچاق کې لاس لري او د بیا رغونې د کارونو نه کمشن
اخلي. د ايت الله بهشتی زوی بساغلي فخری وویل چې د شهرستان په سيمه

کې تول چارواکي د یوې کورنى نه دي او یوازې درې زره منه اپین يې
دعاشر په نامه د خلکونه تول کړي دی زموږ مشکل د دولت سره دا دی چې
په موږ يې ظالم حاکمان مقرر کړي دي. سليمان یاري په اخړه کې وویل
چې یو وختې زموږ تول محلې چارواکي پښتنه و خو موږ دومره شکایت
نه درلوده خو اوس موږ د خپلو هزاره ګانو نه په عذاب یو.
دا خبره ریښتیا ده ئکه د هرې سیمې او هر قوم جنګسالارانو په خپلو
سیمو کې خپل خلک زورو لي او ظلمونه يې کړي دي.

**د کابل د پولیسو د تعلمي مرکز شخه د پولیسو
د فراغت په مړ اسمو کې ګډون
اپریل خوار لسمه ۲۰۰۴ ز کال**

نن د PRT د مشترابه د نظارت کمیتې دغونډې نه وروسته د جلالۍ
صېب سره يو ځای په موټرکې د پولیسو د تعليمي مرکز پر لور روان
ووچې د ملي پولیسو د ګروپ د فراغت په مړ اسمو کې ګډون وکړو، په
لاره کې راته جلالۍ صېب وویل چې پرون مې کرزې صېب ته وویل دا به
نه ده چې د اسمعیل خان پرخای يو بل هراتی د هرات دوالۍ په توګه وتاکل
شي ځکه دا کومه مېراشي چوکې، نه ده چې خامخا به هراتی تاکل کېږي
نوښه به دا اوی چې د اسمعیل خان پرخا باید يو بې طرفه کس وتاکل شي،
له بله خوا دا امتیاز ورکول هم نه دی پکار چې دده زوی دې د هوانوردی
او ترانسپورت وزېرشي ځکه په دې توګه د ده نفوذ په مرکزې حکومت کې
اضافه کېږي او په هرات کې به هم لاس و هنه کوي خو کرزې صېب زما دا
پیشنهاد ونه مانه جلالۍ صېب وویلې چې که زما اصرار نه واي نو کرزې
صېب جنرال دوستم د ملي دفاع د وزېر په توګه تاکلو ما ورته وویلې که
دا کار وشي نو دا په دې مانا ده چې ده ته باج ورکوي، د دې خبرې يادونه
ضروري ده چې د اپریل په اتمه نیټه د جنرال دوستم نفرو چې د فارياب د
والې په کور او دفتر پرغل وکړ او د فارياب والې عنایت الله عنایت چې
ازبک هم و د جنرال دوستم د نفرو دلاسه و تبنتیده او د امنیه قوماندان هم
ښار پرېښود، جنرال دوستم بیا وویلې چې په دغه سیمه کې دا مشکل د
کورنيو چارو وزېر علی احمد جلالۍ او ملي دفاع وزېر مارشال فهيم

جور کړي نو دوی دواړه باید دخپلو وظيفو نه لري شي. جنرال دوستم ويلى چې والي د حکمتیار د اسلامي حزب پوري تراو لري او دامنيه قوماندان هم طالبان تقویه کوي ، حال د اچې د ۲۰۰ مې فرقې قوماندان هاشم حببيي خو ورځي د مخه والي ته خبر ورکړي و چې جنرال دوستم خپل نفر په شخصي جامو کې په کورونو کې ئاي پرخائی کړي دي او د فارياب په بنارکې د ګډوډي تکل لري چې همداسي وشوله خود فارياب PRT، بنار دچوراو چپاول نه وړغورلو، د کورنيو چارو وزارت سمدستې درې سوه پوليس او ملي اردو ۷۵ کسه د ميماني بنارتنه ولېبل تر خو وضع بېرته په کنټرول کې راشي.

د پوليسو د فراغت په مرأسمو کې پوليسو ته په خطاب کې جلالې صېب وویل چې تاسي د افغانستان دخلکو به زړه کې ئاي لري خود هغه چا د سترګو اغزي یاستې خوک چې په افغانستان کې دامنيت د خرابې په لته کې دي، دا ستاسي ملي افتخار دي او هم دا ستاسي مسلکې او شخصي افتخار دي ئکه تاسي دخلکو د امنيت مسؤول کېږي او تاسي وضعیت کنټرولوې، که په دې کارکې بریالې شولي نو دا به ستاسي لوی افتخاروی خواصلي کنټرول تاسي باید د خپل خان نه پیل کړي، اميد لرم چې تاسي خلک و ګورۍ نو تاسي ته مراجعه وکړي نه چې خلک د تاسي نه وتنبتي او تاسي د خلکو د ټورونې سبب شي ئکه او س زمونږ ولس د دولتي کسانو له خوا ټورول کېږي زله تاسي یوه هيله لرم چې تاسي خپل خداي حاضر و ګنې او د خدمت کولو شعار خپله دنده و ګرځوي.

جنوبی ولاياتونو (پكتيا، پكتيكا خوست او لوگر) ته
د مخابراتو د وزپر په مشري د يو لوړ پورې پلاوي سفر
د مې د میاشتې د لسمې نیټې نه تر دولسمې نیټې پوري ۲۰۰۴ زکال

د وزپرانو شورا د پريکري پر اساس د مخابراتو وزپر محمد معصوم
ستانکزی په مشري يو لوړ پورې پلاوي تعين شو تر خود مې د میاشتې
په لسمه نیټه د پكتيا، پكتيكا، خوست او لوگر ولايتنو ته سفر وکړي
او د دغه سيمو د امنيتي، اداري او هم د بياراغونې د کارونو نه مفصل
راپورد وزپرانو شورا ته وړاندې کړي. د دغه پلاوي غړي په لاندې توګه
وو.

۱. ډګر جنرال فضل احمد عظيمي د کورنیو چارو وزارت اداري معین
۲. بناغلی محمد احسان ضیا د کليو او پراختيما د وزارت معین
۳. انجينير جلالزاده د بناري جورونې وزارت معین
۴. بناغلی صديقي د مالي وزارت سلاکار
۵. محمد انور رحماني د اداري اصلاحاتو د کميسيون غړي
۶. معین مرستيال د کورنیو چارو وزارت سلاکار او د افغانستان د تحیکم ثبات د پروګرام مسؤول
۷. ارسلان جمال د افغانستان د تحکیم ثبات د پروګرام معاون
۸. شاه محمود مياخيل د کورنیو چارو وزارت ستر سلاکار
د کابل د هوایي ډګر نه مو د ملي دفاع وزارت په الوتکه کې سهار اوه
بجي او پنځه خلوینښت دقیقې پرواز وکړ او د پنځه خلوینښتو دقیقو
الوتنې نه وروسته د سهار په اته بجو او د پرسو دقیقو د ګردیز ولایت

هوایي ڈگر ته ورسیدو او د ولایت په مقام کې مو د پکتیا والي او مشاور وزبر اسد الله وفا، د امينه قوماندان جنرال حى گل سليمان خپل او نورو

محلی چارواکو سره وکتل او د خپل سفر موخي مو ورته وویلې چې:

۱- دولسواليو عمومي ارزيا بي، د پرسونل، د دانيو او تجهزاتو له امله.

۲- د امنيتي وضع او اداري اصلاحاتو ارزيا بي

۳- کومې يو ميليون ډالره چې د اساسي قانون په لویه جرګه کې د دولت رئيس کرزي صيب له خوا هر ولایت ته منل شوي ده ګو لپاره د پروژو انتخابول.

اسدالله وفا زموبد پلاوي د راتګ نه مننه وکړه او وویلې چې موبد دوه رهایشي يا استوګن ځایونو پروژې د مارانو چې په سيمه کې چې هر یوه یې د دولس سوه کورونو لپاره د ځمکې نمرې په کې په نظر کې نیول شوي او هم د ۲۷ لوړ پورو د دانيو پروژه اونتشې نهه میاشتې د مخه د کورونو او بنار جوړولو وزارت ته د منظورولو لپاره لېږلي خو تراوسه یې هېڅ درک نه شته دي، د ولسواليو ټول مرکزونه د د دانيو لپاره ځمکې لري او د داني جوړولو لپاره خه مشکل نشته دي. اريوب ځائي، زرمت، سيد کرم او ځمکنى ولسوالي یو خه د داني لري خونوري ولسوالي هېڅ د داني نه لري. ده وویل چې کله چې موبد دلته راغلو یو ميل سلاح هم د امنيې په قوماندنې کې نه وه خواوس د کورنیو چارو وزارت دوه سوه ميله سلاح او ۸ جيپان رالېږلي دي خود ولسواليو سره مخباراتي سيستم نه لرو او صرف یو ستلايت تيلفون مو هري ولسوالي ته ورکړي خود ستلايت د کارت لپاره چې ولسوالان موږ ته تيلفون وکړي پيسې نه لرو. همدا شان د پکتیا د ټولو مشرانو دا خونښه ده چې په هغه يو ميليون ډالره چې د ولایت لپاره وعده شوې د پکتیا د پوهنتون په جوړولو مصرف کړو

او د پوهنتون د ټمکي نه دیوال پري را تاو کرو. اسدالله وفا وویل د پکتیا لپاره مهمه پروژه د مچلغو بند جوړول دي او همدا شان د ګردیز د بنارد سرکونو جوړول خورا مهم دي

په هغه غونډه کې چې د قومي مشرانو او اداري پرسونل سره جوړه شوي وه، د پکتیا والي اسدالله وفا وویلې چې دلته موږ قومي شورا او حتی د بسحود چارو د سمباليست لپاره شوراګانې جوړي کړي او د حکومت سره همکاري کوي او غواړي چې د تاکنو لپاره د رایو د کارتونو په پروسه کې برخه واخلي. په پکتیا کې توپک سالاران ختم شوي او تول عایدات د ګمرکاتو د حکومت په خزانه کې تحويلېږي، ده وویل چې تېر کال یوازې ۸ لکه افغانۍ حکومت خزانې ته تحويل شوي وي او سېرکال تراوسه پوري څلور میلیونه افغانۍ د حکومت خزانې ته تحويل شوي خو ده وویل چې په پکتیکا کې امنیت د قومونو له خوانیوں شوی دی خود خلکو سره ډېږي وعدې شوي او تراوسه پوري یوه یې هم نه ده عملی شوي.

د پکتیا د والي د خبرو نه وروسته د مخابراتو وزیر محمد معصوم ستانکزې د کابل نه راغلي پلاوی په استازیتوب لوړۍ د دولت رئیس حامد کرزی سلامونه دوی ته ورسول او وویل چې په تېرو دوہ لسیزو کې د افغانستان تولو خلکو قرباني ورکړي مګرد افغانستان خلکو د آزادۍ د نعمت نه ګتې وانخستله او بالاخره نړبواں راغلل چې موږ بیا جوړ کړي، دا زموږ لپاره د تاسف ئای دی خو بیا هم باید موږ ددې فرصت نه ګتې واخلو، ځکه د توپک په زور وطن نه شي ابادیدا او د خلکو حمایت او همکاري ضروري ده که ډېر خه نه شو کولای یو خه کولای شو او هغه خه چې کولای شو هغه باید عملی کړو.

د ستانکزی صېب د خبرو نه وروسته د بېړني، لوی جرګې وکيل داود شاه نيازی خبرې وکړي او وویلې چې کله مشکل وي نو د پکتیا د خلکو نه ملاتې غونبنتل کېږي خو چې کله د اميتسا وخت راشي بیا لویه پکتیا شاته واچول شوي. ده وویل چې شپږ میاشتې د مخه د پکتیا پوهنتون د کاغد پر مخ منظور شوي خو عملی هېڅ ګام نه دی اخستل شوي، په بېړه او ټونګۍ، موږ ته القاعده ویل کېږي خو دا زموږ ګلتور دی او د دي نه تېريدي نه شو، موږ پوهېږو چې څوک د افغانستان د وحدت لپاره کار کوي نو موږ د هغوي په څنګ کې ودرېږو ده وویل چې موږ ۱۸۰۰ کسه ملي اردو ته لېږلي او دې ته حاضريو چې ملي پوليسو ته هم نفر ورکړو.

د پکتیا په ولايت کې بل عمده مشکل د خلور غېر رسمي ولسواليو موجودیت وو چې د تولو داغونښنه وه چې مرکزي حکومت هغه باید په رسميت و پېژنې او هم د پوليسو تشکیلاتو او تجهيزاتو ته جدي توجه وشي څکه د ګردیز د بنار لپاره یوازې ۴۵ پوليس په تشکیل کې نیول شوي دي. دوی وویل چې درې کسه د منګلو او یو کس د خمنکنیو په سیمو کې چې د پاکستان له خوا تقویه کېدل او بمونه بې اینسودل د اربکیو له خوا ورسره جګکه وشوه چې دوه یې مړه او یو یې زخمی شو او د دوی د له منځه وړلوا نه وروسته په سیمه کې ارامي راغلي ده.

د پکتیا د خلکو یو مشکل دا او چې دوی د هغه کسانو نه چې د امریکایانو سره کار کوي او د کمپاين په نامه یادېږي او په عملیاتو کې برخه اخلي شکایت درلوده چې دوی د کورونو د تلاشی په وخت کې غلاوې کوي او زیات مشکل دوی جوړ کړي دي.

د ګردیز نه وروسته د مې د میاشتې په یولسمه نېټه ما زدیگر په دریو بجو او پنځه خلویښت دقیقونه ګردیز نه خوست ته په چورلکه کې لارو او

د شلو دقیقو پرواز نه وروسته دخوست په هوایې ھګر کې کیناستو د خوست والي معراج الدین پتیان، دخوست دولایت مرستیال ډاکتر محمد ابراهیم، د امنیه قوماندان جنرال محمد ایوب، د فرقې قوماندان جنرال خیال باز او گن شمېر مشرانو سره دولایت په مقام کې موکتل او د خپل سفر موخي مو ورته تشریح کړي د مخابراتو وزبر ورته وویلې چې افغانستان زموږ او ستاسې مشترک کور دی او د اوطن به د افغانانو په لاسونو جوړېږي څکه نړیواله ټولنه یوازې د مور سره مرسته کولای شي، مخدره مواد، بهرنې مداخلې، بې اتفاقې او ادارې فساد زموږ د نه پرمختګ اصلې دليلونه دي.

د خوست والي معراج الدین پتیان په خصوصي غونډه کې وویل چې د خوست د دېشو ادارو د مشرانو نه ۲۷ې غله دي او د دولت د جوړولو هېڅ اراده نه لري او ټول باید تبدیل شي، د خوست والي احساسات او طرز تفکر دا و چې د خوست په سیمه کې Disney World (21) یعنې د دنیا د ننداړې عجایب ګر جوړ کړي البته دا او داسي نوري پروژې چې ده په نظر کې درلودې د قدر وړوي خو عملی اړخ یې نه درلوده، د خوست والي وویلې چې د ټئي، یعقوبې، صبرۍ او سپېرى ولسواليو کې امنیتی یو څه مشکل شته خو په نورو سیمو کې امنیت بنه دی د خوست د بنار د او بود شبکې فعالول اساسی مشکل دی چې د خوست بناریانو ته صحی او به ورسېږي او دا باید عاجل جوړ شي. د خوست د مشرانو یوه جدي غونښتنه دا وه چې که د خوست د طب فاکولته چې د لوړو تحصیلاتو وزارت له منځه وړي پېرته فعاله نه شي او د لوړو تحصیلاتو وزارت د

Disneyland یا Disney world عجایب ګر په ټوله دنیا کې په دریو څایونو کې جوړ شوی دی چې دوه یې په امریکه او یو یې په فرانسه کې دی

خپلې د غه پريکړي نه صرف نظر ونه کړي نو د خوست ولايت به د مرکزي حکومت سره هېڅ همکاري و نه کړي او هم به د خوست ولس په ټاکنو کې برخه وا نخلي، زموږ د سفر نه وروسته د لوړو تحصیلاتو وزارت د خپل دغه تصميم نه تېر شو او د خوست د طب فاكولته يې بېرته په رسميت وپېژندله.

د خوست مشرانو د کورنیو چارو وزارت نه مننه وکړه چې د پاسپورت موده پنځه کاله کړي او د مخابراتو وزارت دوى ته یوه مخباراتي دستگاه منظوره کړي ترڅو په کار پیل وکړي او همدا شان يې د ماليه وزارت خخه چې د دوى پخوانۍ ماليه معاف کړي د مننه وکړه.

د مې د مياشتې په دولسمه نېټه مو سهار د پکتيكا ولايت مرکز شرنې ته سفر وکړ او په چورلکه کې د خلوینښتو دقیقو پرواز نه وروسته هلته ورسیدواو د پکتيكا د نوي والي ګلاب منګل سره مو ولیدل.

د شرنې بنار هېر وړوکي بنار ګوتې او د نوي والي د راتګ سره د دولتي ادارو د دانیو د جوړولو یوڅه کار د PRT په مرسته پېل شوي و. پکتيكا ۱۹ رسمي ولسوالي درلودې او د خلورو نورو ولسواليو پیشنهاد يې د کورنیو چارو وزارت ته لېږلې و چې منظور شي، د پکتيكا والي وویل چې د پکتيكا ولايت ۳۵۰ کيلومتره سرحد د پاکستان سره لري او د نفوسو شمېر يې ۱۵.۵ ميليونو په اندازه کې تخمين شوي دي. پخوا کټواز او اړګون دوه لوی ولسوالي وي چې د لوی پکتيكا ولايت پوري مربوطو وي خو وروسته دغه دواړه لوی ولسوالي سره یو ئای شوې او د پکتيكا په نامه ولايت چې مرکزې شرنې شوه جوړشو.

د پکتيكا والي وویل چې په پکتيكا کې شپږ ليسي شته چې خلور يې ودانۍ لري او دوه يې نه لري. خو ابتدائيه او متوسطه نبوونئي هېڅ

ودانۍ نه لري او یوه وړه شفاخانه په مرکز کې موجود ده او سرکونه حتی د ولایت په مرکز کې هم پاخه نه دي، هر ریاست او س یوه خونه لري چې هم دفتر دي او هم د مامورینو د خوب ئای او هم پخلنځای (آشپزخانه) ! ګلاب منګل وویلې چې د برمل ولسوالۍ تقریبا شل ورځي دمخته بیا فعاله شوي او شپته کسه مسلح پېره او ګزمه کوي ده وویل چې د ټولو ولسوالیو لپاره دولتي Ҳمکې شته چې ودانۍ په کې جوړې شي. که خه هم د شرنې بنار ماستر پلان د داود خان په وخت کې ترتیب شوي خو Ҳمکه وجود نه لري او ددې ئای خلک ددې مانع ګرځي چې دغه پلان دلتہ تطبیق شي ځکه دوی قبالي لري او دولت باید د دوی د Ҳمکو بیه ورکړي

دامنيه قوماندان مرستیال سمونوال شاه ولی سروضه وال وویل چې د پکتیکا په ولایت کې یوازې پنځلس کسه مسلکي صیب منصبان شته او نور ټول یې غېر مسلکي دي فعلاً جنګي عملیات نشته خو د کټواز، وړممي، تروې، ډيله او جاني خبلو ولسوالیو کې طالبان تګ او راتګ لري او ددې ئای نه په زابل او نورو سیمو کې هم فعالیت کوي، دنوې والي د راتګ سره په زیادترو ولسوالیو کې قومي سوراګانې جوړې شوي او امنیتي وضع نسه شوي.^۵

د پکتیکا والي ګلاب منګل وویل چې زیاتره ولسوالۍ د محلی سوراګانو په قوت ساتل شوي او د تروې، وړممي او واژه خوا په ولسوالیو کې د سوراګانو او طالبانو ترمنځ یو خه تفاهم شته ځکه موب دومره قوت د ملي اردو او ملي پولیسو نه لرو چې هلتنه یې ولپرو. خورځي دمخته د ائتلاف قواؤ د پکتیکا ولایت د مرستیال او د امنیت د رئیس په کورونو چاپه واچوله او هغه یې تالاشي کړل چې دې کار دولایت

موقف ته يو خه ضرر ورساوه. د پولسو په تشکيل کي ۲۴۰ صيغه منصبان لرو چې يوازې شل کسه يې موجود دي ګلاب منګل وویل چې مرستندويه خېريه ټولني شاگردانو ته يو خه کومک ورکوي مګر هغه هم د معارف رئيس په خپلو جييونو کې اچوي او همدا شان د کليو پراختيارياست پخوا قراردادونه يوازې يوې NGO ته ورکول خو اوس موږ دا قول بند کړي او هر سري د قراردادونو په داوطلبۍ کې برخه اخيستلي شي، ده وویل چې په جنوبې وزبرستان کې د پاکستان د قواو د عملیاتو نه وروسته زیات طالبان افغانستان ته راغلي خو په قول سرحد کې يوه امنيتي پوسته هم نشته چې موږ يې مخه ونيسو يوازې په شکین کې ائتلافېي قواوې یو مرکز لري ګلاب منګل وویل چې د پکتیکا ولايت هغه ولسوالۍ چې بیا فعاله شوي باید دېر ژرتقویه شي که نه د خلکو اعتماد پر حکومت کمېري او دغه ولسوالۍ به بیا د مخالفینو له خواونیول شي. د والي د لیدو نه وروسته مو د یوناما او PRT د استازو سره وکتل او قولو د پکتیکا دنوی والي د کارنه خونې خرگندوله.

په همدي ورځ یعنې د مې د میاشتې په دولسمه نېته د غرمې ډودې نه وروسته په چورلکه کې د پکتیکا ولايت نه د لوګر ولايت په لور حرکت وکړ چې د دېرشو دقیقو دالوتنې نه وروسته د لوګر ولايت مرکز پل عالم ته ورسيدو. د لوګر والي محمد امان حميمي، د امنيې قوماندان پاسوال پکتین او نورو محلې چارواکو سره ولیدل. د لوګر والي وویلې چې د لوګر د شپړو ولسوالیو له جملې نه يوازې د خروار په ولسوالۍ کې امنيتي وضع بنه نه ده حکمه د غزنې او پکتیا ولايتونو سره نښتې ده او دغه ولسوالي د طالبانو په وخت کې جوړه شوې ده چې پخوا د نرڅ د ولسوالۍ مربوط سيمه وه خو خلک یې د لوګر ولايت نه ئان بیګانه

احساسوی نو بنې به دا وي چې دغه ولسوالي د غزني يا پكتيا ولايت سره يو ځای شي ځکه خلک يې د دغه دوه ولايتوو سره زياتي اړيکي لري، ده وویل چې په عبورې دوره کې د دغه ولسوالي خلک د طالبانو په نامه د لوګر ولايت د چارواکوله خوازوريديلى او تهدید شوي وو نو ځکه د لوګر ولايت د مرکز سره اړيکي نه نيسی او سرک هم دغه سيمې ته نشته چې موره هلته زيات تگ راتگ وکړو.

د امنیه قوماندان وویل چې دوى او س د تولو ولسواليو سره مخباراتي اړيکي د دُر بعد (لري واتن) مخابري په اساس لري خود پوليسيو د جلب او جذب پروسه ورو روانه ده. ځینې ولسوالان او قوماندان چې بې سواده دې او د دوى موقف په خطر کې دی یو خه ګډوډي او تشنج جو پوي خو د تاکنو نه دمخه بايد د لوګر ولايت په تولو ولسواليو کې یو خه تغېرات راشي.

د لوګر والي وویل چې تولې ولسوالي ودانۍ نه لري او په ځينو حساسو سيمو کې لکه تنګي واغجان، بیني شپرافگن او په خرڅ کې بايد امنیتي پوستې واچول شي تر خو امنیتي وضع مطمئنه شي.

د لوګر د والي او امنیه قوماندان سره د خبرو نه وروسته د پل عالم د کوچيانو مكتب سالون ته لارو چې د دغه ولايت د سپین پېرو او مشرانو سره وکورو. د مخباراتو وزپر محمد معصوم ستانکزي زموږ د سفر موخي تشریح کړي او د خلکو همکاري يې دامنيت په راوستلو، بیارغونې او اداري اصلاحاتو په برخو وغوبنټه

د لوګر ولايت مشرانو لکه حاجي سيد محمد، ډاکټر فضل الله مجده، محمد عثمان طارق، وکيل عنایت، وکيل باسم الله، ډاکټر اسدالله همتی او حاجي محمد عمر په خپل وار سره خبرې وکړي او د

سیمې په مشکلاتو غړېدل. دوی د دولت د رئیس د غوبښني نه چې طالبان او اسلامي حزب کسان باید راشئ او په تاکنو کې ګډون وکړي خوبنې بنکاره کړه دوی په خپلو خبرو کې د هغه کسانو په نیولو کې چې د حکومت سره همکاري هم کوي خو دائتلافي قواو له خوا نیول کېږي اندیښنه بنکاره کړه او وویل چې د ائتلافی قواو فعالیتونه باید د لوګر په ولايت کې د امنیه قوماندان، ملي امنیت او د اردو د قطعاتو سره همغږي شي ټکه خلک دولت ته ضرورت لري او دولت خلکو ته د لوګر ولايت د کتنې نه وروسته زموږ د پلاوی ټول غږي په موږو کې کابل ته ستانه شول.

ددې سفرنې وروسته موبې ټفصیلی راپور کابینې ته وړاندې کړ چې په هغه کې مشخص امنیتی، ادارې او بیارغونې کارونو د پرمختګ او د ولس د اعتماد د جلبولو لپاره په کې وړاندیزونه موجود وو. همدارنګه د مې د میاشتې په شپارلسمه نېته د مخباراتو وزېر او ما د ملګرو ملتونو د خاص استازې په کور کې ټولو مرستندویه هېوادونو استازو ته د خپل سفر په هکله معلومات ورکړل او د دوی نه مو و غوبښتل چې خپل کارونه باید د محلی ادارو سره همغږي کې او د افغانستان د تحکیم ثبات پروګرام سره باید مرسته وشي ترڅو د افغانستان ولسوالۍ فعاله، ودانۍ یې جوړې او د شایستګی پر بنیاد پرسونل استخدام شي.

په قطر کې د افغانستان د پولیسو سره د حمایت په کنفرانس کې د
 کورنیو چارو د وزپر او ورسه پلاوی ګډون
 د مې میاشت د اولسمې نیټې خخه تر نولسمې نیټې پوري،
 ۲۰۰۴ زکال

د قطر کنفرانس لوړنۍ کنفرانس و چې د پولیسو سره د کمکونو د جلبلو په منظور جوړ شوي و، په دغه کنفرانس کې د ګاونهي هېوادونو د کورنیو چارو وزپرانو، د پولیسو سره د مرستو په برخه کې مخکنې هېواد جرمني د کورنیو چارو وزپر او د افغانستان د کورنیو چارو وزپر علي احمد جلالی او دسيمي د یو شمېر نورو هیوادونو استازو ګډون کړي وو. جلالی صېب سره په دغه سفرکې د کورنیو چارو د وزارت امنیتي مرستيال ډګر جنرال هلال الدين هلال، د ترویزم سره د مبارزې رئيس پاسوال عبدالجميل جنبش، د پولیسو د ریاست مرستيال پاسوال محمد حسن اتمر د سرحدې قواو مرستيال مل پاسوال عبدالرحمن، د جنابې جرمونو رئيس پاسوال صبغت الله صاقی د مخدره موادو پر ضد د مبارزې رئيس سمونوال ستاري، د ترافيكو عمومي رئيس پاسوال عبدالشكور خبرخواه او زه ملګري وو.

د مې د میاشتې په ۱۸ مه نیټې مخکې له دې چې کنفرانس په رسمي توګه په لسو بجو پیل شي د کورنیو چارو وزپر علي احمد جلالی د چین د خلکو د جمهوریت د پلاوی سره ولیدل او د چین پلاوی د پولیسو سره د کومکونو ژمنه وکړه، کنفرانس د قطر دولت د امنیت د وزپر له خوا پرانستل شو او تولو راغلو پلاوو ته یې هرکلی ووايې ورپسې جلالی

صېب خبرې وکړي او د افغانستان په روانو حالتو او د پولیسو په مشکلاتو یې رنا و اچوله او د ټولو ګډونوالو خخه یې مننه وکړه چې په دې کانفرانس کې برخه اخستې ده نوموري له ټولو وغونېتل چې د افغان پولیسو سره دې په تجهیزاتې برخه کې مرستې وکړي.

د کنفرانس په جريان کې د روسيه، پاکستان، تاجکستان، هند، متعدده عربي امارات، انگلستان، ازبکستان او دامریکا متحده ایالاتو پلاوی خبرې وکړي او د افغانستان د ملي پولیسو د روزني او مجہز کولو ژمنې یې وکړي.

د کنفرانس په ترڅ کې جلالې صېب د مختلفو هېوادونو د پلاوو سره دوه اړخیزې لیدنې هم درلوډې نو په دې برخه کې یې داېران د کورنیو چارو وزپر موسوي لاري سره دوه اړخیزه غونډه درلوډه او ده ګه غونښته داوه چې د دواړو هېوادونو ترمنځ دې یو امنیتی کمیسیون جوړ شي تر څو په امنیتی مسائلو سره وغږېږي او دا غونډې باید منظمې وي، داېران د کورنیو چارو وزپر دا پیشنهاد هم وکړ چې که د افغانستان د بهرينو چارو وزرات په غونښته داېران د کورنیو چارو وزارت مرستیال ته د افغانستان د سفر زمينه برابره شي دابه ډېرې بنې وي ترڅو له نړدي په دې موضوعاتو مفصلې خبرې وکړاي شو. ده وویل چې دا به بنې وي چې د کانفرانس د ختمیدو نه مخکې د افغانستان د ګاونه یو هېوادونو پلاوی په خپلو منځو کې یوه مشترکه غونډه وکړي، داېران د کورنیو چارو وزپر یادونه وکړه چې دوی د پاکستان سره هم د سرحدی مسائلو لپاره یو مشترک کمیسیون لري. د تاجکستان د کورنیو چارو وزپر سره په کتنه کې هغه هم په دې نظر و چې د دواړو هېوادونو ترمنځ باید د سرحدی همکاري په اړوند یوه تفاهم نامه جوړه شي ځکه چې د تاجکستان سرحدی قواؤې د

کورنیو چارو د وزارت پوري نه دې تپل شوي. دواړو وزبرانو د افغانستان د کورنیو چارو وزبر ته بلنه ورکړه چې په فرصت کې ددوی له هېوادونو نه لیدنه وکړي.

په همدي ورڅ د ايتاليا د بهرنيو چارو وزبر مرستيالي د جلالۍ صيب سره وکتل او جلالۍ صيب ته يې د ايتاليا د کورنیو چارو وزبر له خوا بلنليک ورکړه چې د ايتاليا نه کتنه وکړي. جلالۍ صيب هم په خپل وارد ايتاليا د حکومت او خلکو نه مننه وکړه چې په افغانستان کې د عدلې ريفورم په برخه کې مخکښه هېواد دی او زياتې مرستې يې کړي دي. د ايتاليا د خارجه وزارت مرستيالي وویلې چې دوی په افغانستان کې د زندانونو او خاستا په شېرغان کې د بنديانو د وضعیت په هکله اندیښنه لري ځکه په عراق کې د بنديانو سره د امریکایانو بدچلنډ موږ په تشوش کې اچولي يو خو جلالۍ صيب اطمینان ورکړه چې د شېرغان بنديان د پلچرخي محبس ته انتقال شوي او موږ ته هم مشکله ده چې دا پاکستانی بنديان د زیات وخت لپاره وساتو. نپیوال سره صليب ته اجازه ورکړي شوې چې وخت په وخت د دې بنديانو نه لیدنه وکړي.

په همدي ورڅ د افغانستان د کورنیو چارو وزبر د جرمني د کورنیو چارو د وزبر Otto Schily او د پاکستان د کورنیو چارو وزبر بناګلي فيصل سيد صالح حیات سره ځانګړې دوه اړخیزې کتنې درلودلې دوی جلالۍ صيب ته د دوحا کنفرانس د برياليتوب په اړه چې زیات کمکونه او حمایت يې د پولیسو لپاره جذب کړ مبارکي وویله د پاکستان د کورنیو چارو وزبر زیاته کړه چې عربي هېوادونو ونډه ډېره مهمه ده او د افغانستان سرحدې قواؤې باید تقویه شي تر خو سرحدې مشکلات حل شي ده زیاته کړه چې پاکستان د غلام خان په بندر

کې غواړي چې د پاسپورت دخولي او خروجي مرکز جوړ کړي ترڅو د ترورئستانو د تګ او راتګ مخه ونیسي ده زیاته کړه چې امریکا په سیمه کې یوې او بدمهالې پالیسي ته ضرورت لري او که افغانستان ته د ده د سفر په موقع یوه شریکه تفاهم نامه خاصتاً د مخدره موادو د قاچاق د مخنيوي په لحاظ لاسليک شي نوزیاته به بنې وي.

جلالي صېب د پاکستان د کورنیو چارو وزبرنه په خبرو کې وویل چې لومړي ستاسي نه مننه کوم چې په دې کنفرانس کې مو برخه واخیسته او ستاسي د حسن نیت او بنه پیشنهادونو هرکلی کوم خودري نقطې ټېږي مهمې دی: اول دا چې باید یو بل سره بنه و پېژنو، دوهم دواړه هبوادونه د یو شان چیلنځونو سره لکه تروریزم او مخدره مواد مخامنځ دی او بې له یو بل سره همکاري نه بله لارښته ده، او درېیم افغانستان د پاکستان په اړوند بنه نیت لري او بې له بنه نیت درلوډلو نه موب کاميابیداۍ نه شو. جلالی صېب زیاته کړه چې دا خلورم څل دی چې زه او ته سره ګورو او په هر څل ليدو زموږ ترمنځ د اعتماد او باور فضا زیاتېږي. فعلاً زموږ ۳۷ کسه افغاني پولیس په پاکستان کې د تربیه او روزنې لاندې دی د افغانستان د سفېر په قول زموږ د پولیسو تربیه او روزنې په بنه توګه په مخ ئې. کله چې تاسي د جولاۍ د میاشتې په یولسمه نېټې افغانستان ته تشریف راوردا تفاهم نامه به لاسليک کړو، موب باید د یو بل سره نړدي اړیکې ولرو او هر مشکل باید د تفاهم له لارې حل کړو. په همدي ورڅ د مابنام په اته بجو د افغانستان، اېران او جرمني د کورنیو چارو وزبرانو یو خای سره کتنه درلوډه او درې اړخیزو مسائلو باندې سره خبرې وکړي

د اپران د کورنیو چارو وزبر جلالی صیب ته وویلې که دهقانانو ته په افغانستان کې د کوکنارو د نه کرلو پر خای پیسې ورکړو ستاسې څه نظر دی. د جرمني د کورنیو چارو وزبر سمدستي وویل چې موربددي وړاندېز مخالف یو.

د افغانستان د کورنیو چارو وزبر وویلې چې دوه کاله دمخه دهقانانو ته په افغانستان کې پیسې ورکړل شوې خو د کوکنارو کرل نور هم پراختیا پیدا کړه. دوه ګروپه کسان کوکنار کري چې یو یې دهقانان چې د مجبوریت له مخې کوکنار کري او بل جنایتکاران دي چې دهقانان د کوکنارو کرلو ته تشويقوی نو دهقانانو ته باید متبادل کرکیلی شرایط مساعد کړو او د جنایتکارانو په مقابل کې باید جدي برخورد وشي. جلالی صیب وویل چې مورډ په افغانستان کې د جنایتکارانو لست برابر کړي او د دوی سره باید قانوني جدي برخورد وشي د بېلګې په توګه په بدخشان کې جنګسالاران د کوکنارو د حاصل نه فيصدى اخلي او خلک د کوکنارو کرلو ته هخوي.

د اپران د کورنیو چارو وزبر وویل چې اوريدلې مې دی چې په هرات کې زعفران د کوکنارو نه زیات حاصل لاسته راوري، په نورو سیمو کې چې هوا او شرایط د زعفرانو کرلو ته مساعد نه وي څه باید وکړاي شي؟

ددې پونښنې په څواب کې د جرمني د کورنیو چارو وزبر د اپران د کورنیو چارو د وزبر نه پونښنې وکړه چې ستاسې په نظر سیاسي تحولات په اپران کې څنګه دي؟

د اپران د کورنیو چارو وزبر په څواب کې وویل چې اول باید د کوکنارو مسئله حل کړو خو د جرمني د کورنیو چارو وزبر بیا وویلې چې دا دیپلوماتیک څواب و نوبه به دا وي چې تاسې د بهرنیو چارو وزبر شئ

حکه د کورنیو چارو وزپر باید مستقمي خبرې وکړي. ده د جلالې صېب نه پونتنه وکړه چې آیا بعضې ددې جنګسالارانو نه ستاسي سره همکاري کوي او کنه؟

جلالې صېب ورته وویلې چې زه د عدلې او قضایې خانګو سره په تماس کې یم هغه مجرمین چې نیول کېږي باید محکمه او محکوم شي

حکه یوازې نیول او ضبطول د مخدره موادو کافي نه دي د جرماني د کورنیو چارو وزپر وویلې چې دا مشکل هر چېرته دی بیا د اپران د کورنیو چارو وزپر د جلالې صېب نه پونتنه وکړه چې خومره کسان د اړتیا په بنیاد کوکنار کري

جلالې صېب ورته وویلې یوه برخه بې د اړتیا په اساس او دوه برخې بې د حرص په بنیاد کوکنار کري. د جرماني د کورنیو چارو وزپر وویلې چې دا یو جدي چیلنځ دی که د افغانستان سرحدات بند شي شاید چې د مخدره موادو د قاچاق مخه و نیول شي.

د اپران د کورنیو چارو وزپر وویلې چې دا امکان نه لري چې سرحد بند شي حکه د پاکستان سره موږ زیات مشکل لرو چې د هغه لارې نه مخدر مواد اپران ته وړل کېږي او ددې لپاره یوې نپیوالې همکاري ته د ملګرو ملتونو له لارې اړتیا ده.

د جرماني د کورنیو چارو وزپر وویلې چې هر خوک باید خپل مشکل په داخل د خپلو هېوادونو کې حل کړي ګډه همکاري، د هقانانو سره کومک، محکمه د خلکو او داسې نور خو دا مسائل په دې یوه ورڅه شي حل کېدای او بناغلي جلالې په مطبوعاتي کنفرانس کې ډېر به خواب ورکړ چې یوه سمه اداره، به پولیس او صحیح محکم کولای شي چې ددې مسائلو مخه و نیسي.

زموږ په هېواد کې یو متل دی چې وايې هېڅ شی مؤفقه نه دی بې له
مؤفقيت نه (Nothing is very successful than success) د جرمني د
کورنيو چارو وزپر زياته کړه چې په افغانستان کې تاکنې به هم یو
مؤفقيت وي خو زه ددې کنفرانس د پایلې نه زيات راضي یم چې د
افغانستان ګاونډي او د سيمې هېوادو استازو پکې برخه واخيستله او
بې له دوي دهمکاري افغانستان جوړول امكان نه لري.

د اپران د کورنيو چارو وزپر وویلې چې دوه خبرې په دې کنفرانس کې
ډېرې مهمې وي چې مرکزي حکومت او پولیس بايد تقویه شي او دویم دا
چې د تولو په خبرو کې او خاصتاً ستاسي (د جرمني د کورنيو چارو وزپر)
په خبرو کې او هم د امریکا د استازې په خبرو کې وویل شول چې تروزیزم
د مخدره موادو قاچاق چیانو له خوا تقویه کېږي که چېرې موبدغه دوه
اصله په نظر کې ونسو زیات مشکلات حل کېدای شي د اپران اسلامي
جمهوريت دغه دوه اصلونو ته جدي پاملننه لري.

د جرمني د کورنيو چارو وزپر وویلې چې د مخدره موادو د موضوع په
هکله موبد تول هم نظره يو. د اپران د کورنيو چارو وزپر په ټواب کې وویل
چې په عمل کې به وګورو چې څه کېږي او ګفتار او عمل ترمنځ څه فرق
دی.

د جرمني د کورنيو چارو وزپر وویلې چې موبد بايد ترورئستان او
قاچاق بران په ګوته کړو او هغه د عدالت منګولو ته وسپارو هغه
ترورئستان چې هم خان وژنې او هم خلک هغه بايد ونیول شي او د دوی
فکرونه بايد روښانه کړاي شي.

د اپران د کورنیو چارو وزپر وویلې چې زه د تاسې سره موافق يم چې د القاعدي غړو سره باید همداسي رویه وشي چې ونیول شي او محاكمه کړای شي خونه چې ګوانتنامو ته ولپردول شي.

د جرماني د کورنیو چارو وزپر په څواب کې وویلې چې موږد يو ملک سره په جنګ کې نه يو بلکې د اشخاصو او افرادو سره په جنګ کې يو چې د تمدن مخالف دي نو د ګینوا قوانین دا مشکل حل کولای نه شي.

د اپران د کورنیو چارو وزپر وویلې: بنه داده چې دا بحث پرپردو څکه چې زموږ د نظریاتو ترمنځ زیات تفاوت شته دي، امریکایان په عراق کې یوازې فالوده خوري او وروسته خپل وطن ته ګرځي.

د جرماني د کورنیو چارو وزپر وویلې چې امریکا یو لوی هېواد دي او دې کې شک نشه چې امریکا د مشکل سره مخامنځ ده خو د دنيا ثبات لپاره یې ډېر کارکړي دی هر څوک دې د خپل کور مخه په خپله پاکه کړي.

د اپران د کورنیو چارو وزپر وویلې چې موږد څه کولای شو؟ د جرماني کورنیو چارو وزپر وویلې چې موږد باید دا ابتکار په لاس کې ونیسو چې د افغانستان سرحدی پولیس تقویه کړو.

د اپران د کورنیو چارو وزپر وویلې چې د بنااغلي جلالۍ سره باید کومک او همکاري وشي.

د جرماني د کورنیو چارو وزپر وویلې چې اوس بنااغلي جلالۍ ډېرې پیسي لري.

د دوى د خبرو وروسته جلالۍ صېب دوى ته وویلې چې ستاسي خبرې اترې ډېرې دلچسپه او بنې وي البته د پولیسرو روزنه وخت او زیات لګښت ته اړتیا لري چې د ټولو اړخونو همکاري ته اړتیا لرو.

د جرمني د کورنیو چارو وزبر وویلې چې موږ بودجوي مشکل لرو او د اړان په شان سرمایه داره نه یو، ستاسي د وخت نه مننه ډېر د لچسپه بحث زما لپاره هم و.

ددې خبرې یادونه په کار ده چې د اړان او غربی نړۍ اړیکې بنه نه دي او اړان هئیت غونبته چې ددې کتنې په اساس د جرمني او اړان ترمنځ د خبرو اترو لار پرانیزې خود جرمني موقف داسې و چې دوى نه غونبتل چې د افغانستان مسائلونه په غېر په نورو مسائلو د اړان سره و غوبېږي

کابل ته د جرمني د کورنیو چارو وزبر Otto Schily سفر د مې د میاشتې شلمه نېټه

د قطر د کنفرانس د ختم نه وروسته د شپې له خوا د کورنیو چارو وزبر علی احمد جلالی او ورسه پلاوی دمې په ۱۹ مه نېټه کابل ته ستانه شول تر خو په سبا يې د جرمني د کورنیو چارو وزبر ته په کابل کې هرکلی ووايې د جرمني د کورنیو چارو وزبر چې د لب وخت لپاره د قطر نه کابل ته راغی لوړۍ يې د پولیسو د اکاډمي نه کتنه وکړه او بیا وروسته يې د جمهور رئیس کرزي سره کتنه وکړه او ورپسې يې د کورنیو چارو په وزارت کې دواړو وزبرانو دوه په دوه کتنه درلوډه د کتنې نه وروسته د دواړو هېډونو پلاوو په ګډون دواړو وزبرانو غونډه وکړه.

د افغانستان د کورنیو چارو وزبر علی احمد جلالی د جرمني د کورنیو چارو وزبر ته وویلې خه چې تاسې د پولیسو په اکاډمي کې ولیدل دا د جرمني د حکومت مرسته د افغانستان سره ده او جرمني پخوا هم (د پادشاه او داود خان په وخت کې) د پولیسو سره زیاتې مرستې کري دي.

د جرمني د کورنیو چارو وزبر Otto Schily وویلې چې زه ستاسې د ګرم او بنه هرکلی نه زياته مننه کوم او خاصتاً چې د پولیسو اکاډمي کې ماته د ماشومانو له خوا هر کلې ډېر زیات په زړه پوري و موږ د پولیسو سره مرسته دوه کاله د مخه پېل کړې او د افغانستان بنه راتلونکې ته سترګې په لار یو. د دولت رئیس د لیدو نه مننه کوم او ډېر بنه سیاست مدار دی همدا شان زه ستاسې د شخصي هلو خلو نه مننه کوم چې د پولیسو په روزنه کې کوبښ کوئ. د جرمني د کورنیو چارو وزبر وویلې

چې زه به ددې مجلس نه وروسته هغه موټري چې د جرمني حکومت د کورنيو چارو وزارت ته تيارې کړي تاسې ته وسپارم خو ما غونښته چې يو موټر څان ته وسانم خو هغه به زه تاته درکرم د جرمني د کورنيو چارو وزبر زياته کړه چې سبا چې زه بېرته جرمني ته ګرئم خه چې ما دلته ولیدل زما لپاره د پراميد کننده دي او دا به د جرمني حکومت سره شريک کړم.

**د ناتو د مشرانو سره د کتنې لپاره د افغانستان
د حکومت پلاوی سفر بلجیم ته
۲۵.۲۲۵ مې ۲۰۰۴ زکال**

د افغانستان حکومت پلاوی د جنرال شپر محمد کریمی په مشري د کابل نه د مې د میاشتې په ۲۲ مه نېټه حرکت وکړ تر خو دناتو د ملکي او نظامي مشرانو سره په افغانستان کې د ناتو د قواو د پراختیا او د افغانستان شمالی او جنوب غربی سیمو ته د PRT د جوړولو په پروسه باندې خبرې وکړي په دغه پلاوی کې د اقتصاد د وزارت معین ډاکتر نظر احمد شهیدي د مالي وزارت معین محمد طارق فرمولي، د بنځود وازرت مرستیاله نجیبه شریف د ملي امنیت د شورا غږي ډاکتر عبدالقدیر امېر یار او ما د کورنیو چارو د وزارت په استازیتوب ګډون درلوډ. په بروکسل کې موبد ناتو سکرتر جنرال جیک د هوپ شپر Jeap de Hoop Scheffer

پالیسيي کې Jenn Fovrnet په شیپ کې

(Supreme Headquarters of Allied Powers Europe) SHAPE د ناتو په نظامي مرکز کې، د پوخي مشرانو سره وکتل. د ناتو د چارواکو د معلوماتو په اساس په دې وخت کې ۲۵ هېبادونو د ناتو عضویت درلوډاو په شیپ کې یوازې ۲۵۰۰ کسانو کار کاوه او دناتو پوخي تړون هدف د سولې، بحران او د جنګ په وخت کې د یو بل سره د دېمن په مقابل کې همکاري ده، دوی وویل چې دوی لپاره اوسمهال موجوده خطر د تروزیم - د جنوب نه شمال ته او د شرق نه غرب ته مهاجرتونه - سرحدی لانجې - اقتصادي بحران - طبی آفات، نژادی شخړې، افراطې

ناسونالیستي او مذهبی حرکتونه، منځنۍ ختیئ لانجه او خطرناکې جمعی تخریبی وسلو استعمال دي

دوی وویل چې د ۲۰۰۱ م کال د سپتember ۱۱ می نېټې نه وروسته د ناتو د تړون پنځمه ماده، د ناتو هیوادونو د لوړې څل لپاره بیا احیا کړه چې حمله په یوه غږي هېواد باندي حمله د ناتو په ټول تړون ده. دوی وویل چې د ۹۰ نه تر ۱۸۰ ورڅو پوري ناتو کولای شي چې ۲۰۰۰ هوايی او بحری قوائي د جنګ لپاره اماده کړي او همدا شان په یوه کال کې ۲.۲ میلیونه پوځ د جنګ لپاره تیارولی شي.

د ناتو سکرترا جنرال ته موب وویل چې د ناتو ماموریت بايد ډپر ژر د کابل نه ولاياتونو ته پراخ شي ځکه چې د افغانستان اردو او پولیس لا تر او سه پوري په دې نه دی توانيدي چې په ټول هېواد کې امنیت ونیسي. د ناتو سکرترا جنرال وویلې چې ناتو هېوادونه دې ته حاضر دی چې خپل ماموریت د کابل نه برسبړه د افغانستان نورو سیمو ته پراخ کړي، ده وویل چې افغانستان د ناتو لپاره لوړې توب حق لري خو دا ددې معنې نه لري چې زموږ کومکونه به د تل لپاره وي ځکه موب نه غواړو چې افغانستان هميشه مرستو ته اړ وي، بايد افغانستان په خپلو پنسو ودرېږي، د DDR (بې وسلې کولو) او د بن پروسه بايد په بريالي توګه عملی شي ده وویل که موب افغانستان له لاسه ورکړونو دا ددې معنې لري چې موب بېرته اولني نقطې ته برگشت کوو، که خه هم نساغلی کرزی واېږي هر چېرته چې دی ئې خلک PRT غواړي مګردا هم مشکله پرسه ده چې د ټولو هېوادونو حمایت را جلب کړم نو د استانبول په کنفرانس کې چې د جون د میاشتې په اخره کې جوړېږي موب به د ناتو د پراختیا په هکله فيصله وکړو.

**د سرپل په ولايت کې د جنرال دوستم د تقوو له خوا د کورنیو
چارو وزارت د پولیسوند ځای پرخای کیدو مخنيوي
د چون د میاشتې یولسمه نېټه ۲۰۰۴ زکال**

نن د کورنیو چارو وزارت د پولیسو یو سل کسيزه قطعه د سرپل ولايت
ته په دي خاطر ولېبدوله تر خود سرپل نوی والي غلام حسین شفق ته د
تګ زمينه مساعده کړي. څو ورځي د مخه بناغلي شفق د سرپل د والي په
توګه تعين شوی و خود جنرال دوستم دده د تقرر سره مخالفت کاوه. کله
چې د کورنیو چارو پولیس سرپل ته رسپږي د جنرال دوستم نفر چې د مخه
يې هلته ځای په ځای کړي و په پولیسو باندې د تېبرو ګزارونه کوي چې يو
کس پولیس زخمی کېږي او د دوی د موټرو شیشې ماتوي او دغه پولیس
دي ته مجبورېږي چې بېرته مزار شریف بnar ته وګرځي. په دي وخت کې د
دولت رئيس حامد کرزۍ او د کورنیو چارو وزیر علي احمد جلالی د
امریکا په سفرو او مارشال فهیم د دولت سرپرست رئيس و خوکله چې د
کورنیو چارو وزارت امنیتی معین ډګر جنرال هلال الدین هلال د مارشال
فهیم سره تماس نیسي چې خه باید وکړو خو هغه په دي هکله هېڅ تصمیم
نه نیسي. دولت داسي بنکار پده چې روح په کې نه وي او د مرکزی
حکومت د عدم تصمیم له وجوه امنیتی وضعیت ورځ په ورځ مخ په
خرابېدو. ددي نه خو ورځي د مخه د چون د میاشتې په اتمه نېټه ما د
ائتلافي قواو مرسټیال جنرال کوپر (General Cooper) سره ده ګه په
دفتر کې وکتل او د موجوده امنیتی وضعیت په هکله مو خبرې وکړي ما

ورته وویلې چې په دولت د خلکو اعتماد کم شوي دي او دولتي افرادو سره د خدمت کولو انګيزيه ورڅ په ورڅ کمېږي ځکه چې دولت کوم کسان په بې ګفايتۍ لري کوي هغه وروسته په او چتو پوستونو مقررېږي او همدا شان زياتره کسان چې د مخدره موادو په قاچاق اخته دي په لوړو چوکيو مقررېږي چې داسې مقرري ګانې دا په خپله ثابتوي چې د مافيا او طالبانو نفوذ په دي حکومت کې ورڅ په ورڅ زياتېږي که د بېرنې لوی جرګې نه را په دې خوا و ګورو په هر مرحله کې په عوض د دې چې د خلکو اعتماد په دولت زيات شي کمېږي. د دې لپاره چې د خلکو اعتماد په دولت زيات شي جدي او موثر اقدام ته ارتيا ده چې د دغه جنګسالارانو نه باید یو خو کسه چې د دولت د پاليسو خلاف عمل کوي او قوانین د پنسو لاندې کوي باید ونیول شي او همدارنګه دولت باید یو ه مشخه ستراتېژي او پلان طرحه او هغه عملي کړي ځکه د کرزي صېب او د بعضې تنظيمونو ترمنځ غونهې چې د تاکنو په سر معامله کوي د خلکو په منځ کې بې اعتمادي رامنځ ته کړي ده. ما جنرال کوپر ته وویلې چې په افغانستان کې استخبارتي شبکو تجاري شکل نیولی او بې ګناه کسان نیول کېږي همدا شان د ائتلاف قواؤې باید د کورونو په تالاشیو کې احتیاط و کړي ځکه چې زموږ ولس پې خفه کېږي او د حکومت او د ائتلاف د قواؤ پر ضد د ولس کرکه زياتېږي.

د کورنيو چارو د وزپر علي احمد جلالی سره د وزارت

په چارو خبرې اتري او مشوري

د جون د میاشتې ۲۱۰۴ هـ نېټه ۲۰۰۴ زکال

نن سهار زه د وزپر صېب دا خله کور ته ورغلم چې تازه له امریکا د سفر
نه رأستون شوی و تر خود افغانستان په حالاتو او خاستا د کورنيو چارو
د وزارت په ستونزو ورسه خبرې و کرم

ما جلالی صېب ته وویلې چې د افغانستان د خلکو اعتماد په دولت او
د بُن په پروسه کم شوی او همدا علت دی چې اداري فساد، تخریبي
عملیات او د مسلحو محلی چارواکو له خوا خودسری مخ په زیاتبدو ده.
که موږ د افغانستان نقشې ته نظر واچوو گورو چې په هر ولایت کې
بدامني زیاته شوې ده که هغه دهبواد په شمال کې ده او که جنوب کې او
که په ختیئ کې ده او که په لویدیئه برخوکې، که دولت او نړیواله ټولنه
جدی اقدام ونه کړي حالات نور هم خرابېږي او دغه حالات د کورنيو چارو
وزارت په فعالیتونو باندې هم مستقیم اغښ کړي دی خومره چې خلک
د کورنيو چارو وزارت فعالیتونو ته خوشبینه او اميدواره وو او س د
خلکو ناهیلې مخ په زیاتبدو ده، هم د وزارت په دننه او هم د وزارت نه بهر
باید جدي فکروشی د وزپر صېب د قناعت لپاره ما په وزارت کې دننه د
مختلفو ادارو په فعالیتونو رنها واچوله.

د دې خبرو نه وروسته وزپر صېب د سه شنبې په ورځ چې د جون د
میاشتې دوی شتمه نېټه وه د کورنيو چارو وزارت ټول رهبري هئيت (د

تولو ادارو رئیسان) د معینانو په ګډون راو غوبنتل چې د نوموري د خبرو خلاصه یا نچور په لاندې توګه و:

جلالی صیب وویل چې ما خپلو همکارانو اوهم هغه اشخاصو او اداروته چې د مونږ سره مرستي کوي دنده سپارلې وچې د کورنیوچارود وزارت ازونه وکړي او ماته راپور راکړي نو زه نن د تاسې سره ده ګه ارزیابې پایلی شریکوم ده وویل چې زه واقع بین یم او نه شو کولای چې داسې کدرone وله چې د هره پلوه رسیدلې وي خو چې بعضی برخی ددی ارزیابې زه لولم نو زه خجالت وباسم ټکه اداري فساد داسې اوچ ته رسیدلې چې شاید مونږ پکې اول نمره شوی یو. هغه پولیس چې د لوی لارو امنیت ساتنې ته لېبو پخپله غله کېږي، هغه پولیس چې د کابل دښار د دخولی دروازو امنیت ساتي پخپله باج د خلکو نه اخلي، همداشان هر پولیس چې د وطن د خدمت په لاره کې شهید کېږي، په مسنقيمه یا غیر مسنقيمه توګه مونږ تول پکې مسؤولیت لرو، پرون یو تن پولیس په کندهار کې شهید شوی دی نور زهدا وضعیت نشم تحمل کولای

جلالی صیب زیاته کړه چې مونږ باید تشکیلاتی ساختار کې تغیر راولو او باید یو شمیر کدرone تبدیل کړم او تول باید شریکه داداري فساد پر ضد مبارزه وکړو، زه ستاسې د هريو سره جلا جلا گورم که څه مشکلات وي نو ما ته یې واضحه ووایي او که نه نو هیڅ دلیل نشته دی چې وضع سمه او بنې نشي. جلالی صیب زیاته کړه چې دوزارت په ټېښو تشکیلاتو کې پرسونل هسي عاطل او باطل ناست دي نو دي ته جدي توجه پکار ده چې د کدرone نه صحیح ګټه واختسل شي، په بعضی حوزو کې چې ۱۰۳ نفر پرسونل لري یوازی دری کسه موجود دی نو په دا شکل مسلکي روزنه او امکانات هیڅ په درد نه خوري ټکه هیڅ تخنیک د انسان خای نه شي

نيولي، زه په عمومي توګه نه وايم ځکه بنه اشخاص شته خوپه مجموعې توګه احساس د وظيفوي له منځه تللي دي نو مونږ قول بايد احساس د مسؤوليت وکړو.

جلالي صيب زياته کړه چې ددي قولو نيمګړتباوسره سره یو خه بنه کارونه هم شوي دي د بيلګي په توګه ۱۹۲۰ کسه د پوليسو د تعليمي مرکز نه فارغ شوي دي او ماد دولت د ریس سره خبره کړي چې د پوليسو تنخواه بايد د ملي اردو د عسکرو سره بايد یو شان وي، زه کوشش کوم چې هغه کسان چې وطن ته د خدمت په ډګر کې شهیدان کېږي بايد دهغوي کورنيو ته ترڅوماشومان بي متكفل کېږي بايد تنخواه ورکړل شي ځکه اوس چې کوم نا چېزه خه د شهیدانو کورنيو ته ورکول کېږي داد دوی کورنيو لپاره اهانت دی.

د جون د مياشتې په خلورو يشتمه نېټه د پنجشنبې ورځې په خبری کنفرانس کې د کورنيو چارو وزبر وویلې چې د غور ولايت وضع فعلاً آرامه ده او یو قطعه پوليس مود کابل نه ولېږل چې د امنيي د قوماندان سره مرسته وکړي همدا شان سېرکال مو ۱۵ زره هكتاره حمکه په شپارسو ولايتونو کې د کوکنارو د کرولو نه پاکه کړي ده جلالۍ صيب وویل چې سېرکال موږ اولس تنه د مخدره موادو توکي نېولي دي داسې اتكل شوې وه چې د جون د مياشي تراخره پوري شل زره پوليس بايد په تعليمي مرکزونو کې وروزل شي چې زموږ د روزنو پوليس ددي نه زياتېږي چې خلور زره ددي پوليسو نه د پوليسو په اکاډمي کې د ساتنمن او افسرانو په توګه روزل شوي دي.

خو ورځې دمخه د کندوز په ولايت کې خو تنه چینایانو چې د سرک جوړلو په پروژه کې کار کاوه وژل شوي وو نو د BBC نماینده د جلالۍ

صېب نه پوبتنه وکړه چې د اسې بنسکاري چې ددې چینایانو په وژلو کې ترهګري ډلې لاس نه لري بلکې د محلې رقابتونو په نتيجه کې وژل شوي دي ستاسي نظر په دې هکله خه دی؟

د کورنیو چارو وزبر په ځواب کې وویل چې تحقیقات جریان لري او د اسې بنسکاري چې دا کار د ترهګرو کار نه دی او د نورو رقابتونو په نتيجه کې وژل شوي دي څرنګه چې تحقیقات جریان لري نه غواړم چې نور تفصیل ورکړم څکه زموږ تحقیقاتو ته صدمه رسیبرې خودا وايم چې ترڅو سلاح جمع نه شي او راتلونکي پارلمان ته دملت اصلې نماینده ګان را نشي د افغانستان د خلکو مشکل حل کولای نه شي هغه پارلمان چې د زور او زر په واسطه راشي د دې پرڅای چې ستونزې حل کړي لا به ستونزې چورې کړي ددې خبرونه وروسته د کورنیو چارو وزیر په وزارت کې دنه اساسی تغیر راوسته او د دولسو مهمو ریاستونو ریسان کې دتبديل او یا د دندو نه لري کېل همداشان د ولايتونو په پرسونل کې هم کافي تغیرات راوستل.

په انټر کانپېنټال هوټل کې د مخدره موادو سره د مبارزې د
ورځې د لمانځلو په موقع د کورنیو چارو د وزبر علی احمد جلالی
بیانیه او ملي دفاع وزارت ته رسمي لیک د ۷۱۷ غونډه د قوماندان د
پندې کېدو په اړ تباط د چون د میاشتې ۲۲ مه نېټه ۲۰۰۴ زکال

نن سهار د ټاکنو د کمیسیون د دفتر په یوه موټر کې د قول اردو
روغتون سره نېډی (قوای مرکز سره) چاودنه وشهو چې درې کسه په کې
مره او یوولس زخمیان شول. دا پېښه په داسې حال کې وشهو چې د کورنیو
چارو د وزبر په دفتر کې د ملګرو ملتونو د عمومي سر منشي خاص
استازی ژان ارنو، ډاکټر فاروق وردګ د ټاکنو د کمیسیون د دارلانشأ
رئیس، د کورنیو چارو وزارت امنیتی معین جنرال هلال الدین هلال، د
کورنیو چارو د وزارت د دفتر رئیس جنرال سید شپر آقا روحانی او ما د
ټاکنو د امنیت د ساتلو په اړوند غونډه درلو ده. ددې غونډې نه وروسته د
کابل په انټر کانپېنټال هوټل کې د مخدره موادو پر ضد د مبارزې
نړیوالې ورځې په اړوند کنفرانس جوړ شوي او موږ هله لارو. جلالی
صیب او زه په یوه موټر کې و او په لار کې یې مصلحت کاوه چې خه باید
په خپلوا خبرو کې ووایم ما ورته وویل تراوشه پورې چې د مخدره موادو
د مبارزې پر ضد خه فعالیتونه شوي د هغه یادونه وکړه او په راتلونکي
کې خه پروګرامونه په نظر کې لرو؟ خو چې کله هله لارو د جلالی صیب
لهجه بالکل بدله وه. په دغه کنفرانس کې د ملګرو ملتونو د سرمنشي
خاص استازې ژان ارنو، د دولت د رئیس مرستیال هدایت امین ارسلان،

د عدلیه وزبر ډاکتر عبدالرحیم کریمي او د بهرنیو چارو وزبر ډاکتر عبدالله عبدالله هم برخه درلوه.

جلالی صیب په خپلو خبرو کې وویل: د مخدره موادو په قاچاق کې دولتي کسان لاس لري او ما د کورنیو چارو په وزارت کې د مخدره موادو د کنترو او ارزیابی شعبه جوړه کړي ۵۵.

د وویل هغه کسان چې دولتي بانفوذه کسان او يا مليشه دي او د مخدره موادو په قاچاق کې لاس لري لستونه یې برابر شوي دي. ددي لپاره چې د دوى نومونه د جنګ سالارانو، د مرگ سالارانو او هېروین سالارانو په قطار کې رانشي نو باید د مخدره موادو د قاچاق نه خانونه لري کړي که نه نو زه د دوى نومونه اعلانوم او په تاریخ کې به د دوى نومونه د مرگ سالارانو، جنګ سالارانو او قاچاق برانو په لست کې د تل لپاره پاتې وي.

د جون د میاشتې په ۲۹ مه نېټه چې د سه شنبې ورڅه وه سهار د کورنیو چارو وزارت د دفتر د رئیس خونې ته ورغلم چې جنرال سید عزیز احمد د مخدره موادو پر ضد د مبارزې رئیس هلتنه ناسته دی او د پزې نه یې وینې روانې دی او زخمې دی. د وویل چې سهار پنځه بجي امنیتی معین د ګر جنرال هلال الدين هلال په امر او د مخکنې اطلاع په اساس چې موجوده وه، په یو کرولا موټر کې خلویښت کیلو ګرامه هېروین باردي او شمال ته د قاچاق په توګه ورپل کېږي کله چې د خېرخانې کوتل سره د بنارد خروجې دروازې موظفين موټر نیسي او فاعلين ولچک کوي نو د ګارنيزون نفر چې هم په دغه دروازه کې مؤظف دي دوى نه پرې بدی چې دغه قاچاق بر او هېروین د مخدره موادو د مبارزې پر ضد ریاست ته را پې هماګه و چې د کورنیو چارو موظف کسانو جنرال سید عزیز احمد ته تیلفون کوي او دې

په خپله د خلورو کسو سره د خېرخانې کوتل ته ورځي چې دغه نفر او هېروین خپل ریاست ته را پړي خو په دې وخت کې د کابل د ګارنیزون د ۷۱۷ قطعه قوماندان جنرال نجیم د یو شمېر مسلحو کسانو سره رسپېږي او غواړي چې دغه نفر او هېروین د ئاخان سره یوسې. جنرال سید عزیز احمد ورته خپل د هویت کارت وربنکاره کوي او ورته وايې چې دا صحیح نه ده ئکه د قانون په اساس دا نفر سره له موادو باید د مخدره موادو د مبارزې پر ضد ریاست ته یو پل شی ئکه چې دا زموږ وظیفوی مسؤولیت دی چې د دوی نه تحقیق وشي خو په دې وخت کې جنرال نجیم په جنرال سید عزیز ګذار کوي او وايې چې تاسې خائنين د کورنیو چارو په وزارت کې جمع شوی یاست او اخ و هېب رامنځ ته کېږي ، کله چې د کورنیو چارو وزېر علی احمد جلالی د دغه واقعې نه خبرېږي ډېر سخت په غوشه کېږي او دا لاندې مكتوب د ملي دفاع وزارت او نور دولتي اړگانونو او غېر رسمي کاپې ISAF، امریکا او انگلستان سفارتونو ته استوی.

د مکتوب متن په لاندې ډول و:

به مقام محترم وزارت دفاع ملي!

موضوع: در حین تعقیب و گرفتاری موټر کرولاي (سرمه بې رنګ) که حامل تریاک و هېروین بوده در پوسته تالاشی کوتل خېرخانه رئیس مبارزه بامداد مخدره این وزارت از جانب قواندان ۷۱۷ و ګروپ مسلح او مورد توهین، لټ و کوب و جرحة قرار ګرفته است:

با ارائه احترامات قبلی:

نظر به احکام مواد (۷)، (۵۲) و (۵۷) قانون اساسی کشور و فرمان نمبر (۴) مورخ ۹/۱۳۸۲ مقام ریاست دولت انتقالی اسلامی افغانستان حفاظت جان و مال اتباع کشور، رعایت قانونیت، تامین امنیت داخلی،

مبارزه با جرایم، ترور و دشست افگانی، مبارزه با زرع، تورید، ترافیک و قاچاق مواد مخدر از جمله وظایف قانونی وزارت امور داخله بمثابه یگانه ارگان مسؤول توجیه و توضیح شده است.

در حالیکه متسافانه به صبح ۹/۴/۱۳۸۲ در پوسته کنترول و تلاشی کوتل خبرخانه قضیه اتفاق افتیده که فشرده آن ذیلاً ارائه می‌شود:

نظر به راپورهای قبلی در یک موتر سرمه می‌رنگ کرولا بدون نمبر پلیت ترافیک مقدار زیاد تریاک و هبروین جابجا شده در حال انتقال و فرار بوده، در ساحه دروازه کنترولی کوتل خبرخانه از جانب موظفين پولیس و پرسونل آن حوالی ساعت پنج بجعه صبح ۹/۴/۱۳۸۳ متوقف و دستگیر شده در حالیکه موتر و متهمین مورد بررسی عاجل قرار داشته غرض رسیدگی به وزارت امور داخله انتقال گردند، جنرال نجیم قوماندان (۷۱۷) به همراهی گروپ مسلح خود وارد پوسته تلاشی شده مستقیماً و عملاً به جانبداری قاچاقبران به تهدید تفنگ مداخله نموده نخست رئیس مبارزه بامواد مخدره را به کلمات رکیک توھین و دشنام داده، زمانیکه جنرال عزیز احمد خود را معرفی و قوماندان مذکور را به کودینه وظیفه قانونی متوجه گرداینده از طرف قوماندان (۷۱۷) مورد لت و کوب قرار گرفته که از ناحیه (انف و جبهه) مضروب و مجروح گردیده که جرح باز خون ریزی دارد، و سپس موتر را با مواد مخدر جبراً با تهدید سلاح از پوسته گرفته متهمین را از ولچک رها نموده با خود به جانب شهر برد اند، از اینکه قوماندان ۷۱۷ عملاً و عمداً به گروپ مسلح خویش برغم مصراحت مندرج قانون اساسی، مشی و پالیسی بین المللی دولت انتقالی اسلامی افغانستان در جهت مبارزه با (ترافیک و تهدید مواد مخدر) با سو استعمال واستفاده از قدرت مفوذه دولتی

(وظیفه و گروپ مسلح) خویش جنرا ل سید عزیز احمد رئیس مبارزه با مواد مخدر را در حال اجرای وظیفه قانونی و مشروعش توهین و دشنام گفته و بعداً مورد لت و کوب قرار داده است که جریان و حقایق بررسی وظیفوی پوسته تالاشی کوتل خبرخانه، تیم بررسی محل واقعه صریحاً دولت به تداخل و تجاوز وظیفوی قوماندان ۷۷۷ می‌نماید.

مزید به آن:

- ۱- جرم توهین و دشنام
- ۲- جرم لت و کوب رئیس مواد مخدر
- ۳- ادعای حق العبدی رئیس مبارزه به مواد مخدر
- ۴- جرم جانبداری از شبکه تورید و ترافیک مواد مخدر.
- ۵- جرم حمایت و پشتیبانی از قاچاقبران مخدر
- ۶- جرم رهایی واستخلاص متهمین و بردن موتر بامداد محموله مخدر آن

فو توکاپی تذکره حاجی علم الدین متهم مسکونه (جرحسن تال بغلان) که در پوسته اخته شده بملاحظه ضمماً ارائه میشود.

- ۷- جرم توجه و تهدید تفنگ علیه ممثل سلطه عامه (افسران پوسته - رئیس مبارزه بامداد مخدر)
 - ۸- اینکه بحیث ممثل و نماینده قوای مسلح (ارودی ملی) شخصاً و عمداً ثبات، نظم و دسپلین اداری، امنیت را در حوزه صلاحیت پوسته و شاهراه عامه قصدآ مختل و بی ثبات گردانیده است.
- بنآ خواهشمندیم در جهت اجرا و رسیدگی قانونی قضیه محترم قوماندان (۷۷۷) را با کرولا حامل مواد مخدر بامداد محموله آن به وزارت امور داخله معرفی اعزام و همکاری بفرمایند تا جهت رسیده گی

و تحقیقات قانونی به معنیت نظامی خارنوالی قوای مسلح معرفی و احالة گردد، در اخیر احترامانه خواهشمندیم تا به منظور پیشگری از تداخل و تثبیت غیر موجه و غیر قانونی در امر پیشبرد و ظایف امن و نظم عامه در آینده شهر کابل و جلوگیری قبلی از تکرار همچو جرایم و تخطی صریح وظیفوی و تضعیف نه شدن اداره دولتی رجعت قطعه ۷۷۷ را از دروازه های تلاشی (دخولی و خروجی) شهر کابل به وضع الجیش اصلی اش هدایت بفرمایند.

توجه و همکاری های بی شاییه و متداوم آن مقام را آورز می بریم

با احترام

علی احمد جلالی

وزیر امور داخله

کاپی ها :

- بریاست محترم عمومی اداره امور
- بریاست خارنوالی وزارت امور داخله
- به معنیت محترم امور امنیتی وزارت داخله
- به مدپریت محترم و قوماندانی امنیه ولایت کابل
- به ریاست محترم مبارزه با جرایم جنایی
- به ریاست محترم لوی خارنوالی
- کاپی غیررسمی به ISAF، سفارت امریکا و انگلستان
- په همدي ورخ ماسپینبيين لوی درستييز جنرال بسم الله محمدی، د گارنيزون قوماندان جنرال ايوب سالنگي مشهور په دل آغا او رئيس اركان د ۷۷۷ قطعه د عذر په شکل د کورنیو چارو وزارت ته راغلل چې د

کورنیو چارو له وزبر علی احمد جلالی نه معذرت و غواری خووزبر صیب دوى ته وویل چې دا د عذر مسئله نه ده. ددغه مكتوب په استناد بايد عمل وکړي. قوماندان نجیم - مخدره مواد، متهمین سره د کرولا موټر بايد د کورنیو چارو وزارت ته وسپارئ.

په همدي ورخ سهارد کورنیو چارو وزبر د امریکا د جمهور رئيس خاص استازى او سفېر زلمې خلیل زاد سره وکتل او د جلالی صیب په قول هغه ته یې ویلي و چې دا د مافيا او قاچاق برويه بانه دی او بايد چې په دې هکله جدي اقدام وشي دا با نه چې د دولت په داخل کې وي نور زماله دوى سره جنګ اعلان دی او زه نور مطبوعاتو ته د دوى نومونه افشا کوم او که بین المللی ټولنه جدي اقدام او ملاتړ نه کوي نو دا د دي معنې لري چې نړيواله ټولنه هم د قاچاق برولکړي ده او دا حکومت د مافيا حکومت دی د دې نه وروسته زلمې خلیل زاد د دفاع وزبر او د دولت مرستيال مارشال محمد قسيم فهيم سره کتلې وو او نوموري د جنرال نجیم د بندې کولو شفا هي امر ورکړي و خو تر مازديگر پوري جنرال نجیم ونه نیوں شو. د کورنیو چارو وزبر په قول ده پخپله هم مارشال فهيم ته په سهار کې ویلي و چې دا جدي مسئله ده او داسي نفر چې ستا په شاوخوا کې دي د دې ضرر هم تاته دي او هم ملت ته ئکه خه موده دمخته مو د شلمې فرقې قوماندان سره ۳۶۰ کيلوګرامه مواد مخدري ونيوں او او س دا پېښه وشه، همداشان په زابل کې مو ۸۰ کيلوګرامه هېروين ونيوں چې په موټر کې د امنیت د معاون مكتوب او کارت ورسه و.

مازديگر پنځه بجي او د پرش دقیقې د انګلستان سفېر ران نش Ron Nash د کورنیو چارو وزبر لېدو ته راغې او هغو ته یې وویل چې دا د مخدري مواد د قاچاق پر ضد جنګ دي او موږ دې ته حاضر یو چې تر

اخري سرحده پوري که په هر چا تمامېږي و جنګېږو. که حکومت دا مبارزه جدي نه کړي حکومت خپل اعتبار له لاسه ورکوي او د مخدره موادو مافياد حکومت په داخل کې ده.

يو څه غواړم چې ضروري بولم اکثره کسان چې به د مخدره موادو او یا نور درندو جرايمو باندې نیول کېدل د عدلی او قضائي اړگانونو له خوا به خلاصيدل چې دا هم یوه لویه ستونزه امنیتي اړگانونته وه.

د مارچ د میاشتې په خوارلسمه نېټه د مخدره موادو د نظارت د کميټې مشر او د کورنيو چارو وزارت امنیتي معین ډګرجنرال هلال الدین هلال را ته وویله چې یو کس مجرم مو د ۳۲ کيلوګرامو اپين سره خارنوالي ته وسپاره خو وروسته محکمې حکم وکړي چې دا مجرم سره له اپينو خوشې کړئ او فيصله کې یې ليکلی چې کافې شواهد دی مجرم سره نه و يعني ۳۲ کيلوګرامه کافې شواهد نه حسابېږي نو خنګه به پولیس بیا خپل ژوند په خطر کې واجوي او د مخدره موادو قاچاقبران به ونیسي.

همدا شان ۲۰۰۳ م کال د جولای د میاشتې په درېمه نېټه د بې بې سې د پښتو خانګې خبریاله ملالۍ شینوارې زما دفتر ته راغله او وویله چې د بې بې سې پښتو خانګه غواړي چې تاسې سره خبرې وکړي خنګه چې ملالۍ شینوارې د بې بې سې خبریال په خپله ستودیو کې زما سره په تیلفون رخ کړن د مانه یې پونښنه وکړه چې د مزار شریف په بنار کې ۳۲ کيلوګرامه اپين نیول شوي او د استاد عطا محمد نور نفو واېي چې د دغه اپينو انتقال کې د مزار د امنیه قوماندان جنرال محمد اکرم خاکریزووال لاس لري خو خاکریزووال واېي چې دا یوه د سیسې ده او دروغ دي کله چې ما له خاکریزووال څخه په تیلفون کې پونښنه وکړه هغه وویل چې د کندههار یو تجاري په سرای کې خپل موږ جوړو او استاد عطا محمد نفر ورغلې او دا

تجار بې له ئان سره بیولى دی او ورته ويلى دی چې په دې موږ کې ترياك دی حال دا چې دا دروغ او دسيسه ده.

په همدي ورخ سهار شپړ بجي راته د کورنيو چارو وزبر سرياور جنرال امين الله امرخبل تيلفون وکړ چې د استاد عطا محمد نور نفو د خاکريزوالي ۲۰.۵ کسه بې وسلې کړي او هغه بې په کور کې محاصره کړي دی نو ما ورته وو يلي چې همدا او سوزپر صبيب خبر کړه ئکه چې دامهمه مسئله ده. PRT هم ماته خبر را کړ چې استاد عطا محمد نور وايې چې خاکريزوالي بايد تبدیل شي. اصلًا دامنيت د امر جنرال عبدالرازاق چې د اسلامي جمعيت سري و او د خاکريزوالي تر منځ اختلفو او استاد عطا محمد نور غونبستل چې د بلخ ولايت په ټولو مهمو وظایفو کې خپل نفر مقرر کړي او د بلخ په ولايت بايد تسلط ولري ئکه جنرال دوستم د فارياب او سرپل په ولايتونو کې خپل نفرخای په ئخاي کړي وو او داسي راپورونه هم وو چې د جنرال دوستم او د وحدت اسلامي ګوند (هزارگانو) هم خپل نفرد مزار په بشار کې بيا خاي په ئخاي کړي دې نو ددې موضوع د حل لپاره د کورنيو چارو وزارت او د ملي دفاع وزارت یو مشترک هئيت مزار ته ولپړه چې دا مسائل له نودې نه بررسی کړي. د استاد عطا محمد نور ادعا دا وه چې دا ترياك دده د نفو له خوانه بلکې د امنيت ملي د نفو له خوا چې مشر بې سروري دي نيوں شوي دي. دا لانجه بيا وروسته حل شوله او خه موده وروسته جنرال خاکريزوالي د بلخ دولait نه تبدیل او د کابل د امنيه قوماندان په توګه او جنرال خان محمد مجاهد د کندهارد بلخ د امنيه قوماندان په توګه تعین شولو.

د جولاي د مياشتې په خلورمه نېټه دا افغانستان د دولت او نړيوالي (Strategic Security Group) ټولنې ترمنځ د امنيتي ستراتيژيک ګروپ

غونډه و ه چې د بې وسلې کولو پروسه ارزیابی کړي په دې غونډه کې د ملي دفاع د وزارت نه جنرال شپر محمد کریمې او جنرال نوری، د ائتلاف د قواو مرستیال جنرال جان کوپر General Croper، د ISAF د قواو مرستیال جنرال کورتی(General Korte)، د یوناما د دفتر نه د ملګرو ملتونو د عمومي منشي خاص استازی مرستیال فلیپو گرندي (Flippo Grandi) او د ملي امنیت شورا استازی موجود د تولو ارزیابی داوه چې د روان کال د پارلماني تاکنو پوري په سلو کې ۱۰-۱۲ پوري غېر مسئول وسله وال نشي بې وسلې کېداي او بنه به داوي چې پارلماني تاکني معطله شي او یوازې د جمهوري ریاست تاکني بايد ترسره شي همدا شان د ايساف قواوې هم نه شي کولای چې شمال او غرب د افغانستان ته پراختيا ومومي، د یوناما استازی وویل چې یوناما دواړو تاکنو ته همزمان تياري نيسې خو امنیتی ستونزې یو مشکل دی خود اگست په میاشت کې دواړه تاکني (پارلماني او ریاست جمهوري) بناې امکان ولري او کنه ده وویل چې تراوشه پوري ۵.۵ ميليونه کسانو ثبت نام کړي چې په سلو کې ۳۸ بې بنځې دي، په دې غونډه کې دا تصميم هم ونیول شو چې د کورنیو چارو په وزارت کې بايد د تاکنو یو عملیاتي مرکز هم جوړ شي چې امنیتی وضعیت د نړدې نه وخاري.

که موږ پورته جريانونو او پېښو ته وګورو د افغانستان د حکومت زيات وخت، انرژي او امکانات په دې مصرفيدل چې خنګه په داخل د حکومت کې د هغو ډلو او اشخاصو سره په بې امنۍ او ګډوډۍ کې خپله بقالتيوي مبارزه وکړي نو اصلًا ستراتيژيکي مسایلولکه د تروريزم سره مبارزه، د ادارې پیاوړي کيدل او خلکو ته د روزگار پیدا کول په اړه هیڅ فکرنې او همدا علت و چې کله د ۲۰۰۵ م کال په اخوو کې د کورنیو

چارو وزپر علی احمد جلالی او یو شمېر نور فعاله وزبران او چارواکي د حکومت نه ووتل، امنیتي وضع ورئ په ورئ مخ په خرابیدو شوه او خود سره چارواکو ته موقع په لاس ورغله چې د دولت ټول امکانات د ځان په ګته استعمال کړي. نړيوالي ټولني هم یې تفاوتی اختیار کړه چې اوس هم د دولت او هم د نړيوالي ټولني نه لارورکه ده.

د جولای د میاشتې په اومه نېټه د RPT د نظارت په عالي کمپېټه کې چې مشري یې د کورنیو چارو وزپر علی احمد جلالی کوله د نورو کسانو سربېره د ائتلاف د قواو مشر جنرال ډیویډ بارنو (Gen. David Barno)، د ایساف د قواو د قوماندان مرستیال جنرال کارتی Gen. Korte او د مالي وزپر ډاکټر اشرف غني احمدزی هم برخه درلو ده. د کورنیو چارو وزپر وویل چې د هرات، غور، فارياب، سرپل او د بلخ ولايتونو په ھينو سيمو کې امنیتي وضع د محلی جنگسالارانو له امله مخ په خرابیدو ده. د تشنج د رفع کولو لپاره موږ د چټک غبرګون قطعات دغه سيمو ته لېږدو چې وضعیت نورمال شي خو ددي لپاره چې وضع په دايمي توګه بنه شي جدي تصاميمو ته هم د حکومت له خوا او هم د نړيوالي ټولني له خوا ضرورت دی. موږ ددي کال ترا خبره پوري شايد پنځه دېرش زره پولیس وروزو خو دا کافي نه دي او باید PRT فعاله رول د امنیت په راوستلو کې واخلي. په تېرو دوہ میاشتو کې چې په شمال کې وضع خرابه وه د مزار PRT چې د انګلستان د حکومت قواوې هلتنه دي ډېر مهم رول ولوباوه مګر د نورو هېوادنو PRT چې جو پېږي دوی سمه همکاري نه کوي د ایساف قواو قوماندان مرستیال جنرال کورتی وویل چې د جولای د میاشتې د لوړۍ نېټې نه ایساف د مزار د PRT قوماندې په لاس کې

اخستلې ده او په بغلان کې به هم PRT جوړ شي چې د امنیتی وضعیت په برخه کې کومک وکړي.

ډاکټراشرف غني احمدزی د PRT ستيرينګ يا نضارت کمېټۍ ته وویل چې د افغانستان څلور میلیونه کسان په ورڅ کې دنیم امریکاپې ډالر نه کم عايد باندې ژوند کوي نو امنیت د انکشاف لپاره حتمې او ضروري دی که امنیت نه وي موږنه شو کولای چې خصوصي پانګوال دي ته تشویق کړو چې په افغانستان کې پانګه واچوي . ده وویل چې د ۲۰۰۴ زکال د جنوری نه را په دې خوا د افغانستان امنیت خراب شوي او خلک لې ځانونه مصوئن ګنې. هسي شيندل د پیسو خه فایده نه کوي او س هم په سلو کې ۴۰ نه تر ۵ پوري پيسې بې ځایه مصرفېږي، خلک د جنگسالارانو د ژغ لاندې ژوند کوي او د خلکو اساسی حقوق د پنسو لاندې کېږي. په سلو کې ۲۰ د بنوونځيو زده کوونکي په اول يا دويم صنفوونو کې دي او په سلو کې ۲ خلک برقلري. ډاکټر غني وویلې چې ما اته میاشتې د مخه خبرداري ورکړه چې د افغانستان دولت په یو مافیاپې هېواد باندې بدليدونکي دی ځکه چې که یو متر مربع کار حکومت په ۱۵۰۰ امریکاپې ډالره کولی شي هغه NGO ګانې او قرارداديان یې په ۱۵۰۰ ډالره کوي نو دا د پیسو د مصرف طریقه ډېره مهمه ده باید شفافیت او هماهنګي د حکومت او د نړیوالې تولنې ترمنځ موجوده وي.

د ائتلافی قواو قوماندان جنرال ډیوید بارنو (Gen. David Barrno)

وویل چې په افغانستان کې موږ د رې قسمه جنګ سره مخامنځ يو.

۱- د تروریستان سره جنګ چې القاعده، طالب او اسلامي حزب په کې شامل دي (!!)

۲- د جنګ سالارانو اود مواد مخدر مافيا د بېلا بېلا ګروپونو سره. (!!)

۳- سازمان یافتہ جنایی گروپونو او لوړه (فقر) سره (!!)

د جولای د میاشتی په اتمه نېټه د کورنیو چارو وزبر علی احمد جلالی په خپل او نیز مطبوعاتی کفرانس کې د پنجشنبې په ورځ وویل چې په سلو کې ۷۵ د دنیا اپین یعنی ۳۵۰۰ تنه اپین سبکال په افغانستان کې تولید شوي دي. دا امکان نه لري چې ددې توکو قاچاق دې د دولتي افرادو له مرستې پرته سرته ورسپږي موب شواهد ټولوو او داسې ورځ به ورسپږي چې ددې قاچاقبرانو سره به محاسبه وشي

د بې بې سی خبریال خپلواګ ساپې پونښنه وکړه چې د مزار وروستی پېښې (د استاد عطا محمد او خاکریزیوال تر منځ پېښه چې مخکې بې یادونه شوې) او په کابل کې د خارجيانو له خوا د شخصي زندانونو په هکله ستاسي نظر خه دی؟ ایا ریښتیا ده چې د مخدره موادو سره د مبارزې رئیس د قاچاقبرانو د دستکېږي په وخت کې د یو گروپ سره د جګړې پرمهاز خمي شوي دي؟

جلالی صېب په ټواب کې وویل چې د مزار د مسئلي په هکله تحقیق لا روan دی او زیات خه نه شم ویلی خو یو طرف ته قانون موجود دی او بل طرف ته مليشه بې نظام دی چې دواړه سره متضاد دي. مليشه ګران دوه کارتنه په جیبونو کې لري چې کوم یو بې په ګتیه دی هغه راوکابې او استعمالوي یې خو خلک باید په سیاسی لحاظ بسیج یعنی منظم شي چې خپل غږ او چت کړي خو متسافانه چې او س د خلکو غږ نه پورته کېږي او د مليشه ګرانو او قدرت سالارانو غږ او چت دی، ابتدائي رپوت دادی چې د یو سړي موټرې یې نیولي او په امنیه قوماندان یې اتهام لبولي او امنیه قوماندان د قول اردو په قوماندان اتهام لبولي دي.

دخارجيانو د زندان په هکله جلالی صib وویلې چې په کابل کې درې خارجيانو په غېر قانوني توګه یو گروپ جوړ کړي وو چې ګوندي وښايې چې د ترورئيستي ډلو پر ضد فعالیت کوي او د ائتلاف د قواوؤ سره اړیکې لري، دوي اته کسه نیولی وو او هم دي کسانو جعلې صادراتي کمپني جوړه کړي وه په شپږم د جولای ۲۰۰۴ م امنیت ملي او پولیسو په شريکه دا درې خارجيان او د دوي خلور ترجمانان د کارتنه پروان په سيمه کې په یوه کور کې ونیول او ۸ کسہ د دوي سره بندیان وو، دوي افغانان د القاعده او د اسلامې حزب په نامه نیول، شکنجه کول او د هغوي نه یې پيسې اخستې ددي ډلي مشری یو تن امريکا یې Jonathan k. Idema د په نامه کوي او د دوي د کورنه زياتې وسلې له خه نورو شواهدو سره هم پیدا شوي دي او د امنیت ملي له خوا تري تحقیق روان دي. موب د امريکا یې قواو او د امريكا سفارت سره هم تماس نیولی او هغوي هم د دې خبرې پخلی کړي چې دوي د امريكا سفارت يا ائتلافې قواو سره هېڅ تراو نه لري جلالی صib وویلې وطن چې خاوند ونه لري نو هر خوک په تnarه کې خپلې پیړي (زغالۍ) پوري کوي.

**د دولت رئیس حامد کرزی ۲۰۰۴ زکال د جولای په میاشت کې ۵
ریاست جمهوري د تاکنو نه دمغه دخپلو معاوینینو تاکل
د جولای د میاشتی ۲۰۰۴ مه نېټه ۲۰۰۴ زکال**

نن د افغانستان د دولت رئیس حامد کرزی د روان کال د جمهوري ریاست د تاکنو لپاره د اساسی قانون په اساس خپل دوه معاونین احمد ضیا مسعود د لوړۍ معاون په توګه او استاد عبدالکریم خلیلی د دوم معاون په توګه و تاکل او د مطبوعاتو له لارې يې اعلان کړل. د احمد ضیا مسعود تاکل د اکثریت ولس د توقع په خلاف و چې ګوندي دی به د مارشال محمد قسمی فهیم پر خای چې دواړه د پنجشیر دی و تاکل شي اوهم به احمد ضیا مسعود دی ته چمتو نه شي چې د مارشال محمد قسمی فهیم چوکې قبوله کړي.

دمخه اکثریت ناظرین په دی عقیده وو چې که مارشال فهیم بیا انتخابېږي نو دا به په دې معنی وي چې وضع نه بنه کېږي او هرڅه به په خپل ئای پاتې وي او دا به د ولس لپاره چندان د قبول وړنه وي IRI (International Republic Institute) هم یوه سروې خپره کړي وو چې مارشال فهیم او استاد خلیلی په تاجکو او هزارگانو کې خپل محبوبیت د لاسه ورکړي او د دوی نفوذ په سلو کې ۲۷٪ نه زیات نه دی. د IRI د دفتر د سیمې یوتن مسؤول ماته وویلې چې دوی ددې سروې پایلې د دولت رئیس بناغلي حامد کرزی ته همښودلي دي.

د انگلستان د سفېري Rosalind Marsden سره په یوه کته کې خو ورځې دمغه جلالی صیب یادونه وکړه چې مارشال فهیم او س د دولت لپاره بوج يا Liability ده او که هغه بیا انتخاب شي نو د دولت اعتبار

نور هم کمېږي په دغه کتنه کې جلالی صib دا هم وویل چې د دولت رئیس به په طالبانو هم غړو کړي چې په تاکنو کې برخه واخلي او د هېواد په ثبات کې باید رول ولوبيي همدا شان په شمال او لويدیئح کې به د دولت تصاميم (د چارواکو بدلون) به جنوب او ختيئو سیمو باندې هم تاشر و اچوي. جلالی صib د انګلستان د سفیرې سره په کتنه کې وویل چې دغه مليشه يې چارواکي دوه کارتونه په جیب کې لری يو يې مليشه او بل يې دولتي! ددي مليشه يې چارواکو پر ضد باید جدي موقف ونيول شي ترڅو امنیت ګډوډ نه کړي او ددي کار لپاره د نړبوالي ټولنې حمایت ضروري دي هغه کسان چې قابل اصلاح نه دي باید د هغوي په مقابل کې جدي تصاميم ونيول شي.

کله چې مارشال فهیم خبر شو چې د دولت رئیس دی د خپل معاون په توګه نه انتخابوي نو يو شمېر سرشناسه پنجشیریان او د هغوي هوا خواهان لکه محمد یونس قانوني، ڈاکتر عبدالله عبدالله، بسم الله خان محمدی او محمد یوسف اعتبار په صدارت کې د مارشال فهیم په ګډون راتبول شوي وو چې تعداد يې تقریباً پنځوسو کسو ته رسیده او احمد ضیا مسعود يې په دې قانع کړي و چې د جمهوري ریاست د مرستیالی دنده قبوله نه کړي. د جلالی صib او د ملي امنیت دمشر امرالله صالح له قوله احمد ضیا مسعود ماسپینین اړگ ته ورغی او د دولت رئیس ته يې وویل چې دی د خپل کاندیتوب نه د جمهوري ریاست د مرستیال په توګه منصرف شوي دي. دوي وویلې چې احمد ضیا مسعود هم دا خبره تائید کړه چې يو تعداد پنجشیریان چې تعداد يې پنځوسو کسو ته رسیده په دې دا فشار اچوي چې باید د خپل کاندیتوب نه تېر شي. دوي وویلې چې کرزی صib هم دا خبره تېنګه کړه او احمد ضیا مسعود ته يې وویلې چې

د پنځو سو کسو په خاطر ددې نه منصرف کېږي نو دا بنه کار نه دی.
هماغه و چې احمد ضیا مسعودیې بیا قانع کړچې د کرزی صیب د
مرستیالی کاندیتوب ومنی.

ددغه فيصلې سره سم محمد یونس قانوني هم دپوهني د وزارت نه استعفا ورکړه او د جمهوري ریاست لپاره یې ئان کاندید کړچې تاج محمد وردګ او عالم بلخی یې خپل مرستیالان وتاکل. همدا علت و چې په دې تاکنو کې کرزی صیب د پنجشپر نه یوازې ۳۶۷ رای اخستې وي حتې په پنجشپر کې د مسعوده جلال او عبدالحفيظ منصور نه هم کمې رای د کرزی صیب وي.

د دولت د رئيس حامد کرزی د اعلان سره سم چې گوندي احمد ضیا مسعود به لوړۍ مرستیال وي دا اوازې د کابل په بنار کې خپري شوې چې د مارشال فهیم طرفداران شاید کومه ګډوډې جوړه کړي خود کورنیو چارو وزارت، ایساټ او د ائتلاف قواؤ د کابل بنارد امنیت لپاره لازم ترتیبات نیولی وو. په همدي ورڅه یو لسو بجو موږ د یوناما په دفتر کې د تاکنو په هکله او نیزه ناسته درلوډه چې په هغه کې د ایساټ مرستیال Gen. John Cooper، د ائتلاف د قواؤ قوماندان مرستیال Gen. Korte د ملګرو متلونو د خاص استازې مرستیال Fillipo Grandi او ما برخه درلوډه خو موږ په غونډه کې د تاکنو د امنیت په اړه خبرې و نه کړي او د کابل د بنار امنیت د ساتلو په ارتباط لازم ترتیبات نیول شی.

له دې غونډې وروسته د ایساټ قوماندان مرستیال Gen. Rick Hillier او د ائتلاف د قواؤ قوماندان مرستیال Gen. John Cooper په اړګ کې د جلالی صیب سره وکتل او دا فيصله یې کړي وه چې د کورنیو چارو په وزارت کې باید یوه مشترکه قوماندانی د ایساټ، ائتلافی قواؤ، امنیت

ملي او ملي دفاع وزارت په ګډون جوړه شي او په دې هکله باید د مابنام په اوه بجود کورنیو چارو په وزارت کې اضطراي غونډه وشي. د مابنام په اوه بجو غونډه کې د کورنیو چارو وزبر علی احمد جلالی، د ائتلافي د قواو مرسټیال Gen. Cooper، د ISAF قواو قوماندان Gen. Rick Hillier د ملي امنیت مشر امرالله صالح، د کورنیو چارو وزارت امنیتی معین جنرال هلال الدين هلال، د کورنیو چارو وزارت ويائند لطف الله مشعل او ما برخه درلوډه.

ددې نه دمخده مازديگر په شاوخوا کې د کورنیو چارو په وزارت کې د قوماندانی ګډه مرکز فعال شو او د کورنیو چارو وزبر ماته دنده را وسپارله چې د ائتلاف او ايساف د قواو سره په تماس کې باید او سېږم او هر عاجل خبر باید هغه ته ورسوم

په همدي ورځ بله مهمه پېښه وشهو چې د کورنیو چارو وزارت سره مخامنځ صدارت په خلور لاري کې د جمهوریت روغتون ودانۍ چې یوې چینا یې کمپني پري کار کاوه د بیخه راونېیده چې دوه ويشت کسه په کې زخميان او درې کسه په کې مړه شوي وو. د سه شنبې په ورځ مابنام د کورنیو چارو وزبر او زه پیاده دغه ودانۍ ته ورغلو چې وګورو د ژغورنې کار خنګه روان دي. په سلګونو کسانو کار کاوه خوداسي وسايطنه و چې دغه درې مړي ژر را و کابې چېرته چې د دوی جسدونه د ودانۍ د یو غتې کمرلاندې پراته وو.

کله چې مارشال فهيم د ايساف او ائتلافي قواو جديت ولیده نو په کابل کې هېڅ داسي پېښه ونه شوه چې امنیت خراب کړي.

د جولای د میاشتې په اوه ويستمه نېټه مابنام په شپږو بجود کورنیو چارو په وزارت کې د ملي امنیت عمومي رئيس امرالله صالح، د کورنیو

چارو وزارت امنیتی معین جنرال هلال د ایساف مرستیال جنرال کورتی Gen. Korte، د ائتلافي قواو مرستیال جنرال کوپر Gen. Cooper، د ملي دفاع وزارت د پالیسي رئیس جنرال محب الله او ما د کورنیو چارو په وزارت کې غونډه درلوده. امر الله صالح وویل چې ده د سهار په لسو بجو مارشال فهیم سره غونډه درلوده او ورته یې ویلې و چې بنه به داوي چې مشبت رول ولوبي او په کابینه کې برخه واخلي. دده په قول مارشال فهیم ویلې و چې ترهغه به دی د حکومت پر ضد بیانیه ورنه کړي ترڅو دی د حکومت په کابینه کې وي يعني د تاکنو تروخته پوري. جنرال محب الله هم وویل چې لوی درستیز بسم الله خان تولو قطعاتو ته ویلې که هره قطعه د یو ئای نه بل ئای ته حرکت کوي او یا د بې وسلې کولو پروسه عملی کوي نو بايد چې دوی د تحرکاتو نه د مخه د ایساف او ائتلاف قواو ته خبر ور کړي ترڅو سؤتفاهم پیدا نه شي د اګست د میاشتی په لومړي نېټه يعني د یکشنې په روح مانبام ډاکټر فاروق وردګ د تاکنو د کمیسیون د دارلانشاً مشر، محمد عمر داودزی د دولت د رئیس د دفتر مشر، زلمی غازی عالم او زه د کاؤن کاکړ په کور کې مېلمانه وو، مور د داود زی نه پوبتنه وکړه چې کله کرزي صیب د تاکنو د مبارزې لپاره خپل معاونین تعینول د اړګ په داخل کې فضا خنګه وه او د دې جريان په هکله مو تري وغونښل چې یو خه رڼا واچوی.

داود زی وویل چې تېږي یکشنې په ورخ چې د جولای د میاشتی په پنځه ويشهمه نېټه شي. د ملګرو ملتونو د عمومي سرمنشي خاص استاري ژان ارنو Jean Arnanlt () د ائتلاف د قواو قوماندان جنرال ډیوید بارنو Gen. David Barno، د ایساف د قواو قوماندان جنرال

ریک هیلر Rick Hillier، او د امریکا سفیر زلمی خلیل زاد په اړګ کې د دولت رئیس حامد کرزی سره غونډه درلوده او د ایبي ورته وویل چې مارشال فهیم باید په راتلونکي تاکنو کې ستا مرستیال نه وي. نو ماته رئیس صیب (کرزی) وویل چې احمد ضیا مسعود سبا سهار^۹ بجې د مسکونه باید کابل ته راوستل شي. بالاخره د آریانا سره مو تماس ونیوه او یوه الوتکه چې د سعودی نه ناوخته راتله هغه مو ترمیز ته ولپېله تر خود ترمیز نه احمد ضیا مسعود کابل ته راولی ټکه چې د مسکونه ترمیز بنار پوري الوتکې پیدا کیدلې، نو د شپې په دولس بجو مو زلمی خلیل زاد د خوبه راوینېن کړو چې د امریکا یې قواو سره تماس ونیسي تر خوازبکستان د آریانا الوتکې ته په ترمیز بنار کې د کیناستو اجازه ورکړي، هماگسي وشو او سهار احمد ضیا مسعود کابل ته راوسپید او رأساً مو اړګ ته یورو نوره قصه هماگسي د پورته په شان وه چې احمد ضیا مسعود د جمهوري ریاست معاونیت ومانه.

د کورنیو چارو وزارت د اداري معین په توګه زما ټاکنه

د ۱۲ مه نېټه ۲۰۰۴ زکال

۲۵ سرطان ۱۳۸۳ هش

د کورنیو چارو په وزارت کې د سرمشارو په توګه له دندې نه د خه د پاسه یوکال وروسته د کورنیو چارو وزیر علی احمد جلالی چې زما عملی کار او تجربه ولیده نوزه یې د کورنیو چارو د معین په توګه پیشنھاد کرم او دغه پیشنھاد د سرطان د میاشتې په پنځه ويشهه د نېټه د دولت د رئيس حامد کرزی له خوا منظور شو (پیشنھاد او د منظوري سند د دې کتاب په اخپره کې ضميمه دی). که خه هم د دې دمخته د کورنیو چارو وزیر جلالی صېب ماته د پولیسو د وجهې صندوق، د PRT او د افغانستان د تحکیم ثبات پروگرام د چارو مسؤولیت په مستقیمه توګه رأسپارلی وو خو د دې نه برسپړه ډېرې نورې مهمې دندې او خاصتاً د نړیوالې تولنې سره روابط یې هم ماته سپارلی وو خو تقریباً د شپږ او هه میاشتو راپه دې خوا جلالی صېب غښتل چې د پورته وظایفو برسپړه د کورنیو چارو د وزارت د اداري معین دنده هم ما ته راوسباري تر خو زه د کورنیو چارو په وزارت کې اجرائيوی صلاحیت هم ولرم خودا کارد سیاسي ملحوظاتو په اساس او خاصتاً پخوانی معین ته چې د جمعیت اسلامي د سهمې په چوکاټه کې د جلالی صېب دراتګ نه دمخته مقرر شوی و کوم بل خای پیدا کړو. په وروستيو میاشتو کې جلالی صېب او د کورنیو چارو د وزارت امنیتی معین هلال الدین هلال او هم نړیوالې تولنې دا هڅه کوله چې ګوندي زه د مخدره موادو پر ضد د مبارزې د معین په توګه مقرر شم

خو ما چې حالاتو ته کتل نو دا راته گرانه و ه چې زه پورتنې دنده په بنه توګه اجرا کرم نو جلالی صیب ته مې وویل چې د اداري معینت د کارونو سره یو خه اشنایې لرم او که دا امکان نه لري نو خپله موجوده دنده چې د کورنیو چارو وزارت سر مشاوریت دی راته بهتردی.

بالاخره جلالی صیب د کارونو د بنه والي په خاطر زما د تقرر منظوري د دولت د جمهور رئيس حامد کرزۍ نه واختسله او پخوانی معین ډګرجنرال فضل احمد عظیمي یې د مشاور په توګه مقرر کړ خو هغه د مشاوریت وظیفه قبوله نه کړه او په کور کیناست.

خنګه چې مخکې ما یادونه وکړه د معنیت سره زما مسؤولیت نورهم زیات شو ټکه چې د مشاوریت دندې هم زما په خپل حال پاتې شوې او د محلی ادارې د جووړلو لپاره چې د هېواد د اداري سیستم اصلی رکن جوړوي زیات کارتہ اړتیا درلوده.

په دې وخت کې د افغانستان اکثریت ولسواليو کې دولسواليو ودانۍ موجودې نه وي، د پرسونل د ظرفیت ارتقا یا اوچت والي لپاره باید جدي کارشوی واي، اداري اصلاحات هم باید د کورنیو چارو وزارت کې عملی شوې وي. البتہ دې کار د نېبواли ټولنې نه د مرستو جلبلو اویو قوي سیاسي حمایت ته اړتیا درلوده چې له نیکمرغه د کورنیو چارو وزبر پر ما پوره اعتماد درلوده او د وزارت تول صلاحیت یې ما او امنیتی معین ته راکړي و او دوزارت د ادارو کارونه د وزبر لاسلیک ته نه معطل کېده خو له بدہ مرغه د کورنیو چارو وزبر په سلو کې ۹۰ وخت په سیاسي کشمکشونو تپریده او دی یې نه پریښوده چې په ستراتیژیکه توګه په هېواد کې د امنیت راوستلو او د ادارو په بنه کولو فکر وکړي چې خه نمونې یې ما مخکې په دې کتاب کې یادې کړي دي.

کله چې زه اداري معین شوم نو ما ددې معینت اداري پرسونل یعنې کارکونکو ته په لومړۍ غونډه کې چې د کورنیو چارو وزارت په پخوانۍ تالار کې جوړه شوې وه وویل چې که زه وکړي شم د خپل دي ماموريت په دوره کې درې کارونه چې یو بې د نوو تذکرو ويشل، د ولسوالیو د ودانیو جوړول او د اداري اصلاحاتو پروسه چې د اداري اصلاحاتو او ملکي خدماتو د کمیسیون له خوا پېل شوي عملی کرم نو دا به زما ډېر مؤقتوي.

که خه هم مور د کورنیو چارو د وزارت د رئیسانو او خاصتاً د ثبت احوالو نفوس د رئیس عبدالرحمن معقول په مرسته د تذکرو د ویش پروسه، د کارتونو ټول ډیزاین، د تذکري ارتباټ د پاسپورت، د تاکنو د ثبت نام، د موټرو د نمبر پليټ او لیسننس سره برابر کړي او دوه کمپني یوه یې جرمني او بله یې چې انګلیسي وده دې ته حاضر و چې ددې پروسې قرارداد امضا کړي تر خو عملی کار پیل شي خو بعضې داخلې او بين المللې ادارو ددې کار مخالفت کاوه. د ماليه وزبر ډاکټر اشرف غني هم په اخره کې دامنلي وه چې دا پروژه د مالي وزارت له خوابايد یو له دې دوه کمپنيو ته ورکړي شي خو متسافانه چې هم ډاکټر اشرف غني او هم مور د وزارت نه ډیرژر لارو او دا پروژه تراوشه پوري عملی نه شو. دا پروژه د افغانستان د اداري سیستم اساس تشکیلوی چې په راتلونکي کې یې د میلیونو ډالرو د مصرف مخه نیوله او هم په اداري او امنیتی چارو کې خورا موثره و.

په هغه وخت کې په دې پروژې تقریباً خلوینېت میلیونه ډالر مصرف په دریو ګلونو کې راتله خو د ملګرو ملتونو د راپورونو له مخې یوازې د

تاکنو د نوم لیکنې په پروسه تر او سه پوري تقریبا د دوه سوو میلیونو ډالرو نه زیاتې پیسې لبېدلې دي. دودانیو د جوړولو په برخه کې د ۳۶۰ ولسوالیونه تقریبا د ۱۵۰ ولسوالیو دودانیو تهداب زموږ په وخت کې کېښودل شو خو متاسفانه چې د بعضې ولسوالیو تهداب چې تقریبا اوه نیم کاله دمخه اینښودل شوي و تراوشه پوري تکمیل شوی نه دی حال دا چې په هماغه وخت کې ددي ودانیو د جوړولو لپاره کافی پانګه موجوده وه. د افغانستان د تحکیم د ثبات يا (Afghanistan stabilization Program) ASP پروګرام لپاره موښ تقریبا ۷۸ میلیونه ډالرو ژمنه د نړیوالې ټولنې نه اخستې وه چې تقریبا ۴۷ میلیونه ډالره يې د مالي وزارت ته انتقال شوې وي خو متاسفانه چې د تحکیم ثبات پروګرام د اداره د منجمت د بې کفايتې په وجه تقریبا دې بش میلیونه ډالره چې مرستندویه هېوادونو ژمنه کړي وه، ورنه کړي او د خپلې ژمنتیا نه په شا شول. د اداري اصلاحاتو پروسه هم د کورنیو چارو وزارت د همکارانو په مرسته پېل شوه چې لومړۍ مرحله يې د بلخ، شېرغان او سمنگان په ولايتونو کې عملې شوه خوروسته زموږ د تګنه دا پروسه هم ډېره بطی وه چې کلونه يې ونیول او خنګه چې لازمه وه هغسي عملې نه شوه او په عوض ددې چې اداري اصلاحات او د پولیسو ریفورم په افغانستان کې اداري ثبات راولي او امنیت بنه شي برعکس يې د ادارې ثبات له منځه یوړل، په ظایيفو کې بې ثباتي رامنځ ته شوله او امنیتی وضعیت نور هم خراب شو.

DynCorp د دفتر سره چادونه د اګست د میاشتې د پر شمه نېټه ۲۰۰۴ زکال

نن مابنام د شپږو بجو په شاوخوا کې په خپل دفتر کې ناست وم او د خپل میز د سرکاغذونه مې لټول چې د یوې درندې چاودنې آواز مې تر غورې شو چې زما د دفتر او د هلیز شیشې یې هم ماتې کړي ما فکرو کړ چې زما د دفتر ترشا چا بم ایښی دی خنګه چې د له دفتر نه راوطنم کتل مې پولیسو منډې وهلي او ما فکرو کړ چې د کورنیو چارو دوزېر دفتر ته چې زما د دفتر د ودانۍ تر خنګ و، چا بم ایښی دی خو هلتنه هم خه نه و. مورې د کورنیو چارو د وزیر د دفتر د ودانۍ سرته (بام) وختلو کتل مو چې د انصاری چوک سره نېډې د کورنیو چارو وزارت شمال لویدیع برخې ته د اورلمې بنکاري، دغه چاودنې دومره درنده وه چې مورې فکر کاوه چې په لسکونو کسان به مره یا ژوبل شوي وي. د مابنام په اوو بجو تقریبا یو ساعت د پېښې نه وروسته د کورنیو چارو وزېر علی احمد جلالی او زه د پېښې ئای ته ورغلو چې لیدل مو د سپکونو شاوخوا او حتی د ډېرولې پرتو ودانیو او کورونو شیشې ماتې شوي دي. په کومه کوڅه کې چې دا چاودنې شوې وه د موټرو پرزي حتى دوه درې سوه متنه لري پرته وي. په دې پېښه کې لس کسه وژل شوي وو چې درې یې امریکایان، درې نیپالی پېره داران چې د ګورکه (Ghurkha) په نامه یادیدل او خلور محلی کارکوونکي وو، دغه چادونه ډېرہ دقیقه طرح ریزی یا پلان شوی وه ځکه چې په همدي وخت د DynCorp دموسسي غړي چې د مخدره موادو پر

ضد د مبارزې سره د کوکنارو په چې کولو کې او هم د پولیسو په روزنه کې مرسته کوله په دغه ودانۍ کې د ډودۍ خورلوا وخت و خو په دې مابنام ددې دفتر ډیرې خارجيانو په یوه بله نړدې ودانۍ کې د مابنام ډودۍ خوره ټکه چې په دغه ودانۍ کې چې دوی همبشه په همدې وخت د مابنام ډودۍ خورلله څه د ترميم کاريکې روان و نو په دې مابنام دوی تغبر د ځای کړي وو اصلًا دا چاودیدونکي مواد د یوه ډاینا وړې لارې په منځ کې چې دې ودانۍ ته یې شګه راولله ځای په ځای شوي وو نو ټکه د چاودنې طاقت یې د نورو چاودنو پرتله زیات و. که د DynCorp امریکایې کارکوونکو په دې مابنام ځای نه واي بدل کړي نو شاید چې په لسګونو امریکایان به په دې چاودنه کې وژل شوي واي، په دې پښه کې اته اوږدې امریکایې سورليت جيپان هم له منځه تللي وو.

د هرات والي اسمعيل خان تبديلي بدل

د سپتيمبر ۱۱ مه نېټه ۲۰۰۴ زکال

نن د سپتيمبر د مياشتې په يولسمه نېټه د امنيت شورا بالاخره
د اتصميم ونيوه چې د هرات والي اسمعيل خان باید تبديل شي، د
اسمعيل خان د تبديليدو اوazi او کار د يو کال نه را په دې خوا روان و
خود دولت رئيس حامد کرزۍ فکر کاوه که اسمعيل خان تبديل شي نو د
افغانستان غربي سيمې ولايتونو امنيتي وضعیت به نآرامه او بې ثباتي
به زياته شي خود کورنيو چارو وزبر نظردا و چې کله د مرکزې حکومت
لمن ولاياتونو ته پراخه شي او افغانستان د ملک الطوایفي نه خلاص
شي نو د خلکو اعتماد به په حکومت زیات شي او که په موقعی توګه
وضعیت يو خراب هم شي خو په اوردمهال کې د خلکو به مرسته او
ملاتړ امنيت بنې کېږي.

د اسمعيل خان د لري کيدو نه مخکې د کندهار والي ګل آغا شېرزي هم
د کندهار د ولايت نه لري او د فوائد عامې د وزېر په توګه تعین شوي و، له
بله پلوه په دې وخت کې زياترو پښتنو هم دا شکایتونه کول چې ګوندي
مرکزې حکومت يوازې په پښتنو زور رسپړي او له جنرال دوستم، استاد
عطاء محمد نور او اسمعيل خان ته خه نه وايي چې په خپل سرد سيمې
پاچيان دي. د پكتيا په سيمه کې خاصتاً پاچا خان څدران حتی په بېړنې
لویه جرګه کې دا ادعا کوله چې دوى تول د بن د پروسې په اساس او د
B-52 طيارو په زور بېرته افغانستان ته راغلي نو خنګه چې حاجي قدېر د
ننګرهار ولايت، اسمعيل خان دهرات ولايت، جنرال دوستم د شېرغان او
استاد عطاء محمد مزار ونيوه نو دی باید د لویې پكتيا د والي په توګه

تعین شي، کله چې باچاخان ځدران د پکتیا د والي په توګه تعین نه شو نو د مرکزي حکومت پر ضد یې مسلحانه فعالیت پیل کړ. ددي فیصلې نه دمخه جلالۍ صیب امریکا ته تللي و او بېرته دوبې ته راستون شوی و او یو شرط یې داو چې دی بېرته کابل ته نه ستنيږي ترڅو اسمعیل خان د هرات نه بل چېرته بدل نه شي. د امریکا سفیر زلمی خلیل زاد هم په دې وخت کې د اسمعیل خان د لري کولو طرفدار نه و ئکه چې په عراق کې امریکایې قواوې د سخت مقاومت سره اخته وي او د بوش ادارې غونښتل چې په ظاهري توګه د افغانستان جنګ مؤفقه ارزیابې کړي نوزما په اند خلیل زاد په دې فکر و چې د جنگسالارنو سره باید ګذاره وشي ترڅو امنیتی وضع خرابه نه شي ترڅو جمهور رئیس بوش د دویم څل لپاره د امریکا جمهور رئیس شي. د افغانستان د جمهوري ریاست تاکنې چې په اکتوبر کې پلان شوې وي د همدې لپاره وي چې د نومبر په میاشت کې د امریکا د تاکنو نه باید دمخه ترسره شي ترڅو بوش په امریکا کې خپل ولس ته ونسابې چې په افغانستان کې د دیموکراسۍ پروسه په مؤفقه توګه روانه ده او دوی په افغانستان کې بریالي دی نو کرزی صیب هم د خپلوراتلونکو انتخاباتو په مقصد د زیاتې ګذاره نه کار اخسته.

خوبالاخره د جلالۍ صیب په اصرار زلمی خلیل زاد هم مجبور شو چې د دولت رئیس حامد کرزی په دې قانع کړي چې اسمعیل خان د هرات نه لري او د حکیم تنوال پر ځای یې د کانو او صنایعو وزپر مقرر کړي، د کورنیو چارو امنیتی معین چې د کورنیو چارو وزارت سرپرست و راته وویل چې پرون دوی اسمعیل خان ته وویل چې کابل ته راشی او هم مو ورته نن سهار تیلفون وکړ چې د دولت د رئیس هدایت دی چې ته باید

کابل ته راشې خواسمیل خان ورته ویلی و چې نه درحُم او همدلتہ پاتې کېږم د بناګلی هلال په قول اسمعیل خان ورته ویلی و زه په هغه حکومت کې چې د افغانستان د رهبری قابلیت نه لري برخه نه اخلم د مابنام په اوه بجو او پنځسو دقیقو د کورنیو چارو وزارت سرپرست او امنیتی معین جنرال هلال راته تیلفون وکړو چې نن مابنام پنځه بجي موښ په اړگ کې د هرات د مسئلي په هکله غونډه درلوډه او کرزی صیب وویلې چې د ریاست دولت مرستیال پوهاند نعمت الله شهراڼي او زه سبا ته بايد د هرات د نوي والي سید محمد خېر خواه سره بايد هرات ته لار شو او دی د نوي والي په توګه معرفی کړو. سید محمد خېر خواه له دې نه مخکې په اوکراین کې د افغانستان سفېر او په هرات کې د اسلامي جمعیت د بلې ډلې چې د شهید افضلی د ډلې په نامه یادېږي غږي و چې د اسمعیل خان سره مخالف و، که خه هم د اسمعیل خان لري کېدل به کار و خود خېر خواه تعیندله د والي په توګه بنه نه و ئکه دا داسې بنسکار پدھ چې ګوندي دی د شخصي خصوصت په اساس لري کېږي نه د ادارې د بنه والي په منظور، او هم داسې وشو، خېر خواه چې چندان فعاله سري نه او هم یې د خپلې ډلې نفر مقرر ول نو د هرات وضعه ډېر ژر په دریو علتونو خرابه شوه یوه دا چې اسمعیل خان هم خپل طرفدارانو ته ویلی و چې د نوي والي سره همکاري ونه کړي، دویم دا چې خېر خواه هم چندان فعاله اداره چې نه وو او په خپلې ګوندي بازی اخته او درېیم دا چې د دولت مخالفینو ته هم له دې موقع خخه ګتیه پورته کړه چې د هرات وضع نآرامه کړي.

په هر حال د سپتمبر د میاشتې په دولسمه نېټه په آريانا الوتکه کې شهراڼي صیب - زه او د هرات نوي والي سید محمد خېر خواه د یوه

پلاوی په مشری د ماسپینبینن په یوه نیمه بجه د کابل نه حرکت و کړ او په دوه نیمو بجو هرات ته ورسیدلو په دغه پلاوی کې مشاور وزیران شهزاده مسعود، محمد عالم رأسخ عرفانی او د ملي دفاع وزارت ویاند جنرال محمد ظاهر عظیمي چې د اسمعیل خان د مخالفې ډلي نه و هم د مونږ سره .و

کله چې هرات ته ورسیدو د هرات په هوایې ډګر کې د هرات د ولایت مرستیال حاجی مېرد قول اردو قوماندان باز محمد احمدی، د ملي دفاع وزارت نه جنرال نوري او جنرال معین، امنیه قوماندان جنرال ضیاء الدین محمودی، د هرات د سرحدی قواو قوماندان غازی محمد، د ملي امنیت رئیس جنرال مایل او یو گن شمېر سپین ډېری او مشران هرکلی لپاره ولار .وو

په همدي ورځ جلالی صېبد دوبې نه کابل ته راغي او چې خنګه هرات ته ورسیدو نو ماته یې د کابل هوایې ډګر نه تیلفون وکړو په داسې حال کې چې موږ د هرات د هوایې ډګر نه د هرات ولایت په لوري روان وو چې وضعیت خنګه دي.

ددې نه دمخته د سهار له خوا د اسمعیل خان یو شمېر طرفدرانو د بسم اللہ دیوانه، حاجی عبدالباقي، معروف لنگ، غلام یحيی سیاوشان (۲۲)، فیض محمد قوماندان او امین اللہ امنیت امر په مشری د دوه درې سوه

۲۲- غلام یحيی سیاوشان چې مخکې د هرات بناروال و د همغه وخت نه یې د حکومت پر ضد وسلوال فعالیت کاوه چې بالاخره د ۲۰۰۹ م کال د اکتوبر د میاشتې په شپاپسمه نیته د سیاوشان په سیمه کې د افغانی او بهرنیو قواو له خوا په یو عملیاتی برید کې د یو شمېر ملګرو سره ووژل شو.

کسانو په حدود کې مظاهري کړي وې چې د زراعت د ریاست دروازې او د یوناما په دفتر کې بې خلور موټرې سیزلي وې.

د هرات د ملي امنیت رئیس جنرال مايل راته وویلې چې سهار یحي سیاوشان په موټرو کې خلويښت کسه راوستي او په بنار کې بې خوشې کړي وو چې تخریب وکړي، سهار چې امریکایي قواو خپل کماندو بنکته کړه دوی هله د مخې نه ئای په ئای وو چې د اخ وډب په نتيجه کې يو امریکایي مر او يو تن زخمی شو. ما د ملي اردو د قطعې قوماندان جنرال معین ته وویلې چې تاسې ولې د انفرنه نیسي خکه چې دا خو مسلح آميذه مظاهري نه دي او د ودانیو او د موټرو سیحئ او د خلکو وژل جرم دي نو دوی باید ونیسي. جنرال معین راته وویلې چې کرزې صېب دوی ته امر کړي چې خوک ونه نیسي خکه چې وضعیت باید نور خراب نشي نو په دې وخت کې زه د جلالې صېب سره غږېدم او راته بې وویلې چې هر خوک تخریب کوي هغه ټول ونیسي نوما ورته وویلې چې بنه د همدا امر د ملي اردو قوماندان جنرال معین ته هم وکړه. جلالې صېب جنرال معین ته هم وویل چې خوک تخریب کوي هغه ونیسي. زه او د امنیت ملي رئیس جنرال مايل چې مخکې د کورنیو چارو په وزارت کې د موږ سره کار کاوه یو ئای په موټر کې کیناستو او ماته بې وویلې چې د ټولو کسانو نیولو ته اړتیا نشته که یوازې غلام یحي سیاوشان، فیض محمد او حاجی عبدالباقي ونیول شي او امین الله د امنیت امر بر طرف شي هېڅوک نور نشته دی چې په مظاهره کې برخه واخلي خکه چې د مظاهره چیانو تعداد د اخري راپور له مخې د خلويښت نه تر پنځوسو کسانو نه زیات نه دي. ما دې ته وویلې چې د کورنیو چارو د وزېر همدا امر دی چې خوک تخریب کوي هغه ونیسي.

کله چې د دوى د نیولو هڅي پيل شوي مظاهري ختمې شوې. د ماسپښین په درې بجو او شلو دقیقو د هرات ولايت مقام ته ورسیدو او شدید امنیتی تدابېر د PRT او افغانی قواو له خوا چې د مرکزي دولت طرفدارو نیول شوي وو نو د هرات سالون چې ډېر لوی و نیمايې ډک و کله چې موږ په سالون کې کیناستو د هرات ولايت اداري رئيس صمیمي ماته راغي او وویلې چې اسمعیل خان وايې چې کرزی صیب هغه ته تیلفون کړي چې نوي والي نن مه معرفي کوئ. ده دا خبره په داسې حال کې وکړه چې د هرات ولايت نه بهر د پراګنده ډزو آوازونه هم اوريدل کېږي. ددي خبرې سره د استاد شهراني رنګ هم يو خه ژیږ شو او وویل چې دا يو بل شرم دی خو ما ورته وویلې چې کله موږ دې سالون را نفوټلو نو زه د کورنیو چارو د وزېر سره په تیلفون کې وم او راته يې وویلې چې والي همدا اوس معرفي کړئ نو کرزی صیب چې اسمعیل خان ته په دې وخت کې تیلفون کوي ولې موږ ته تیلفون نه کوي چې موږ يې دلته رالېږلي يو. موږ يې نن معرفي کو او کرزی صیب دې سبا ته بېرته برطوفه کړي په همدي موقع جلالې صیب ماته په درې بجو او پنځه پنځو دقيقو بیا تیلفون وکړ چې نوي والي مو معرفی کړي که نه؟ ما ورته وویلې چې په سالون کې ناست يو او د معرفی پروګرام مرأسه روان دي خو د هرات اداري رئيس وايې چې اسمعیل خان ته کرزی صیب ویلې چې نوي والي نن مه معرفی کوئ. جلالې صیب وویلې چې زه د کرزی صیب سره ناست يم او دا خبره دروغ ده او داسې آوازې چې څوک خپروي هغه هم ونيسي. ددي نه وروسته د کرزی صیب د دفتر رئيس جاوید لودین هم تیلفون راته وکړ چې حالات خنګه دی نوما ورته وویلې چې څه خبره نشته او نوي والي مو معرفی کړو او مظاهري په ختميدو دي.

د هرات د نوي والي د معرفي کېدو غوندې د قرآن عظيم الشان د خو اياتونو په تلاوت پېل شوه لوړۍ د هرات د والي مرستيال حاجي مېر په مختصره توګه وویل چې زه اسمعيل خان او خبرخواه دواړه د نړدي نه پېژنم او د جهاد د ابتدا نه يې زیات زحمتونه ويستلي او مؤفقيت ورته غواړم خود اسمعيل خان د فعالیتونو ستاینه يې وکړه.

شهراني صيب هم مختصري خبرې وکړي او وویل چې دا د دولت لزوم دید دی چې تغییرات راولي. هرات نوي والي هم ډېره مختصره وينا وکړه او وویلې چې یوه آزاده ټولنه د یوې واقعي ډيموکراسي د راوستلو په اړوند کومک کولی شي، د هرات د نوي والي د معرفي کبدو نه وروسته د هرات وضع عادي شوه او د مازديگر په پنځو بجو بېرته کابل ته رأسنانه شو. خنګه چې د کابل هوايې ډګرته راورسیدم د کابل د هوايې میدان مشر راته وویلې چې کرزی صيب غوبنتل چې د تا سره خبرې وکړي خو خنګه چې تاسې په هوا کې وي نو موږونه شو کړاي چې تاسې سره تماس ټینګ کړم. کله چې زه د کورنيو چارو وزارت ته راورسیدم او جلالی صيب ته مې تفصيلي راپور ورکړنو ترې پوبنتنه مې وکړه چې د کابل د هوايې ډګر مشرراته وویلې چې کرزی صيب غوبنتل چې ما سره وغورېږي څه خبره خو نشته ده؟ جلالی صيب راته وویلې چې کرزی صيب غوبنتل چې زه باید یو خو ورځې په هرات کې د نوي والي سره هلته تېږي کړم خو دا چې تاسو بېرته کابل ته حرکت کړي وو نو ومو نه شو کړاي چې د تاسې سره تماس ونیسم او نور څه خبره نه وه.

**د سمنګانو د ولايت د مرستيال حاجي غلام سخي معرفي کېدل
د سپتيمبر د میاشتې شوار لسمه نېټه ۲۰۰۴ زکال**

د کورنيو چارو وزارت له خوا د بغلان ولايت پخوانى مرستيال حاجي غلام سخي د سمنګانو د ولايت د مرستيال په توګه تعين شوی و خود سمنګانو والي غلام حسین شفق ددي معرفي کول دوه درې اونى خندولى و، خرنگه چې د سمنګانو والي د هزاره د قوم نه او د امنیه قوماندان سید احمد د ازبک د قوم نه و نو د کورنيو چارو وزارت دا لازمه و ګنله چې حاجي غلام سخي چې د بغلان د پښتنو د قوم نه دی هلتہ د والي د مرستيال په توګه تعين کړي ترڅو یو نسبی توازن هلتہ برابر شي ئکه چې په دغه سيمه کې چې پښتنه اقلیت وو او په تبرو خودورو کې ورسه یو خه زیاتی شوی وو. حاجي غلام سخي چې پخوا بغلان کې د والي مرستيال او کافي تجربه یې درلوده نو د کورنيو چارو وزارت په دې اندا و چې دده په مقرری سره به پښتنه هم په دغه ولايت کې د حکومت نه ځانونه بېگانه احساس نه کړي او هم به د حکومت سره همکاري و کړي.

د حاجي غلام سخي د تقرر نه وروسته بعضې هزاره ګانو دا ادعا و کړه چې ګوندي حاجي غلام سخي د جهاد په دوره کې ددغه سيمې بعضې کسان وژلي دي نو شاید چې خلک ورسه یو خه حساسیت بنکاره کړي، ما د سمنګانو والي بناګلی شفق ته تیلغون وکړ چې که دې خلکو خه ادعا درلودې نو ولې ددې د تقرر نه دمخته یې دا مسئله نه مطرح کوله نوښه به دا وي چې تاسې د سمنګانو د ولايت دا نوي مرستيال معرفی کړئ خود سمنګانو والي هغه او دغه کول نو ماسپېښین ما د کورنيو چارو وزبرته

وویل چې د سمنګانو والي، حاجي غلام سخي نه معرفي کوي خه باید وکړو. جلالی صېب ډېر زیات په قهر شو او وویلې چې ته دې بې انصافی ته ګوره چې د سمنګانو ولايت په تو له اداره کې دا یوازینې پښتون دی چې هلتنه معرفی کېږي خو دوی یې تحمل نه شي کولی بیا یې ماته هدایت راکړ چې والي ته ووايده که دا نه معرفی کوي نو موږ د مرکز نه هئیت درلېبرو او هلتنه به دا معرفی کړي خو په هغه صورت کې به دا ستا بې کفايتی ونبایې او دی به هم له خپلې دندې نه لري کړي شي.

کله چې مابنام زه د سمنګانو دوالۍ سره وغږیدم او د جلالی صېب دا پیغام مې ورته ورساوه هغه بیا هغه دغه کول نو ما ورته وویل چې یوه خبره راته وکړه چې معرفی کوي یې او کنه؟ که نه یې معرفی کوي یې نو موږ سبا ته هئیت درلېبرو او دا معرفی کوو. نو بیا والي زړه نا زړه وویل چې سمه ده خو که چا قبول نه کړ نو زه ورسه بیا هم بېرته درحې ما ورته وویلې چې فرق نه کوي نو بیا تاسې هم وظیفه پرېږدئ او کابل ته راشئ. نو والي بیا بې راته وویلې چې که ته د امنیه قوماندان ته تیلفون وکړي نو بنه بهو یې چې امنیت ونیسې، ما ورته وویل چې ته حاکم او مشرد منطقې یې، ته ورته ووايده او که هغه ستا امر ونه مانه نو بیا موږ ته شفر یعنی مخابروی خبر راکړه نو موږ به د هغه هم خه چاره وکړو. هماګه وه چې سباد سمنګانو ولايت مرستیال حاجي غلام سخي معرفی شو او هېڅ خه پېښه ونه شوه او حتی ترا او سه هم هلتنه د سمنګانو د والي مرستیال دي. واقعا په داسې مواردو کې قاطع تصاميم ډېر زیات تاثیر لري او همپشه چې موږ د کورنیو چارو وزېر جلالی صېب نه د مهمو مسائلو په هکله هدایت اخستې ډېر قاطع هدایت یې راکړي.

د فراه PRT افتتاح

د سپتامبر د میاشتې پنځلسمه نېټه ۲۰۰۴ زکال

نن د فراه ولايت د PRT د افتتاح لپاره د دولت یو لوړ پورې هیئت د کابل نه فراه ولايت ته سفر و کړ تر خود بیار ګونې کارونه هلته ګډندي شي. په دې سفر کې موږ سره د عدلیه وزبر ډاکټر عبدالرحیم کریمي د عامې روغتیا وزبره ډاکټر سهیلا صدیق، د بنخو د چاره وزبره مېرمن حبیبه سرابي، د کرهنې وزارت معین غلام مصطفی جواد، د اوبو او انرژي د وزارت معین بناغلی عزیزي، د مخابراتو وزارت امنیتی مسؤول جنرال محمد ایوب اصیل، د امریکا ڈاز دافبر بناغلی ډیویډ سدنې، د ملګرو ملتونو او د ائتلاف د قواو استازې موږ سره ملګري وو. د کابل د هوایې ډګر نه په C-130 الوتکه کې لوړۍ د شین دنې هوایې ډګر ته په پنځه خلویښت دقیقو کې ورسیدو او د هغه ئای نه په خلورو امریکا یې الوتکو کې د نیم ساعت پرواز نه وروسته د فراه ولايت مرکز ته ورسیدو. د هوا نه موچې د فراه ولايت ته نظر اچوه په غبرد خو غرونو، د شنو شګو او ګرد غبار نه نورخه نه بنکار پدل. کله چې د PRT مرکز کې زموږ چورلکي کیناستې هم غبرد شګو بادیدلونه پرته نور خه نه. د فراه والي اسد الله فلاح او امنیه قوماندان محمد شاه کاکو، د فراه ولايت د یو شمېر سپین ډپرو او مخورو، بنخو او ماشومانو سره د هر کلې لپاره ولاړ وو. د فراه وضع ته چې سری گوري ډپره وروسته پاتې ولايت دی او دا چې خلک خنګه هلته ژوند تپروي دا د هغوی د همت پورې اړه لري چې خنګه د ژوندانه ستونزې ګالي.

که خه هم د فراه ولایت ډېر زیات لور رتبه کسان په او سنی حکومت او
هم په پخوانیو حکومتونو کې د جمهور رئیس د معاون تر خوکۍ پوري
لور پوري عهدې درلودې خو د دغه ولایت خلکو ته چندان کار نه دی شوی.

د حضرت اکبر وفادار شعر
د سپتمبر د میاشتې شلمه نېټه ۲۰۰۴ زکال

په افغانستان کې دا رسم او رواج شته خوک چې چېرته مقررېږي نو یو
 شمېر دوستان او ملګري ورته مبارکې ته ورځي نو په دې لړ کې د کنې
 ولايت د پشد د کلې یو تن تکره شاعر او لیکوال حضرت اکبر وفادار هم
 زما د نوي وظيفې مبارکې ته راغي او وویل چې د ګلانو په بدل کې ما
 درته دلاندې شعر راوري دي:

د مبارکې مراتب

راتلم مبارکې ته خو ناوخته شو په دې
 ما ويلى د رته جورې کرم د سرو ګلو غنچې
 چمن خزان و هلې دی ګلونه تلا شوي
 د دې وطن مسکون خلک کوم بل وطن ته تللي
 دریم قیامت تېر شوی خو حساب او کتاب نشته
 د دې ملت تاریخ کې کوم صحیح انتخاب نشته
 لیکمه، تولومه مرغله د ادب
 په تا باندې شیندمه دا خبرې د ادب
 پند لیکه وفاداره له میاخيله خه پرده ده
 باران دې د ډالرو خو کنې باندې سوکړه ده
 په درناوی
 حضرت اکبر وفادار پشدى
 ۱۳۸۳ سنبله ۲۸ کال

البته ددي شعر مطلب دا و چې د کنړو ولايت او س هم وروسته پاتې دې او
باید چې ددي ولايت بیارغونې ته موب توجه وکړو، حضرت اکبر وفادر
او س په حق رسیدلی او روح دې بناد وي.

د زابل ولايت یوه دردونکې پېشې: د سپتمبر د میاشتې په
شپږ ويشتمه نېټه د زابل ولايت د خاک افغان د ولسوالۍ سپین ږېږي
د کورنيو چارو وزارت ته راغلل چې زما سره وګوري او ويې ویلې چې د
دوی مشران طالبانو نیولی او هغه بې حلال کړي دې او بیا بې د مړو سره
کاغذ (لیک) پريښی او لیکلې و: دا چې موب بندی خانې نه
لرواوبندیان نشوستالې نو خکه دوی دغه کسان حلال کړي دې. د دوی په
قول په وژل شوو کسانو کې د ارغنداب د سیمې د سایگس د ولسوالۍ
شاه صیب چې د توهود قوم مشراف ضابط عزت الله هم شاملو. افسوس
په داسې محاکمه او داسې وحشت چې د افغانستان مشران په ڏېړه بې
رحمی سره له منځه ئې او نه پوهیړو چې دا سلسله د ورور وژنې به ترڅه
وخته پوری روانه وي.

په افغانستان کې د جمهوري ریاست لپاره لوړۍ تاکنې د شنبه
 ورځ د میزان ۱۸ مه نېټه ۱۳۸۳ هش کال
 (۲۰۰۴ زکال د اکتوبر نېټه)

د ۲۰۰۴ زکال د جمهوري ریاست د تاکنو امنیت اوهم دخلکو برخه اخستنه په تاکنو کې یوه تاریخي موضوع وه چې شخصاً زما لپاره چې په لوړي څل مې په افغانستان کې په تاکنو کې برخه واختله ډېره په زړه پورې وه څکه چې الله تعالی یوڅل بیامورته دا موقع په لاس راکړه چې د خپلې خوبنې کاندید ته رایه ورکړو. کله چې زه په پاکستان او یا امریکا کې ټم نو کله به چې تاکنې کیدې نو موبد رای اچونې حق نه درلوده او د یوه عاطل مخلوق غوندي به د تاکنو په هکله بې تفاوته وواو همدا ارزو مې د مهاجرت په وخت کې درلوده چې که خدای افغانستان آزاد کړی نو په تاکنو کې به برخه اخلم او هم به خان دولسي ګرګې ته کاندیدوم او دا خورما په فکر کې هم نه وه چې ګوندي زه به داسې دنده ولرم چې دیکنو په امنیت کې به عمده رول ادا کوم.

که خه هم زموږ په هبواد کې د ډیموکراسۍ نه دوه معنې خلک اخلي یوه دا چې په ډیموکراسۍ کې د چا خه خوبنې وي هغه باید وکړي او دویمه دا چې بعضې خلک ډیموکراسۍ یوازې تاکنې ګنې، په تېرو خو تاکنو کې موبولیدل چې په تاکنو کې درغلې له حده زیاته وه نود خلکو په منځ ګې د تاکنو پروسه هم بې اهمیته شوه حال دا چې تاکنې د ډیموکراسۍ یوه برخه ده چې چارواکو ته مشروعیت ورکوي او که آزادانه او شفافه تاکنې نه وي نو مشروعیت هم نه شي ورکولی خو اصلًا اداره یا حکومتداری په اعتبار چلپې چې خلک په خپلوا مشرانو که هغه منتخب وي او که

انتصابي اعتماد وکړي او د هغوی د پروګرامونو، پاليسو او سیاسي روند ملاتر حاصل کړي. اصلاً ډيموکراسۍ که د لفظي معنی نه وکاپو نو ډيموکراسۍ د قانون د حاکمیت په معنې ده چې په یو هیواد کې وضع شوي قوانین به په ټولو اتباعو باید په یوشان تطبیق شي.

د ۲۰۰۱ م کال نه راپدی خوا ما په ټولو تاکنو او جرګو کې برخه اخستلې ده او اميد لرم چې په راتلونکې تاکنو کې هم برخه اخلم که زوند و او همدا زما غوبښنه د ټولو افغانانو خویندو او ورونو نه ده چې په تاکنو کې بايد همیشه فعاله ونډه واخلي او بې تفاوته پاتې نه شې ولو که انتخابات د دوى له نظره ناسم او نیمګړي هم وي حکه هغه خوک که په درغلې او نورو هيلو هم انتخابات وګتې خودانه شي ويلی چې گوندي ده او هغې خوکې په زور ګتيلی او دا د دوى ميراث دى او دا اندیښنه به ورسه همیشه وي چې گوندي ولس د دوى نه یوه ورڅه خامخا پونښنه کوي.

البته دا ډېر لوی بحث دی او زه به تري تېر شم خو زه غواړم په اصله موضوع چې د ۲۰۰۴ زکال د جمهوري ریاست تاکنې دی او په دې برخه کې د کورنيو چارو وزارت رول څه و په هغې به یو څه رنا و اچوم.

د تاکنو دمځه د یوناما دفتر چې د بن د پروسې پر اساس بې د تاکنو اصلي مسؤولیت په غاره درلو ده په رابطه کې ورسه و چې تقریباً پنځه زره د راي ورکونې مرکزونو امنیتی پلان جوړ کړو حکه چې د حکومت د مخالفینو له خوا داسې اندیښنې موجودې وي چې د تاکنو په ورڅه به ګډوډي جوړه کړي او یا د راي ورکولو په مرکزونو باندې به بریدونه وشي.

ددې لپاره چې صحیح امنیتی تدابې و نیوں شي د کورنيو چارو وزړ په امر مو د ملي دفاع وزارت ، د ملي امنیت ، ایساف ، یوناما او ائتلافی

قواؤ ترمنځ د کورنیو چارو په وزارت کې ګډ عملیاتي مرکز جوړ کړ او هم د معینانو په کچه کاري ګروپ چې په پېل کې یې په اونۍ کې یوڅل او وروسته هره ورڅ او د ټاکنو ته په نړدي ورڅو کې یې سهار او مابنام غونډې کولې ، ددې غونډو مشری به د کورنیو چارو وزارت امنیتی معین جنرال هلال الدین هلال او ما کوله او د اړتیا په صورت کې ددې ادارو مشرانو هم عاجلي غونډې دا برولي او همدا شان د همغږي عملیاتو مراکز مو په ولاياتونو کې جوړ کړي وو چې د کورنیو چارو وزرات له خوا مو ورته یو تن د جنرال په کچه ټاکلی و چې د محلی امنیتی چارواکو سره امنیتی چارې سمبال کړي.

د اکتوبر د میاشتې په او مه نېټه د کورنیو چارو وزبر علي احمد جلالی په خبرې کنفرانس کې وویل چې ټاکنې په خپل وخت یعنې دوه ورڅې وروسته ترسره کېږي او تقریبا یو لک (۱۰۰:۰۰) امنیتی پرسونل د هېواد په بېلا بېلو سیمو کې ئای په ئای شوی دی د ټولو امنیتی ارګانونو ترمنځ تشریک مساعی یا ګډه هکاري موجوده ده او چېره چې امنیتی قواوې ضعیفه دی هله د چېک غږگون له قطعې څخه پولیس لېږل شوی دي د بېلګې په توګه نن سهار سل کسه پولیس د بدخشان ولایت مرکز فیض آباد ته ولېږل شول.

جلالی صېب وویل چې د ټاکنو پر ضد فعالیتونو هم داخلي عوامل درلودل او هم بهرنې. داخلي عناصر د مخدره موادو مافيا وه ځکه که په افغانستان کې ثبات راشي نو دوى فعالیت نه شي کولی نو بايد چې ګډوډې جوړه کړي خوک چې د ثبات مخالف دی هغه د وطن د بنمنان دي، ده زیاته کړه چې ترورئیستان او جنګسالاران هم نه غواړي چې ثبات رامنځ ته شي، د جمهوري ریاست د کاندید مرستیال احمد ضیا مسعود

موږ ته چې پرون (یعنې د اکتوبر په شپږمه) د بدخشان د هوایې د ګر نه فيض آباد ته تللوورته ماین اینښودل شوی و چې په دغه چاودنه کې یو کس مر او خلور کسه زخمیان شول او د اسې شواهد شته چې دا کار د مخدره موادو مافیا کړي دی، د کورنیو چارو وزبر زیاته کړه چې په دې میاشت کې لس د اسې پېښې شوي چې هغو کسانو چې ماینونه یې اینښودل په خپله د ماینونو د اینښودلوا په وخت کې د چاودنې له امله وژل شوي دي، ددې نه برسپره د کورنیو چارو وزارت پولیسو د شلو واقعاتو مخنيوی کړي او د شلو نه زیات کسان د چاودیدونکو موادو سره نیول شوي دي، که خه هم د شپیتو نه زیات بریدونه شوي دي چې ۲۰ کسه مړه او د شپیتو کسو په شاوخوا کې زخمی شوي دي خود دې سره شل کسه تخرب کار هم وژل شوي، دېرش زخمی شوي او ۴۴ زوندي نیول شوي دي.

په همدي ورڅه مازديگر په خلور بجو په امنیتي غونډه کې راپور ورکړ شو چې په هېواد کې نن کومه مهمه پېښه نه ده شوي او د درې تخریبي عملیاتو مخه پولیسو نیولي ده چې په هغه کې یوه پېښه د کابل قلعه فتح الله په سيمه کې په یوه بوجۍ کې چاودیدونکي مواد چې پتاقي هم په کې ئای په ئای شوي وي پولیسو پیدا کړي دي. په همدي ورڅه د کورنیو چارو وياند لطف الله مشعل چې د ګډه هم آهنګې د مطبوعاتی دفتر مشری بي هم کوله وویلې چې ۷۷۴ ژورنالستانو په خبری کانفرانس کې برخه اخيستې وه چې ۴۱۷ یې د نريوالورسنيو او ۳۵۷ یې د افغانی رسنيو.

وو.

په همدي مابنام ناوخته د کابل د امنیه قوماندانی مرستیال مل پاسوال محمد شفیق فضلي او ماد کابل ولايت امنیتي حوزې او یو شمېر د ټاکنو مراکز وکتل ترڅو د انتخاباتو لپاره امنیتي ترتیباتو

کنترول او نظارت و کرم خرنگه چې د کورنیو چارو وزړ له خوا د لوړۍ درجې د تیاري امر ورکړل شوی و نو تول امنیتی پرسونل باید په خپلو دندو کې حاضر وي او یوازې په استثنایې حالاتو کې که کوم خوک ضرورت ولري باید د وزارت د مقام نه د رخصت اجازه اخستي شي.

د نهمې امنیتی حوزې امر سمونوال محمد اکبر د خپل تول پرسونل سره چې ۲۸۰ کسه وو په خپلو ګمارل شوو دندو کې موجود وو چې بیا مو په همدغه سیمه کې د رای اچونې دوه مرکزونه هم وکتل چې د پلان له مخې شپږ کسه په هر مرکز کې حاضر وو.

ه마다 شان د اتمي امنیتی حوزې امر ملا عبدالصبور د خپل تول پرسونل سره په خپلو دندو کې حاضر وو او په دې سیمه کې مو هم د رای اچولو دوه مرکزونه ولبدل او امنیتی ترتیبات بې سم وو ورپسې مو د کابل دویمه امنیتی حوزه وکتله چې مل پاسوال محمد عظیم د خپل پرسونل سره حاضر وو او په استقلال لیسه کې د رای اچونی مرکز نه مو هم کتنه وکړه چې امنیتی کسان تول موجود وو، ورپسې مو د کابل لسمه حوزه وکتله او د حوزې امر مل پاسوال اکرام الدین د خپل پرسونل سره حاضر وو او ه마다 شان د کابل د بنار په ټولو لارو او چوکونو کې امنیتی تدابېرنې وو چې واقعاً د پولیسو او نورو امنیتی ارګانونو کارد قدر او ستاینې وروو.

د اکتوبر د میاشتې په اتمه نېټه او پراتیفی راپورونه راغلل چې په کندهار کې یو د تیلوتانک چې چاودیدونکي مواد په کې ئای په ئای شوي وو و نیول شو په دغه پېښه کې د تانکر ډربور او دوه پاکستانی اتابع هم نیول شوي وو، د جلال اباد نه د کورنیو چارو وزارت د PRT نماینده سمونوال محبوب راپور راکړ چې د جلال آباد په بنار کې د زړې

خارنوالي سره نبدي دري راکتنيه په دغه مابنام ولو بدل چې دوه ماشومان
په کې زخميان شوي وو.

همدا شان په جلال آباد کې لس تختي تروتيل انفجاريه مواد ونيول شول
چې دوه کسه هم ورسره نيوں شوي دي همدا شان د کنډ او نورستان
ولایتونو ترمنځ د پیچ دري او غازی اباد ولسوالیو په سيمه کې په لارو
کې ماينونه بنخ شوي وو خود ائتلافي قواو له خوا خنши يا شنډ شول.

په همدي سهار ما او مه امنيتي حوزه ولیده او د کورنيو چارو وزبر او
امنيتي معين هم خو امنيتي حوزي او د راي اچونو مرکزونه وليدل او
امنيتي ترتيبات د دوى د قناعت ور وو. په همدي مابنام د شپې په اووه بجو
د کورنيو چارو وزبر په لسمې امنيتي حوزه کې د زورنالستانو سره په
خبرې کنفرانس کې د امنيتي وضعې په هکله خبرې وکړي او وویلې چې
د افغانستان د ګوډ ګوډ نه مورته د امنيتي تدابېرو په هکله پاډ راکړل
شوي او د امنيتي ارګانونو پرسونل سبا ته د تاکنو د ترسره کولو لپاره
تيار او آماده دی.

سهار وختي د کورنيو چارو وزبر د وزارت معینانو او رئيسانو ته
وظيفه ورکړه چې په امنيتي حوزو او د راي ورکولو په مرکزونو یو حل بیا
و ګرخي او که چبرته څه مشکلات وي هغه حل کړي، زه پخپله د زړو او
درېیم مکروريانو سیمې ته لاروم چې سهار وختي او و بجو نه دمخته خلک
په قطار کې د راي ورکولو مرکزونو مخې ته ولاړو، که خه هم ډېره سخته
یخني وه خو خلک راتلل او په ډېږي آرامي سره په قطار کې ودرېدل بې له
دې چې خه ګډوډي جوره کړي. ما هیڅ فکرنه کاوه چې د افغانستان خلک
پس له خو لسيزو جنګونو او ګډوډي نه، خنګه په یوه شپه کې راغي
تغیرپکي راغي چې په خپله منظم په قطارونو کې ودرېږي او د قوانينو او

اصلو مراجعات کوي. زه شخصاً د تاکنو په ورخ د امنيتي وضعې نه سرېره د راي ورکولو په مرکزونو کې د ازدحام او ګډوډي په اړه ډپر اندېښمن وم چې خنګه به دا خلک کنتروول شي. خود افغانستان خلکو په دې ورخ دا ونسو دله چې دوی د افغانستان د سیاسی پروسې سره مینه لري او حاضردي چې د وطن د سولې په پروسه کې برخه و اخلي.

ما خپله رايده لسو بجو په شاوخوا کې د صدارت په حوزه کې واچوله او د ژورنالستانو سره مې هم د امنيتي وضعې په هکله خبرې وکړي او ورته مې وویلې چې تراوشه موبه ته د نورو سیمو نه داسې خبر نه دی راغلې چې کومه امنيتي پېښه شوي وي همداسي راپورونه موبه ته د ولاياتونو نه هم را ورسېدل چې خلکو ډپر په منظمه توګه راي اچولي. په بدخشان، نورستان او د افغانستان په مرکزي سیمو کې داورښت او واوري د وربدو له امله یو خه مشکلات و خو بیا هم ډپرو خلکو په تاکنو کې ګډون کړي وو.

ما سېپنیین خلور بجې د تاکنو نېټيوال ناظريينو لکه د اورپا اتحاديه، افغاني ناظريينو، FIFA او د بشرد حقوقو ادارو دغه تاکني د قناعت ور وبللي خود کاندیدانو ډپر نه خوارلسو کاندیدانو چې کمې راي وړې وي دا تاکني د قناعت ور ونه ګنلي او د دوی شکایت داو چې په ځینو سیمو کې د دوی ناظريينو ته د نظارت اجازه نه ده ورکړل شوې.

دا ادعاد دوی سمه نه وه ئکه چې کله زه د کابل د مکروريانو د الفتح په سيمه کې د رأي اچونې مرکز ته ورغلن نو ددي کاندېدانو یو شمېر ناظريينو غونبېتل چې د بسخود حوزو په منځ کې نظارت وکړي خود افغانۍ کلتور له مخي دا سمه نه وه او ما ورته وویلې چې بنه به دا وي چې بسخينه نظارت کونکي باید راولېږي. یو کسې وویلې چې موبې بسخينه نظارت

کوونکي نه لرو نو ما ورته وویلې چې ریاست جمهوري ته کاندید یاستئ او په سلو کې پنځوں رایه له بنخو غواړئ او یو کس نظارت کوونکي نه شئ پیدا کولی نو دا سمه نه ده چې نارینه دې د بنخود رای اچونې مرکز ته داخل شي.

د تاکنو د کمیسیون په اټکل د دوه لکو کسانو په شاوخوا کې د سختي یخني له امله راي نه وې اچولې چې هغه هم یوازې شمال ختیخ، نورستان، کنډ، پنجشیر او مرکزي افغانستان سیمې وې، د کورنیو چارو وزارت د صندوقونو د انتقال او هم احتمالي مظاهرو ته ترتیبات نیولي وو، د تاکنو او هم د تاکنو نه یوه ورڅه وروسته هېڅ داسې پښنه په افغانستان کې ونه شوه چې د ذکر وړوي

د اکتوبرد میاشتې په اوه ويشهمه نېټه په امنیتی غونډه کې او هم د اکتوبرد میاشتې په اته ويشهمه د PRT د نظارت کمپې په غونډه کې ټولو د کورنیو چارو وزبر جلالۍ صیب ته د مؤفقه تاکنو د ترسره کېدو په اړوند او په خاصه توګه چې په امنیتی لاحاظ سم تدابير نیول شوی وو مبارکي ورکړه، په همدي غونډه کې د مالیې وزبر ډاکتر اشرف غني احمدزې هم جلالۍ صیب او نورو داخلي او نړیوالو امنیتی اړگانو ته مبارکي وویله.

په دغه غونډه کې ډاکتر صیب اشرف غني وویل چې او س موږ باید د بیارغونې پروسه په انکشافي پروسه تبدیله کړو تر خو خلکو ته کار پیدا شي او د افغانستان د یو شخص کلنی عايد د ۲۰۰ ډالرو نه باید ۵۰۰ ډالرو ته لړ شي او همدا شان د افغانستان بودجه د ۳۰۰ میلیونو ډالرو نه باید ۱.۵ میلیارد ډالرو ته ورسېږي همدا شان موازي ادارې باید جوړې نه شي او کومکونه باید د دولت له لاري مصرف شي. د افغانستان لپاره سړک،

برق او د او بولو د سیستم جو رول لو مړیتوب لري او یو او بدمهاله پلان باندې باید کار وشي. ده زیاته کړه او س د تولو کمکونو په سلو کې ۵۲ د کابل په بنیار کې او په سلو کې ۴۸ نور افغانستان کې مصرف شوي نور نو د اتوازن باید سرچپه شي چې زیاتې پیسې باید په ولايتو奴 کې مصرف شي.

د تاکنو نه وروسته د کورنیو چارو وزارت او امنیتی ارګانونه په دې مؤظف شول چې د منتخب جمهور رئیس د تحلیف مرأسمو ته د ډسمبر په او مه نېټه باید تیاری ونیول شي.

**په کابل کې د ملکګرو ملتونو د درې کارکوونکو پر غمل (اختطاف) او
د هغوي خلاصون**

د اختطاف نېټه ۲۸ اکتوبر ۲۰۰۴ زکال

د خلاصون نېټه ۲۳ نومبر ۲۰۰۴ زکال

د اکتوبر د میاشتی د جمهوري ریاست د تاکنو نه وروسته د کورنیو چارو په وزارت کې د ورځني کارونو او متنګونو (کتنو) بوج یا اندازه یو خه کمه شوې او د روژي مبارکه میاشت وه نو ما د کورنیو چارو وزارت امنیتي معین ډګر جنرال هلال الدین سره مصلحت وکړچې ډېروخت کېږي چې موبډواړه کوروونه ته تللي نه یو نو دا به بنې وي چې په نوبت سره بايد د کورنیو چارو له وزپر جلالی صیب نه رخشت واخلو او د خپلو کورنې دلیدو لپاره بايد لارشو. هلال صیب راته وویل چې لوړۍ به دی لارشي او د اخترنې مخکې به بېرته د جرمني نه راونګرخي ئکه چې د هغه کورنې په جرمني کې وه او بیا به زه لارشم. د وزپر صیب سره مصلحت نه وروسته هلال صیب جرمني ته لارو او د اداري معینیت ترڅنګ د امنیتي معینیت د سرپرست په توګه مې هم کار اجرا کاوه. په دې وخت کې چې د کورنیو چارو وزارت د دولت د ثقل د مرکز په توګه وه، د دې لپاره چې کارونو ته رسیده گې وشي نو د کورنیو چارو وزپر موبډواړه معینانو ته تول صلاحیت رأسپارلی وو چې د وزارت کارونه اجرا او ورځني کارونه لاسلیک کړو تر خود کوم ریاست او یا مراجعنيو کارونه وروسته پاتې نه شي. هغه چا چې په دغه وخت کې د کورنیو چارو په وزارت کې کار کړي وي هغوي پوهېږي چې کارونه په خه شکل او خومره زیات وو که خه هم

موبډواړو معینانو ډېرې دندې ټېټيو قدمو ته سپارلې وي خو ددې سره سره د افغانستان د اداري بېروکراسي، له امله موبډواړه معنیان مجبورو و و چې د ورځې په سلګونو لاسليکونه وکړو.

د اکتوبر په اته ويستمه نېټه چې پنجشنبې ورڅه د ماسپښین په دولسو بجو او ۵۰ دقيقو په شاوخوا کې د پوليسو اکاډمي په لورروان و مترڅو د مخدره موادو پر ضد د مبارزې پوليسو ته چې تازه فارغ شوي و د فراغت سندونه تقسيم کړم، نو کارتنه پروان په سيمه کې و م چې د کورنیو چارو د وزبرد د فتر نه راته تيلفون و شو چې وزارت ته ژر راشه ئکه شل دقیقې دمخه د کارتنه پروان د برکې په سيمه کې د ملګرو ملتونو درې کارکوونکي چا تبنتولي دي. د کورنیو چارو وزبر سمدستي کابل امنيه قوماندنه او د کابل د بنار خروجي دروازو ته امر ورکړي وو چې تولې لاري بندې او هر موږ باید تلاشي کړي او زه هم سمدستي د کابل د امنيه قوماندان جنرال بابه جان سره وغږیدم چې موبډ په جريان کې واچوي او په منظمه توګه د خپلو فعالیتونو راپور د وزارت مقام ته ورکړي.

وزارت ته لا رسيدلى نه و م چې د ملګرو ملتونو د عمومي سر منشي خاص استازي ژان آرنو Jean Arnault راته تيلفون وکړ چې د جلالۍ صيې سره غږيدلې يم او په دوه بجو د تاسې سره د کورنیو چارو په وزارت کې غونډه لرم څنګه چې وزارت ته را ورسيدم د کورنیو چارو وزبر راته هدايت وکړ چې څنګه دا مسئله ډېره حساسه او مهمه ده نو زه شخصاً باید د کاري ګروپ مشرۍ او سرپرستي وکړم د کورنیو چارو وزبر زما په مشرۍ دا لاندې د برسې کاري ګروپ تعين کړو چې د موضوع تول اړخونه وڅېږي او وخت په وخت باید زه هغه ته راپور ورکړم د برسې د ګروپ غړي په لاندې ډول وو:

- ۱-جنرال عبد الجمیل جنبش د تورویزم پر ضد د مبارزې رئیس
- ۲-جنرال محمد حسن اتمرد پولیسون د عمومي ریاست مرستیال
- ۳-جنرال عبدالمنان فراهی د کورنیو چارو وزارت د استخباراتو د ریاست مرستیال
- ۴-جنرال بابه جان د کابل امنیه قوماندان
- ۵-جنرال محبوب امپری د چتک غبرګون یا واکنش سریع د قطعې قوماندان

د ملګرو ملتونو کارکونکی دوه بشخې او یو سړی و چې یو یې د انګلستان تبعه Ms. Annetta Flanigen، بل یې د فلپین تبعه Mr. Ms. Hebibi Shqipe Nayan Angelito او دربیم یې کوسورو تبعه نومیدل چې د جمهوري ریاست د تاکنو په دفتر کې یې کار کاوه او د ماموریت دوره یې مخ په ختمیدو وه.
دا پېښه په تفصیلی توګه ټکه ليکم چې دېغمل مسئله په ظاهره ډېره ساده بنکاري خو په حقیقت کې دا ډېره مهمه مسئله ده چې خنګه تبنتول شوي کسان روغ رمت خلاص شي او په خه شکل دېغمل کوونکو سره تماس ونیول شي.

که خه هم د کورنیو چارو وزارت د لوړ پورو چارواکو، رئیسانو، ولايتی او امنیتی قوماندانو دندې همپشه لپاره ۸ ساعته نه بلکې څلورو یشت ساعته دندې دی خو بیا هم ددې موقع وي چې سړی ځینې وخت خوب یا استراحت وکړي او خپل ورخنې کارونه خه نا خه پلان کړي خو په دا سې عاجلو وختونو کې د استراحت یا خوب وخت هم نه وي او ما لپاره په خو لحاظو سخته وه اول دا چې ددې کسانو د کمیسیون مشری زما په غاره وه اود ټولو فعالیتونو جريان باید په منظمه توګه حتی په

بعضى موارد و کې ساعت و اريوازې د کورنیو چارو وزبرته ورکرم او تولي
خبرى بايد يوارې دما سره مخفې پاتې وي دوييم ما پخپله بايد ټولو
اړخونو سره تماسونه نيولى وي، درېيم دا چې ما بايد د ورځې خو څلې د
مختلفو امنيتي ادارو چارواکو ته او خاصتاً د ملګرو ملتونو د عمومي
سرمنشي خاص استازى ته معلومات ورکړۍ وي چې زموږ فعالیتونه په
څه شکل روان دی تر خود هغوي تیم د برمه کسانو کورنیو ته معلومات
ورکړۍ وي همدا شان ټولو امنيتي استخباراتي ادارو معلومات لحظه په
لحظه را کړۍ واي او د هدایت په صورت کې بايد ما لازم او ضروري
هدایت د کورنیو چارو د وزبر خخه اخستي واي.

ددې ترڅنګ یوازې زه مؤظف ئم چې محدود معلومات د کورنیو چارو
وزارت د وياند له لاري د نورو ادارو سره په همغږي مطبوعاتو ته ورکرم
او د اړتیا په وخت کې یوازې زه او یا د کورنیو چارو وزبر بايد د
مطبوعاتو سره غوښلې وي، ددې نه برسپره ما بايد د وزارت کارونه هم په
نورماله توګه سرته رسولې واي او هم په لسکونو دولتي او غېر دولتي
سرچینو سره د ورځې کتلې واي یعنې تر دوه او نیو پورې ما په خلور
ویشتو ساعتونو کې ايله خلور ساعته خوب کاوه، د کورنیو چارو وزبر
سره یوځای کله کله د شپې له خوا په دفتر کې هم پاتې کېدو خو که په کور
کې به هم وو نو اماده باش یا تیارسى به و م چې بايد د ټولو موظفو
قطعاتو سره بايد په اړیکه کې او وسم.

ددې لپاره چې د پرغلمل دا مسئله بررسی شي مورډ د ملګرو ملتونو د
عمومي سرمنشي خاص استازى نه وغونې نتل چې د دغه موټر ډرېبور بايد د
تحقيقاتو لپاره د کورنیو چارو وزارت ته وسپاري د ملګرو ملتونو ډرېبور
چې محمد رفیق نومېده اصلًا د پغمان د سیمې وي او د ملګرو ملتونو د

يوناما د دفتر مامورین بې ورل خو په دغه ورخ ورته د ترانسپورت مؤظف
مامور ويلی و چې دا درې کسه نړیوال کارکوونکي د نوي بنار د یوه
رستوانات خخه کانتېنټال هوټل ته یوسه.

ددغه ډربور په قول د کارتہ پروان د بره کي په سيمه کي د دوى د موټر
نه یو تور سرف (4- Runner) موټر چې ۷۲۴ نمبر پليت يې درلوده
مخکې کېږي او د دوى موټر ترڅه يې دروي او درې کسه چې پلنګي
(کماندوبي) درېشې يې اغوستي دي رابنكته کېږي او دوه کسه يې په
موټر کې پاتې کېږي نو خنګه چې دا درې کسه رابنكته کېږي یو تن يې د
ملګرو ملتونو ډربور په څېړه وهی او بهانه کوي چې ولې د دوى د موټر
نه مخکې شوی يې او نور دوه کسه د ملګرو ملتونو کارکوونکي د خپل
موټر نه په زوره راکابې او خپل موټر کې يې ورافقوي او د پېښې د خای
نه تبنتي. د ملګرو ملتونو دریور وویلې چې د یو کس په غاره چارخانه
دستمال و که دې يې وګوري شاید چې وې پېژني

ددې ابتدائي معلوماتو د حاصلولو نه وروسته د ملګرو ملتونو عمومي
سرمنشي خاص استازې په دوه بجو د ماسپېښين د کورنیو چارو وزارت
ته راغي او د کورنیو چارو وزبر وویل چې دمازديگر په څلور بجو باید
عالجه امنيتي جلسه د ټولو امنيتي اړګانونو، ايساف او ائتلاف د قواؤ د
مشرانو په ګډون د کورنیو چارو په وزارت کې بايد جوړ شي تر خو ټول په
ګډه امنيتي پلان ترتیب او ټول باید د یوبل په هڅو خبراوسو.

مازديگر په څلورو بجو په دغه جلسه کې چې د کورنیو چارو وزبر په
رياست وشهه د ملي امنيتي رئيس امر الله صالح، د ائتلاف د قواؤ
مرستيال جنرال جان کوپر Gen. John Cooper، د ايساف د قواؤ
قوماندان مرستيال جنرال لویزر Gen. Loeser (Gen. Loeser)، د ملګرو ملتونو د

سرمنشي د خاص استازي مرستيال فلليپو گريندې (Fellipo Grandi) او ما برخه درلوده. په غونډه کې فيصله وشهو چې په دربو موضوع ګانو باندي کار وکړو اول د پرغلمل کوونکو ځای باید پیدا کړو، دويم دا چې خنګه هغه ونيسو او درېيم دا چې دا عمل سیاسي دي او که جنایې، په دې غونډه کې دا پريکړه وشهو چې د امنيتی ادارو ترمنځ د رهبرۍ په کچه دي باید د مسئلي د حلولو پوري د ورځې دوه څلې يعني د سهار په يولسو بجو اود مابنام په او ه بجو باید غونډې وشي.

په لوړي ورڅ د کورنيو چارو وزارت د تروريزم پر ضد مبارزې رياست رئيس جمیل جنبش او د امنیه قوماندان جنرال با به جان دا ثابتنه کړه چې د اختطاف کوونکو مشریو تن شریف الله نومېږي چې د پغمان دولسوالي دی او سازمان یافته جنایې بانډونو سره اړیکې لري او د دې ډلې نور غرې د ټکلول، رئيس خدايداد، مالک او یو شعېر نور کسان دی چې دا راپورونه وروسته د ملي امنیت داداري له خواهم تائید شول. د شریف الله د نیولو لپاره دوه ځایونه په خوشحال خان مېنه، یو ځای د پغمان په چندل بايي سيمه کې ، دوه ځایونه د ګذرگاه په سيمه کې او څلور ځایونه د خېرخانې په سيمه کې تالاشي شول چې د تالاشي په دوران کې د شریف الله پلار او ده ګډه ورورد تور په نامه چېرته چې شریف الله پت په خوشحال خان مېنه کې او سېدل و نیول شول، ترڅو د شریف الله په هکله ترې معلومات حاصل کړو. د تحقیق په نتيجه کې د شریف الله هغه کور چې دې په کې او سیده په نښه شو خو کله چې امنیتی پولیس د ګډه کور ته رسپږي تقریبا شل دقیقې د مخه د یولسمی حوزې د پولیسونه یو تن په اغلب په ګمان امر د جنایې ، شریف الله ته تیلفون کوي چې پولیس درپسې درغلل او د ده ځای نه باید وتنبې. شریف الله شل دقیقې د مخه

ددغه کور نه تبنتي او دوه کسه چې په دغه کور کې چې په خوشحال خان مينه کې وو، او سيدل وویل چې شریف الله درې کسانو سره چې پلنگې دریشي بي په غاره وي له دي ئاي نه وتښتېدل او یوه جوره بله پلنگې دریشي بي هم په دغه کور کې پاتې و ه چې هغه پولیسو له ئان سره راوره.

په دغه کور کې یو بي نمبر پليته کرولا موږ چې تازه توري شيشې بي ورته سپینې کړې وي هم ولاړ و، د ملګرو ملتونو د ډربور د معلوماتو په اساس پنځو کسو چې پلنگې دریشي بي درلودې په دغه اختطاف کې شامل وو نو شواهد را پیدا شول چې شریف الله او ملګرو بي پلنگې دریشي په ئان کې درلودې نو دا موږ ته ثابتنه شوه چې دا اختطاف د غلو د همدي ډلي له خوا شوي دي. د شریف الله ورورد خېرخانې په سيمه کې یو بل کور په ګوته کړو چې کله کله شریف الله هلتہ او سپري خوکله چې هغه کور تالاشي شو شریف الله هلتہ نه و.

د تحقیقاتو په نتیجه کې د ملګرو ملتونو په ډربور باندې هم اشتباہ زیاته شوه ټکه چې دي هم د پغمان او د جهاد په وخت کې د نادریه ليسي په سيمه کې بي مرکز درلوده.

کله چې موږ د شریف الله عکس دغه ډربور ته ونبوده نو ده ډریلې چې هو دا شریف الله دي او د جهاد په وخت کې بي په پېښور کې ليدلې دي او دغه کس چې دي بي په څېړه و هلی دي شریف الله دي.

خو ده دا خبره د عکس د ليدو نه د مخه ونه کړه چې ګوندي شریف الله دي په څېړه و هلی دي خو دي دا دليل راوره چې ګوندي ده شریف الله خو کاله د مخه ليدلې و نو ټکه بي ونه پېژنده، د ملګرو ملتونو د ډربور ددي

اقرار نه وروسته مورب سل په سلو کې متیقین شولو چې د اختطاف د شریف الله او د هغه ډلي له خوا شوي دي.

د اکتوبر په ۲۲ مه نتهیه د جیش المسلمين په نامه یوې ډلي چې تازه د طالبانو نه جدا شوي وه او مشری یې د اکبر آغا (۲۳) په نامه یو تن کوله اعلان وکړ چې د ملګرو ملتونو کارکوونکي د دوى د یوې ډلي له خواتښتول شوي دي خو مورب په دې مطمین وو چې دا کسان د طالبانو له خوا نه بلکې د غلو د یوې ډلي له خواتښتول شوي او د دې فرصت باید دوى ته ورنه کړل شي چې دوى دا بنديان د کابل له نبار نه کومې بلې سیمې ته وکابې او یا یې طالبانو ته ورکړي.

په همدي ورڅه جنرال بابه جان وویل چې یو تن طلاګي او د یوه قوماندان خوی د سیفور په نامه هم دې غلو د ډلي ملګري دې او دده یو تن همکار د ذبیح الله په نامه کوښښ کوي چې موئی معلومات ده ته ورکړي خومشکل داوه چې نه استخباراتي شبکې او نه امنیتی اړگانو نو خپل همکاران یو بل ته بنودل حکه چې همکارانو یوازې د هغه چا سره تماس نیو چې په هغوي یې اعتماد درلو ده.

داکتوبرد میاشتې په دې شمه نیټه د کورنیو چارو وزبر ماته یو تن د راتب پوپلزی په نامه چې د جمهور رئیس کرزي سره خپلوي لري او هم د طالبانو او خاصتاً د اکبر آغا سره نبې اړیکې درلو دې معرفی کړ چې د اکبر آغا سره په تماس کې وي او د طالبانو له خوا به معلومات راکوي، له دې برسېره د طالبانو پخوانی د کورنیو چارو وزارت معین

(۲۳) اکبر آغا د ۲۰۰۴ زکال د دسمبر په میاشت کې په کراچی کې د پاکستان د امنیتی اور ګانو نو له خوا ونیول شواو افغانستان ته بې ورکړ خوروسته جمهور رئیس کرزي د ۲۰۰۹ زکال کې د یو فرمان په اساس اکبر آغا د بندي خانې نه خوشی کړو.

ملا عبدالحمد خاکسار (۲۴) هم وزبیر صیب را معرفی کړي چې د اکبر آغا
دنفوو سره تماس و نیسي.

دا خطفاً په مسئله کې به د ټولو اړخونو سره تماس تېنگوی ترڅو
اختطفاً کوونکو ته اميد ورکړي چې که د هر هدف لپاره دوی کسان
اختطفاً کړي دي مقابل لوري خبرو او تماسونو ته حاضر دي ترڅو د
بندیانو سره سمه رویه یا برخورد وکړي او هم هغوي بیځایه ونه وژني.
البته حکومتی ټولې ادارې خپل کوبنښونو ته دوام ورکوي ترڅو د
اختطفاً چیانو او بندیانو ځای پیدا کړي او د هغوي د خلاصون لپاره
هلې ځلې وکړي.

په همدي ورڅه ماسپینین یوه سپينه کرولا چې دولتي نمبر پليت بې
درلوده او داسي ګمان کېده چې شريف الله په کې دي د باځ بلا د ګردنې په
سیمه کې پولیس ورته لاس ورکړي خو موږي بې درولی نه او د پولیسو
سره د ډزو په نتیجه کې تبنتیدلی و د دې ډزو په جريان کې دملګرو
ملتونو یو تن بل ډربور چې په دغه وخت کې د دغه سیمې نه تېریده زخمی
شو چې وروسته هماغه کرولا موږ د نادرې لیسې سره نېډې په یوه
کوڅه کې پیدا شو.

د اکتوبر د میاشتې په یو د پرشمه نیټه د بړغملن کسانو ویدیو د
الجزېرې د تلویزیون له خوا خپره شوه او داسي بنسکارېده چې دغه ویدیو
په کابل کې اخستل شوې ده ټکه چې یو تن د اختطفاً کوونکو چې په
فلم کې بنسکارېده چارخانه دستمال بې په غاره درلوده او پتلون بې
اغوستې و په دغه خبر کې اغا ویلی و چې د ګونتنامونه باید ټول بندیان

(۲۴) ملا خاکسار د ۲۰۰۲ زکال د جنوري په خوارلسمه نېټه د طالبانو له خوا په کندهار
کې ووژل شو.

خوشې او د ملګرو ملتونو اداره دې خپل ټول دفترونه له افغانستان خخه وکابدي نو دوى به بیادا بندیان خوشې کړي، د دواړو چینلونو له لارې چې مورب د اکبر اغا سره اړیکې نیولې وي نو هغوي ته یې هم دغه پورتنې غونښتنې تکرار کړي وي.

ملي امنیت او نورو استخباراتي ادارو به هره ورڅ راپورونه ورکول چې ګواکې دغه بندیان له کابل خخه ویستل شوي او د میدان بنار او یا هم د لوګر په کومه سیمه کې ساتل کېږي خو عملادا ټول راپورونه غلط وو. پرغلمل کوونکو د مختلفو لارو غلط يا ناسم معلومات خپرول چې د دولت توجه هغه خواته وګرځوي ترڅو دوى پسې تعقیب کم شي خودا چې د کورنیو چارو وزارت اطلاع همدا وه چې بندیان د کابل د بنارنه نه دي ویستل شوي نو د کابل بنار په مختلفو سیمو کې کشفي او عملیاتي فعالیتونو جريان درلوده.

کله کله به د کوم مهم راپور و نو په بنسته حتی د شپې په دوه یا درې بجو به هم دامنیتی ګروپ مشرتا به په کورنیو چارو وزارت کې غونډې درلودې. د دې لپاره چې معلومه کړو چې ایا اکبر اغا په ربستیا د پرغلمل نیونکو سره اړیکې لري او که نه؟ نو مورب د هغه سره د ارتباطي کسانو له خوا د بندیانو په هکله یو خو پونښنې ورکړي او هغوي بېرته مورب ته سم ټوابونه راکړل نو مورب ته معلومه شوه چې دوى اړیکې لر.

د نومبر د میاشتې په خلورمه نیته اکبر اغا مطبوعاتو ته ویلي و که د افغانستان حکومت د دوى سره د مازديگر پوري خبرې اترې پېل نه کړي نو دوى به بندیان یو په یو ووژني، ده ویلي و چې یوه نسخه د پره مریضه ده او که مړه شوله نو دوى یې مسئولیت په غاره نه اخلي ټکه چې دوى داکتر نه لري چې هغه تداوي کړي، نو مورب مولوی خاکسار ته وویلي چې ته د

اکبر آغا سره تماس و نیسه چې که د بندیانو لپاره دوا او جامې واخلي نو
دا په خپله د مذاکراتو پېل دی خو د ماسپینبین په دوه بجو مولوي
خاکسار بېرته خبر راکړ چې هغوي دوا او جامې نه اخلي او وايې چې
تاسي د مذاکراتو اعلان و کړئ نو بیا به موږ د مذاکراتو ئای درونبايو.
په همدي ورڅه سهار په شپړو بجو راته د کابل امنیه قوماندان جنرال
بابه جان تیلفون و کړ چې یو تن د دې غلو د ډلي نه د کچکول په نامه د
پغمان د زرشخ په کلې کې نیولی دی.

د سهار دنهو بجو او پنځه خلوینېت دقيقو په شاو خوا کې بیا با به جان
راته تیلفون و کړ چې د غلو یوه بله ډله چې آصف موش او زلمی کوه بند بې
مشري کوي د زړو مکروريانو په سيمه کې و نیول.

په همدي شپه د اتصميم و نیول شو که د اکبر آغا د ضرب الاجل وخت
پوره شي خه باید وشي؟ د کورنیو چارو وزبر وویلې که د هغوي غونښنه
همدا وي چې خارجیان د افغانستان نه ووئي دا خبره د منلونه ده او بل دا
چې پرغمل د اکبر آغا په کنټرول کې نه دی خو د ملګرو ملتونو خاص
استازی په دې فکرو چې د مذاکراتو چینل باید د اکبر آغا سره بېرته وي
او هم مولوي خاکسار ته ده ویلې و دی په خپله غواړي چې د اکبر آغا سره
مستقیم تماس ټنېګ کړي خو د کورنیو چارو وزارت نظر داو چې بېلا
بېل چینلونو په واسطه خبرې فایده نه لري او دا کار باید ونه شي. د ملګرو
ملتونو د مذاکراتو تیم وویلې چې د ملګرو ملتونو پالیسي داده، چې د
پرغمل کوونکو د خلاصون لپاره موږ هېڅ پیسې او یاخاصل امتیاز نه
ورکو او همداشان په دې قضیه کې شاملې خواوې لکه د افغانستان
حکومت یا نړیواله ټولنې باندې موږ دا فشار نه اچو چې د پرغملو
دخوشې کېدو پر ئای دې د طالبانو یو خه بندیان خوشې کړي، د کورنیو

چارو وزپر وویلې چې زموږ د دولت پالیسي همداده او موږ هېڅ امتیاز طالبانو ته نه ورکوو.

بالاخره اصلی مظنوں شریف الله د نومبر د میاشتی په شپرمه نیټه د تیلفون په ذریعه د جنرال جنبش سره اړیکي نیولې وي او ویلې و چې دی د دې کسانو په تبستولو کې برخه نه لري او دا کارد طلاه ګی او شاه محمد له خوا چې د غلو یوه بله ډله ده شوی دی خرنګه چې د کابل امنیه قوماندانی هم فعالیت زیات کړي او د غلو خه کسانې نیولې وو نو دغلو په ډلو فشار زیات وو او نه یې شوکولی چې پرغممل کسان د یو ځای نه بل ځای ته انتقال کړي. د کورنیو چارو وزپر جنرال جنبش ته هدایت ورکړ چې د شریف الله سره بیا اړیکي ونیسي او که همکاري وکړي نو دوی به یې پلار خوشې کړي خو ورور به یې تر هغې پوري بندی وي تر خو قول پرغممل کسان نه وي خوشې شوي.

دنومبر د میاشتی په او مه نیټه د مازديگر خلور بجو امنیتی جلسه کې تصمیم ونیول شو چې ددې غلو د بانډه یو تن چې روښان نومېږي او پلار یې د نیمروز ولایت د امنیه قوماندانی د لوژستیک امر دی کابل ته راوغونښتل شو تر خود خپل زوی سره اړیکي ونیسي او ددې بندیانو په خلاصون کې مرسته وکړي.

په همدي ورڅه اکبر آغا زموږ ارتباطي نفر ته وویلې چې هغه مجاهدين چې د ملګرو ملتوونو کارکوونکي یې پرغممل کړي درې میليونه ډالره غواړي چې پرغممل کسان خوشې کړي او هم ۳۲ کسانو د طالبانو د بندیانو لست یې ورکړي و چې دوی هم بايد خوشې شي. اکبر آغا وویلې کله چې د افغانستان حکومت درې میليونه ډالره ورکړل نو یوه انګلیسي پرغمله به

خوشې کړي او کله چې د طالبانو بندیان خوشې شول نو دوی به دو ه نور
کسان هم خوشې کړي

په همدي ورڅيو تن چې خوانې نومېده د جنرال جنبش او شريف الله تر
منځ يې اړیکه برابره کړه او ورته يې وویلې چې موږ دې مصونیت ساتو
خو همکاري وکړه شريف الله بیا وویل چې ددې کسانو په تښتولو کې
طلاګۍ، شاه محمد او ظريف لاس لري او دا پرغلمل کسانې د ریشخورو
سیمې ته وړي دي

د نومبر د میاشتې په او مه نېټه د کورنيو چارو وزبر د طالبانو په وخت
کې د مخابراتو د وزارت پخوانی معین په ذريعه يې د منځګړیتوب یو بل
چينل پرانیست او د کورنيو چارو د دفتر رئيس جنرال سید محمد
قدوسی، د کورنيو چارو د وزارت د استخباراتو د ریاست مرستیال
جنرال عبدالمنان فراهي او د کورنيو چارو وزارت وياند لطف الله مشعل
ته وظیفه ورکړه چې ددوی سره دې په تماس کې وي

د کورنيو چارو وزبر راته وویلې چې د طالبانو دوخت پخوانی د
مخابراتو وزارت مرستیال جمهور رئيس کرزی ته ورغلې او ورته يې
ویلې و چې د طالبانو دوه تنه پخوانې قوماندانان چې د کندوز او تخار
ولايتونو اوسيدونکي دي وايې چې د پرغلمل کوونکو مشر چې خان د
پهلوان په نامه يادوي او د شکردرې د سیمې اوسيدونکي او په قوم
ناصردي ددوی سره په اړیکه کې دې چې وايې پرغلمل کسان د دوی سره
دي دوی دا ویلې چې پهلوان په پېښور کې دي او د پرغلمل کسانو
وېډوېې فلم يې هلته وړۍ و بېرته نه دې راغلې خودوی دوه میليونه داره
غواړې ترڅو پرغلمل کسان خوشې کړي. دوی یو میليون دارد حوالې په
توګه په پېښور کې او یوم میليون په کابل کې غواړې

د کورنيو چارو وزبر وویلې چې ددې گروپ سره په هغه صورت کې خبرې کوو چې دوى موبته دا ثابته کړي چې دوى د پرغملنکو سره اړیکې لري هماغه و چې ددې خبرې د اثبات لپاره درې واړه بندیانو په خپلو ملکونو کې د خپلو خپلوانو سره خبرې وکړې او دا یې ثابته کړه چې پهلوان د پرغملنکو سره اړیکې لري

د پهلوان په قول پرغملنکو د پنجشېردي او دى یې ئکه پېښور ته لېږلې چې پښتون دی ترڅو هلته په پېښور کې د طالبانو سره اړیکې ونیسي او ددې بندیانو په مقابل کې ترې پیسې ترلاسه کړي

پهلوان دا هم ویلې و چې پېښور کې داکبر آغا مرستیال یې دمولوي ولسوال په نامه په اکوره خټک کې لیدلې او د ویدوې فلم په بدل کې یې ورته لس زره ډالره ورکړي دي، مولوي ولسوال ورته دا هم ویلې و که دا بندیان یې دوى ته په قبایلې سیمه کې وسپارل نو دوى به ورته دهربندی په بدل کې ٻولک ډالرورکړي او که دا بندیان یې ووژل نو د هربندی په بدل کې به ورته پنځوں زره ډالره ورکړي

کله چې پهلوان په کابل کې د خپلو ملګرو سره اړیکې نیسي ملګري یې زیاتې پیسې غواړي ، هماغه و چې د کورنيو چارو وزارت د طالبانو پخوانی قوماندان پېښور ته لېږي او د لارې یو خه خرچه ورکوي ترڅو د پهلوان سره د نېډې نه وګوري دا قوماندان د یوې شپې نه وروسته بېرته کابل ته راهی او د کورنيو چارو موظفو کسانو سره یې د نومبر په اتمه نېټیه په مکروريانو کې وکتل، دغه قوماندان وویلې چې د د پېښور په نوی اډه کې د پهلوان سره وکتل چې دوه کسه نور چې تازه د کابل نه راغلي وو او یوتن یې په ویدوې فلم کې هم وولیدل او دواړه د پنجشېر وو. ده وویلې چې هغوي دوه میلیونه ډالره غواړي چې نیما یې پیسې باید

پېښور ته حواله شي او زه باید د حوالې رسید هلتنه يوسم او چې کله رسید دوى ته ورسېده نو دوى به پرغملنکي په موټر کې خوشي او دده ملګري ته به يې وسپاري او دکورنيو چارو وزارت به باقې نوري روپې د طالبانو دويم قوماندان ته ورکري او لوړۍ قوماندان به ترهغه پوري پهلوان سره ناست وي ترڅو دوى ته ټولې پيسې ورسېږي.

دغه قوماندان وویلې چې د پيسو د تسلميدو په وخت کې باید په هغه محل کې پوليسي يا نور امنيتي کسان نه وي او هم دا تعهد باید وشي چې دوى اختطاف کونکي نه تعقيبوي او که تعقيب يې کړل نو دوى به په پېښور کې د دوى ملګري ووژني. دوى دا هم ويلې چې ددي معاملې نه وروسته باید یو جعلي (ساختګي) داخ و ډب صحنه جوړه کړئ ترڅو دا ونسابې چې پوليسي دا بنديان د اخ ډوب په پايله کې خلاص کړي ځکه چې دوى د جيش المسلمين سره اړیکې لري او که هغوي پوه شي چې مور دحکومت سره معامله کړي نو بیا په پېښور کې د دوى ژوند د خطر سره مخامنځې ددي پلان د تطبيق لپاره د ملي امنيت په رياست کې ددي پلان د عملې کولو لپاره د شې په نيمائي پوري پلان جوړ شو او داسي اړکل شو چې سبا ته ترپنځو بجو پوري بهدا پلان عملې شي او بنديان به خوشي شي.

پنځه بجي ځکه وتاکل شوې چې د مانبام د اذان وخت دی او ټول خلک به د روزي ماتولو لپاره په خپلو کورونو کې وي نو په سرکونو کې به بېروبار هم نه وي او په دې توګه بهدا پلان عملې شي خو د نړيوالې ټولنې د اماده ګي د نشتوالی په نتيجه کې د ملي امنيت رياست دا پلان چې د خېرخانې د کوتل ترشا يې یوځای په نښه کړي و معطل شو، هماځه و چې د شې په او ه نيمو بجو پهلوان د پېښور نه تيلفون وکړ او دا پلان يې

فسخه او ګواښې وکړ چې دوی به پر غمل کوونکي و وزني ټکه د دوی
د توافقاتو په خلاف هغه سيمه د ملي امنيت او نړيوالو قواو له خوا
محاصره ده، نو اوس ټولې پيسې پېښور ته حواله نه شي نو دوی پر غمل
کسان نه خوشې کوي

ددې نه وروسته په سبا يعني د سه شبني په ورڅ چې د نومبر نهمه نېټه
وه د پهلوان سره بيا رابطه تېنګه شوه او هغوي ټولې پيسې غونبتلي چې
د کابل بانک له لاري هلته ولپېل شي او تر خو چې پيسې بې نه وي
اخستي د طالبانو دغه قوماندان به د هغوي سره برمهه وي هماغه و چې
طالبانو دغه قوماندان موب د پوليسيو په موږ کې د شپې طور خم ته
ولپېل تو خود پهلوان سره اړيکي و نيسې خو پهلوان بيا اخطار ورکړ چې
تاسي د پر غمل کسانو مړي د جبل السراج د پله لاندي و ګوري، هر خومره
چې د کورنيو چارو وزارت نماینده ګانو ددې اخطار نه وروسته د هغه
سره اړيکي و نیولی ټواب بې رانه کړ خو چې کله د طالبانو د قوماندان
سره اړيکي و نیول شوې هغه وویل چې دې د پهلوان سره ناست و چې د
کابل بانک مشر شپر خان هغه ته تيلفون وکړ چې تاسي پيسې د بانک نه
نه شئ ويستلى ټکه چې د امريكا سفېر زلمي خليل زاد د کابل بانک
مشر ته ويلی و چې پهلوان ته باید پيسې ورنه کړئ ټکه چې د افغانستان
حکومت او نړيواله تولنه نه غواړي چې د پيسو په مقابل کې بندیان
خوشې کړي د افغانستان حکومت او نړيوالي ټولنې دوی په دې توګه
پر غمل کوونکي تطمیع کول خو پهلوان دې قوماندان سره رابطه
پريښوده او وویلې چې د تاسي سره د اعماله نه کوم خود زياتو هلو خلونه
وروسته دغه قوماندان د پهلوان سره بيا اړيکي و نیولې چې خبرو اترو ته
باید دوام ورکړي خو د پهلوان تېنګار په دې و چې پسې باید د مخه

ترلاسه کړي اما یوناما، حکومت او نړيواله تولنه دې ته حاضر نه وه چې د پیسو په بدل کې دې پرغمل کسان خوشی کړي. د چهارشنبې په ورځ د طالبانو پخوانی قوماندان بیا کابل ته راغي او وویلې چې د دغه پرغمل کوونکو یو تن چې په پېښور کې و نن کابل ته د طورخم له لاري رائحي او دې یې پېژني. نو هماغه و چې د کورنیو چارو وزارت د خرخي پله په سیمه کې د طالبانو دې قوماندان او پولیسو ته دنده ورکړه چې هر موټر تالاشي کړي خو په دې وخت کې هغه نفر ده ته تیلفون وکړ او وویلې چې کابل ته رسیدلی او د پهلوان له خوا دا پیغام لري چې د دوی ملګري په کابل کې خرڅه شوي او نه شي کولای چې پرغمل کسانو ته خواړه او نور د اړتیا وړ توکي ورسوی نو پنځه زره ډالره حکومت پرغمل کوونکو ته بايد ډېرژر ورکړي.

د ملګرو ملتونو دفتر او د انگلستان سفارت دې ته حاضر شو چې پنځه زره ډالره د خوراکي مواد او ضروري توکو په خاطر ورکړي دغه قوماندان د پرغمل کوونکو سره اړیکې تېبنګې کړي اوورته وویلې چې حکومت دې ته حاضر دې چې پنځه زره ډالره درکړي هماغه و چې پرغمل کوونکو وویلې چې د دوی یو تن ملګري چې فوئي دریشی به یې اغوستې وي د ماسپېښین په درې بجو او لسو دقیقو د شاه دوشمېږي سیمې ته درشي او پیسې هغه ته ورکړي. دام موضوع مو د ملي امنیت سره مطرح کړه او تر خو چې ملي امنیت تیاری نیوه د طالبانو دغه قوماندان شاه دوشمېږي سیمې ته یو ساعت ناوخته ورسیده او نیم ساعت انتظار نه وروسته یو تن په موټر سائیکل باندې راغي او د مخکې نښې په نبودلو سره یې دغه نفر ته پیسې ورکړي. د ملي امنیت کارکوونکي چې د مخکې نه مؤطف شوي و دغه نفر چې د میوند جاده په لوري تللو تعقیب کړي خو

دغه نفر د بالاحصار د سیمې سره د ملي امنیت د کارکوونکو نه ورک شو او وی نه شو کړای چې دوی دغه نفر تعقیب کړي.
دوه ساعته وروسته پهلوان د پېښور نه تیلفون وکړ چې پیسې دوی ته ورسیدي او په دې پیسو به پرغمل کوونکو ته او به، ډوډي، او خو جلده انګلیسي کتابونه واخلي او حاضر شو چې خبرو اتروته دواام ورکړي.
د پهلوان تېنګار په همدي و چې تر خو پیسې هغه ته ونه رسپږي دوی پرغمل کوونکي نه خوشی کوي خود ملګرومليونو دفتر او د افغانستان حکومت دې ته حاضر نه وو چې پیسې ورکړي نو پهلوان وویلې چې د اخترد خلورمي ورځې پوري نور مذاکرات نه کوي او د مذاکراتو دا چینل هم په تعویق پريوت.

په همدي ورڅه چې نهايیت زیات ستړي وم د آزادۍ راډيو ما سره ددي موضوع په هکله ژوندي مرکه وکړه نو ما ورته وویلې چې د افغانستان حکومت د پرغمل کسانو د خوشې کېدو لپاره هلې خلې کوي او خه امکانات چې په لاس کې لري د هغه نه کار اخلي، نو د آزادۍ راډيو خبریالې بله پونښنه وکړه چې د طالبانو غونښتنې دادي چې ملګري ملتوونه باید د افغانستان نه ووئي او د طالبانو ټول بندیان باید خوشې شي ستاسي نظر خه دی؟

ما ورته په ټواب کې وویلې چې طالبانو موبه ته په رسمي توګه دا غونښتنې نه دي راکړي او دا غونښتنې موبه د خبرې رسنيو له لاري او ريدلي دي، هغې بیا پونښنه وکړه چې که دا غونښتنې په رسمي توګه درکړي نو د حکومت نظر به خه وي نو ما ورته وویلې که چېږي دا غونښتنې وي نو دا غونښتنې د افغانستان حکومت ته د قبول ورنه دي، ددي نه مخکې داسې خبرونه مطبوعاتو خپاره کړي وو چې د طالبانو او د افغانستان د حکومت

ترمنځ خبرې راونې دی، سبا ته تولو مطبوعاتو دا خبر زما له قوله خپور کړ چې د افغانستان حکومت د طالبانو غوبنتنې رد کړي، البته بايد ما ویلی وي چې کله دا غوبنتنې مور ته د دوى له خوا راکړل شوې نو د افغانستان حکومت به بیا پرې غور وکړي خو له مانه دا خبره وشوله جلالی صیب راته وویلې چې خنګه ده دا خبر سهار او ریده نو د قهر نه يې د چایو پیاله چې په لاس کې وه په دیوال وویشتله او راته تیلفون يې وکړ چې داسې مصاحبه خوک کوي او کبدای شي چې طالبان په غلو فشار راولي او دا بندیان ووژني.

ددې نه وورسته د نومبر په لسمه نېټه د کورنیو چارو امنیتی معین جنرال هلال الدين هلال د جرمنی نه راغی او زه چې ډېرسیات ستړی و م د نومبر په یولسمه نېټه امریکا ته لام او امنیتی چارې او هم د ادارې معنیت چارې مې هغه ته وسپارلي.

ددې نه وروسته شریف الله که خه هم همکاري کړي وه خو د ډېر ډېر ډېر کسانو صحیح ئایيې نه وربنودلی.

د کورنیو چارو د امنیتی معین جنرال هلال الدين هلال او د کابل د امنیه قوماندان جنرال بابه جان په قول بالآخره د نومبر د میاشتې په دوه ويشتمه نېټه د قره باغ په سیمه کې د طلاګي ډله د قوماندان امان الله ګذر د نفوو سره تصادفي برخورد کوي چې ددې اخ و ډب په پایله کې د طلاګي دوه ملګري د بېژن او الله محمد په نامه وژل کېږي او دې په خپله د دوه ملګرو (اجمل او یاسین) سره تپیان کېږي او درې واره د کابل خلورسوه بستريزه روغتون ته انتقالوي خرنګه چې روغتون دوی نه شو ساتلى نو د امریکا سفر زلمی خلیل زاد نه غوبنتنه کېږي چې دا درې واره تپیان دېگرام هوایې ډګر روغتون ته انتقال کړي. ددې پېښې نه وروسته ددې

هلي يوبل تن ملګري حبیب استالغى د کابل امنیه قوماندان بابه جان ته تیلفون کوي او ورته وايې چې طلاڭى او د هغه ملګري باید له منځه لارنه شى او دوى به درې واپه پرغمل کسان خوشى کري هماگه و چې د شپې په لسو بجو درې واپه پرغمل کوونکي بې له کومې معاملې د شهرنو سره نېدې د بسخو باغ (باغ زنانه) ترمخه خوشى کوي خو طلاڭى په سبا د بگرام د روغتون نه تښتی او بیا جنرال بابه جان ته تیلفون کوي چې زه خو خلاص شوم او اخطار ورکوي چې زه به تاسره گورم د جنرال هلال الدين هلال په قول طلاڭى د بگرام د روغتون نه د نورو پاي وازانو په قطار کې فرار کوي خو جنرال بابه جان او جنرال جمیل جنبش راته وویلې چې طلاڭى د پرغمل کوونکو کسانو د خوشى کېږي او د نومبر په درویشتمه نېټې د خو په هر حال پرغمل کسان خوشى کېږي او د نومبر په درویشتمه نېټې د کورنيبو چارو وزپر د يو خبرې کنفرانس په ترڅ کې د پرغمل کسانو د خوشى کېدو اعلان کوي او وايې چې د پرغمل کوونکو هېڅ شرایط نه دي منل شوي او هر هغه خوک چې د دوې په تښتولو کې لاس لرى هغوي به د قانون منگولو ته وسپارل شي.

د کورنيو چارو په وزارت کې د واقعاتو یا پېښو يو خو نوري بىلگى

د کورنيو چارو وزارت مشرتابه هره ورخ په لسکونو مهمو پېښو سره لاس او ګريوان وو چې دا پېښې د قتل، اختطاف، جنابې جرمونو او د قوانينو د تطبق نه نيولي تر ترورئيستي پېښو پوري شاملې وي چې ددي ټولو واقعاتو تعقیب، تحقیق او بررسی او نظارت زياتو امکاناتو او ظرفیت ته اړتیا درلوده او ددي ټولو پېښو مرتكبینو او یا مظنونو کسانو به د مختلفو ډلو، مشرانو او لورپورو دولتي چارواکو سره هم اړیکې درلودې او په عوض ددي چې دوى د قوانينو په تطبق کې مرسته وکړي دوى به همیش ددي مانع کېدل چې د مرتكبینو سفارش وکړي او یا دوى خلاص کېي او حتی په بعضې وخت کې ددي مجرمینولکي به د نړيوالي ټولنې خواکونو ته هم رسیده او یا به د هغوي له خوا هم په یو شکل د اشکالو حمایت کېدل. دا مداخلې نه یوازې د قوانينو د تطبق مانع ګرځبدلي بلکې د بې ثباتي اصلې لامل ګنهل کېده او هره مسئله به د تحقیق په نتيجه کې دومره مغلقه کېدل له چې اصلې مرتكب کوونکې به په کې ورک شول او د یو نوي تحقیق لپاره به بې زمينه پرانیستله د بېلګې په توګه دا لاندې مسئله خپږ:

د ۲۰۰۴ زکال د دسمبر د میاشتې په پنځمه نېټه د کورنيو چارو وزبر علي احمد جلالی، د کورنيو چارو امنیتی معین جنرا ل هلال الدین هلال، د تاکنو د کمیسیون د دارالانشا رئیس ډاکټر فاروق وردګ او ماته وظيفه

راکړه چې د ولسمشر حامد کرزي د تحلیف مرأسمو لپاره د مېلمنو لستونه د اخري خل لپاره وګورو ترڅو د مرأسمو په منځ کې کومه امنیتی ستونزه رامنځ ته نشي. د شپې د اوه بجو پوري مو په دغه لستونو کاروکړ او د کار نه وروسته ما ډاکټر صیب فاروق وردګ ته وویلې چې حاجي محمد نصیب د ودان افغانستان رئیس چې زموږ د دواړو نړدي ملګري دی دمابنام ډوډی لپاره دعوت کري یو نو هلته به لار شو. ډاکټر فاروق وردګ خپل موټر او باهی ګاره رخصت کړ او موږ دواړه زما په موټر کې د ودان دفترته چې په کارتنه پروان کې و لارو. هلته د USAID او IRI د دفتر درې کسه خارجيان هم وو او هم ډاکټر امان الله حميدزی (۲۵) چې د امریکا نه تازه راغلی و هم موجود و. د ډوډی خورلو نه وورسته، ډاکټر فاروق وردګ د ما سره په موټر کې سپور شو او هغه مې ده بوري سره نړدي خپل کورته ورساوه او ډاکټر امان الله حميدزی د ودان افغانستان په موټر کې خېرخانې ته د خپل ورور کورته لار.

سهار شپې بجي راته د ودان افغانستان مرستیال روح الامين (26) تيلفون وکړ چې د دوي ډربور کوچي (۲۷) چې ډاکټر امان الله حميدزی بي تېره شپې وړي و چا وژلي او موټر بي تري تښتولی دی ما سره سمدستي اندېښنه پیدا شو چې گوندي ډاکټر امان الله حميدزی به هم وژل شوی او یا تښتول شوی وي.

²⁵ ډاکټر امان الله حميدزی وروسته د ننګرهار د پوهنتون رئیس مقرر شو او اوس په کابل کې د تعلیم او تربیه په پوهنتون رئیس دی

کوچي ډربور د شنوارو د ماما زرغون شاه د ترہ د زامنوله جملې نه و.

²⁶ روح الامين اوس د فراه ولايت والي دی
²⁷ کوچي ډربور د شنوارو د ماما زرغون شاه د ترہ د زامنوله جملې خخه وو.

نو سمدستي مې ډاکټر حميدزي ته تيلفون وکړ او رأسره يې خبرې وکړي او وویلې چې کله د دوى د شپې په لسو بجود خپل ورور کور ته نبدي شول نود دوى موټير دوه کسو چې د پوليسيو دريشي يې په غاره وي ودراءه او کوچي استاد ورته دموټير دنه چراغ روښانه کړ، نو پوليسيو پونښنه وکړه چې سلاح درسره شته دي او کنه؟ موږ ورته وویلې چې سلاح نه لرو. ډاکټر حميدزي وویلې چې کله د د خپل ورور کور ته ورسيدو نو کوچي استاد د موټير چراغونه هغه کوڅي ته برابر کړ چې تر خوزه کور ته نتوخم ډاکټر حميدزي وايې کله چې زه کور ته نتوتم نو کوچي استاد حرکت وکړ نور نو زه خبرنه يم چې څه پېښ شوي دي.

کله چې موږ پوليسي محل د واقعي ته ولېبل نو کوچي استاد په هماګه ئايه کې چې دغه پوليسيو دوى ودرولي وو، په اغلب ګمان بېرته د راګرځدو په وخت کې کوچي استاد دلته ودرول شوي، او بیا همدلته ئای په ئای وژل شوي او موټير تري تبنتول شوي دي. د کوچي استاد د مرګ او د موټير د پیدا کولو لپاره ماډ کورنیوچارو وزارت جنایې ریاست او د کابل امنیه قوماندان ته دنده وسپارله چې خپل تول امکانات په کار واچوي او باید جدي پلته وکړي. دغه موټير چې شين رنګي پرادو لیندکروزر موټر وو ما ليدلي او اچې کله به په بنار کې ګرځدم او دغه قسم موټربه مې لیده نو اشتباہ به مې پېږي راتله.

د دسمبر د میاشتې په ۱۸۰۰ نېټه چې د شنبې ورځ وه د کنډ نه کابل ته راګلم او په لاره کې خبر شوم چې ډاکټر فاروق وردګ کوم خپلوان مردی او د وزپر اکبر خان په جومات کې يې فاتحې ده نو د لاري نه هماځسي دوزپر اکبر خان جومات ته ستون شوم او د فاتحه نه وروسته د کورنیو چارو وزارت په لوري روان و م چې د اپران د سفارت سره نبدي هماځسي

يو شين پرادوليند کروزر چې نمبر پليت نه لري او يوازې ډربور په کې دی روان دی نو ما خپلوبادي گارډانو ته وویلې چې دا موټر و دروئ چې ولې نمبر پليت نه لري ډربور راته وویلې چې دا موټر د ايساف دی نو ځکه نمبر پليت نه لري خو ما ورته وویلې چې که د ايساف هم دی نو باید اسناد ولري، ډربور وویلې چې اسناد لري نوما ورته وویلې چې اسناد بې ماته راورئ، بیا ډربور وویلې چې اسناد په دفتر کې پاتې دي.

زما اشتباه زياته شوله نو خپلوبادي گارډانو ته مې وویلې چې دا موټر او ډربور وزارت ته راولئ چې زه ورسه خبرې وکړم. کله چې ډربوريې زما دفتر ته راوسټ نو ما د ډربور نه پونښته وکړه چې دا موټر د خومره وخت نه را په دې خوا چلوې ډربور وویلې چې د یوه کاله زياته موده کېږي نوما بیا د ډربور نه پونښته وکړه چې همدا موټر د خومره وخت نه را په دې خوا چلوې ده وویلې چې همدا موټر د یوه کاله زياته وخت کېږي چې چلوم یې . نو بیا ما ډربور ته وویلې چې ايساف ته تيلفون وکړه چې موټر د کورنیوچارو وزارت نیولی دی او د موټر اسناد راوري.

ډربور تيلفون وکړ او تقریبا دوه ساعته وروسته دوه امریکایي صیب منصبان چې د ائتلاف د قواو پوري اړه درلوده راغلل چې یو ترجمان هم ورسه دی نو ما ترجمان ته وویلې چې ته بپرون ووځه چې زه په خپله په انګلیسي خبرې کولی شم او د دوی سره غږیږم، زما اشتباه نوره هم زياته شوه چې دا موټر د ايساف سره نه بلکې د ائتلاف قواو سره په کرایه دی.

کله چې زه د ائتلاف د قواو د دې افسرانو سره وغږیدم نو دا ټوله کيسه مې ورته وکړه چې د اسې یو موټر ورک شوی او ډربوريې وژل شوی دی نو موږ غواړو چې ددې موټر اسناد دهغه ورک شوي موټر د اسناد سره

مقاييسه کړو نو بنه داده چې اسناد راوريئ نو پس له اسنادو د بررسی نه به موټر او ډربور بېرته درکړو په دې شرط چې دا هماغه موټرنه وي. د ائتلاف افسرانو خپل د ترانسيپورت دفترته تيلفون وکړ او پونسته يې ترې وکړه چې دا موټر موڅه وخت په کرايه نيولى دی هغوي ورته وویليې چې دا موټر مو د ډسبرمر په اومه نېته کرايه کړي دی یعنې دوه ورځې وروسته د کوچې استاد د وزني نه نو زما اشتباه نوره هم زياته شوه ئکه چې دغه ډربور مخکې ويلي و چې دا موټر د یو کالنه د زياتې مودې را په دې خوا چلوې د ائتلاف دا افسران لارل چې دا استاد راوري مګرلا درکه شول او تردوه ورځو پوري هېچانه د ډربور او نه د موټر پونستنه وکړه، زما اشتباه زياتidle او همدا شان روح الامين او د ودان دفتر نوره ډربوران مو راوغونښتل چې دا موټر وګوري او د ټولو اشتباه همدا وه چې ګوندي همدا موټر به وي.

خرنګه چې ما سهوه کړي وه چې د ائتلافې قواؤ د افسرانو نومونه نه وو اخښتی نه پوهېدم چې د چا سره اړیکې ونیسم او مجبور شوم دا مسئله د ائتلاف د قواؤ د مشرتابه سره مطرح کرم او هم د کورنيو چارو وزېر جلالې صېب او امنیتی معین هلال الدين هلال ددې مسئلي نه خبر کړم.

هماغه و چې د ائتلاف د قواؤ مرستيال جنرال بیل کرست ته مې تيلفون وکړ که زما دفترته راشې نو بنه به وي چې د یوې مهمې مسئلي په هکله د تاسې سره غږيږم، هغه مازديگر زما دفترته راغې او هغه ته مې ټوله قصه وکړه چې ستاسې دوه صېب منصبان هم بېرته رانغلل او دا مسئله جدي ده ئکه چې د ټولو امنیت ته زيان رسوي.

د ډسمبر په یو یشتمه نېته د ائتلاف د قواو د قوماندان مرستیال بېرته زما دفترته راغي او وویلې چې دغه موټر صفى الله چې سکرتردي او د اسد په نامه چې ترجمان دی دوى ته په کرايه ورکړي او یو تن د معین په نامه دا قرارداد کړي دی خو درې واپه تبنتیدلي دي او بل دا چې دا موټر هېڅ اسناد نه لري. ده وویل چې دا یوازنې موټرنې دی بلکې داسې تقریبا دوه سوه بې اسناده موټرې د ائتلاف قواو په کرايه نیولي او په همدي رنګ او مادل د دوى سره پنځه شپږ نوري موټرې هم شته دی او دا چې ایساف او یا نورو نړيوالو ادارو خومره بې اسناده موټرې په کرايه نیولي دي د هغوي خو هېڅ اندازه نشته دي. په دې وخت کې د ليندکروزرو موټرو غلاوې هم زياتې شوې وي. ما د ائتلاف د قواو معاون ته وویل چې تاسې بايد همکاري وکړئ او ترڅو چې هر چا د خپل موټر لپاره صحیح اسناد نه وي راوري تر هغه پوري نه کرايه د موټرو ورکړئ او نه موټر بېرته په خپلو خاوندانو وسپارئ او موب به د دغه کسانو دنیولو لپاره اقدام وکړو. که دا موټرې د غلانه وي خو دې کسانو لاقل د ګمرک محصول هم نه دی ورکړي او دا موټرې بايد تولې محصول شي نو په دې توګه به د دولت بودجې ته یو خې پیسي تحويل شي. ده دا ژمنه وکړه او موب د دې کسانو په پلتنه کې شو چې پیدا بې کړو او واقعیت معلوم کړو.

په همدي ورځ راته حاجی محمد نصیب تیلفون وکړ چې صفي الله چې زموږ د یو بل ملګري محمد نیسم چې د امریکا په کلفورنیا کې او سېږي، د هغه اوښۍ دی او د ده دفترته تللې او وايې چې ما د دوى موټرنیولي دی او که دی واسطه شي چې موټر او ډربور خوشی کړي. دې په دې خبر نه دی چې دا موټر د محمد نصیب د دفتر په قضیه کې نیول شوی دی. محمد نصیب وویل چې ترڅو اصلی مسئله معلومه شوی نه وي که هرڅوک د دې

موټر په تنبټولو او د دده د ډربور په قتل کې لاس لري باید سزا وويني ولو که زموږ اولادونه هم وي. ما ورته وویلې چې ته صفي الله په خبرو مصروفه کړه تر خو زه د جنابې د ریاست نه دده دنیولو لپاره کسان در ولپرم او چې خنګه ستا د دفترنه را ووت نو دوى به یې ونیسي همامغه و چې د جنابې د ریاست کارکوونکي مې د محمد نصیب دفتر ته ولپرل او چې خنګه صفي الله را ووت نو پولیسونه ونیوه. د صفي الله د نیولونه وروسته اسد او معین هم ونیول شول. زما ملګري ماته د کلفورينا نه تیلفون وکړ او هم یې ایمیل راولپردې چې که ته دوى په ضمانت پرېږدې نو بنې به وي ما ورته وویلې چې دا مسئله د قتل ده او په دې کې ضمانت نه کېږي او مسئله د موټر مې ورته تشریح کړه خو بالاخره هغه چې د شل کلونو ملګري مې ورانه خفه او تراوشه سره خفه یو او دا کسان مې خوشې نه کړل تر خو تحقیقات تكمیل شوي نه وي

په سبا یې صدیق چکري زما د دفتر ته راغي او وویلې چې استاد ربانۍ سلام کاوه او که ته دا نفر په ضمانت خوشې کړي نو بنې به وي نو ما صدیق چکري ته توله قصه وکړه او ورته مې وویلې چې استاد ربانۍ ته احترام لرم خودا کارنه شم کولای

بالاخره ددې موټرو اسناد مو د انجن او شا سې نمبر سره مقایسه کړل او هم مو هغه نور تولې همدارنګه موټر په چې ائتلاف ته ورکړل شوې وي د خارجي او داخلي متخصصينو په واسطه سره مقایسه کړل خو دا هغه موټر نه او ددې موټر نمبر مو د هرات د گمرکاتو د لاري چیک کړ چې دا هغه موټر نه دی خو دوى هم د گمرک محصول نه ورکړي او په غیرقانونې توګه یې داموتر په کرایه ورکړي و نوځکه تښیدلې وو. داتحقیقات په دوہ او نیو کې تکمیل شول او وروسته مو دا درې کسان د توقیف نه خوشې

کېل خومو تر مو تر هغې ورنه کېل تر خو محصول د گمرک بې تحويل کېر
نه وو . د دې مو تر وونو تصفیه تر هغه پورې روانه وه چې ما د کورنیو چارو
په وزارت کې خومیاشتې نور هم کار کاوه دا چې وروسته خه پېښ شوي
ماته معلومات نشته دی .

د والیانو، ولسوالانو او امنیه قوماندانانو تقرر او خودسری

کله چې موبد ادارې په اړه بحث کوو نو بنه اداره ددي وسیله ګرځی چې په هېواد کې اقتصادي پرمختګ زیات او امنیت بنه شي. د بنې ادارې لپاره بنه اشخاص ضروري دي چې بنه اداره وچلوی خو د افغانستان په اداري چوکاټ کې د والیانو، ولسوالانو او امنیه قوماندانانو رول ډېر زیات مهم دي ئکه دوى د قانون اصلی تطبيق کوونکي دي. خوله بدہ مرغه چې په افغانستان کې د خو لسيزو جنګونو له امله د والیانو، ولسوالانو او امنیه قوماندانانو د بې کفایتي او شخصي ګټو له امله بې ثباتي زیاته شوې او اداره خرابه شوې او فقر زیات شوې دي. البتہ خوک چې دوى مقرر وي او یا حمایت بې کوي د هغوي رول هم خورا مهم دي چې داسې کسان باید مقرر نه کړي چې اداره خرابه کړي. د افغانستان په او سنې اداره کې حتی ولسوال هم د ولسمشر د فرمان په اساس مقرر بېي او حتی ډېروخت وزراتونه هم خبر نه وي یو خوک رأسا د رئیس، والي او یا ولسوال په توګه مقرر بېي.

د بېلګې په توګه د ۲۰۰۴ زکال د دسمبر په شپږو یشتتمه نېټه مې مانبام د تلویزیون خبرونه اور پدل چې ولسمشر فرمان صادر کړي و چې ګل آغا شپږزی د کندھار د والي او محمد حسین انوري ده رات د والي په توګه تعین شول. زه چې د کورنیو چارو وزارت اداري معین و موندو د مقررې نه د سره خبر نه وم او نه ما حتی د دوى پیشنهادونه ليکلې و ، نوما جلالې صېب ته چې دا وخت په امریکا کې وو تیلفون وکړ او دروغ بې نه وروسته

يې رانه پوبنتنه وکړه چې په کابل کې خه خبرې دی ما ورته وویلې چې همدا اوس تلویزیون له لارې اعلان وشو چې ګل آغا شپرزی دکندهار د والي په توګه او محمد حسین انوري دهرات د والي په توګه تعین شول. یادونه په کار ده چې ګل آغا شپرزی او دکندهار یو شمېر نور چارواکي دوه درې میاشتې دمخدہ خلکو د شکایتونو له امله دکندهار نه د جلالې صېب په هڅه دخپلې دندې نه لري شوي وو او د فوائد عامه د وزېر په توګه په کابینه کې د کرزې صېب له خواتعین شوي وو خودی په وزارت کې خوشحاله نه او غونبتل يې چې بېرته کندهار ته د والي په توګه لار شي.

جلالې صېب راته وویلې چې داسې به نه وي نو ما ورته وویلې چې همدا اوس مې په تلویزیون کې ددوی د تقرر خبر واوريده نو ئکه مې درته تيلفون وکړ کډای شي چې تاسره مصلحت شوي وي ئکه زه خودسره د دوی د تقرر نه خبر نه یم. بیا راته جلالې صېب وویلې چې د کورنیو چارووزارت امنیتی معین جنرال هلال نه پوبنتنه وکړه چې هغه خود دوی پیشنهدانه دی امضا کړی نو کله چې دهلال صېب نه مې پوبنتنه وکړه هغه هم وویلې چې دی هم هېڅ خبر نه دی او ده هم پیشنهدانه دی امضا کړي. نو جلالې صېب ته مو بیا تيلفون وکړ چې موږ دواړه د دوی په تقرر هېڅ خبر نه یو نو جلالې صېب دېر زیات خفه شو او وویلې چې ددې حکومت سره نور کار امكان نه لري. دا چې دا دواړه واليان موثر وو او که نه جدا خبره ده خو یو والي یا د وزارت مامور چې رأساً د اړگ نه بې له دې چې وزارت په جريان کې وي مقرريېرې نو داسې والي او یا مامور به خپل وزارت وزیر ته خنګه د احترام په سترګه ګوري او یا به د وزېر یا معین امر یا خبره ومنی نو خامخا به په خپل سر په خپله سيمه کې کار کوي

دم موجوده ادارې د خرابې یو عمدہ عامل همدا دي، چې سلسله مراتب هېڅ
نه مراعات کېږي.

خود دي سره سره د ۲۰۰۵ زکال دمي د میاشتې په نهمه د سهار په نهه
بجو او د برسو دقيقو په هغه غونه (۲۸) کې چې د کابینې اعضا، واليان
او د ادارو مشران حاضر وو کرزۍ صېب هم په اړګ کې د ادارې نه
شکایت وکړ او وویلي «حکومت بايد خدمتگار مردم باشد یک قسمت
مشکل اداری است که سی سال تخریب شده وقت مې خواهد که اصلاح
شود، چیزی که باعث اذیت و آزار مردم میشود نیت اداره است. احساس
من این است که مرا ملت بحیث یک باغبان و نوکر رای داده و انتخاب
کرده، از استبداد، ظلم و اراکین دولت شکایت مې رسید . از قضات،
والی ها، ولسوال ها، قوماندان ها وغېره- اداره را بايد به اساس قانون
اداره کنیم- والی بايد از ولسوال باخبر باشد، هئیت که از بادغیس آمده،
راپور بسیار خراب آورده که ۱۴ زن را قوماندان ها از شوهرهایش جدا
کرده و به کسی دیگر داده. اسلحه بايد جمع شود هنوز اسلحه سر مردم
حاکم است. من از شما نه مې خواهم که همه اداره به یک روز جور شود -
وقت مې خواهد. من یک چیز از شما مې خواهم که از راه مرحمت و انسان
دوستی با مردم روش شود. من نمې خواهم که مامورین دولتی از نفوذ
حکومت استفاده کند و وکیل انتخاب کند. به هیچ وجه جهان نمې ماند
که (افغانستان) جای تریاک باشد. اگر ګم نه شد همین خارجی ها ما را به

۲۸ د ۲۰۰۵ د مې د میاشتې په نههه نیټه د کورنیو چارو وزارت د واليانو یو کنفرانس
raghونېتی وو ترڅو په خپلو سیمو کې په ستونزو او د حل په لارو چارو خبرې وکړي نو
کرزۍ صېب دغه واليان د سهار چایو لپاره دعوت کې وو.

پاکستان تسلیم می کند. این بسیار مسئله حیاتی است که افغانستان را از این شر (تریاک) خلاص کنیم، پول اش را خارجی ها می برد و بدنامی اش از ما است».

که موبد کرزی صیب دغه بیانیه و گورونود پورته ذکر شوی مقرریو په شان دی پخپله سلسله دمراتبو نه مراعات کوله او نه یی کوي.

کله چې زه د کورنیو چارو وزارت اداري معین شوم او د والیانو، ولسوالانو او قوماندانانو احصائیه می راټوله کړه نو د خلور دېرش والیانو له جملې نه^۹ کسه یې لسانس اوه نفره یې دولسم پاس او یونفر یې خصوصی تعلیمات درلودل او د اولسو نورو والیانو د سره سوانح موجودې نه وې چې دوی تحصیل لري او کنه؟

همدا شان د ۳۲۴ ولسوالانو نه یو کس ماستري، پنځه کسه لیسانسه، نه کسه فوق د بکلوریا، ۲۷ کسه دولسم پاس، خلور کسه متوسط تعلیمات اوه نفو د خصوصی تعلیمات او د ۲۷۱ ولسوالانو دسره سوانح نه درلودې چې سواد یا تحصیل لري او کنه؟

د ۳۲۴ ولسوالانو له جملې ۲۲۲ ولسوالانو د مرکز نه د تقرر منظوري درلوده او ۹۸ ولسوالان د مرکز نه بېخې مقرر شوی نه وو یا خود والیانو له خوا مقرر شوی وو او یا خو په خپل سریې کار کاو.

د ۳۲۴ ولسوالیو د امنیه قوماندانانو نه ۱۲ کسه یې لیسانسه، ۵ نفر فوق د دولسم تولګۍ، ۱۱۵ کسه دولسم پاس، ۳۹ کسه متوسط تعلیمات، ۲ کسو خصوصی تعلیمات او د ۱۸۳ کسو هېڅ د تحصیل درجه نه وه معلومه.

د ۳۲۴ دولسوالیو د امنیه قوماندانانو جملې نه ۲۷۰ کسو د مرکز نه د تقرر سلسله درلوده او ۹۴ کسو په خپل سروظیفه اجرا کوله یعنې په دې

توګه یو ثلث یا درېیمه برخه د ادارې د مرکزی حکومت سره هېڅ ارتباط نه درلوده او نه د دوی معاشوونه د مرکزی حکومت له خوا ورکول کېدل. تصادفاً د ۲۰۰۴ زکال د ستمبر د میاشتې په نهه ويستمه نېټه د ملي امنیت د شورا مرستیال انجنېر محمد ابراهیم سپین زاده ماته تیلغون وکړ چې رئیس صیب (کرزی) وايې چې د هرات ولايت د غوریانو او کهسان په ولسوالیو کې خوک ولسوالان دي، خرنګه چې د کورنیو چارو وزارت د اسنادو په استناد په دغه ولسوالیو کې یو خوک ولسوالان وو او هلته نور کسانو په خپل سر یا د والي په مشوره ولسوالي کوله نوما انجینر محمد ابراهیم ته وویلې چې مازديگر پنځه بجي به زه د نړدي نه اړګ ته درشم او د اداري معنیت مشکلات به درته ووایم انجینر صیب محمد ابراهیم ته ما پورتنۍ احصائي ورکړي او په ضمن کې مې ورته دا لاندې پیشنهادونه هم ورکول چې د رئیس صیب سره یې مطرح کړي تر خوباید یو اساسی تغېرات په اداره کې رامنځ ته شي

زما پیشنهادونه په لاندې ډول وو:

۱. د منتخب حکومت نه دمخه په عبوری او مؤقت حکومتونو کې ولسمشر کرزی پوه یا ملامتي په جنګسالارانو یا د حکومت په جوړښت چې د بن د پريکرو پر اساس جوړ شوی او ائتلافی شکل یې درلوده اچوله خو د ۲۰۰۴ زکال د تاکنو نه وروسته د حکومت ټوله پوه، بریاليتوب او یا ناکامي په ده اچول کېږي او دی مستقیم مسؤولیت لري چې د ادارې د بنه والي لپاره جدي او ګړندي قدمونه واخلي
۲. د افغانستان ولس د محلی چارواکولکه مسلح قوماندان، ولسوالان، واليان او امنیه قوماندانانو نه په عذاب دی نو موب غواړو چې

د کورنیو چارو په وزارت کې د دوى په هکله يوه عاجله سروې وکړو او دهغه ولسوالانو، واليانو او یاقوماندانو نه چې ولس ترې شکایت کوي بايد سمدستي د خپلو دندو نه لري او په څای ېې پوه، مسلکي او پاک کسان چې پارت او پارت بازي ونه کړي مقرر يا وګمارل شي. دا هم ضروري ده چې د خپلې سيمې کسان باید په خپلو سيمو کې دندو نه لري او دا فارموله باید له محاكمو، خارنواليو او بنارواليو په چارواکو هم عملی شي.

۳. د دې لپاره چې دا ډول تغېرات یا بدلونونه رامنځ ته شي دا نوي مقرر، باید د یو با صلاحیته کمیسیون له لاري وشي او ټول لوړ پورې چارواکي حتی د ولسمشر په ګډون، جهادی مشران یا تنظیمي ډلي باید په دې پروسه کې مداخله یا لاسوهنه ونه کړي ځکه د دوى لاسوهنه بیا پارت او پارت بازي رامنځ ته کوي.

۴. د اداري اصلاحاتو کمیسیون پروګرام باید صحیح ارزیابی شي چې ډېر زیات نو اقصی یانی ګړتیاوې لري او په دغه شکل دا په افغانستان کې د تطبيق وړ نه دی ځکه چې ریفورم همبشه د پاس نه د بنکته په لوري عملی کېږي او که دا پروسه دواليانو دخوبۍ پوري تراو پیدا کړي وظیفوی بې ثباتي رامنځ ته کوي او منفي تاثیر په اداره لري. آزاد رقابت کې د ترفع او تقاعد مسائل ډېر مهم دي او که دولتي مامورین د خدمت انګیزه ونه لري نو بیا دوى د خدمت لپاره نه بلکې د شخصي ګټو لپاره کار کوي او دا کار په افغانستان کې ځکه عملی کېداي نه شي چې موبډ دنورې نړۍ په شان بیکاره کسانو لپاره د معاش ورکولو یا اجتماعي ضمانت چې (Social Security System) (ورته وا ېې نه لرو.

۵. د تذکرو بیا ویشل د افغانستان لپاره ډېره مهمه ده او موبې تول ډیزاین او اړوند کارونه چې په نوي یا عصری توګه د هویت کارتونه وو یشو تیار کړي دي او حتی دوه نریوالی کمپنۍ هم دي ته چمتو دي چې دا قرارداد وکړي نوبه به داوي چې د مالیې وزارت ته هدایت ورکړي ترڅو دا پروسه ګړندي کړي ځکه د یوه کال نه زیاته موده وشهو چې د مالیې وزارت په دې هکله هېڅ اقدام نه دی کړي. د هویت د کارتونو ویشل په سمه توګه په اداري او امنیتي مسائلو باندې ډېره مهمه اغیزه لري او بلکې د نېه حکومتداری اساس تشکيلو.

۶. زماد کورنیو چارو وزبر جلالی صیب او هم تاسې ته دا وړاندیز دی چې د یو میانه رو حزب د جوړې دو لپاره ډېر زیات ضرورت دی ځکه د دیموکراسۍ په لسیزه کې د میانه رو ډلو د نشتوالي او نه ودې له امله اکثره ټولونکی په اړاطې ګوندو نو ته لارل چې زموږ د تېرو درې لسیزو ستونزې ده مدي خلا زېښنده.^{۲۷}

۷. راتلونکی پارلماني تاکنو ته باید خاصه توجه وشي او یو صحیح تیم باید پري کار وکړي چې صحیح کسان منتخب شي. د اسې تیم باید نه وي چې کوم د جمهوري ریاست د تاکنو لپاره تعین شوی وو او دا چې تاسې ته خلکو رای درکړي دا دخلکو شعوري قضاوته وو نه ستاسي د کمپاين د کمیسیون فعالیت.

۸. د افغانستان د ثبات د تحکیم پروګرام ډېر مهم پروګرام دی چې دولسواليو جوړیدل او فعالول د دولتداري مهمه برخه ده هغه ته د رئیس صیب توجه پکار ده. د لوګر د محمد آغه د ولسوالی^(۲۷) ودانۍ

(۲۷) د محمد آغه د ولسوالی ودانۍ د ولسمشر کرزي او د کورنیو چارو وزیر علي احمد جلالی له خوا په گډه د ۲۰۰۵ زکال د مې د میاشتې په او مهندی پرانستل شو.

تقریباً پرانستلو ته تیاره او آماده ده نود کورنیو چارو وزبر جلالی صیب ته هم پیشنهاد و کړ چې دا ودانۍ په شریکه پرانیزی نو دا به خورامهمه وي ځکه چې درئیس صیب توجه به ولسوالیو ته واپول شي. تراوسه د ۱۴۹ ولسوالیو د جوړې د قراردادونه ورکړل شوي دي او هم يو شمېر نوري ولسوالۍ د PRT له لاري جوړدای شي البتہ د کورنیو چارو وزارت په تاریخ کې د ۱۴۹ ولسوالیو تهداب د لوړې څل لپاره کېښودل يو لوی مؤفقيت و چې محلې ادارو ته په دومره لویه کچه توجه وشوله (خو له بدہ مرغه اوه کاله وروسته اوس هم ځینو ددي ولسوالیو ودانۍ لا هم نه دي تكميل شوي).

۹- بله مهمه مسئله داده چې ولسمشر باید په خپله سلسله مراتب مراعات کړي او دا ضرور نه ده چې هره اوئي، ولسمشر واليان يا حتی ولسوالان ګوري که رئیس صیب ۲۲ کسه وزبران، تقریباً سل کسه معینان، د مستقلو ادارو رئیسان، ۳۴ واليان، ګن شمېر جهادی مشران او قوماندانان، مخور او سپین بېږي ټول په خپله ګوري نو وزارتونو ته هېڅ اړتیا نشه دی په دې کتنوکې د ولسمشر په سلو کې ۹۵ وخت ضایع کېږي او دولتي پروګرامونو ته هېڅ وخت نه پاتې کېږي.

انجینر صیب محمد ابراهیم ته مې وویلې دا زه چې نن اړگ ته راغلي یم ځکه راغلم چې وزبر صیب بهر ته تللى خو که هغه موجود وي نوما ځانته دا حق نه ورکاو چې رئیس صیب و ګورم او یا د هغه وخت ضایع کړم ځکه زه باید هرڅه خپل وزبر سره مطرح کړم او هغه باید رئیس صیب سره و ګوري

د ۲۰۰۵ زکال د جنوري د میاشتې په لوړې نبته د مازديگر په شپږو بجو ولسمشر کرزي راته تیلفون و کړ چې د خوست والي نه سخت شکایت دی

او هغه عاجل راوغواړه او په عوض یې بل خوک تعین کړه ما ورته وویلې چې بنه ده او ورته مې وویل چې ما یو خه پیشنهادونه انجینر صیب ابراهیم ته ورکړي که وخت راکړې چې په هغه پیشنهادونو باندي خبرې وکړو نوښه به وي. کرزی صیب راته وویلې چې هو هغه پیشنهادونه ماته را رسیدلې او په دې دوه درې ورڅو کې خامخارا شه چې پرې خبرې وکړو. خو له بده مرغه چې د کورنیو چارو دوزارت نه د رخصتیدو پورې ما ونه شو کپاۍ چې کرزی صیب وګورم کله چې د خوست والي د کرزی صیب سره ګوری نوبیا د هغه د بربطا کېدو نه تېږیږي او نومورې ترڅېره وخته پورې نور هم د خوست والي.

د جنوري په نهمه نېټه چې کله د کورنیو چارو وزېر جلالې صیب دامریکا نه راغې په دفتر کې ناست وو چې د کارونو پونښنه یې کوله نو دنوې کابینه په هکله پونښنه وکړه. جنال جمیل جنبش چې هم ناست و وویلې چې د خلکو نظر مثبت دی خو ما ورته وویلې چې خلک ډېري وزېران نه پېژنې خو ماته کاري کابینه نه بسکاري، جلالې صیب هم زما خبره تائید کړه او وویلې خلور واليان چې موږ په بې کفایتی لري کړي وهغه او س ددې کابینې غړي دي نو دوي به خنګه خپل وزارتونه رهبري کړي.

په اخري درې میاشتوکې رئیس صیب هره ورڅو کوشش کاټ چې د تنظیمونو د مشرانو په غونښنه او هڅو بېرته هغه کسان چې موږ دوه کاله د دوی په لري کیدو تېږي کړي و بیا مقرر کړي نو یو ورڅ د PRT اجرایئوی کميتي غونډې ته د جلالې صیب سره یو خای په موټر کې روان و م ماتري پونښنه وکړه چې تاسي ولې د ا وروستی مقرری د پولیسو او یا په کورنیو چارو وزارت په ملکي ادارو کې قبولې کړي ، نو جلالې

صېب راته وویل چې نور د دې حکومت سره کار نه کېږي ځکه چې هره ورڅ
ارګ ته ځم نو رئیس صېب د غوشایې دوه چنډې په لاس کې نیولې او ماته
وايې چې کومه اخلي نو مالپاره هېڅ فرق نه کوي که احمد مقرربېي او یا
کلبې دواړه د غوشایې چنډې دي.

د امریکا د متحده ایالاتو سره د ستراتیشیکي همکاري په اړوند جرګه

د ۲۰۰۵ م کال د مې د میاشتې په لوړۍ نیټه راته د کورنيو چارو وزبر جلالی صیب تلیفون وکړ چې کابینې فیصله کړې چې د مې د میاشتې په اتمه نیټه یوه جرګه را غواړو چې په هغه کې د اساسی قانون د لوی جرګې غړي، دهرولايت نه لس کسه مخور سپین بېږي او علماء، د کابینې غړي جهادی او تنظيمي مشران باید پکې وي ترڅو امریکا ته د جمهور رئیس کرزی د تګ نه مخکې د امریکا متحده ایالاتو سره د ستراتیشیک ترون دلاسلیکولو په هکله ورسره مشوره وکړي. جلالی صیب د دې جرګې د دا پېډو او انسجام چارې ماته را وسپارلي البته د دې جرګې چارې باید په شپږ اوه ورځو کې سمبال شوې وي او وخت ډېر کم و، د دې برسبړه مو د مې د میاشتې په نهمه نیټه د افغانستان د والیانو سیمینار هم راغونښی او په همدي او نېټه کې یعنی د مې د میاشتې په او هم نیټه جمهور رئیس کرزی او د کورنيو چارو وزبر د ګن شمبر بهرنیو د یېلوماتانو سره د لوګرولايت د محمد اغه ولسوالۍ د دواني د جوړېډو د افتتاح مرأسه هم پلان شوي و چې د دې درې وارو مرأسه مسؤولیت په یوه او نېټه کې زما په غاره و خو د کورنيو چارو وزارت د پرسونل په همکاري دا درې واره مرأسه په ډېر بنه توګه ترسره شول چې د کورنيو چارو وزبر علی احمد جلالی او هم د جمهور رئیس کرزی له خوا بې مننه وشوه که خه هم د محمد اغه ولسوالۍ د افتتاح په مرأسه کې زما او د امریکا د سفارت ترمنځ یو خه ستونزه رامنځ ته شوه خو دا چې د کورنيو

چارو وزبر علی احمد جلالی زما سخت ملاتر کاوه مگر داسې ملاتر د کرزي صيب له خوانه او بالآخره یوه میاشت وروسته چې د جون میاشت وه ماته جلالی صيب وویلې چې نور ددې حکومت سره کار نه کېږي او یوه میاشت وروسته د کورنیو چارو وزارت پریبدم نو ستا خنګه خونبه ده؟ که خه هم زه د جلالی صيب د استعفا سره راضي نه ئم او دا مې د افغانستان په خبر نه ګنله خود هغه وخت شرایط او د کرزي صيب له خوا د کورنیو چارو وزارت د فعالیتونو د مخنيوي کومې بېلګې چې موبالیدلي بله چاره نه وه چې وزارت پریبدو. په دې مسئلي به وروسته رنا واچوم خو اوس به د محمد آغه ولسوالۍ مسئلي ته راشم چې مشکل خه وو.

د مې د میاشتې په او مه نېټه چې سهار وختي د محمد آغه ولسوالۍ ته لارم نو د افغانستان دېړغ تر خنګ د امریکا د سپر زلمي خلیل زاد مؤظفو امنیتي کسانو د امریکا بېړغ هم ودرولي و نو ما د افغانستان د تحکیم ثبات د پروګرام سرپرست مسؤول عبدالمالک صدیقی او د کورنیو چارو وزارت وياند لطف الله مشعل ته وویلې چې دا بېړغ باید دلتنه نه وي ځکه چې دا د افغانستان په خلکو او هم د تحکیم ثبات د پروګرام په نورو مرستندویه هېوادونو په استازو چې دلتنه رائی نېټه تاثیر نه کوي. ددې نه برسبړه د امریکا حکومت تراوسه ددې پروګرام سره مرسته نه ده کړې او زیاتې پیسيې تراوشه د انګلستان حکومت او د ملګرو ملتونو مرستندویه ادارې یعنې یوناما ورکړي دي، یا خو دا بېړغ باید نه وي او یا باید د نورو مرستندویه هېوادونو بېړغونه هم دلتنه وي تر خو هغه خفه نشي خو دا چې وخت ډېر کم دي او موبنور بېړغونه دلتنه نه شورا رسولۍ نو نېټه داده چې د امریکا بېړغ هم ددې خای نه لري کړو. خو

لطف الله مشعل او عبدالمالک صديقي راته وویلې چې موبد دوی سره
خبرې کړي او دوی یې نه لري کوي.

نو زه د امریکا د سفیر زلمي خليل زاد امنیتی کسانو سره وغږیدم خو
د هغوي تېنګار په دې وو چې چېرته د امریکا سفیر داسې مرأسمو ته ئې
نو د امریکا بېرغ باید هم هلته وي لکه خنګه چې د PRT د افتتاح په
مراسمو کې د دواړو هېوادونو بېرغونه موجود وي. ما ورته وویلې چې
PRT د دواړو ملکونو ترمنځ دوه اړخیزه همکاري ده نو هلته خه فرق نه
کوي خو دا ولسوالي ده او دلته دا د افغانستان حاکمیت د سوال لاندې
راولي او ددې تر خنګ په دې پروګرام کې د امریکا حکومت تر او سه
مرسته نه ده کړي او نورو هېوادونو کړي ده او دا چې د نورو هېوادونو
سفیران راخې او د هغوي بېرغونه نه وي نو دا په هغوي باندې شاید نه
ونه لېږي نو نه ده چې دا لري کړئ دوی د امریکا سفارت سره په اړیکه
کې شول او بیا بې تېنګار کاوه چې دا بېرغ دې دلته وي ما ورته وویلې
چې ګورئ زه هم په امریکا کې او سېبم او د امریکا د حکومت پالیسي دا
نه ده چې د افغانستان د حکومت حاکمیت د سوال لاندې راولي خو دوی
دا خبره ونه منله نو بالاخره ما ورته وویلې چې تاسي ما دلته دعوت کړي
یاستئ یا دا بېرغ لري کړئ او کنه د امریکا د سفیر راتګ ته اړتیا نه شته
دی او د اخېر سفارت ته ورسو.

ددې خبرې نه وروسته هغوي د امریکا سفارت سره اړیکې تېنګې کړې
او بېرغ بې لري کړ. ددې مسئلي نه د مخه یو بل مشکل هم پیدا شو چې
یوه ورڅ د مخه موبد ددې پروګرام لپاره اجندا داسې جوړه کړي وه چې د
قرآن کريم تلاوت نه وروسته به د لوگر والي محمد امان حميمي مېلمنو
ته هر کلى ووايې، ورپسې به زه د افغانستان د تحکيم ثبات په پروګرام

باندې رنا و اچوم، بیا به د سیمې یو تن سپین دېری خبرې و کړي. خرنګه چې زلمی خلیل زاد هم د خبرو تقاضا کړي وه نو ورپسې به هغه خبرې و کړي او د هغه نه وروسته به جلالې صib او په آخره کې به کرزی صib خبرې و کړي.

خرنګه چې کرزی صib ویلې و چې دی یوازې شل دقیقې وخت لري چې د محمد آغه په ولسوالۍ کې یې تېر کړي نو جلالې صib ته یې ویلې و چې د لوګر والي، زه او خلیل زاد به هم خبرې نه کوي او یوازې جلالې صib، د سیمې یو تن سپین دېری او کرزی صib به خبرې و کړي. که خه هم ما جلالې صib ته وویلې که نور کسان خبرې ونه کړي فرق نه کوي خو د لوګر والي د سیمې د مسئول په توګه بايد مېلمنو ته مختصر هرکلی ووايې خو جلالې صib وویلې چې د کرزی صib ته وویلې خو هغه یې نه مني. زه فکر کوم چې زلمی خلیل زاد شاید دا فکر کړي وي چې د بېرغ د مسئلي نه وروسته ما دده نوم د خبرو د لست نه ویستلى دی خو دا کار ما نه و کړي بلکې کرزی صib په خپله ده ګه په نوم خط و هلي و.

کله چې کرزی صib د محمد آغه ولسوالۍ افتتاح يا پرانیستلو لپاره راغي نو د شل دقیقو په عوض یې د یوه ساعت نه زیات وخت تېر کړ هوا هم ډېره بنه وه او د سنڅلوا ونو ونو ګلان کړي وو او ډېر بنه بوی یې کاوه نو کرزی صib او اکثریت مېلمنو د ودانۍ تولې خونې وليدلې. د افغانستان بېرغ یې په ولسوالۍ کې او چت کړ حتی هغه نوی موږې چې ولسوالۍ ته ورکړل شوي وي په هغه کې کرزی صib کیناسته او هغه یې چالان کړ او په سرک یې پیاده مزل هم وکړ او ډېر زیات ددي پروګرام نه او د محمد آغه ولسوالۍ ته د تګ نه خوبن شو.

د محمد آغه ولسوالی د افتتاح نه وروسته موربد افغانستان د بېلا بېلو ولايتونو نه د اساسی قانون د لوی جرگې د غړو په ګډون تقریبا یو زراو دوه سوه کسان د امریکا سره د اوږد مهاله ستراتیژیکی همکاری په اړوند د مشورې لپاره چې راغونبستلی وو هغه جرگه مو په ډېره نسه توګه د کورنيو چارو د وزارت د همکارانو او په خاصه توګه د جنرال ګل نبی احمدزی په همکاری تنظیم کړه او دا جرگه د مې د میاشتې په اتمه نېټه د اړگ د سلام خانې په تالار کې افتتاح شوه چې د دې جرگې عمومي ناظم د کورنيو چارو وزبر علی احمد جلالی و.

د مې د میاشتې په اتمه نېټه جلالی صیب ماته وویلې چې زه باید اړگ ته لارې شم او د کرزی صیب سره د دې جرگه په اجندا وغږیږم که خه هم ما جلالی صیب ته وویلې چې تاسې ورسه وغږیږئ نو نسه به وي خو جلالی صیب وویلې چې زه ستري يم او ته لارې شه ، په یولس نيمو بجوزه اړگ ته لارم او د کرزی صیب د دفتر رئیس داود زی صیب ماته وویلې چې د غرمې د ډوډۍ نه وروسته به په ګله رئیس صیب وګورو او د دې جرگې د اجندا په هکله به سره وغږیږو څکه چې د غرمې ډوډۍ ته کرزی صیب د هزارګانو قوم یو شمېر استازې راغونبستی او د هغوي او د کوچیانو ترمنځ په ستونزو غږیږي ، د هزارګانو ادعا داوه که کوچیان سړکال هزارجاتو ته لارشي نو دوي مهاجر کېږي او دا به د دولت لپاره یو مشکل را پیدا کړي ، د ډوډۍ په وخت دوي په خبرو کې دا هم وویلې چې دولت باید کوچیانو ته ئمکې ورکړي تر خودوي د مدنیت سره آشنا شي.

ورپسيې بناغلي کرزی صیب وویلې : بزرگان قوم بسیار خوش آمدید . امروز شما مشکلات خود را بیدون ملاحظه ګفتید خوب شد مشکل کوچې ها مشکل قدیمي افغانستان است این مشکل تنها در هزارجات

نیست در خوست و گردیز هم است ، در جلال آباد هم است ، در تخار هم است این مشکل از یک و دو قوم نیست ، کوچی ها طرز زندگی اش همین است که از یک چراغه به دیگر مپرورد ، آنها هم حقوق و امتیازات در کشور دارد و راه حل این مشکل باید پیدا شود ، نفوس افغانستان زیاد شده و مشکل زمین است و در سی سال مشکلات زیاد شده و راه حل را باید پیدا کنیم ، کوچی ها عربیضه کرده که جای برایش بدhem دو راه دارد که این مسئله حل شود اول مشکلات اولیه و فوری را حل کنیم از طریق ایجاد کمیسیون که عرفانی ، شهزاده مسعود ، رأسخ و مولوی بلوج تعین شده و دوم حل دوامدار که به کابینه این مسئله را پیشنهاد کنیم و کمیسیون مقتدر انتخاب شود و پیشنهادات خاص نماید که چطور مشکل کوچی ها را حل کنیم در کمیسیون دولتی باید نماینده گی هر دو طرف باشد.

د بناغلی کرزی صیب د خبرو نه وروسته هزارگانو وویلې چې په دې مشرانو دا مسئله نه حل کېږي څوانانو ته وخت ورکړي نو کرزی صیب په څواب کې ورته وویلې: این جوانان است جرګه را نمې فهمد ، ریش سفیدان مې فهمد که چطور (این مسئله را) حل کند.

ددې مجلس نه وروسته د کرزی صیب دفتر ته لارو چې کاوون کاکر ، ڈاکتر فاروق وردګ ، شهزاده مسعود ، عمرداود زی او ولی منور هم وو . څنګه چې کرزی صیب راغي او د خپل میز تر شا کیناسته نو وویلې چې خبرې ژر کوئ زما وخت مو ضایع کړ ، زه غلې شوم نو ڈاکتر صیب فاروق وردګ راته وویلې چې اجندوا ورته تشریح کړ که زه د کمیسیون مشروم نو ما کرزی صیب ته وویلې چې موږ خو لا خبره پېل کړي نه ده نو څنګه موږ وخت ضایع کړ په هر حال د اجندا په تفصیل چې مو خبرې پېل کړې

نو کرزي صيب راته وویلې چې تاسي خلک (د جرګي غري) راولئ نور زه پوهېزم چې خنگه خبری ورسره وکړم مشکل ددي مشرانو (تنظيمي او جهادي) سره دی چې خلک باید دوي پوه کړي نو ماته یې د کورنیو چارو په وزارت کې د یو تن رئيس نوم واخیست او ويې ویلې چې هغه ددي خلکو نه لري وساته چې د خلکو جيبلونه ونه وهی د کرزي صيب دا خبره زما خوبننه شوه حکه چې د موضوع سره یې هېڅ ارتباط نه درلو ده او زما وپره داو ه چې په اړګ کې د دوي نه خوک جيبلونه ونه وهی بېرته چې وزارت ته راغلم نو جلالې صيب ته مې دا فصه وکړه .

په دغه جرګه کې لو مرۍ د قرآن عظيم الشان د تلاوت نه وروسته چې د مولانا قيام الدين کشاف په واسطه تلاوت شو جلالې صيب د جرګي اهداف تshireح کړ او ورپسي کرزي صيب خبرې وکړي او وویلې :

مجلس امروز ما يک مجلس مشوره است. مجلس تصميم ګېړي يا فيصله نیست بخاطر اينکه چار ماه بعد افغانستان صاحب پارلمان مې شود و پارلمان درباره مسائل تجدید نظر مې کند که خدمات ملل متحده و جامعه بین المللی که به همین ترتیب امروزی بماند و یا افغانستان را کامیاب فکر کند که باشد و یا برود (به اساس) فيصله ۱۳۷۳ شورا امنیت (ملل متحده) که امریکا (به افغانستان) آمد، باشد یا برود به هر دو زبان مې خواهم که مسائل راتوضیح نمایم اگر کسی نمې فهمد دست خود را بالا کند. (یو شمېر کسانو لاسونه او چت کړل چې موږ نه پوهېږو) کرزي صيب وویلې : ملل متحده د موږ نه سوال وکړ چې د پارلمان نه وروسته به کومکونو ته دوام ورکړواو کنه؟ په جاګارتا کې د ملل متحده مشر ته ما وویلې چې زه به دملت سره مشوره وکړم، د تروریزم پر ضد

جنګ او هم ایساف خه و کړي ئکه چې امریکایان غواړي چې د خپلو قواؤ
قوماندنه ناتو (NATO) ته وسپاري.

او س چې افغانستان تاکنې وکړي او اساسی قانون جوړ شو تراوسه
پوري د افغانستان حکومت د مملل متحد په فیصلو کې برخه نه درلو ده
او س حکومت باید برخه ولري

په داخل د افغانستان کې تول عملیات باید د یو دو جانبه توافق په
صورت کې په نظر کې ونیول شي چې آیا ضروري ده او کنه؟ آیا د دې توان
لرو او کنه چې د مملل متحد او نړۍ د مرستو پرته پاتې شو؟ آیا د امریکا
سره ستراتیژیک اړیکې ولرو کنه؟ امریکا موږ ته وویلې چې پس له دې
تاسې باید د اردو خرچ ورکړئ. ۱۳ میلیونه ډالر (ډالر) مصرف، حال دا چې زموږ
یوازی د اردو مصرف ۲۲۰ میلیونه ډالر دی حال دا چې عادی بودجه ۵۵۰
میلیونه ډالر ده، تا ده سال آینده بودجه عادی مملکت خود را داده نمې
توانیم، امریکا باید برآید مثل که بعد از شکست روس دست خود را قطع
کرد و ما باز در بدرا شدیم، ما باید جهان را نه گذاریم که برود خصوصاً
امریکا و مملل متحد. امریکا باید با ما تا ده - پانزده سال کومک منظم
کند مثل که بليون ها ډالر امسال کومک کرده. ما تازه بیست هزار اردو
ملی و چهل هزار پوليیس داریم، قوه هوايی مطلق از بين رفته، رادار نه
داریم، هر کشور که طیاره اش داخل میشود ما خبر نه داریم ما باید رادار
داشتہ باشیم ما از بودجه خود خرید یک طیاره را نه داریم، ما به امریکا
گفتیم که با ما دوست باشید، و تعهد دوامدار بسپاره آنها گفت که ملت
افغانستان با ما رابطه داشته باشد، منظور از پاییگاه نیست، اگر امریکا
به ما بگوید که به ما پاییگاه بدھید و بیست میلیون ډالر مې دھیم ما این
را قبول نمې کنیم پاییگاه مثل گراج است که به کرایه مې دھیم ما از امریکا

ضمانت عدم مداخله کشور های بین المللی و کومک به بهبود افغانستان مې خواهیم ما با جنگ با تروریزم با امریکا شریک هستیم، ولی باید این طور نه شود که امریکا به خانه (افغانها) برود و کسی را بگیرد. (په دی وخت کې د جرګه غرو چک چکی وکړي نوبناغلی کرزی صیب وویلي چې چک چکی مه کوی چې زه خبری کوم حضرت صاحب صبغت الله مجددی وویلي چې مزه يې په چک چکو کې ده او ستاد خبرو تأید دي).

بناغلی کرزی صیب خپلو خبرو ته دوام ورکړ او وویل: ما باید به سی یا چهل، پنجاه سال بعد فکر کنیم تا اولاد ما باز مهاجر نه شود و مملکت ماتحت تهاجم واقع نه شود. (بیا چک چکی وشوي).... این در صورت شده مې تواند که جهان را نمانیم که بې وقت از افغانستان برآید. اگر اسامه را کسی تسلیم کند یا پاکستان و باز امریکا بگوید که کار ما خلاص شد و برود، اگربکنند(خارج شود)، باز این بلا پس به جان شان مې رود.

کرزی صیب په پښتو ژبه خپلو خبرو ته دوام ورکړ او وي وویل: بن زه د تاسې سره په دوه مسئله مشوره کوم سبا ته د اروپا پارلمان ته حم او رته وايم چې د موږ سره باید کومک وکړي او لارنه شي، او د چارشنې په ورخ ناتو ته حم ۲۲ تاریخ (مې)، د امریکا یو پوهنتون ته دعوت شوی یم او ورپسې د امریکا د ولسمشر سره ګورم نو زه ورته خه ووايم موږ باید ورته خپل شرایط ووايو او هغوي هم شرایط لري، موږ خپل بندیان باید په خپله وساتو، که پارلمان راغی او قبول يې کړ او کنه؟ الله بلا در ګردن ملا (بیا چک چکی وشوي).

د کرزی صیب د خبرو نه وروسته جهادي او تنظيمي مشرانو او د هر ولايت نه یو کس د خپل ولايت په استازیتوب خبرې وکړي لوړۍ حضرت صیب صبغت الله مجددی خبرې وکړي او وویل: تمام چیزها را که

آغای کرزی گفت به مصلحت مردم افغانستان است. همه مې گفتند که آغای بساغلی کرزی نفر امریکا است اما معلوم شد که این نفر افغانستان است امریکای ها به راپور می آمدند و نفر را مې گرفتند و عملیات مې کردند. سپړ امریکا گفت که دیگر ما بیدون مشوره حکومت عملیات نمې کنیم. وقتیکه ما احتیاج به کومک نه بودیم دیگر ضرورت نیست و این منافع آنها هم است تا جای که عقل من می رسد این به خبر مردم است.

د حضرت صیب نه وروسته استاد عبدالرب رسول سیاف خبرې وکړې او وویل: زه به مخامنځ پې مقدمې خپله خبره وکړم، دې کې هېڅ شک نشته چې افغانستان رنګ دی او امنیت پې د خطر سره مخامنځ دی ددې ټولو تر څنګ افغانستان یو با عزته ملک دي، جهادی ټولنه ده او کمونیزم سره یې جنګ کړي او شکست یې ورکړي، موږ مسلمان ملت یو، باعزته ملت یو (چک چکې شولې) موږ مشورې کړي او یو خو وړاندیزونه لرو، موږ په نړۍ هېڅ حق لرو، په امریکا باندې نړۍ برید کړي، افغانستان نه ده کړي، القاعده نړیوالو موږ ته راوستې ده او موږ د نړۍ د ثبات لپاره خپلې کړي، قربان کړي، د شرقی اروپا آزادی د دې نښه ده، نړۍ باید موږ سره بې شرط او قيده کومک وکړي، موږ ضرورت لرو چې د دنیا کومک جذب کړو او منتخب حکومت باید دا کار وکړي چې استقلال او ملي عزت د پښولاندې نه شي، د ټولې نړۍ نه باید دولت خواهش وکړي چې زموږ د حکومت په داخلې چارو کې ګوتی ونه وهی ئکه حکومت ضعیف کېږي، موږ منتخب حکومت جوړ کړ او زموږ حکومت پرېږدي چې بهرنې هېوادونه مداخله ونه کړي، موږ سره دې نړۍ کومک وکړي خو موږ باید خپله اردو په خپله جوړه کړو که او سه شپږ دالره د ورځې په اردو مصرف کوو که دا کومک نه و سبا ته ټوله له منځه ئې دولت چې د هر چا سره

قرارداد کوي يو بین المللی چتر باید ولري، بنه ده چې ملل متحد باید ناظروي چې خوک خلاف ورزی ونه کړي، زه د يو آزاد، مستقل او په پنسو دريدلای افغانستان لپاره دعا کوم. (چک چکې شولې).

د استاد سیاف نه وروسته پېر سید احمد ګیلانی په مختصره توګه وویل څه چې رئيس صبب (بناغلي کرزي) وویل هغه باید په موافقه راشي او موبې تائیدو او د خلکو عزت او آبرو باید وساتل شي.

ورپسي محمد یونس قانوني خبرې وکړي او وویل : از جناب رئيس جمهور افغانستان تشکر، سر مسائل بسيار مهم ابتکار مشورت نمود، با همه احزاب، مشران جهادی، رئيس صاحب گفت که بسيار خوب است که مشوره کنیم تصمیم ګیری مربوط پارلمان است، تعهد جامعه بین المللی برای بازسازی و دفاع افغانستان، بهیث یک افغان آزاد، ما دوام متعهد جامعه بین المللی را مې خواهیم و بیدون کومک آن ها نمی توانیم که جامعه خود را آباد کنیم و خاصتاً از امریکا شکر گذار هستیم بخاطر حمایت عليه تروریزم ، به حضور نپروهای نظامی دنیا باید تنها تکیه نه کنیم و با ملت بایداتکا کنیم اگر ما مې خواهیم که متکی به خود باشیم باید اردوی ملي و پولیس ملي خود را جور کنیم به کومک و پیشتبانی جامعه بین المللی ، اگر مشکل اقتصادي داریم ما مې توانیم که به شکل جلبی عسکر بګیریم ، حضور نپروهای خارجی مربوط به پارلمان است و نماینده های ملت افغانستان باید تصمیم بګیرد.

د محمد یونس قانوني دخبو نه وروسته د وحدت ملي د حزب مشر حاجی محمد محقق خبرې وکړي او وویل : دفع کمونیزم محصول قربانی مردم افغانستان بود ګرچه جهان کومک کرده حالاً که به طرف آرامی میرویم قانون اساسی داریم و رئيس صاحب (بناغلي کرزي) که امروز

مشوره کرده از ایشان تشکر می کنیم گرچه وظیفه دولت است و با ما مشوره کرده تشکر میکنم از خاطر که حکومت منتخب است تا دایر شدن پارلمان حق دارد. ما که پارلمان داریم، چند ماه بعد تصمیم می گیرد. ما از دنیا گدایی نمی کنیم، آنها رسالت انسانی دارد که با ما کومک کند، دنیا به اساس فیصله سازمان ملل متحده اینجا است و فیصله های بن، پس حضور شان قانونی است، بعد از پارلمان ما هم ضرورت به قوای خارجی و کومک ملل متحده را ضرورت داریم و باید ما از دنیا تقاضا کنیم که باشد در افغانستان، کومک های اقتصادی، سیاسی و نظامی کند و این حکومت صلاحیت و قانونیت دارد.

د حاجی محمد محقق د خبرو نه وروسته د هر ولايت نه یو یو کس په استازیتوب وغږیده.

دلغان و لايت نه مولانا قیام الدین کشاف وویلې چې دا د اسلام سره سم کار دی چې مسلمانان سره مشوره کوي، کومې خبرې چې ولسمشر زموږ مخې ته کیښودې یو شمېر سوالونه یې حل کړي دي. یوه مشوره داده څه چې زموږ دین ته ضرر رسوی هغه نه شو منلای او بیا استقلال او ملي حاکمیت مهم دی، په هرہ ساحه کې موږ پنځه قدمه په خپل سر نه شو اخیستلای فلهذا موږ د نړیوالې تولنې مرستې ته په هرہ ساحه کې ضرورت لرو. د ۱۱۰ (۲۸) ماده د قانون اساسی به عملی کېږي وروسته د پارلمان نه.

۲۸- د اساسی قانون ۱۱۰ ماده د لوی جرګې په هکله ده چې وايې: لویه جرګه د افغانستان د خلکو دارادي تریقولو ستر مظهردی.

ناصر جمال د سمنګانو ولايت نه وویل چې عامل د تولو بدختيو
خارجی مداخلات دي، مولوي شهزاده شاهد د کنړ نه وویل چې د
افغانستان مسائل په مشورو ختم شوي نه په زور اوس چې منتخب
حکومت لرو موږ په دی اعتماد لرو چې د افغانستان په خبر به کار کوي.
داود اکبری د بامیانو ولايت نه وویل چې دا یو سنت دی چې منتخب
حکومت تل په مسائلو کې د خلکو نه مشوره اخلي نن چې منتخب حکومت
د نړیوالو قواو د شتون په هکله له موږ نه مشوره اخلي نود دی حکومت د
فيصلو تائید کوو ټکه چې موږ اردو ملي نه لرو نود دوی سیاسي حضور
غواړو.

حاجي ګل احمدزی د پاکستان د مهاجرو په استازیتوب وویل چې موږ
کله نړی پرینبودو افغانستان کې وینې توی شوې کومه فيصله چې
ولسمش کرزی کوي هغه د ملت فيصله ده او موږې تائید وو.
وکيل غلام سخي د نورستان په استازیتوب او سيد حسين فيضاني د
سرپل د خلکو په استازیتوب هم د ولسمش د خبرو تائید وکړو.
د پنجشېر نه مولوي حبيب الله وویل چې : ما در هر ملک سه مرزداريم،
جغرافيوي، عقيدوی و ناموس و عزت، در صوريکه به قوای خارجي
ضرورت است اين تضمین را که مې دهد که تجاوز به اين مرزهای مانه
شود اين همه بدختی ها چرا؟ زیرا که بېرونی ها مداخله کرده، دنيا باید
مداخله نه کند و ما با ملت خود متکی بمانیم
د لوگر دولایت نه مېرصیب هم د کرزی صیب د خبرو تائید وکړو.
د اکتر نوشابه شهاب د غور دولایت په استازیتوب وویلې چې موږ
باید د ملت منافع په نظر کې ونیسو او خارجي کومک باید په همدي
خاطروي او د اساسی قانون په اساس.

د بغلان ولايت په استازيتوب ملا شېر محمد وویلې تر خو چې کله موره د اردوي ملي او پولیس ملي خاوندان شولو نو بیا دې خارجي قواوې ووئي تره ګه وخته موره خارجي قواوته اړتیا لرو.

د زابل ولايت نه خارنوال نظر محمد هم د ولسمشرد خبرو تائید وکړ. د خوست ولايت په استازيتوب محققه سائزه شریف د ولسمشر کرزی د خبرو تائید وکړ او وویلې چې کومکونه بايد د دولت له لارې کنترول شي چې ضایع نه شي. د فراه ولايت نه وکیل عبدالصمد وویل چې د نپیوالو قواو او امریکا موجودیت د افغانستان په خبردي حاجی ناصری د غزنی ولايت په استازيتوب زیاته کړه چې د افغانستان د ملت ارزو امنیت، اقتصادي او نظامي استقلال دی او دا اروز چې د هرې لارې تامین کېدای شي موره هغه غواړو او موره د ولسمشر حمایت کوو ده وویلې چې ولې استاد ربانی په دې مجلس کې نه شته دی نو کرزی صیب ورته وویلې چې هغه په خارج کې دي

د پکتیا ولايت نه ډاکټرا کرم خپلواک هم د ولسمشر کرزی د خبرو تائید وکړو. د کندوز د خلکو په استازيتوب حکیم سالم وویل چې ما فکر کاۋ چې دا جلسه به د ناندريو جلسه وي خو چې ولسمشر خبرې وکړې ټولې پی تائیدوی او دا دافتخار خای دی چې ټول همنوا یو. د ننګرهار ولايت نه ملک نظېر، د میدان وردګ ولايت نه حاجی صیب محمد، د نیمروز ولايت نه امان الله عابد، د پروان دولait نه عبدالواحد عايل، د بلخ د ولايت نه محمد ګل یونسی، د دایکندی د ولايت نه صادقي زاده، د پکتیکا د ولايت نه وکیل حاجی سرور، د بدخشان د ولايت نه مېر بهادر، د کندھار د ولايت نه خالد پښتون، د هلمند ولايت نه حاجی سید عمر آغا، د اورزگان ولايت نه عبدالعزيز آغا، د فارياب د ولايت نه وکیل

محمد طارق، د جوزجان د ولایت نه وکیل عبدالحی یاسین، د بادغیس د ولایت نه مولوی نظام الدین، دهرات د ولایت نه مولوی جمعه خبرې وکړي او د جمهور رئیس کرزي د خبرو تائید وکړ او زیادتره په دې نظر وو چې بنایې نهايې فیصله بايد پارلمان وکړي. د کابل ولایت په استازیتوب انجینر احمد شاه احمدزی خبرې وکړي او وویلې چې شکر ګذار یم چې د مشورې مجلس دی، هغه کارونه چې په جرګو او مشورو کېږي جنګ ته ضرورت نشته دی نودا سلسله بايد باقې وسائل شې، نړۍ بايد د افغانانو د احسان مرهون وي او خپل فلسفې او ګلتوري فعالیت بايد ونه کړي څکه افغانستان عقیدتي هپواد دی ، افغانان بايد خپل وطن ته راشې، وحدت ملي بايد قايم شي څکه بې له دوی امنیت نه شي راتلاي هغه کسان چې دولت ته مزاحمت ایجادوي بايد راوغونښتل شي.

د تخار د ولایت نه مېرولي خان وویل چې زمونږ وطن روسانو خراب کړي نو ولې تری جنګي غرامات یا تاوان نه اخلى او حتماً بايد شل میلونه ډالر کومک وکړي.

د تولو د خبرو نه وروسته ولسمشر کرزي د خبرو نچور تکرار کړ او وویل چې موږ دنېوالي ټولنې همکاري ته ضرورت لرو، د افغانستان استقلال، عزت، دین او نوامیس بايد وسائل شې، اجباري عسکري او د خارجي قواو د شتون دوام د پارلمان کار دی چې تصمیم ونیسي پیشنهادات دادي:

۱. د جهان مرستې ته افغانستان ضرورت لري زموږ د قانون، دین او استقلال خیال بايد وساتي.

۲. دنیا دې موږ ته خپل بندیان تسلیم کړي او بې اجازې دی عملیات نه کوي

دا ستاسې نظریات به ولرم خو زه په یوه تکي کې د تاسې سره اختلاف
لرم چې مورې خپل استقلال په خپله ساتو ، دنیا که وي او که نه وي ،
کومک کوي او که نه بې کوي ، مستقل یو ولې غریب یو او باید په خپلو
پښو وردیړو ، شیطانک ها از خاک ما بند کند ، مداخلات بېرون را در
افغانستان نه ماند ، خداوند به آن ملت سروری نه داده که تقد پر خویش را
خودش ننویشت .
د دې خبرو نه وروسته د جرګې مرأسم په رسمي توګه پای ته ورسیدل .

د بغلان، سمنگان او بلخ ولايتوونو ته د جمهور رئيس له مرستيال

کريه خليلي سره کاري سفر

م ۲۰۰۵ م کال د مې د مياشتې ۱۲-۱۸ مې ثيټې پوري

۲۸-۲۲ د ثور مياشت ۱۳۸۴ کال هش

د مې د مياشتې په پنځلسنه نېټه د کورنيو چارو وزبر علي احمد
جلالي راته وویلې چې د جمهوري رياست مرستيال کريم خليلي د کابينې
د ئينو غړو سره د بغلان، سمنگان او بلخ ولايتوونو د کارونو د ارزیابې په
خاطر سفر کوي نود کورنيو چارو وزارت نه باید زه ورسره لارشم
د دوشنې په ورڅه چې د مې د مياشتې شپارلسنه نېټه وه سهار مو د
کابل نه حرکت وکړ چې د سالنګ نه تېريدو نو زموږ د کاري سفر کاروان
دموټرو تعداد چې اکثره یې ليند کروزري او نوي پرادو موټړې وي تعداد
پنځه ويشت شاوخوه او کله چې د سالنګ نه تېرشولون نو زموږ
د موټړو تعداد تراویا موټړو هم زیات شو چې له مانه یې بیا حساب غلط
شو. د مخباراتو وزبر محمد معصوم ستانکزی او زه چې په یوه موټړ کې
ناست وو او قصې مو کولي نو ما ورته وویلې چې دا کاري سفر نه دې
بلکې یو نمايشي سفر دی چې سياسي ملحوظات لري څکه چې دا د ۲۰۰۱ م
کال نه را په دې خوا د کريم خليلي لوړۍ سفر و شمال ته. بل دا چې ولس
دا دومره ليند کروزري ګوري نو دا په خلکو نه له لپېږي او دخلکو اعتماد
په مرکزي حکومت نور هم کمېږي څکه چې دوی به دا فکر کوي چې
مرکزي حکومت ټولې پيسې په دې ليند کروزرو او په کابل کې د خپلو
خانونو لپاره حیف او میل کوي. په کاري سفر کې باید ډېر محدود غږي
وې چې کارونه صحیح بررسی کړي.

خو په هر حال د خنځانو په سیمه کې د بسوونځیو زیات شاګردان او محلی سپین دېږي زموږ د کاروان هرکلی ته ولار وو خو جناب خلیلی صیب ورته نه ودریده او همداسي د لاس په خوزولو ترې تېر شو. ستانکزی صیب او ما سره وویل چې دا بنه کار ونه شو او باید دوی ته ودریدلې واي.

د کیلګي په سیمه کې چې زیات هزاره هلته میشت شوي وو هم د هر کلې لپاره ولار وو او خلیلی صیب ورنېکته شو او خو شیبې یې هلته توقف او د خلکو سره یې روغېړو کړ. د کیلګي له دمې نه وروسته دغمرمى نه لېږد مخه پلخمری ته ورسیدو او په جامع جومات کې مو د خلکو سره ولیدل.

يو تن د حاجي محمد داود په نامه ډېر جامع وغږپده، په سیاسي، امنیتي او بیارغونې په مسائلویې او د خلکو په مشکلاتویې هر اړخیزه رنا واقوله ورپسې د بغلان والي جمعه خان همدرد خبرې وکړې او وویلې: موږ تصور درلوډه چې تاسې به څوورځې دلته تېروئ او د دولتی ادارو کار و کیفیت او مشکلات به د نېډې نه ګورئ خودا چې تاسې ډېر لې وخت لرئ چې دلته یې تېر کړې نو زموږ مشکلات دادی چې د باز سازی (بیارغونې) په ساحه کې دلته کم کار شوی دي، مخکې (پخوا) چې موږ به چېرته تلو خلکو سلاح او مهمات غښتل خوا او س مکتب او بیارغونې پروژي غواړي، په ولسوالیوکې ودانۍ نشه دي او موږ مخباراتي اړیکې ورسره نه لرو. PRT وعدې راکوي خو تراوسه پوري څه یې نه دي کړي، دلته (بغلان کې) نسبې امن شته دي خو متأسفانه چې د مرکزنه (کابل نه) ګوتې و هل کېږي، د مرکز نه د ولسوالانو په تقریر اصرار کېږي خو د ولسوالانو بنه او بد موږ پیژنو، کابینه له موږ سره همکاري نه کوي،

باید زموږ په کارونو کې مداخله ونه کړي، یو وزپر باید موږ ته خپل او خپلوان مقرر نه کړي خلکو زما د تقرر ډېرنې استقبال کړي خو همدا سې موږ نه د کار انتظار هم لري

ورپسې د بغلان ولايت د کليو د پراختيا رئيس په خپلو کارونو رنا واچوله : په دې سفر کې د کورونو او بنار جوړولو وزپر انجینر محمد یوسف پښتون هم له موږ سره وو.

د دوى د خبرو نه وروسته استاد محمد کريم خليلي وویل: من از طرف خود و همراهانم تشکر میکنم که با شما میبینیم ، غرض از آمدن ما هم خبرگیری وهم چنین رسیدگی به اداره بود ، مشکلات مردم زیات است و بازسازی کند است، آنچه که مهم است مرور اجمالی به وضعه و اداره می کنیم ارتباط مرکز با ولايت باید هماهنګ باشد و هم ارتباط ولايت با ادارات و مردم باید همنوا باشد، ما حاکم نیستم بلکې نوکر و خدمت گذار مردم هستیم، نقص در مرکز است و هم در ولايات ، امروز مردم از حکومت از این سواستفاده می کند، پس چطور اداره را به سوی اصلاح به پیش ببریم در سه روز، ولايت که یک سلسله مشکلات و پیشنها دات دارد کتبی بدھد و راه حل اش را نیز بدھد و هم یک لست رو سای ادارات با درجه تحصیلی و ترکیب قومی بدھد ، ما باید خود را قانون مند بسازیم و صفحه نو باید واز کنیم، این عصر از هر کس تقاضای جدید می خواهد و خود را باید عیار کنیم.

موږ ګورو چې د بغلان د والي او د ولسمشر د مرستیال د خبرو ترمنځ خومره تفاوت موجود دی او د ادارې د نه همغږي همدا بنې نمونه ده استاد خليلي د خبرو نه وروسته د کورونو او بنار سازی د وزارت وزپر

انجینر محمد یوسف پښتون وویلې چې مشکل په افغانستان کې د صحیح ادارې پرسونل نشتولی دی هغه خوک چې دېش کاله پخوا لسانسه یا تحصیل یافتنه وو مګر د اوسمی نړۍ د پرمختګ سره د دوى تحصیل ډېر فرق کوي نو زیات تعلیم او تربیه ته ضرورت دی ددي نه پس محمد معصوم ستانکزی چې د بې وسلې کولو د کمیسیون مرستیال هم و ، خبرې وکړي او وېړې ویلې چې تراوشه یوازې شل په سلو کې سلاح او مهمات جمع شوي او په سلو کې ۸۰ سلاګانې نه دي ټولې شوي چې دي وسلو یو اجتماعي مشکل رامنځ ته کړي دی ، د ائتلاف قواوې هر چېرته ئې او د خلکو کورونه تالاشي کوي او سلاوې پیدا کوي چې دا بنه کارنه دی ، ددي لپاره چې دا سلاوې راټولې شي نو باید په هر ولايت کې کمیسونونه د وسلې د راټولو لپاره جوړ شي چې په هغه کې افغانی او نړیوال امنیتی اداره د یوناما په شمول باید برخه ولري تر خود بې وسلې کولو پرسه چتکه شي که دا سلاح زر راټولې نه شي او صحیح تدابېر ورته ونه نیوں شي نو د بغلان ولايت د باجګاه د سیمې په شان ناورین به رامنځته کړي. د بغلان ولايت د باجګاه په سیمه کې د مهماتو یو ډیپو یې انفجار کړي و چې ډېر کسان په کې مړه او ژوبل شوي وو. د بغلان نه په همدې ورڅ د مانبام په شپږو بجو د سمنګانو ولايت مرکز د ایبک بنار ته ورسیدو چې گن شمېر محلې سپین دېږي او مشران او د مکتب زده کوونکي د سمنګانو ولايت دوالې غلام حسین شفق په شمول په دې ناوخته کې هر کلې لپاره ولار وو. د سمنګانو والي وویل چې د سمنګانو ولايت هم په تېرو خو لسیزو کې تخرب شوي او د دې ولايت د ادارو دروازې د مرکز د عالي رتبه هئیت د غړو پرمخ بېرته دی او هر ډول بررسې چې دوی غواړي کولی شي

د هولایت مامورینو د قوانیو مطابق خپل کارونه سرته رسولی وي باید مکافات شي او نه بې وي رسولی نو باید مجازات شي. د سمنګانو والي زیاته کړه چې ۹۵ زره هکتاره ځنګلات لرو خو ددي ځنګلاتو د حفاظت لپاره تراوسه پوري یو بايسکل هم چا نه دی ورکړي همدا شان یوه بوجۍ سره یا تخم هم دي ولایت ته چا نه دی ورکړي او موب ۲۴۸۰۰ هکتاره زراعتي همکه لرو خودريمه حصه بې هم د او بو دنشتوالي له امله نه ده کرل شوې او حتی د ایبک په بنار کې د خښلو او بو هم یو لویه معضله ده نو د یو بند جوړول نهايت ضروري دي.

ورپسي استاد خليلي خبرې وکړي او وویلې چې حکومت د خلکو خدمتگار دی او دا د ولسمشر نظر دی او موب نوکران یو که چېرته مقاومت د افغانستان نه وي نو د افغانستان وضع به د عراق نه هم بدتره وي.

په همدي مانبام راته د جلالې صيب یاورجنرال ګل آغا روحاني تيلفون وکړ چې یوه ایتالوی بسخه د شهرنو نه چا تبنتولي پې (۲۹)

شپه مو د والي په کور کې تپره کړه چې خليلي صيب، ستانکزې صيب، پښتون صيب او زه هلتنه پاتې شولو او نور مېلمانه په بنار کې د مختلفو

۲۹ دغه بسخه Clementina Contoni نومیده چې د Care International په دفتر کې بې کار کاوه او وروسته معلومه شوه چې دابنځه د تیمور شاه په نامه د یو مشهور غله له خوا تبنتول شوې د، تیمور شاه د خلیل خداران د زوی حفیظ الله خداران په تبنتولو او وژلو کې هم لاس درلوده چې وروسته تیمور شاه ونبول شو، داعدام حکم بېړي وشو خو کله چې دې دینڅلسو نور کسانو سره چې هغوي هم به داعدام محکوم شوې وو، په ۲۰۰۷ میلادي کال کې پلچرخي زندان ته خیرمه د اعدام خای ته وپل کیده په داسي حال کې چې د نوموري لاسونه ترل شوي هم وو، د پولیسوند منګولو څخه په تبنته بریالي کېږي او باقی نور کسان اعدامېږي او دی تراوسه ازاد ګرځي داسې ویل کیده چې دنوموري په خلاصون کې د پولیسون او جیګپوره چارواکو لاس درلوده.

کسانو سره تقسیم شول ئىكە چې د اىبک په بنار کې كوم غت هوتل يا مېلمستون نه. د سهار چای مود جهادی فرقې قوماندان احمد خان سره و خبئه چې ھېر زيات مصرف يې كېرى. قسم قسم كبابونه، فرنى، ماسته او وچې ھوهى چې په پخوانيو بنايىته گردنر لوښو کې تىيار كېرى وو. خليلي صىب، د سمنگانو والي او زه چې په يوه غوري ناست وونو ما د خليلي صىب نه پونتنە و كەرە چې دا مصارف د حکومت د كوم باب او فصل نه ورکول كېرى؟ د سمنگانو والي شفق وويل چې ماتە معلوم دى يعنې مطلب يې دا و چې د نامشروع لارې نه يې پىدا كېرى دى. دچاي نه وروسته د ولايت مقامت ته راغلو او د مامورينو سره مو وكتل. د سمنگانو والي د مسلح قوماندانانو نه سرتکاوه او وويلي چې محاكىم ھېر غېر فعاله دى او حتى په يوه ولسوالى كې فعاله محكمه نه شتە دى ده وويلي چې يو غل مو چې د فپروز چونتىه په نامه و، ونيوه او مكرر مجرم و چې د هغه دنیولو نه وروسته تولىي غلاۋى ورکې شوي خواوس خارنوالى بېرته هغه پېيىندلى دى او آزاد په بازار كې گۈئى او پوليس هم هغه اوس نه نىسى ئىكە چې بېرته يې قضا او خارنوالى خوشى كوي په ولايت كې مامورينو سره د كتنى وروسته سمنگانو كې تخت رستم او د هغه د بنار گوتى نه چې تارىخي ئائى دى كتنە و كەرە او د دغە ئايونو د كتنى نه وروسته مود مزار شريف د بنار په لوري حرڪت و كې. د ستانكزىي صىب سره په موئر كې يو ئائى ناست ئۇم چې داكتر فاروق وردگ راته تىليفون و كې چې داودزىي صىب ده تە ويلىي چې د باميانو والي حبيبه سرابىي د گرزيي صىب سره كتللى او رئيس صىب امر كېرى چې د داخله، بنار جورپولو او ماليه وزېران را وغواره چې ددى سره وگوري او خە مشكلات چې لري هغه ورته حل كېرى. ما ورته وويلي چې دا خبره د اداري

پرنسيپ په خلاف ده چې دوي وزبران یو والي ته احضار او را وغواړي که والي مشکلات لري نو مربوط وزبرانو دفترونو ته دي ورشي، ډاکتر فاروق وردګ هم زما خبره تائید کړه او وویلې چې دي به بېرته داودزي صېب ته ووایې چې دا سمه نه ۵۵.

په لاره کې زموږ کاري سفر په سياسي سفر بدل شو په لاره کې د وحدت د حزب زيات کسان هر کلي ته ولاړ وو او د بلخ والي استاد عطا محمد نور هم مخي ته راغلی و لوړۍ مود حضرت علي کرم الله وجهه د روشه زيارت وکړ او ده ګه ئاي نه د بلخ ولايت صالحون ته لارو ترڅو د خلکو سره وګورو.

استاد عطا محمد نور د هر کلي نه وروسته وویل چې مرکزي حکومت د بلخ په ولايت کې حاکم دی او د قانون نه خوک تېښته نه شي کولاي ده وویل : مخکې د بلخ ولايت عواید د خو قدرت لرونکي کسانو ترمنځ تقسىمیدل خو اوس دا عواید سل په سلو کې د دولت حساب ته تحويلېږي، پروسې کال ۵۲۰ ميليونه افغانۍ د دولت په حساب کې اچول شوي مګر سې کال د دولت عايد ۱۲۰ ميليونه افغانۍ ته رسیدلې دي، ده زياته کړه چې د بلخ ولايت لوړنې ولايت دی چې د اداري اصلاحاتو پروسه بې دلته عملی کړي ۵۵.

استاد خليلي په خپلو خبرو کې هماګه خبرې چې په بغلان کې بې کړي وي بیا تکرار کې، د بنار سازی او کورونو جوړولو وزبر وویلې چې د ځمکو غصب یوه مهمه مسئله ده چې په لوړۍ درجه په کابل کې او په دویمه کچه په مزار کې د زور واکو کسانو له خوا ځمکه غصب شوي ده. د مابسام ډوډۍ مود بلخ دروازې سره نبدي د استاد عطا محمد نور په شخصي مېلمستون کې چې ډېر بنايسته بې جوړ کړي و وڅوړه. دغه

صالون د امریکا د دولتي و دانيو د صالحونو نه هم بنه او لکس و چې په تشابونو کې بنایسته جیکوزي لبیدلي وو سړي ورته حبران پاتې کېده چې په د اسي غريب ملک کې د مرمه مصرف د کوم ځای نه کېږي.

د چهارشنبې په ورڅ چې د مې د میاشتې اتلسمه نېټه شی زه د دې هئیت نه جدا شوم او د بلخ ولايت د مرستیال بناګلي وحدت او د کورنیو چارو وزارت د ثبت احوال نفوس د رئيس مې عبد الرحمن معقول سره یوځای د شولگري ولسوالۍ ته لارم ترڅو د افغانستان د تحکیم ثبات د پروګرام له خوا د ولسوالۍ د دانيو د جوړولو کارونه و ګورم. د شولگري د ولسوالۍ پوري د موټر په واسطه دوه نیم ساعته لاروه او د ولسوالۍ د ودانۍ کار مو ولیده چې په چتکي سره روان و او هم مود خلکو سره په جامع جومات کې خبرې و کړې د ولسوالۍ د لیدو نه وروسته بېرته د مزار بشارته رأستانه شولو.

په همدي مابنام راته د کورنیو چارو وزارت نه تيلفون و شو چې د هلمند په ولايت کې د USAID د کيمانيک د دفتر خلور کسه کارکوونکي او يو ډربور مخالفينو و ژلي دي او د دوي جنازي يې د پنجشنبې په ورڅ چې د مې د میاشتې نولسمه نېټه کېږي د کندهار نه کابل ته انتقالولي چې د زابل ولايت د شاه جوی په سيمه کې بیا طالبانو د جنازو په دغه موټرو حمله کړې وه او شپږ کسه نوريې هم و ژلي دي.

موږ د پنجشنبې په ورڅ تول بېرته کابل ته و ګرځدو. دا وو زموږ د کاري سفر جريان.

د پنجشیر د والي ضابط بهلول تقرر

۱۳۸۴ د شور ۱۲

نن راته د پنجشیر ولايت نوي والي ضابط بهلول دبلني کارت راولپنه
 چې دی مقرر شوي او د ولسمشر د مرستيال احمد ضيا مسعود له خوا
 خپلي نوي دندې ته معرفي کېږي نو که تاسي هم راشئ دده تقرر هم په
 داسي وخت کې وشو چې بساغلی کرزى صيب ايتاليا ته د پاپ ژان پال د
 بنخيدو مرأسمو ته تللی و او احمد ضيا مسعود د ولسمشر د ریاست د
 سرپرست په توګه دنده اجرا کوله او نوموري د هغه له خوا و تاکل شو.

د ضابط بهلول د تقرر نه زه او نه د کورنيو چارو په وزارت کې خوک
 خبر او رسمما ورته د دولت سرپرست رئيس د تقرر فرمان ورکړي و نو ما
 ورته وویلې چې زه پنجشیر ته ددې د معرفي مرأسمو ته شم تللی او دا
 چې د ولسمشر معاون په خپله یې معرفی کوي دا د هغه کاردي خود خه
 مصروفیت له امله احمد ضيا مسعود هم ونه شو کړای چې پنجشیر ته لار
 شي نو بیا یې د مانه وغونبنتل که زه یې معرفی کرم نو ما هم د معرفی
 کېدو نه ڇډه وکړه ټکه زه لکه د واده د مراسمو په شان د کارت رالېړلوبه
 ذريعه بلل شوي وم او دا ما د کورنيو چارو وزارت ته توهین ګانه نو په
 خپله خبره ودرېد م او لارنه شوم که یو والي په داسي شکل مقرريېي نو
 هغه به څنګه د خپل مربوط وزارت اوامرو ته احترام وکړي . د داسي
 والپانو د شایستګي دوہ بیلګي ددې کتاب په اخره کې کنلي شي چې یو
 والي هم د تقرر پشنهد پخپله کوي او هم احکام پخپله ورکوي او بل والي
 صيب د خپل د بندې کېدو امر پخپله صادروي

د قاضي القصاصات له خوا ټيلفون

۱۴ شور ۱۳۸۴ هـ ش کال

نن سهار راته د ستري محاكمي اداري رئيس تيلفون وکړ چې قاضي القصاصات مولوي فضل هادي شينواري غواوري درسره خبرې وکړي. د تيلفون په ليکه د رخ کبدو نه وروسته راته شينواري صيب وویلي چې پرون بي د کرزي صيب سره خبرې کړي چې د قلعه فتح الله په سيمه کې د جمعيت العلماء يوه حويلي، ده او هغه لپاره باید امنيتي پوسته تشکيل شي. ده وویلي چې کرزي صيب راته وویلي چې د کورنيو چارو د وزارت امنيتي معين ضرار احمد مقبل سره وغږيره چې امنيتي تداببر ونيسي خو ما ورته وویلي چې زه مياخيل پېژنم او هغه ته به ووايم په دغه وخت کې بناغلي مقبل تازه دامنيتي معين په توګه مقرر شوي. قاضي القصاصات صيب ته ما وویلي چې دا اسانه ده خه مشکل نه دی او زه به د کابل امنيه قوماندانه ووايم چې هلتنه امنيتي پوسته واچوي.

که مور دغه پورته موضوع ته وګورو چې د افغانستان د اجرائيه او قضائيه قواو مشران د یوې پوستې په اچولو چې دا اصلًا د مربوط حوزه په سطحه کاردي او ولې دوی خپل وخت په دومره وړو خبرو ضایع کوي. دا د ستري محاكمي د اداري خانګي کاردي چې د امنيه قومانداني سره اړيکه ونيسي او خپل مشکل ورته ووايې او یا رسمي مكتوب د کورنيو چارو وزارت ته راولېږي او اجرات به وشي.

د ادارې د اصولو په اساس په کار نه ده چې د یو هېواد ولسمش او
قاضي القضاط دي په داسي ورو خبرو چې د یوې امنيتي حوزې د امریت
پوري اړه لري ضایع کړي د ادارې په لحاظ دي ته مایکرو منجمنټ
(Micro Management) وايې یعنې ډېر واره کارونه لویان کوي او
اصلی کارونه چې ستراتیژیک مسائل دي پاتې کېږي او بالاخره داسي
اداري دنکامې سبب ګرئي

د کورنيو چارو د وزارت نه زما استعفا

کرزی صیب ما د ۱۹۸۷ کال نه را پدې خوا پیژنده ئکه په دغه کال د اگست په میاشت کې موب دواړه د اوه نورو افغانانو سره امریکا ته يو څای رسمي سفر وکړ تر خود امریکا د مطبوعاتو، دولتي او غېر دولتي ادارو سره وګورو او د افغانستان د جهاد به هکله حمایت ترلاسه کړو. موب سره په دې سفر کې بناغلي سردار روشن د ملي محاذ د تنظيم نه، بناغلي حامد کرزی د ملي نجات د جبهې نه، بناغلي محمد یعقوب شرافت د خالص د اسلامي حزب نه، بناغلي انجينر محمد کريم د حرکت انقلاب اسلامي د تنظيم نه او بناغلي سید فضل اکبر، بناغلي حاجي سید داود، بناغلي سید مسعود مջروح، بناغلي زرغون شاه شینورای او زه د آزادو مطبوعات په استازیتوب په دې سفر کې ملګري وو. په هغه وخت کې زه د امریکا غې راډيو محلی خبریال ووم او دغه سفر چې د امریکا د فرهنگي مرکز له خوا برابر شوی و یوه میاشت یې دوام وکړ او بېرته چې پېښور ته راغلو نو موب ټولو سره نېټې اړیکې درلودې خود حکومت سره د کار کولو موقع ماته جلالۍ صیب برایره کړه او خرنګه چې زما لوړۍ امر جلالۍ صیب و نو په دوه کالو کې ما یوازې یو څلې د کرزی صیب سره دوه په دوه کتلې او یو څلې هم د جلالۍ صیب له خوا ولپې دل شوم چې د امریکا سره د ستراتېئیکي همکاري د راغونېتل شوې چې ګرځې په اجندا خبرې وکړم ما په دوه کلونو کې دا غونښنه نه وه کړې چې زه کرزی صیب یو په یو وګورم او یوازې په رسمي مجلسونو او محالفلو کې به مو سره

لیدل او يا په اصطلاح یوازې ستپې مشي مو کوله ئىكە چې ما ئانته دا حق نه ورکاو چې زه د کرزي صيب وخت ضایع کرم ئىكە سلسە مراتب دا اىجابولو چې زه باید خپل نظریات د جلالىي صيب سره مطرح کرم او دا د هغه کار دى چې د دولت د رئيس سره يې مطرح کوي او كنه؟ كوم وخت كې چې ماته کرزي صيب په خپله وویل چې يو ئىلى راشه تر خو زما په هغه پیشنهادونو غربېرم چې ما انجيئر صيب ابراهيم ته ورکري و خو زما د واروار غوبنتنى سره ماته د کرزي صيب د ليدو زمينه برابره نه شوله په هر حال كله چې جلالىي صيب د کورنیو چارو وزپر شود کابينې د يو وزپر (...) په قول ماته يې وروسته وویلې چې په هغه وخت كې دى د کرزي صيب سره ناست و چې مارشال فھيم تازه د روسيي نه راغلي و او د روسيي مشر ولاديمير پوتین سره يې ليدلى و نو کرزي صيب ته يې وویلې چې پوتین ده ته ويلى و چې د جلالىي صيب حمایت امريکايان ددى لپاره کوي چې گوندي دى به يو ورخې د کرزي صيب ئاي نيسى زما په اند کرزي صيب هميشه کوبنبن کاوه چې په يو شكل د اشكالو د جلالىي صيب د محبوبيت مخه ونيسي ئىكە دى د کورنیو چارو په وزارت كې ھې مؤقه او د خلکو په منئ كې شهرت يې ورخ په ورخ زياتبه. كله چې په ۲۰۰۴م کال كې د جمهوري رياست لپاره د کانديدو شپې او ورخې تردي شولي دسر چوک داسې آوازې وي چې گوندي جلالىي صيب هم جمهوري رياست ته ئان کانديدو او زما په اند دا آوازې هغه چا خپرولې چې غوبنتلى يې د جلالىي صيب او کرزي صيب ترمنئ فاصلې پيدا كېي ئىكە د کورنیو چارو په وزارت كې چې زه له يوې خوا د جلالىي صيب ملګرى او له بلې خوا مرستيال ونم نو هېشكله يې ماته حتى د اشارې په توګه همنه وو ويلى چې دى غواړي ئان کانديد کړي.

يوه ورخ محمد اسمعيل يون او لطف الله مشعل زما دفترته راغل او وویلې چې بېرون تېنګه آوازه ده چې جلالی صېب خان کانديدوی خوما ورته وویلې چې دا دروغ ده. يون صېب زه هم په شک کې واچولم او وویلې چې تاته به يې نه وايې او دا خبره بالکل صحيح ده نوما ورته وویلې چې تاسي زما په دفتر کې انتظار وکابې اوژه به د جلالی صېب سره وغږيږم کله چې د جلالی صېب دفترته ورغلمن او ورته ومي ويلې چې دا خبره ربنتيا ده او کنه چې خان کانديدوې ئکه بېرون داسې آوازې دي، جلالی صېب راته وویلې چې خپل کاردي کوه دا هسي آوازې دي او زه خان نه کانديدوم زه بېرته خپل دفترته راغلمن او يون ته مې وویلې چې دا هسي آوازې دي او جلالی صېب خان نه کانديدوې.

کله چې د ۲۰۰۴م کال د اکتوبر په تاکنو کې کرزى صېب د ولسمشر په توګه انتخاب شو نو جلالی صېب او ما فکر کاوه چې گوندي او س به کرزى صېب د جلالی صېب د پلانونو او کارونونو پوره حمایت کوي ترڅو اداره او امنیت بنه شي خو په عوض ددي چې حمایت يې وکړي کرزى صېب او د هغه ځینو کسانو داسې آوازې خپري کړي چې جلالی صېب د خپل پاسپورت نه تېږي او کرزى صېب ددي په عوض اسمعيل خان د کورنيو چارو د وزبر په توګه تاکي او دا کونښنې یې هم کاوه چې د کورنيو چارو وزارت کارونه د شعاع لاندې راولي.

يوه ورځې ما د جلالی صېب نه پونښته وکړه چې کرزى صېب ولې داسې کوي ئکه چې دی خو اوس انتخاب شو نو بايد چې زموږ کارونه وستائي او پوره حمایت وکړي ترڅو په هېواد کې اداره او امنیت بهتر شي. جلالی صېب راته وویلې چې زه هم نه پوهېږم او يو خو میاشتې نور هم صبر کوم که په بناغلی کرزى صېب کې بیا هم خه تغېر رانځی نو بیا به

و ظيفه پخپله پريبدم ئىكە زە د راتلونکو پنھۇ كلونو لپارە هە ورخ دده سره لانجي نە شم كولى. پە دې توگە دجلالىي صىب د دندىپە د پرينسودلو اوازى بە كله سرى او كله تودىپە شولى.

د ۲۰۰۵ م کال د مارچ د مياشتىپە خلورمه نېتىھە چې د جمعىي ورخ وە ماسپېنىن پە خپل دفتر كې ناست وەم او پە خپل دوھ مقالو باندىپە كار كاۋ ئىپە سويىدىن كې يې د مارچ پە لىسمە او يولىسىمە نېتىھە پە يوه كنفرانس كې چې د افغانستان پە هكىلە د سويىدىن د كميتسىپە له خوا جور شوي و ولولم نو لطف الله مشعل راتە تىليفون و كې چې اسىمىيل يۇن او ڈاكتر محمد اکرم خپلواڭ د كرزىي صىب سره كتلى او هغە ورتە يو عاجل پىغام ورکپى چې جلالىي صىب سره و گوري نو ما ورتە ووپىلىپە چې د وزپر صىب ياور گل آغا تە تىليفون و كپئى چې وخت ورکپى ئىكە هغە پە كور كې دى. پىغام داوه چې كرزىي صىب وايپە كە جلالىي صىب د خپل تابعىت نە تېرىنىشى نو د هغە پر ئاي پە اغلب گمان اسىمىيل خان تعينىوی او همدا نە بايد بېرته احوال كرزىي صىب تە يوسي، ددىپە نە دمخە كاۋون كاڭ ھە ماتە تىليفون و كې چې غوارم عاجل درسرە و گورم نو ما ورتە ووپىلىپە چې مازديگەر پە پنھە بجو دفتر تە راشە او د نۇدۇپە نە به خبىي و كپو، ددىپە نە دمخە ما جلالىي صىب تە ووپىلىپە چې د خليل زاد، پاچا او د كرزىي صىب د شاوخوا كپىي نە داسې آوازى دى چې گوندىپە ستاسې پە ئاي بل خوک مقرروپى خو هغە راتە ووپىلىپە چې دا صحىح نە دە تر خو چې زە استعفا و نە كېم بل خوک نە مقررپېي.

دوھ اونى دمخە ھەم داسې آوازە شولە چې گوندىپە انجىنېر محمد ابراهيم سېپىن زادە يا زلمى رسول د كورنېيو چارو د وزپر پە توگە تعينپېرى خو جلالىي صىب بىا دا آوازى رد كپىي

دا آوازې ټولې ددې په خاطرو وي چې د جلالۍ صېب شهرت ته صدمه ورسوی او یادا چې دې ته مجبور کړي چې بالآخره استغفا وکړي. کله چې کاوون کاکړ مازديگر زما دفتر ته راغنې نو خرنګه چې زه د موضوع نه دمخه خبر وم نو ماته یې وویلې چې څه خبرې دی ما ورته وویلې چې خبرې خو په اړګ کې دی او د اسې آوازې دی چې اسمعیل خان د جلالۍ صېب پر خای مقررېږي، کاوون کاکړ چې په پارلماني چارو کې د ولسمش سلاکار وو وویل چې هو! ده وویلې چې دوه ورځې دمخه مابنام زه کرزي صېب ته ورغلم او ورته و مې ویلې چې نن درته د زړه خبرې کوم او رسمي خبرې نه دی. کرزي صېب وویلې چې سمده ده. کاوون وویلې چې ډاکټر زلمی رسول هم ناست و نو ما ورته وویلې چې ته او س اسمعیل خان راولې او ددې دمخه دی جنرال دوستم هم راوسته داخلک به څه وايې ځکه چې دا کارونه د هغه وعدو خلاف دی چې تا په تاکنو کې د خلکو سره کړي دی او ویلې دی و چې جنګسالاران به زما په کابینه کې نه وي بل دا چې نړيواله ټولنه به څه وايې؟ کرزي صېب وویلې چې د نړيوالې ټولنې په سر کې امریکا ده او هغه خه نه وايې نو ما ورته وویلې چې یوازې امریکا نه ده ملل متحدد، داروپا اتحاديه او د بشر د حقوقو ادارې ټولې ددې تعیناتو پر ضد دی نو کرزي صېب راته وویلې چې قانوني خنګه دی؟ نو ما ورته وویلې چې دا به ډېربنه پرمختګ وي يعني موبې برته په شا روان یو.

ما کاوون ته وویلې چې رئیس صېب ته ووایه چې دلتہ د کورنیو چارو په وزارت کې یو قیم چې نظام جوړول او د قانون حاکمیت غواړي شپه او ورڅ کار کوي او د جلالۍ صېب تر خنګ راټول شوي دي نو دوی د اسمعیل خان سره کار نه شي کولی. اول خو جلالۍ صېب باید لارنه شي او

که هغه خامخا ئي نو د اسي يو خوک باید راوستل شي چې د کورنیو چارو وزارت دا تیم ورسره کاروکړۍ شي. ماته کاون کاکړ وویلې چې متبادرل به خوک وي نو ما ورته وویلې چې د جلالې صېب متبادرل مشکله ده چې پیدا کړي.

زه شخصاً ددي خبرو په اور بد و ډېر خفه شوم او په عین حال کې ګيله هم راته پیدا شوله چې ولې جلالې صېب ماته د خپل تګ صحیح نېټه نه بنایې څکه د هغه د تګ سره زموږ سرنوشت هم تړلې دی. په هر حال مابنام راته لطف الله مشعل وویلې چې موربد جلالې صېب سره د هغه په کورکې ولیدل او تولو ورته وویلې چې ته باید استعفا ونه کړي او حتی یون ورته وویلې چې ستا په تلو کې د ملت خبر نه شته دی. جلالې صېب وویلې چې د تابعیت مسئله مهمه نه ده زه ترې تېریم خود کرزی صېب سره زه په نورو مسائلو اختلاف د نظر لرم د ښلګې په توګه چې ګل آغا شپږزی بي بي زما له مشوری کندهار ته ولیوه او یا نور جنګ سالاران چې ما لري کړي دي، هغه دې ېې په کابينه کې نیسي.

دا هم صحیح خبره نه وه چې بناغلی کرزی صېب دا پیغام د بل چا په لاس جلالې صېب ته را لېږي ، څکه جلالې صېب د کرزی ملګرۍ، فعال او مهم وزبر و ، نو څکه هر خه ېې باید په خپله ورسره مطرح کړي وای خو د دې معنی دا وه چې کرزی صېب هم غونبتل چې په یو شکل یو اشکالو د جلالې صېب د تګ او یا له پاسپورت خخه دنه تېریدو او اوازې خپري کړي

د مارچ په پنځمه نېټه د سهار په اوه نیمو بجو راته ډاکټر فاروق وردګ تیلفون وکړ او همدا مسئله ېې را سره مطرح کړه او وویلې چې موربد کرزی صېب ته وویلې چې اسمعیل خان باید په هېڅ صورت کې رانشي او هغه

دا و منله خو که جلالی صيب نه وي نو په متبادرل باید فکر و کرو او بنه به داوي چې کوم مابسام دواړه په ګډه کرزی صيب ته ورشو او هلتنه به ورسره ډودی هم و خورو او خبرې به ورسره و کرو، ما ورته وویلې چې د ازمنه په دوه درې ورڅو کې برابره کړه ئکه په اتم د مارچ زه سویدن ته ځم خو دا زمينه برابره نه شوله.

دا آوازې درې میاشتې روانې وي بالاخره د جوزا د میاشتې په شپارلسمه نېټه مازديگر پنځه بجې جلالی صيب خپل دفترته راغي او زه یې و غونبستم او راته یې وویلې چې چاته مه وايې زه ددې میاشتې په اخره کې استعفا کوم ئکه نور نه شم کولای چې د کرزی صيب سره کار و کرم مشکل د کرزی صيب سره دی ئکه چې ما جنرال دوستم، ګل آغا شپرزا او اسماعيل خان د خپلو عهدونه د زيات فشار او هلو ځلسو سره لري کړل خو ده بیا هغه راوستل او مقرريې کړل او د کابینې پوستونه یې ورکړل لکه ځنګه چې ما مخکې يادونه وکړه دا آوازې د خو میاشتې را په دې خوا روانې وي خو دا لومړي ځل و چې جلالی صيب ماته نېټه په ګوته کړه. نو ماورته وویلې دا چې تاسې کارنه کوئ نو د مالپاره هم مشکله ده چې خپل کار ته دوام ورکرم نو زه هم خپله استعفا درکوم. جلالی صيب راته وویلې چې ته صبر وکړه. د جون د میاشتې په دیارلسمه نېټه مازديگر راته جلالی صيب بیا ياده کړه که د تنګرها رد والي په توګه لار شي ځنګه دي خونښه ده؟ ما ورته وویلې که چېږي ته دلتنه په وزارت کې په خپله وظيفه پاتې کېږي. نو ماته موجوده دنده چې د اداري معنيت دی بنه ده او تر یو حده په خپله دنده کې موفق هم یم او که چېږي ستا تصمیم قطعی وي چې وظيفه پرېږدې نو بیا بنه ده چې تنګرها رد والي په توګه لار شم ئکه دا معلومه نه ده چې خوک به په راتلونکي کې د کورنيو چارو

وزېروي او آيا زه د هغه سره کار کولی شم او کنه؟دا خبره همدلته پاتې
شوله.

د جون د میاشتې په نولسمه نېته سهار د جلالی صیب دفتر ته ورغلم
چې د دفتری کارونو لپاره د اجراتو په هکله تري هدایت واخلم نو بیا راته
جلالی صیب وویلې چې ستاخه پروگرام دي؟ ما ورته وویلې چې د خه په
مورد کې؟ هغه وویلې چې زه په دوه درې او نیو کې خپله دندہ پریبدم، نو
ما ورته وویلې چې مخکې خو ما درته ویلې و چې که ته په وزارت کې بې
په هر پوست او یا دنده چې ته لازمه و ګنې هغه به اجرا کوم ئکه چې تاسې
ماته د یوه استاد او مشرور حیثیت لرئ او که تا د مانه دا غوبښنه نه
وی کړی چې په حکومت کې کار و کرم نو ما هېڅ فکرنه کاوه چې زه به په
حکومت کې کار کوم

ما جلالی صیب ته وویلې چې زه فکر کوم چې کرزي صیب ستاسي د
کار ستاینه ونه کړه نو زموږ خو دسره نه کوي. موږ خپله دنده په پوره
ایمانداری، صداقت او د خپل وطن د خلکو د ګټو په خاطر ترسره کړي او
خاصتاً زما کار او خدمت الله (ج) او تاسې ته او د کورنیو چارو وزارت
ماموريتو ته چې زما نو دی همکاران دی معلوم دی چې تر اخه سرحده
پوري ما د صداقت او ایمانداری، نه کار اخيستې او په دې فخر کوم که
څوک دولتي دنده اجرا کوي او غواړي چې خدمت وکړي باید چې پاکي
ولري او که څوک غواړي چې پيسې پیدا کړي نو بیا بنه داده چې تجارت
وکړي نو فکر کوم چې دولایت په خاطر هم کوښن مه کوه ئکه په دې نظام
کې کار کول که په هر دنده باندې وي مشکله ده.

جلالی صیب راته وویل چې زه ستا په صداقت او ایمانداری کې هېڅ
شک نه لرمه او د اسي خدمت دې کړي چې واقعاً د توصیف وړ دی او تا

زما د بني لاس په حيث کار کپي او داد ستایينې ورده. جلالی صيب زياته کړه چې موب خپل ژوند په خطر کې واچاوه او د تولو جنایت کارانو، قاچاقبرو او خائنو عناصرو سره لاس او ګريوان وو او هېڅ نوع تشویق نشه بلکې زموږ پښې وهل کېږي نو په داسي اداره کې کار کول هېڅ معنۍ نه لري او نسه داده چې خپلې پښې وکابو او خپل ايماني او وجوداني مسؤوليت مو تريوه حده پوره ادا کړي دي.

د جون د مياشتې په درويشتمه نېټه چې د ۱۳۸۴ کال د سرطان دويمه نېټه شي د ډېر سوچ او فکر نه وروسته دي تصميم ته ورسيدم چې بايد استعفا وکرم حکه چې د کورنيو چارو وزېر جلالی صيب هم اخري تصميم ونيوه چې استعفا ورکړي، د جلالی صيب په قول د کرزې صيب دا خوبنه ده چې اسماعيل خان د کورنيو چارو وزېر په توګه وتاکي خود نړيوالي ټولنې او په خاصه توګه د ملګرو ملتونو دفتر د هغه د تاکنې سره مخالفه دی حکه چې کله اسماعيل خان د هرات نه تبدیلېده نو ديو شمېر مظاہره چيانو له خوا په هرات کې د ملګرو ملتونو دفتر وسخوحل شو او هغوي د دوى د دفترونو په اسماعيل خان اچوله ، له بله پلوه د دولت په تولو تعیناتو کې هېڅ معیار نشه او هم کرزې صيب خپل دوست او دبمن نه پېژني او یو قسم ګنګ حالتدي.

جلالی صيب وویلې دا چې تاسي هم استعفا کوئ نو زما کرزې صيب ته مشوره همدا ده چې د پارلماني تاکنو پوري بايد بل وزېر ونه تاکي او امنيتي معين ضرار احمد بايد د سرپرست په توګه کار و کړي.

په هر حال د کورنيو چارو د وزارت نه زموږ استعفګانو دامعني درلوډه چې د هغه کارونو تهداب چې موب اينسي وو بېرته وران شي. البته د یو افغان په توګه ددې تهداب د خرابیدو ننداره ډېر ځورونکې ده حکه

چې مورگورو د ۲۰۰۵م کال د جولای د میاشتې نه را په دې خوا هره ورځ د افغانستان حالات مخ په خرابیدو روan دی. زما د استعفا متن په لاندې ډول و چې یونقل زما لاسي لیکنه ددې کتاب په اخره کې مل دي:

جلالتماب محترم رئيس جمهور جمهوری اسلامی افغانستان!

اینجانب که از مدت اضافه تر از دو سال ابتدا بحیث مشاور وزارت داخله و بعداً بحیث معین اداری و مسؤول پروګرام های ملي تحکیم ثبات افغانستان (ASP) تیم های بازسازی ولايتي PRT و صندوق وجهی پولیس (LOTFA) ایفاي وظيفه مې نمودم، تحت نظر و رهنماي جلالتماب وزبرصیب داخله و ظایف محوله خویش را مطابق استعداد و توان خویش به طور احسن و صادقانه اجرا نموده ام که البته وزبرصاحب داخله و همکاران عزیز من در وزارت و حکومت از نتایج اجرات من قضاوت به خصوص خواهد داشت.

بنده بنا بر معاذېر که دارم نمې توانم که وظایف محوله خویش را به طور احسن اجرا نمایم اميد است که استعفا بنده را از تاریخ اول اسد ۱۳۸۴ منظور فرموده و اميد است که شخصی دیگری را به عوض بنده تعین نموده تا در این چند روزی که ایفاي وظيفه مې نمایم وظایف خویش را برای ایشان تحويل و همکاری نمایم

من در اخراز جناب شما و وزبرصیب داخله اظهار امتنان می نمایم و سپاس گذارم که برای بنده شرایط کاری را مساعد فرمودید تا در اعمار، بازسازی و امنیت افغانستان حصه گرفته و توانستم که به حد توان خویش به مردم افغانستان خدمت بنمایم

به اميد سعادت و پیروزی افغانستان

با عرض احترام

سید شاه محمود میاخیل معین اداری و مسؤول پروگرام های

ASP,PRT, LOTFA

جلالی صیب د مانه پونتنه وکره چې خه پروگرام دې دی نو ما ورته وویلې چې اوس خو هېڅ پروگرام نه لرم او وروسته به فکر کوم خو همدلته په افغانستان کې پاتې کېږم بیا یې راته وویلې چې ولې استعفا کوي نو ما ورته وویلې چې ستا علمیت او شناخت د کرزی صیب او هم د نړیوالې تولنې سره د مانه ډېر زیات دی، دا چې تاسې ونه کړی شول چې د کرزی صیب نظر او یادکار په رویه کې تغیر راولې او یا د دغه ګډوډیو مسېر ته تغیر ورکړي او نه هغه ستا د کارونو نه راضی دی نو زه خو په هېڅ صورت کې د دغه ګډوډیو مخه نه شم نیولی. نو دا بهتره ده چې ځان د ګډوډیو نه تر څنګ کړم او دا خو به خوک نه وايې چې د ګډوډیو مخه نه شي نیولی نو ولې هسې مو خوکی اشغال کړي دي او علی القل د ملامتی نه خوبه ځان وساتو.

جلالی صیب راته وویلې چې استعفا دلتہ پریړه او ګورو به چې حالات او وضعیت کومې خواته حې خود استعفا د منظوري دو یې راته هو او نه ونه وکړه. څنګه چې د جلالی صیب د دفتر نه را ووتمن نو نبدي همکارانو ته مې وویل چې ما خو استعفا ورکړه او اکثریت زیات خواشینی شول. د جمعې ورڅ مې په کورکې د نورو ورڅو په انډول آرامه تېره کړه ئکه چې نه مې د چا سره وعده درلوده او نه د وزارت د کارونو تشویش را سره و خوکی او مقام چې خومره صلاحیت لري هماوغو مره مسؤولیت هم لري او آرامه ورڅ مې په کورکې تېره کړه.

د ۱۳۸۴ کال د سرطان په خلورمه یعنې د شنبې په ورڅ چې سهار د کورنیو چارو وزارت ته راغلم نو د جلالی صیب دفتر ته ورغلم او پونتنه

مې ترې وکړه چې زما استعفا دې کرزې صېب ته ورکړه او کنه؟ جلالۍ
صېب راته وویلې چې دا زما کار دی چې قبوله يې کرم او کنه؟ ما ورته
وویلې که ته يې قبلوي او که کرزې صېب خو زه نور کار نه کوم او چې
وخت پوره شو نو زه حم. په همدي ورخ نن ماسپېښين ما د ډاکټر فاروق
وردګ سره په اداره امور کې ولیدل او هغه هم خواشيني و او راته يې
وویلې چې هېڅوک ستا د کار نه سترګې نه شي پټولی او که خوک يې
پټوی نو دا به جفا وي.

د سلطان په شپږمه نېټه د کرزې صېب ورور قیوم کرزې په وزبر اکبر
خان کې په خپل کور کې مبلمه کرم چې د کنې والي اسد الله وفا، په
پارلماني چارو کې د کرزې صېب سلاکار کاون کاکړ، د کليو او پراختيا
د وزارت سلاکار ډاکټر عمر زاخيل وال، محمد اسماعيل یون او ډاکټر
محمد اکرم خپلواک يې هم را غوبنتي وو ترڅو ما په دې قانع کړي چې
استعفا ونه کرم، ما ورته وویلې که جلالۍ صېب پاتې کېږي نو زه خپل
کار ته دوام ورکوم خود اسماعيل خان او یا امنیتی معین ضرار احمد د
سرپرستي لاندې کار نه کوم که بل د اسي خوک لکه زلمي رسول، محمد
حنینف اتمریا معصومستانکري وزبر شی نو کېدای شي چې د هغوي سره
کار وکړي شم نور نو ستاسي خوبنې.

د سلطان په پنځمه نېټه راته د ملګرو ملتونو د خاص سرمنشي استازې
مرستياليې امېره حق تيلفون وکړ چې که وزارت پرېږدي نو موږ تاته بنې
پوست چې ستا په خوبنې وي درکوو او وویلې چې زه د ملګرو ملتود
سرمنشي د خاص استازې ژان ارنو سره هم غږيدلې يمه او هغه هم موافقه
لري. ما ترې مننه وکړه او راته مې ویلې چې زه غواړم چې په دولتي چارو
کې د یوناما د سلاکار په توګه یعنې Governance Advisor په توګه

وظیفه اجرا کرم نو هغې راته وویلې چې ستا دفتر به تیار وي او هر کله چې تا تصمیم ونیوه نو مورب درته هرکلی وايو.

خنګه چې دا مالپاره ډپره بنې او مناسبه دندوه او په نړیواله کچه بې امتیاز را کاوه نو دي هغه متل سره سرخور چې وايې که د کرزی صیب د (پادشاهي) دربار و تړل شي نو د الله (ج) دربار خونه دی تړل شوی او د کورنيو چارو د وزارت نه راته بنې دنده پیدا شوله نو د سرطان په اومه نېټه ماسپښین ما بیا جلالی صیب ته وویلې چې زما د استعفا منظوري خنګه شوله هغه راته وویلې چې دا استعفا خط زما په نامه ولیکه چې د مکتوب په ذریعه بې کرزی صیب دفتر ته ولپرم

ما ورته د هماغه پخوانی استعفا مضمون چې کرزی صیب په نامه مې لیکلی و په لړ تفاوت ولیکه او یوازې د اسد د اولې نېټې په خای مې د سرطان شپارلسنه نېټه د خپل کار اخري ورخ و تاکله حکمه چې ماته د ملګرو ملتو په دفتر کې بله بنې دنده پیدا شوله او وزبر صیب مې هم پږې خبر کې په همدي مابنام چې د جون د میاشتې اته ویشتمه نېټه وه ، د اروپا اتحادي د دغه اتحاديه رئيس د خدای پاماني د مرأسو لپاره مابنامني جوره کړې وه چې زه بې هم بلې وم، ورغلم چې د ملګرو ملتو مشر، زیاتو سفیرانو او د افغانستان د حکومت مشرانو او کابینې غرو په کې هم برخه اخستې وه چې خنګه زه د اروپا پې اتحادي د دفتر انګر ته ورنوتنم نو د ملګرو ملتو مشر ژان ارنو دمانه پونښته وکړه چې د جلالی صیب د تګ آوازه ربنتیا ده او کنه؟ نو ما ورته وویلې چې د هغه نه خو خبر نه يمه خو ما نن استعفا ورکړه، نو ټول ډېر خواشینې شول او ورته و مې ویلې چې جلالی صیب هم ئې په سبا بې د ملګرو ملتو مشر او د ائتلاف د قواؤ قوماندان جنral کرل ایکنېری Gen. Karl Eikenberry

او يو شمېر سفېران تول د جلالی صېب کورته ورغلې وو او هغه يې بالاخره دي ته مجبور کړي و چې د پارلماني ټاکنو پوري باید لارنه شي او که استعفا هم کوي نو باید د ټاکنو نه يې وروسته وکړي. کله چې وزېر صېب سبا ته خپل دفتره راغي نو د مانه خواشيني و چې ولې ما ددي د استعفا نېټه وښودله ئکه دده لپاره دا دوى میاشتې نور کار کول سخت .و

په هر حال د جولاي د میاشتې په اتمه نېټه چې د سرطان د شپارلسماي نېټې سره برابر وه د پنجشنبه ورڅ سهار زه او جلالی صېب د PRT اجرائيه کمېتې د مشرانو غونډې ته لارو نو د ايساف د قواؤ مرستيال جنرال Wachter وویلې چې وروستي تغبرات په حکومت کې او په خاصه توګه د پوليسو په ليکو کې مناسب تعینات نه وو چې دا د حکومت لپاره اوهم د PRT په اعتبار او کارونو اغېزلري، د ائتلاف د قواؤ مشر جنرال ايکينېږي وویل چې موبې بساغلي جلالی په دې قانع کړي چې د پارلماني ټاکنو پوري به استعفا نه کوي.

د PRT د مجلس نه چې بېرته د کورنیو چارو وزارت ته راروان وو نو ما جلالی صېب ته وویل چې نن زما د استعفا د نېټې اخري ورڅ ده او د شنبې د ورځې نه را په دې خوانور زه نه راحمه. جلالی صېب هم دا نه باور کوله نو ما ورته وویلې دا چې تاسي د ټاکنو پوري پاتې کېږئ ستاسي خونبه ده او تاسي لا استعفا نه ده ورکړي خو ما استعفا ورکړي او تول خلک خبر دې او بېرته د استعفا اخستل نه کار نه دې او بل دا چې ماد ملګرو ملتو په دفتر کې خانته نه کار پیدا کړي او د یکشني په ورڅ مې ورسه وعده کړي چې درڅم او هغوي ما هتله خپلو همکارانو ته په رسمي توګه ور پېژني.

بالاخه وزبر صيib خيل دفتر رئيس ته امر وکړي د ماسپښين په دوه
بجود وزارت رئisan او لوړ پوري چارواکي د وزارت صالحون ته راجمع
کړي تر خوزماد خداي په امانی په مرأسمو کې برخه واخلي.

په دغه مرأسمو کې د کورنیو چارو وزبر جلالی صيib په تېرو دوه
کلونو کې زما د کارونو ستایسنه وکړه او وویلې چې د معنيت اداري
کارونو تر خنګ مې په نورو پروګرامونو کې لکه د پوليسو د وجهې
صندوق، د افغانستان د تحکيم ثبات پروګرام او د ولاياتونو د بیا
رغونې د تیمونو د همکاري دندې چې په غاره درلودې په مؤفقانه توګه
پرمخ بیولې او د نړیوالې تولنې اعتماد مې د کورنیو چارو وزارت لپاره د
کومکونو په جذب کې ترلاسه کړي دي چې د دغه پروګرامونو د پلې کېدو
له امله په لسکونو میلیونه ڈالره کومکونه جذب شوي دي او زما تګ يې
يوه لویه ضایعه و ګنله.

ورپسي ما خبرې وکړي او ومي ويلى ما چې خه د کورنیو چارو په
وزارت کې کړي هغه د وزبر صيib په هدایت او د وزارت د همکارانو په
ملاتې او همکاري شوي دي او موبټولو د یو تیم په شکل په شريکه کار
کړي دي، د کورنیو چارو په وزارت کې ډېر پوه، صادقه او په وطن مین
کسان شته دي که دوى ته زمينه د کار مساعده شي نو د موبنه به هم نبه
کار وکړاي شي خو متاسفانه چې هغه میکانیزم چې بنو کسانو ته موقع
ورکړي او کار تري واخیستل شي نه شته دي. ما فکر وکړي چې په دې
شرایطو کې زه نور موثر کار کولی نه شم نو نبه به داوي چې چوکۍ باید
یوازې ونه ساتم او کیدای شي چې بل خوک د مانه نبه کار وکړي.

زما د خبرو نه وروسته د ثبت احوال نفوس او خارجي اتباعو عمومي
 رئيس مېر عبد الرحمن معقول د اداري معنيت او د وزارت د پرسونل په
 استازيتوب خبرې وکړي او وویل:
 به اجازه دانشمندان ګرامي جلالتماب وزېر امور داخله، حضار محترم!
 به قول شاعري:

در کارخانه بې که ندانستند قدر کار
 هر کس که زود دست کشد کاردان تراست

بیش از یک ماہ است که شایعه استعفای جلالتماب وزېر امور داخله
 یاس و نامیدی را برقلوب و روان مردم رنجدیده ما که به آینده با سعادت
 کشور چشم اميد بسته اند مستولی نموده است. مردمی که از شکنجه
 بیداد سلاح، زور گویی، قانون شکنی و فساد بجان آمده اند و چشم برآه
 آزادی، دیموکراسی و ثبات اند، هنوز این شایعه روان مردم دلسته به
 حاکمیت قانون را مې آزرد که خبر استعفای یکتن از همکاران صدیق
 ایشان منسوبین با درد این وزارت را تکان داد. استعفای محترم سید شاه
 محمود میاخیل معین با درد، آگاه و فعال وزارت. هر چند تقرر، تبدیلی،
 استعفا در اداره چیز نامانو س و غیر عادی نیست اما برای ما مشکل
 خواهد بود در محفل اعلام استعفای و خدا حافظی محترم میاخیل
 صحبت نمایم زپرا بمن یکی از همکاران نزدیک ایشان اهداف، پروگرام
 های کاری، دلسوزی به وطن و مردم، و کار و تلاش ایشان کاملاً واضح و
 روشن است. اجازه دهید نه به عنوان یک مامور دولت بلکې در عین حال
 بحیث یک تبعه این کشور مظلوم صریح تر صحبت نمایم. در دستگاهی
 که هنوز فساد تقریباً عمومیت دارد، قانون شکنی و زور گویی بیداد می
 کند و دلسوزی به وطن مردم کمتر سراغ میشود، و داع با انسان حامی

قانون و دلسوز به وطن کار آسانی نخواهد بود. واى بحال مردم و دولتى که چنین عناصر را از دست میدهند. خدمات ارزشمند محترم میاخیل در تاریخ اجرات وزارت امور داخله ثبت است و هر گز فراموش نخواهد شد. من به نماینده گی از کارمندان معنیت اداری با عرض سپاس از خدمات ایشان از بارگاه خداوند سعادت همیشگی برایشان ارزو مینمایم. تشکر

د مېر عبد الرحمن معقول د خبرو نه وروسته عبدالمالک صدیقی د ولایاتي چارو او بنیارواليو عمومي رئيس چې د افغانستان د تحکیم ثبات پروگرام د چارو سرپرست هم و جلالی صیب ته وویلې چې زموږ ګیله د وزپر صیب نه ده چې خنگه یې میاخیل صیب ته اجازه ورکړه او استعفا یې قبوله کړه. جلالی صیب ورته وویلې چې هغه دلایل چې ماته میا خیل صیب وویل هغه قناعت کننده وو نو خکه ما دده استعفا قبوله کړه.

ددې مرأسمو د ختم نه وروسته ما په ډپري خواشينې سره د کورنیوپارو وزارت منسوبینو سره خدای پاماني وکړه او کله چې زه مکرويانو کې خپل کور ته لار و م نو د شې تر دریو بجو پوري د وزارت منسوبین ډلي ډلي راتتل او د مکرويانو د ودانۍ لاندې په لسگونو موټري ډلاړي وې تا به وویل چې د کومې فاتحې یا جناري مرأسمو ته خلک را ټول شوي خکه چې د مکرويانو کورو نه خواړه وه نو یوه ډله به کیناسته او بله ډلي به انتظار کاوه او هر یو به خواشينې بسکاره کوله او همدا به یې وویل چې ته او س هم زموږ معین یې او هر خه امر او خدمت وي نو او س امر کولی شې او موبې به یې اجرا کوو چې همدا زمالپاره افتخار و چې په نیک نامې مې خپله دنده پریښوده.

نن چې دا کتاب لیکمه نو د کورنیو چارو وزارت نه تقریبا شپږ نیم کاله کېږي چې راوتلی یم خو او س هم د کورنیو چارو منسوبین چې کله ما

گوري په اخلاص رو غېر کوي او يا خه خدمت چې وي هغه په ډېر اخلاص او چېکي سره اجرای کوي چې دا زما لپاره لویه معنوی ګته ده او زه د کورنيو چارو د ټولو منسوبينو نه ډېرې بنې خاطري لرم دا باید یاده کرم چې د افغانستان د خلکو سیاسي شعورد نورو هېوادو حتی د سیاست مدارانو نه هم زیات دی او خوک چې بنه کار وکړي نو دوی سره یې قدر شته او هميشه ستاینه یې کوي

د وزارت د خدای پامانی نه وروسته ما د آزادی، راهيو خبریالي حمیده عثمان او د طلوع تلویزیون خبریال حمید مومند سره د خپلې استعفا په هکله مرکې وکړې او وړۍ ویلې چې د دولت هر عالي رتبه مامور چې په خپلې دنده کې موثر او مؤفق نه وي باید خپلې دنده پریبودی نور زه په خپلې دنده کې موثر نه وم او دا مې لازمه وګنله چې استعفا ورکړم او خپلې دنده پریبدم بل دا چې موربد سیستم په جوړولو فکر نه کوو او زیات په اشخاصو فکر کوو خو که سیستم جوړ نه وي نو د اشخاصو بودن او یا نه بودن مهم نه دی او دا داسې مانا لري چې که د موټر انجمن خراب وي نو ډربوري یې که خو څلې تبدیل هم کړي دا موټر چېرته نه ټې نو زموبد نظام انجن یعنې سیستم خراب دي

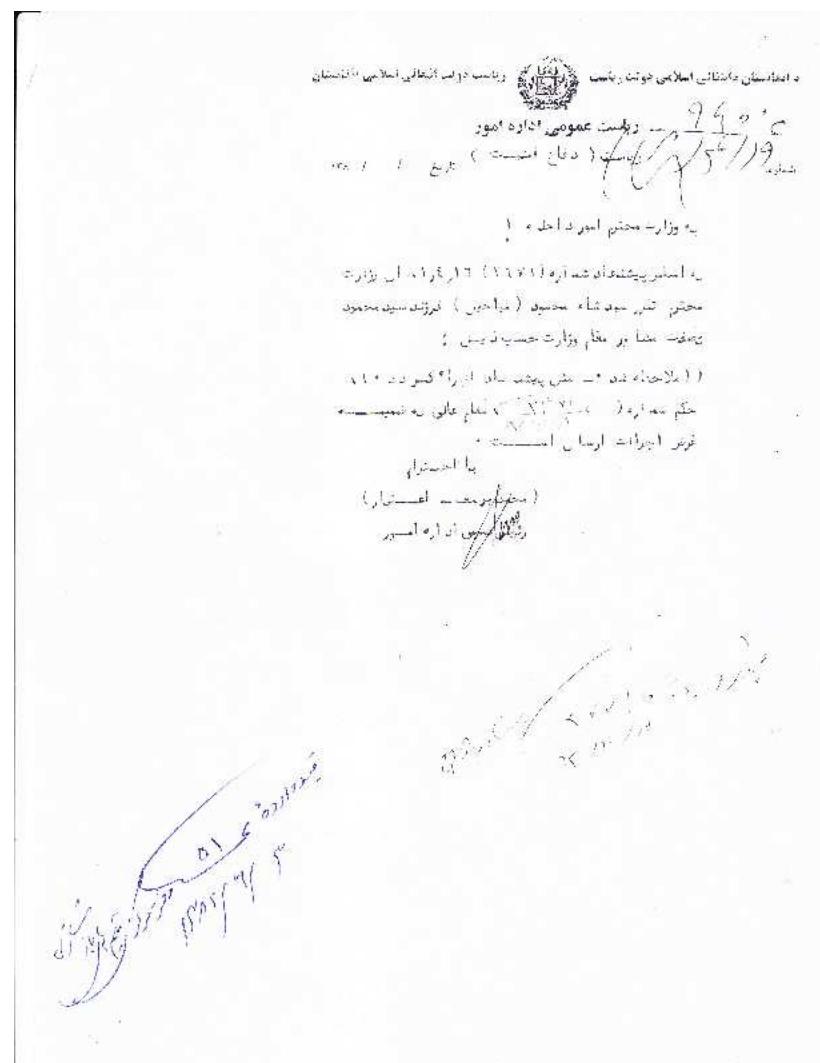
پای

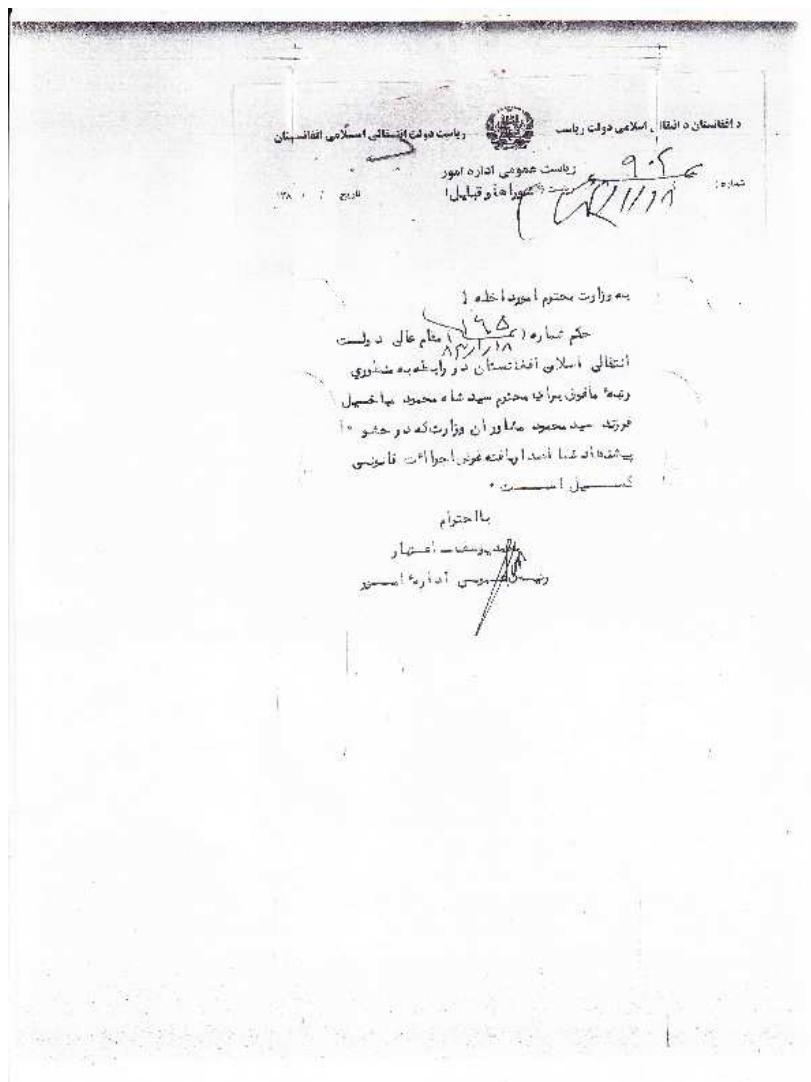
شاه محمود میاخیل

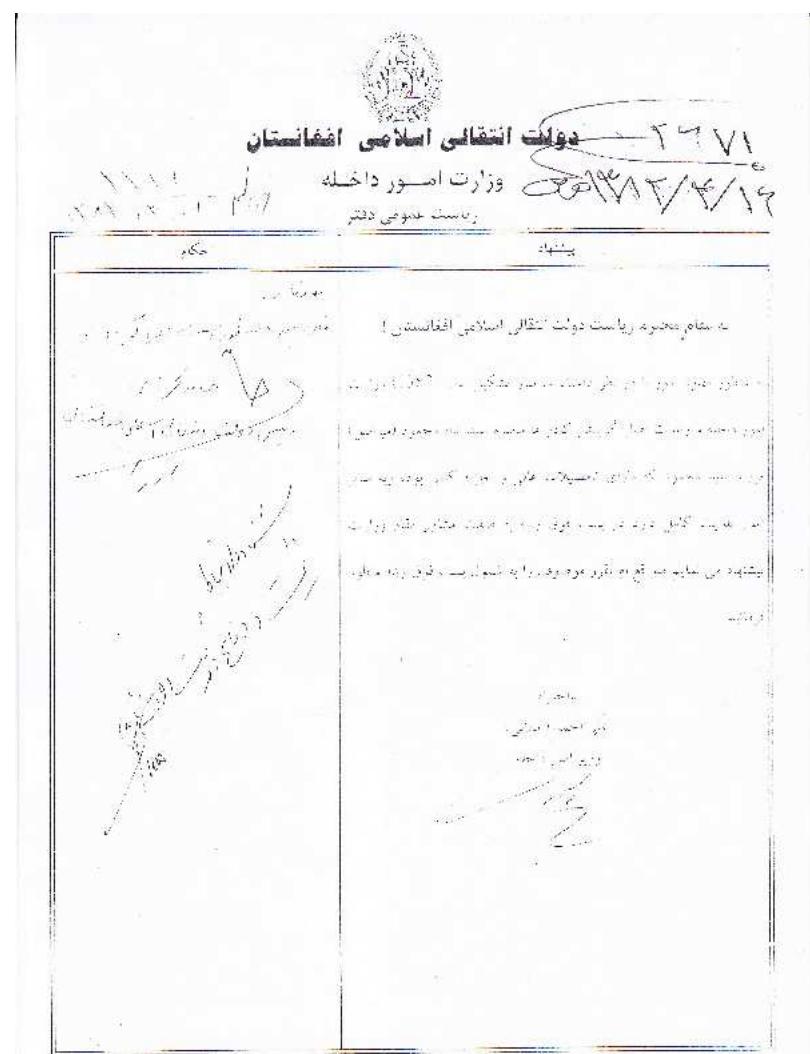
د شنبه ورځ د نومبر د میاشتې شپږمه نېټې

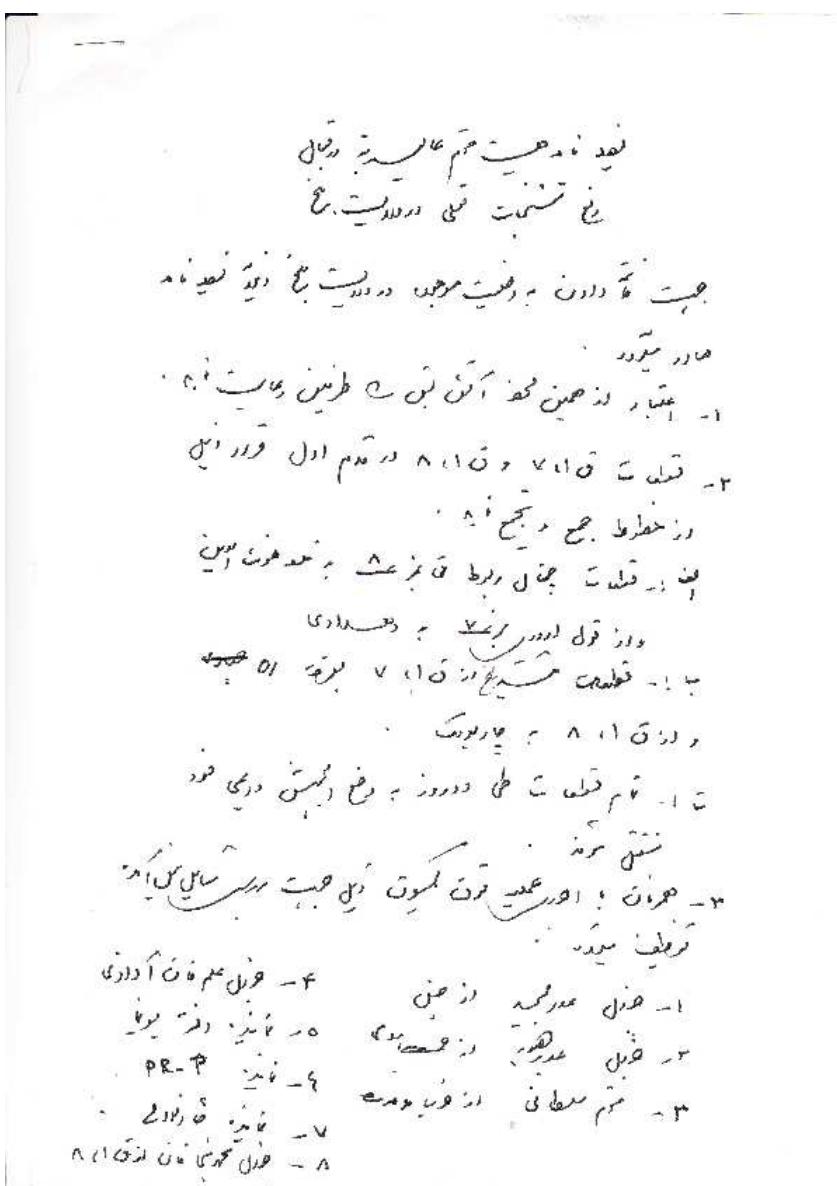
۲۰۱۰ م کال-کابل-چارراهی قمبر

خپل کور-د سهار لس بجي او خلوبینست دقیقې

همه نیویورک خواهند بود

در این بخط در میکوں مایل ده مادری و سیاستی خل رفیع
اع. استان، جزوی استاد و فردیب نام مولاد است
پس نموده ۱۹۰۸ میلادی در گروه طرف
برادر روز یونیورسیتی PRT دانشگاه
آن دنام نمیباشد.

پیشنهاد در مورد اصلاحات اداری، نظامی و خلیع سلاح در صفحات شمال

کمسنون بازیابی در مورد تطبیق پیشنهادهای شورای مقدم است من بمنظور تعجیل اینست و باید در صفحات شمال خذلشنود را
تاریخ 20/7/1382 انشت کری نموده و موافقی بر خود راهی مسلمانه داشته و امور پیش و آموزی فخر را در وزارت شان
اصحالات داشت ایش آنهاست ذی شان و اتحادیه مدرده، هشت پیش امضا شد و اینست در مقطعه طبقی تذییر آمده است
هر چند پیشنهاد من تذییر

بر جلد دوازده

بر ۱۳۸۲-۰-۰۷-۱۴-۰۹، ۱۰ مقری ۱۳۸۲

۱- تصفیه پیشنهادی مروج ۷ آوری ۱۹ دی، در تقریب شرطی، در مورد تخلیع حنگ و پارگشت مطهاد، به موافقت همان دایی

آنهاست.

۲- تکمیل رالی و قومندان افتشه سیده در ولایت داغ

۳- اخراج پیشنهادی داعی، سلاح از شهر تواریخ و معاویت عین سلاح برای اشخاص و ایجاد ضربه نظر ب تقدیر

کمسنون اشتر.

۴- مذکور بر این سوق مصطفت سمع از وضع مجاهد ملی ۷ آذر از زیر مطلع ملک، بخوبی در میان

۵- تأسیس امیت شهر مرازن شریف توسط قطمه سه صد هزار پویس عزامی موکر

فرجده دیوم ای این مقری ۱۳۸۲

۱- تجدید امداد قلی اور های هدف و هشت نه فرقه خا و تضمیم آن به سلاح یکی هول ازد

۲- مددیز فرقه سایه شد ها

۳- تکمیل قومندان میتوانی طرفی در این قبال ازد

۴- تسبیح، سلاح، مهدیات و ملاح و ملک ایه و ایه، تکرار گیم اوری، دیه و تواریخ داده آن بجهت کشوری PRT

۵- آنچه ناگفی میگذرد شد و سهر خیره ای

بر حدا پیشی: اصلاحات زیرینه بر اداره

۱- آنچه کادرها در اداره کشیدی داشتند که خوب، گیر اند از ارادات ملتی، ناشاند و نشانند لحدام سلکی و متصدی

با رعایت ترکیب کوسم در این بسته

۲- توصیه مصالحات اداری و مهندسی و علومی به سیر و کاریات شمال افغانستان

کمسنون تکلیف پادشاه

۳- این تکلیف باشد عرق پیکند کمسنون به مراجعت و پیش موضع از اینست، آنچه وزارت های مخصوص دفعه و میر داده و

وزارت سلامه عاری شریف تغیر گردیده و متعلاً بر ولایت شان اکتسان افتخارت شاه

این که بوده و مفاده، حسنه و لذتی در تعلیم و تسبیح، شفاقتی، سعادت که سپاهی و از تصفیه پیشان مطروحه به وجود راه

آورده کشکن سیده

کمسنون مصالحات پیشنهاده ازین مازنده را به مقدامات حاصل دولت اوله نهاد

برای توجه و افسر راهیت تمام دیرها و دخانیات سلطنه و بهمات کمکی و مهکنی PRT خواسته شود

تکمیل غیر اینی است

محمد کرمانیخان درستینخ

خریخته خیرخواه ۱۳۸۲/۱۷/۴

①

- مکتوب تسبیح مسند کورس نیت می و مکمل اینسته و مکمله اینه دینه عربی خال
در کشور خارجیت خوش بخود ۱۳۸۲ مسند زیر خواهد آمد .
- ۱ - پیر کش خوش خواسته و مکمل اینسته و مکمله اینه خوش بخود خواهد آمد .
- ۲ - مکمل خارجی خواه بجهت خوش خند مسند مسنه خواهد آمد .
- ۳ - خوش بخود خارجی خواه بجهت این مسند مسنه خواهد آمد .
- ۴ - این شیوه کی خوش خلط خواسته ای بجهت مکمل اینسته و مکمله اینه
- تسبیح درستینخ فرسته و مکمله اینه بجهت مکمل اینسته و مکمله اینه
- خوش بخود خارجی خواه بجهت مکمل اینسته و مکمله اینه
- خوش بخود خارجی خواه بجهت مکمل اینسته و مکمله اینه
- خوش بخود خارجی خواه بجهت مکمل اینسته و مکمله اینه
- دست بکسر مسند و مکمله اینه اینه خوش بخود خارجی خواه بخود خارجی خواه .
- خوش بخود خارجی خواه بجهت مکمله اینه مسند مسنه خوش بخود خارجی خواه .
- پیش از خوش بخود خارجی خواه بجهت مکمله اینه خوش بخود خارجی خواه .
- لطفت خوش بخود خارجی خواه بجهت مکمله اینه خوش بخود خارجی خواه .
- خوش بخود خارجی خواه بجهت مکمله اینه خوش بخود خارجی خواه .
- از روی کیفیت سایه های خود بخود خارجی خواه بجهت مکمله اینه خوش بخود خارجی خواه .

د پشاغلی شاه محمود میاخیل لنډه پیژندنه

شاه محمود میاخیل د سید محمود حسرت زوی په ۱۳۳۷ هش کال دثور دمیاشتی په یولسمه نیته د کنپر ولایت د خاص کنپر ولسوالی د منگوال په کلی کې زیربیدلی او خپلې زده کړې یې په افغانستان او پاکستان کې د ماستريه تر کچې رسولي دي. بساغلی میاخیل د امریکا د مشهورو پوهنتونو Harvard, Stanford او NDU نه د بنې حکومت داري، قانون حاکمیت او لیدر شیب په برخو کې فیلو شیپونه ترلاسه او زده کړي یې کړۍ دي.

بساغلی شاه محمود میاخیل سره له دې چې یو تکړه ليکوال او ژورنالیست دي په تیرو درې لالهاندہ لسیزو کې د خپل هېواد افغانستان په اړه بې تفاوته نه دی پاتې شوی او همیشه یې د هیواد دابادی، صلحی او آرامی لپاره په ملي او نړیواله کچه نه ستړی کیدونکې هلى خلی کړی او د ډیرو قضایاو شاهد او ناظر پاتې شوی دي. بساغلی میاخیل صیب د افغانستان په قومي، ولسي او اداري جوړښتونو او ارزښتونو باندي ډير نسې پوهیږي او په دې اړه یې زیاتي لیکنی هم کړي دي. بساغلی میاخیل همیشه د افغانستان خوانه طبقه دي ته هڅولی او تشویق کړي چې د هیواد په مسایلو کې باید بې تفاوته

پاتي نشي چې په دی لپ کې ما شخصاً میاخیل صیب د لارښوونو او
صحبتونو نه زیاته ګله اخستي ده.

په دی دري لسېزو کې بناغلي میاخیل په مهمو دندو لکه د کورنیو چارو
وزارت معینت ، دنبه حکومتداری په خانګه کې د ملګرو ملتونو سلا
کار ، د بلجیم د کمیتې مرستیال او امریکا غږ راډیو محلی خبریال په
توګه کار کړي دی. اوس مهال بناغلي میاخیل په افغانستان کې د
متحده ایالاتو د سولې دانستیوت مشردي.

چاپ شوي اثار :

- ۱- بېړنۍ لویه جرګه او په مشرقی ولاياتو کې د انتخاباتو بهير
- ۲- دواعیتونو په بهير کې
- ۳- او دا کتاب د کورنیو چارو وزارت یادښتونه

ناچاپ اثار :

- ۱- واقعیتونه د کیسو او روایتونو په هنداره کې
- ۲- د مقالو مجموعه (انگلیسي)

په انگلیسي ژبه چاپ شوي مقالې :

- ۱- افغانستان پېژندنه (په امنیت او اداره کې د قومی جوړښت روول): دغه
مقاله په هند کې د مولانا عبدالکلام ازاد انسټیتوټ له خوا په کال ۲۰۰۸ م
کې چاپ او خپره شوي ده
- ۲- په افغانستان کې د ثبات راوستلو پلان: په کانادا کې د حکومت د
اداري سمون او نوبنت د نړیوال مرکز له خوا په ۲۰۱۰ م کال کې خپره شوي ده
- ۳- د افغانستان د بیا رغونې په وړاندې پراته خنډونه (تولنیز ، اقتصادي
اوسياسي عوامل يې) : دغه مقاله په هند کې د مولانا عبدالکلام ازاد
انسټیتوټ له خوا په کال ۲۰۱۰ کې چاپ او خپره شوي ده

۴- بشري امنيت او د قانون حاکمیت، د افغانستان تجربه: دانګلستان د کیمبرج پوهنتون له خوا په ۲۰۱۱ م کال کې د کتاب د یو فصل په توګه چاپ او خپره شوې

۵- د تاریخ تکرار: په افغانستان کې د مجاهدینو د تاکتیکونو او موجوده جګړې ترمنځ توپیر: په امریکا کې د منځني ختیع دانستیټیوت له خوا په ۲۰۰۹ م کال کې خپره شوې

اسدالله ساحل

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library